GAYLE BRANDEIS

Licitația lui Flan

GAYLE BRANDEIS

Licitația lui Flan

editura rao

Cu dragoste, în memoria lui Jack Cotter

Am văzut întâi semnul autostrăzii MidCape
și-am crezut
că am visat la el în ceața oboselii, ca o beție de
ora două după-amiază;
apoi, în orașul muribund, pe-o placă ruginită
de vapor,
în stradă, ofertă
de confort, conservare și putere la un loc:
Depozitare personală.
Cine s-ar fi gândit?

Uneori nu găsesc în mine un sine,
ci o multitudine flămândă care-mi cere
o folosință pentru trup. Depozitare de sine? Doar atât
sunt poemele?

Suntem patru cincimi apă
și când murim, după ce fluidele dispar
rămânem doar o pată de cenușă și multe
pietricele colorate,
ca o enigmă care nu se-ncheagă?

Nu ponosita garderobă a sinelui, vânzarea
de scotoceli prin poftele mirositoare și pete de
frică și mâncare,
picurate, și găuri arzând pentru mici stele de carne

care prin ele străluci-vor. Doar ce-am făcut,
ce-am construit,
cârpit: doar asta strălucește
până la capăt prin treceri roșii de distanțe,
o constelație în care cele mai bune
și cele mai rele fapte de-abia se-arată altora,
nu nouă, loviți în centrul exploziei
numită viața noastră.

– Marge Piercy, din *Am văzut semnul și m-am cutremurat*

Partea întâi

Deschideți zăvoarele de la uși!
Scoateți chiar ușile din țâțâni![1]

[1] Versurile acestea, ca și toate celelalte din cadrul romanului au fost preluate din ediția Walt Whitman, *Opere alese,* în traducerea lui Mihnea Gheorghiu, editura Univers, București, 1992. (n.red.)

Astăzi mă sărbătoresc.

Îmi pare rău. Pur și simplu nu pot face asta.

Walt Whitman începe *Cântec despre mine,* cel mai frumos poem din lume, cu aceste două cuvinte. Aș vrea să-i urmez exemplul, să încep la fel, dar nu pot. Cuvintele sună slab în vocea mea – arogant, greșit. Poate că într-o zi voi putea spune nestingherită „Mă sărbătoresc", cu veselie chiar, așa cum o face el. Dar încă nu am ajuns în acel punct.

Cartea lui Whitman mi-a salvat viața. *Fire de iarbă* m-a salvat. Dacă nu ar fi fost cartea asta, acum aș fi la închisoare. Dacă nu ar fi fost cartea asta, acum nu aș scrie-o pe aceasta.

Trebuie să recunosc că mă intimidează puțin faptul că scriu în lunga și ilustra umbră a lui Whitman. Aș putea, presupun, să mi-l imaginez în lenjerie de corp. A funcționat pentru Marcia Brandy, atunci când a ținut marele ei discurs (nu că Whitman ar fi fost printre spectatorii de la Westdale High). Am un avantaj – l-am văzut deja pe Whitman gol, într-o serie de fotografii făcute de Thomas Eakins pe la începutul anilor 1880 – „Bătrân, șapte fotografii". Nu este menționat numele lui Whitman, dar îmi dau seama că el este. Și alții au crezut la fel. Era destul de drăguț pentru un om de șaizeci și ceva de ani. Îmi place cum îi iese ușor burta în afară, la fel ca a fiicei mele, Nori, din scutece. Îmi place felul în care își ridică un șold într-o parte – puțin iritat, puțin obraznic. Îmi place să-l văd gol-pușcă.

Cred că și eu trebuie să mă dezbrac aici cu totul. Trebuie să mă descarc de tot ce s-a întâmplat în ultimele câteva luni. Dacă încep să scriu, poate că voi ajunge să înțeleg.

Mă bântuie o imagine. Silueta Sodabei, vecina mea din Afghanistan, ghemuită în containerul din depozit. Partea din față a veșmântului, o burka[1], îi lovea ușor fața; îi atârna la ceafă ca vălul unei călugărițe. Era ușor întoarsă cu spatele la mine și avea zulufi de păr lipiți pe o parte a gâtului. Obrazul ei stâng, neted, era plin de sudoare. Aceea a fost prima oară, singura oară, când i-am văzut o parte din chip. N-am aflat niciodată adevărata formă a buzelor sau a nasului ei, întreaga dimensiune a ochilor – doar întinderea umedă de piele, înainte ca ea să realizeze că sunt acolo și să-și tragă vălul la loc. Pielea obrazului părea atât de netedă. Acum, când mă gândesc, mă trec fiorii.

Dar nu cu asta vreau să încep.

Vreau să mă întorc la viața mea obișnuită, de dinainte ca viața ei să se ciocnească de a mea. La vremea când aveam lucruri mai simple la care să mă gândesc – la mesele de prânz ale copiilor mei, la dependența de televizor a soțului meu, la licitațiile la care participam în fiecare săptămână.

Licitațiile. Sigur! Aș putea sărbători licitațiile mele pentru spațiile de depozitare. Acesta este un lucru pe care îl pot face.

---

[1] Veșmânt purtat de femei în unele țări islamice, care acoperă total trupul, inclusiv capul și fața, lăsând doar o mică „fereastră" pentru vedere. (n.red.)

Iată cum merg licitațiile.

Ai la dispoziție un minut, cu lanterna.

Conducătorul licitației deschide lacătul cu o lampă de benzină sau cu un clește de tăiat și ai un minut ca să stai în ușa depozitului. Ai un minut ca să cercetezi interiorul și să te hotărăști dacă merită să investești în sacii de gunoi negri și șifonați, în cutiile de carton legate cu bandă, în componentele de bicicletă, în scaunele de plajă și în păturile pe care le dezvăluie lumina prăfuită.

Înveți să te încrezi în propria intuiție. Înveți să asculți de imboldul interior care îți spune să licitezi. Înveți să cauți indiciile subtile – sacoșele de cumpărături cu adresa Beverly Hills, cutiile marcate FRAGIL în negru intens. Înveți să eviți anumite mirosuri – igrasia și mucegaiul nu sunt semne bune, te vei trezi probabil cu un mănunchi de treninguri și de șosete pe care cineva le-a pus la spălat, dar nu s-a sinchisit să le usuce cum trebuie, lăsându-le să putrezească în saci de plastic. Ajungi să-ți dezvolți un al șaselea simț pentru mirosul bijuteriilor, al electronicelor. Aparatele TV emit un miros fierbinte, încărcat, chiar dacă n-au fost deschise ani de zile, în timp ce diamantele au miros albastru, ca apa rece și bună.

Încerci să-ți amintești că licitezi pe nenorocul altcuiva. Cineva care n-a putut să-și achite compartimentul de depozitare, care l-a lăsat zălog. Încerci să-ți amintești că profiți de pe urma tristeții, a eșecului cuiva, că banii pe care îi vei câștiga cu această marfă provin din paguba altcuiva. Încerci să-ți amintești că a fost cineva care a lăsat aceste obiecte în depozit, cineva care a plănuit să le ia

înapoi într-o zi, căruia îi va fi dor de aceste albume de fotografii, de aripioarele fragile pentru înot, de ramele foto decorate cu boabe de fasole. Dar faci abstracție de toate astea când vânzătorul spune: „Licitația începe de la un dolar" și dai din coate ca să ajungi în față, agitându-ți mâna prin aer.

Mi-am săltat bărbia, puțin de tot. Cel mult cu câțiva centimetri. O înclinare ușoară a capului, o ridicare simultană, dar subtilă, din sprânceană. Voiam să văd cât de discretă îmi putea fi mișcarea fără ca ea să treacă, totuși, neobservată de către conducătorul licitației. Stătea în picioare pe o scăriță, în cămașa lui havaiană și în pantalonii scurți din pânză, cu ochelari Ray Ban și cu părul vâlvoi, spunând: „Zeceaudzecezecezeceodatăzece dedouăori...", cu o gură ce pare prea robustă pentru a vorbi atât de repede. Apoi a spus: „Vândut lui Flan Parker pentru zece dolari", iar eu m-am simțit de parcă aș fi avut superputeri.

La începutul carierei mele în lumea licitațiilor dădeam din ambele brațe ca să particip. Curând, am trecut la agitarea unui singur braț. Apoi, am ajuns doar să-l ridic. După care am ajuns la o singură mână. Apoi, la un deget. Apoi, la bărbie. Mă gândeam că aș putea ajunge la momentul în care conducătorul licitației va observa că mi se dilată pupilele și asta ar fi tot.

Mi-am făcut vânt cu lista de licitație și i-am dat o înghițitură de apă fiicei mele de doi ani. Aș fi vrut să avem

superputeri pentru a ne răcori. Eram în 2002, cel mai fierbinte an înregistrat până atunci. Chiar și palmierii păreau moleșiți de cele patruzeci de grade de la începutul lui iunie. La depozitul EZ Self Storage[1] totul părea să fie cuprins de toropeală, și nu neapărat din cauza căldurii intense din Riverside. Era un complex de autodepozitare mai vechi, iar în ultimii ani proprietarii nu făcuseră prea multe ca să-l îngrijească. Ca majoritatea spațiilor de depozitare, era format din mai multe șiruri de cutii dreptunghiulare, cu uși de garaj în față. Pereții erau cu toții din piatră cenușie, nezugrăvită, gri și cam șubrezi; ușile laminate fuseseră probabil de culoare galben-deschis la un moment dat, dar acum ajunseseră într-o nuanță ștearsă, vineție, după atâtea izbituri și lovituri de ciocan. Asfaltul de pe jos era spart, plin de gropi și năpădit de buruieni. Mă întrebam cine ar vrea să-și depoziteze lucrurile într-un loc atât de dărăpănat.

M-am uitat la ceea ce câștigasem. Eram nerăbdătoare să aflu ce era înăuntrul unei genți JCPenney. Sacul de plastic părea colțuros, de parcă ar fi fost plin de tranzistoare. Poate chiar de lingouri.

Încărcat de materie primă și de materie rafinată.

– Bine lucrat, a spus Chen Senior, energicul proprietar al unui magazin de vechituri, licitator ca și mine.

M-a bătut pe umăr și a ciufulit părul blond-deschis al lui Nori. Conducătorul licitației și-a împachetat scărița și și-a pus mapa sub braț, ținând cleștii de tăiat, lungi de un metru, sub celălalt. Noi, cei vreo opt oameni, l-am urmat spre altă ușă de garaj, ultimul depozit pe ziua aceea, care măsura zece pe cincisprezece, mult prea costisitor probabil

[1] Self storage, autodepozitare (în lb. engl. în original), depozit individual (n.red.)

pentru mine. Mă interesau doar „loturile lui Flan", cum le porecliseră prietenii mei de la licitație. Nu erau lucruri de marcă, doar sortimente modeste de cutii și genți, lucruri pe care eu însămi le puteam căra ușor până la mașină, în timp ce împingeam căruciorul lui Nori. De obicei, le obțineam la licitația de deschidere. Cei mai mulți dintre ofertanți nu erau interesați de lucrurile mici – voiau mobilă, echipamente, piesele care aduc bani buni; cei mai mulți erau dealeri care aveau case de amanet sau standuri de antichități. Vânzările mele de peluză erau o nimica toată. Loturile pline de obiecte de anticariat puteau porni de la peste o sută de dolari și ajungeau la câteva sute, cu plata doar în numerar, dar tot erau un chilipir. În general, oamenii câștigau cel puțin dublul sumei plătite la licitație când își vindeau produsele, uneori, de zece ori mai mult. Alteori, și mai mult.

Lotul la vânzare era plin de instrumente – un set de tobe cu AMENDZ scris cu bandă adezivă pe toba mare, câteva chitare cu abțibilduri, un contrabas, un saxofon, toate aranjate ca și când trupa tocmai plecase să-și facă de cap cu fanele pătimașe. Pe podeaua de beton erau împrăștiate mai multe sticle de bere și câteva prosoape. Era clar că depozitul fusese un spațiu pentru repetiții. Cum putuse o trupă să-și lase toate instrumentele garanție? Poate că muriseră cu toții într-un accident de autobuz, în America Centrală; poate că soțiile îi cicăliseră să renunțe la visurile lor de rock'n-roll.

Nori se lupta să iasă din cărucior. Adăugasem la cataramă un șnur complicat, pentru a-i împiedica încercările de evadare. Nori se transformase în ultima vreme într-o mică Houdini; devenea tot mai greu să o țin locului.

– Tigare, mama!

Arăta spre chitare. Am încercat să o fac să tacă; trebuia să înceapă licitația. N-am avut prea mult succes – nedreptatea captivității ei în micul scaun de pânză o făcea să țipe. Conducătorul licitației, care vorbea tot mai repede, a ridicat glasul.

Când licitația a ajuns la 250 de dolari, domnul Chen Junior, o variantă ușor mai ponosită a tatălui său, a ridicat un deget. Yolanda Garcia și-a înclinat rapid capul, cu podoaba lui de păr fin, spre dreapta, când s-a ajuns la 375 de dolari. Curând după aceea, Norman, bătrânul ursuz care se ocupa de trocuri, a țipat „Aici", peste strigătele de protest ale lui Nori, ridicându-și ambele mâini vânoase.

– Vândut lui Norman pentru 425 de dolari, strigă și conducătorul licitației. Felicitări tuturor.

O privi cu reproș pe Nori.

– Ne vedem la birou pentru plăți.

Era o tranzacție ușoară pentru mine – zece dolari pentru cel puțin o duzină de genți și cutii. Abia așteptam să le duc acasă și să le deschid.

. . .

Partea mea preferată din întreaga experiență a licitației este momentul de dinainte să descopăr ceea ce am câștigat. Momentul în care stau pe podeaua celui de-al doilea dormitor al nostru, transformat în cameră-pentru-depozitul-de-la-licitație, în salopetă și în converșii mei roșii, cu părul blond și tuns scurt, îmbâcsit de praful altora. Momentul în care îmi țin cuțitașul deasupra cutiei de carton, gata să mă apuc de treabă.

Nu știu prea multe lucruri care să dea mai multă satisfacție decât tăierea benzii adezive cu un cuțitaș. Prima pocnitură a sigiliului, felul în care banda pârâie și se îndoaie sub lamă, suflul de aer muced care țâșnește dinăuntru. Îmi place la nebunie. Aș putea tăia bandă și desface

cutii toată ziua. Momentul acela, chiar înainte să afli ce e în cutie – acela este cel mai frumos moment. Asta sărbătoream. Totul era posibil.

N-am aflat niciodată ce era în genții JCPenney. După ce am plătit și am început să încarc lucrurile în Booty, remorca agățată în spatele mașinii mele Beulah Datsun, o femeie a venit spre mine, furioasă. Purta o decolorată rochie de vară și papuci de casă. Avea părul ciufulit. Probabil abia se trezise.

– Hei, astea sunt lucrurile mele.

– Nu, nu sunt, i-am spus eu.

Eram leoarcă de sudoare; în depozit erau probabil patruzeci și opt de grade.

– Sunt lucrurile mele. Tocmai le-am cumpărat, zise și începu să plângă. Urma să plătesc datoria. Am ajuns prea târziu.

– Cât datorai? am întrebat.

– Trei sute de dolari.

Vorbea de parcă ar fi fost vorba de un milion. Știam ce sumă uriașă puteau să pară trei sute de dolari.

– Toate pozele și nimicurile mele sunt acolo.

– Știi ce? i-am spus, gândind repede. Îți dau toate lucrurile pentru o sută de dolari.

Voiam să par miloasă. Nu i-am zis că luasem totul pe o zecime din preț.

– Îți mulțumesc!

M-a îmbrățișat și eu m-am simțit ca o nemernică. Puteam să i le las la un preț mult mai mic. Puteam să i le dau gratis.

Am ajutat-o să-și care lucrurile, care-mi aparținuseră pentru scurt timp, până la mașina ei veche, din anii '70. Am aruncat un ochi în geanta închisă care îmi trezise

interesul. Părea să fie plină cu niște cutii de pantofi. Cutii mici. Un bebeluș dormea pe bancheta din spate, într-un vechi scaun auto pentru copii, din crom, cu mucii uscați pe față. M-am simțit și mai prost pentru că îi luasem banii, dar nu i-am dat înapoi. Niciodată nu mai câștigasem bani așa de ușor.

– Ești o femeie de afaceri vicleană, Flan, mi-a spus Yolanda după ce tipa a plecat.

– Nu, sunt doar o ticăloasă.

Își punea cutiile în remorcă. Una dintre ele, pe care scria ART & ECT, mi-a atras atenția.

– Hei, îmi vinzi cutia aia pentru nouăzeci de dolari? am întrebat-o.

– Cutia asta?

Yolanda a ridicat-o și s-a uitat la ea de parcă nu înțelegea.

– Nu vreau să merg acasă cu mâna goală, i-am spus.

Realizasem și că nu voiam să merg acasă cu banii acelei femei. Conștiința mea era un lucru complicat – când ațipea, când se strecura asupra mea ca un hoț.

– Ești nebună, mi-a spus, dar a dat mâna cu mine și apoi cu Nori, pentru a pecetlui afacerea.

. . .

Am legat cutia de scaunul din față al mașinii și am pornit spre casă, iar semnul ponosit de la EZ Self Storage devenea tot mai mic în oglinda retrovizoare, până ce nu l-am mai văzut deloc.

Când vezi tot mereu termenul „depozit personal", nu te poți abține să nu te gândești la el. Te întrebi lucruri de genul: unde anume este depozitat sinele? În inimă? În cap? În pelvis? E ceva care se agită prin noi, ca o fantomă?

Walt Whitman credea că sinele se dilată, că este transcendent, divin; credea că sinele e *totul.* Voiam să simt același lucru, cu adevărat, dar nu eram atât de sigură. În cea mai mare parte a timpului, sinele meu se simțea destul de mic.

Când aveam șapte ani și mama era pe moarte, cancer pancreatic, tatăl meu mă punea să stau în salonul ei de spital. Era oribil. Avea dureri foarte mari. Aproape că puteam simți durerea emanând din ea – o duhoare ascuțită de animal care brăzda aerul antiseptic și îmi ridica perii pe spinare. Tata nu mă lăsa să plec. Trupul mamei se agita și zvâcnea sub pătura umflată, ca și când ar fi urmat să leviteze deasupra patului. Horcăia, icnea și scotea o mulțime de gemete și de sunete neomenești. M-am văicărit și am încercat să o iau la goană, dar tata nu mi-a dat drumul.

– E mama ta, a zis el. Asta poate fi ultima ta șansă de a o vedea în viață.

– Asta... nu... sunt... eu, s-a forțat ea să spună, cu buzele crăpate, cu ochii umflați și injectați.

Atunci m-am speriat și mai tare. Dacă nu era mama cea care se zvârcolea, atunci cine era? Și unde plecase mama mea adevărată? Ultimul lucru pe care mi l-a spus – ținându-mă strâns de încheietura mâinii și scrutându-mă

cu ochii ei iepurești – a fost „Ai... grijă... de... tine." M-am gândit la perlele de cultură pe care le ținea într-un săculeț de pânză subțire, la ceainicul de argint pe care îl freca o dată pe lună cu o soluție specială, deși nu pleca nicăieri și nici unul dintre noi nu bea ceai. M-am gândit că sinele meu trebuie să fie un obiect ca acelea, scump și bine întreținut, ceva folosit rar sau niciodată. Mă gândeam unde îl voi găsi, de ce fel de îngrijiri s-ar putea să aibă nevoie.

Tatăl meu nu mi-a fost de nici un ajutor în privința asta. El avea o singură idee despre cum voia să fiu eu după moartea mamei – tăcută. De fapt, două idei, tăcută și ascultătoare. Nu eram obișnuită să fiu astfel. Voia să port uniforma de școală timp de douăzeci și patru de ore pe zi. M-am revoltat. Am încercat diverse ținute. Pe cea a fetei sportive, cu șosete cu dungi, coadă de cal și jerseu de soft-ball. Ținuta fetei ursuze, cu mult negru, a fetei hippie, cu bluze țărănești, blugi Levis uzați și picioarele goale. Fata hard rock, cu blugi prespălați, un permanent mare și ghete cu tocuri ascuțite. Nimic original, trebuie să recunosc. M-am schimbat cameleonic în anii de școală, imitând diferite stiluri de coafură de pe la prietene, felurite gusturi muzicale și alcoolice de la prieteni, mulându-mă pe imaginea aleasă de ei, o oglindă în care puteau privi, văzându-se mai clar pe ei înșiși, nu pe mine.

L-am descoperit pe Walt Whitman în ultimele clase de liceu. Am tras de pe raft *Fire de iarbă* – o ediție veche, cu o copertă de pânză galben-mușchi. Am crezut că e o broșură banală despre marijuana, deși ar fi fost surprinzător să găsesc așa ceva în casă. Părinții mei nu aveau genul ăsta de umor. Erau puține rafturi cu cărți, câteva manuale tehnice și romane în formă comprimată de la revista *Reader's*

Digest, înghesuite printre cutii de șervețele, roci și cutii din lemn, pline cu scoici de la lacul Erie. Pe de altă parte, noptiera mea era plină-ochi cu cărți de la bibliotecă. Îmi plăcea mirosul lor, unduirea paginilor sub degetul meu. *Fire de iarbă* părea diferită de orice altă carte pe care o atinsesem până atunci – avea o greutate a ei, chiar dacă era un volum destul de subțire. Când am văzut numele de fată al mamei în interiorul copertei, cu scrisul ei de mână, familiar pe vremuri, am simțit cum cineva îmi golește plămânii de aer. Am răsfoit-o, inspirând aroma trecutului mamei mele, viața ei înainte de a-l cunoaște pe tata, înainte de mine. Întreaga secțiune cu poemul *Cântec despre mine,* pagini în șir de versuri care îți taie respirația, era subliniată cu creion negru, lucios. Mama chiar apăsase creionul pe hârtie. Chiar o rupsese pe alocuri. Mi-am plimbat vârful degetului peste paginile subțiri și îngălbenite, peste șanțurile înguste care se bombau ca niște vene pe ambele părți ale filelor. Poate că acesta era sinele de care voia să am grijă.

Trebuie să recunosc că Whitman mi s-a părut penibil la început, ușor rapsodic pentru gustul meu de cârcotașă (o trăsătură dobândită recent de la prietenul meu, Rob), dar eram intrigată. Îmi plăcea că spune *Cred în carne și în pofte.* Îmi plăcea felul în care corobora noua mea experiență cu drogurile (tot datorită lui Rob)... *o trâmbă de fum / sau un fir de păr de pe dosul mâinii mele / nu mai puțin curioase decât altă revelație.* Îmi plăcea versul *vin cu fanfara.* Sex, droguri și rock'n-roll, stilul lui Whitman. Îmi plăcea felul în care, indiferent de starea în care eram, puteam deschide cartea și în interiorul meu se deschideau porți noi.

Am urmat sfatul mamei. Am avut grijă de carte, am ținut-o în siguranță, în ascunzișul dulapului pentru lenjerie. Dacă am avut grijă de mine... asta e cu totul altceva.

. . .

Soțul meu, Shae, studia – sau cel puțin se presupune că studia – Sinele. Sinele universal. Sinele universal virtual. Sinele creator universal. Vai, cât eram de invidioasă.

Într-o zi, mi-am jurat că mă voi întoarce la școală și voi studia sinele, mă voi studia pe mine însămi. Voiam să studiez *Cântec despre mine,* să analizez ce face Whitman cu adevărat în acest poem. Știam deja pe dinafară o mulțime dintre versurile lui, omnivore – cum le numea el. Voiam să le înțeleg mai bine, într-un mod mai profund. Încă doresc lucrul ăsta.

Am încercat să-i împărtășesc lui Shae din Whitman, dar era incredibil de analitic în toate cele și nu făcea acest lucru într-un mod științific, ceea ce mi-ar fi plăcut, ci într-un fel care demonta orice conversație legată de Whitman (și nu e chiar ușor să-l distrugi pe Whitman). Le-am recitat câteva versuri și copiilor, dar pe ei îi interesează mai mult poeziile cu rimă. Oricât de mult iubeam lectura, *Fire de iarbă* a fost singura carte care nu era pentru copii, pe care am putut să o strecor în viața mea. Puneam mâna pe ea de câte ori puteam, sorbind poezia între licitații, mese, schimbarea scutecelor și cântecele de adormit copiii. Whitman era terapeutul meu, preotul meu, standardul meu.

Unul dintre oamenii noi de la pază mi-a făcut semn să intru în oaza frunzoasă a Complexului pentru studenții familiști. Întotdeauna eram bucuroasă când mă întorceam acasă. Complexul semăna și el cu un depozit – case la fel, fiecare cu altă viață ascunsă după ușă. În anii

1950 fusese proprietatea armatei și adăpostise familii de militari, înaintea construirii campusului Riverside al Universității din California.

Erau în jur de două sute de case mici, tencuite – cu unul sau două apartamente, unele cu acoperișuri ascuțite, din lemn, altele plate – toate solide, deși își arătau vârsta. Pereții groși țineau cât de cât la distanță căldura din Riverside, iar străzile șerpuite erau plăcut umbrite, împodobite cu stejari și arbori de piper. Unele dintre case aveau fațada spre stradă; altele, cum era a noastră, erau spre spate, dispuse în jurul unor curți comune. Strada noastră, Avocado, se curba în spatele complexului, precum cochilia unui melc. După atacurile de anul trecut din 11 septembrie[1], fuseseră postate gărzi la toate intrările străzilor; n-aș putea spune că prezența lor mă făcea să mă simt mai în siguranță – indivizii lăsau aproape pe toată lumea să intre – dar nici nu ne afectau cu ceva. Deveniseră parte a comunității. Câțiva dintre ei chiar își aduceau copiii în parculeț, în zilele libere.

Îmi plăceau lămâiul noduros din fața ușii de la bucătărie, perechea de chiparoși ascuțiți din curtea din spate – fiul meu le spunea copacii dr. Seuss. Îmi plăcea căsuța noastră, supraaglomerată cu lucrurile mele de la licitații. Îmi plăcea sentimentul acela de lucruri la mâna a doua pe care mi-o dădea cartierul. Toată lumea trăia în case vechi, împingea cărucioare vechi, conducea mașini vechi. Chiar și plantele erau noduroase și lemnoase – tufe de trandafiri, roase de insecte, buchete fragile de Bougainvillea, palmieri din care atârnau fructe de un portocaliu vestejit.

Ori de câte ori apărea cineva mai strălucitor în cartier – cineva cu unghiile făcute, cu un Sedan nou sau un

[1] Serie de atacuri sinucigașe coordonate de Al-Qaeda împotriva SUA, în 11 septembrie 2001. (n.red.)

port-bebe Baby Bjorn – era tratat, întru câtva pe nedrept, cu suspiciune. De obicei nu stătea mult. Oamenii strălucitori își puteau permite ușor să închirieze un apartament sau o casă cu piscină. Oamenii care stăteau aici de ani de zile ajungeau să arate ei înșiși precum casele – mai cu tencuiala scorojită, mai cu lemnul ros, dar cu fundația bună și solidă. Cu toții purtam blugi, fie prea strâmți, fie prea largi sau prea deschiși la culoare, cu buzunare prea mici sau prea înalți în talie ca să fie la modă; bretelele maiourilor noastre erau prea late; trupurile noastre, prea lăsate, dar îmi plăcea așa. Îmi plăcea să înveșmântez cartierul, să dau un imbold lumii noastre demodate.

Am depus-o pe Nori lângă Shae, pe canapea, l-am sărutat pe fiul meu de șase ani, Noodle, și mi-am dus cutia ART & ECT în camera pentru licitații. Încăperea era plină până la refuz cu mormane de rufărie, grămezi de farfurii, pungi cu haine, lucruri aranjate mai mult la întâmplare, așa încât îmi era aproape imposibil să o traversez. Micile cărări pe care le făcusem printre mormane dispăreau pe măsură ce grămezile cedau în fața gravitației și se revărsau peste tot. Camera mea de nebunii, singurul loc în care puteam respira fără ca respirația copiilor să-mi sufle în față.

M-am așezat pe podea, în micul spațiu triunghiular pe care mi-l creasem pentru a despacheta și sorta. Simțeam prin salopetă răcoarea linoleumului cu motive naive, care acoperea podeaua fiecărei camere din casă. Am stat o vreme cu ochii închiși, savurând timpul pe care îl aveam în singurătate.

Anticiparea mea creștea. Ce ar fi putut fi înăuntrul cutiei? Rembrandt-uri furate? Pantaloni de toreador din catifea neagră? Noodle intră în fugă în cameră tocmai

când eram pe punctul de a-mi afunda mâinile înăuntru. Trebuia să fi încuiat ușa. Nu voiam să-i am în jur când foloseam lame ascuțite și scoteam din cutii lucruri care puteau fi periculoase. Odată am găsit un șarpe-cu-clopoței, slăbit de foame, dar încă viu, altă dată, un morman de seringi, unele dintre ele pline. Știam că, din când în când, prin depozite erau descoperite cadavre – tăiate, împachetate în plastic, înghesuite în frigidere, în lăzi de zestre sau în valize Samsonite.

– Ce s-a întâmplat, Noodle?

Purta unul dintre tricourile imprimate ale lui Shae, fără nimic pe dedesubt, după cât îmi dădeam seama. Părul lui lung și blond, din pricina căruia lumea îl lua drept fetiță, era în dezordine, ciufulit. Micuțul meu hipiot.

– Nori e afară!

– Nu se poate duce tati după ea?

– Shake doarme.

Toată lumea îi spunea Shake[1] lui Shae, cu excepția mea. Numele meu este Flan[2], o prescurtare de la Flannery, așa că m-am gândit că un produs lactat în familie era de ajuns. Cumva, toți am căpătat nume de mâncăruri. Nu ne-am propus asta – nu eram atât de preocupați de mâncare. Noodle[3] era în realitate Newton – un nume de familie cu propriile conotații alimentare. Shae nu putea să nu-i facă pe plac bunicii sale, care voia să-i dăm acest nume fiului nostru, iar eu nu reușeam să-i spun copilului meu Newton. A devenit Noodle aproape instantaneu. Am numit-o pe Nori după mama mea, Nora. N-am făcut legătura cu sushi[4] decât atunci când avea deja câteva

---

[1] Băutură pe bază de lapte, cu diverse arome. (n.tr.)

[2] Tartă cu fructe, în lb. engl. în original. (n.tr.)

[3] Tăieței, în lb. engl. în original. (n.tr.)

[4] Aluzie la sushi nori, mâncare tradițională japoneză, preparată din orez învelit în alge comestibile. (n.red.)

săptămâni. Era logic, totuși; probabil și inevitabil. Nu eram o masă prea echilibrată – două deserturi, un aperitiv plin de carbohidrați și niște ierburi de mare – dar, la urma urmelor, ce este o familie?

Noodle m-a tras de unul dintre nasturii salopetei.

– Mama, se duce în stradă!

Mi-am lăsat cuțitașul și l-am urmat afară.

Pia, cea mai bună prietenă a mea, era în partea opusă a curții și o ținea pe Nori în brațe, doar în scutece, sprijinită de șoldul ei solid. Pia era doctorand în biologie celulară. Familia ei era din Filipine. Purta un tricou cu flori și un șort kaki și mi-am dat seama că erau lucruri din cutiile mele. Am simțit un imbold de mândrie. Mă încânta întotdeauna să văd că un cursant ghanez de la planificare urbană purta un tricou cu Tweety împachetat de mine, să știu că o masterandă din India la limba engleză, care trecea pe lângă mine, purta probabil pe sub sari lenjerie roșie. Complexul pentru studenții familiști era o comunitate internațională minunată. Dacă vorbim doar despre curtea noastră, erau familii din Țara Galilor, din Guatemala și din Afghanistan. Familia noastră blondă era o anomalie.

– Ia uite pe cine am găsit jucându-se cu furtunul meu.

Pia mi-a dat-o pe Nori, udă leoarcă. Avea trupul alunecos și rece și buclele lipite de cap, iar scutecul părea un pepene strivit. Se zvârcolea în brațele mele, ca să o las jos.

– Mulțumesc, Pia, i-am spus cu un oftat.

– Nici o problemă.

Încă un lucru care îmi plăcea mult: vocea Piei. Și părul ei lung, aspru și negru, trupul ei masiv, cu care nu era de glumit.

– Știi ce, fac o oală mare de ziti[1] diseară. Dacă tu poți să aduci o salată, cred că Isobel face pâine.

De obicei primeam astfel de sarcini, mai ușoare, pentru mesele noastre în comun. Vecinii mei au înțeles repede că, deși purtam cu toții nume de mâncăruri, eu nu eram o mare bucătăreasă. Îmi cereau să aduc un vas cu fructe, o oală de orez sau roșii cherry din grădina complexului. Câteodată, vecinii noștri aduceau mâncăruri din țara lor de baștină, dar cel mai adesea pe mesele de picnic tronau oale mari de paste făinoase.

Cuplul din Afghanistan, care locuia la două case de noi, nu participa niciodată. Aș fi vrut să o facă – eram foarte curioasă în privința mirosurilor picante care adiau din bucătăria lor. Eram și mai curioasă în ceea ce o privea pe femeie, pe care o vedeam în întregime învești mântată în burka. N-am vorbit niciodată cu ea, nici nu ne-am privit una pe alta – nici măcar nu știam dacă e posibil să ai un contact vizual prin fereastra zăbrelită a vălului ei. Cuplul era reținut. În fața ușii principale atârna un steag american mare, dar sunt convinsă că era mai mult un gest de „lăsați-ne în pace", decât unul patriotic. Apartamentul lor fusese bombardat cu ouă, de două ori, după 11 septembrie. Odată, am văzut-o pe femeie stând la fereastră în timp ce noi mâncam afară. *Frumoasă și îmbrăcată frumos, se uită la ei pe furiș / printre jaluzele.* I-am făcut cu mâna, dar ea le-a închis imediat.

Nori mi-a scăpat din brațe și a luat-o la fugă prin curte, cu scutecul care-i atârna, îmbibat. Noodle a urmat-o îndeaproape cu șireturile fluturând.

---

[1] Paste italienești în formă tubulară, care se pregătesc cu sos de roșii. (n.tr.)

– Stați pe-aproape, ca să vă pot vedea, am spus eu, când ei tocmai dispăreau după colțul clădirii.

Pia mă lovi ușor pe brat și se întoarse la grădinăritul ei.

Ușa noastră din față s-a deschis brusc și Shae ieși în pridvorul nostru micuț, cu o privire întunecată și dezorientată, trecându-și o mână prin părul lung. Când l-am cunoscut pe Shae, părul lui era bogat, ca o cascadă de culoarea siropului de arțar, brăzdată de șuvițe aurii. Șapte ani mai târziu, era încă lung și în valuri, dar se rărise mult. Fruntea îi era și ea mai proeminentă. Pe vremuri, părul îl făcea să semene cu o vedetă rock; în timp, a ajuns să arate ca un motociclist vitezoman îmbătrânit.

Eu îmi tunsesem părul foarte scurt cu un an în urmă. Mă săturasem să mi-l tot smulgă Nori în timp ce o alăptam. Acum arăta ca părul unui surfer, cu șuvițe care se zbârleau în toate direcțiile. Pia o numea tunsoare pixie[1]. Am tot încercat să îl conving pe Shae să se tundă și el, dar nici nu voia să audă.

– Care-i treaba? mă întrebă somnoros.

– Parcă trebuia să ai grijă de copii.

– Dar am avut grijă de copii.

– Cu ochii închiși, Shae? Nori a ieșit afară.

– Am crezut că e încuiată ușa...

Copiii au reapărut, chicotind, cu respirația tăiată. Lui Nori îi căzuse scutecul. Noodle ținea o tulpină de streliția pe post de lance, împungând-o pe sora lui în fund cu floarea portocalie, ascuțită.

– Te mușc! Te mușc!

Ea chirăia fericită, până să mă vadă.

[1] Tunsoare scurtă, lipită de scalp. (n.tr.)

– Mă mușcă, suspină bucuroasă și fugi în brațele mele. Mă mușcă!

Am bombănit și eu un „mușcă-mă de undeva" spre Shae, peste capul umed al lui Nori. Am tras o mârâitură, pe jumătate jucăușă, speram eu, pe jumătate răutăcioasă. Shae a oftat și a intrat înapoi în casă, lăsându-mă iar singură cu copiii.

Ce pot spune despre Shae? Era ocupat, sau așa pretindea, cu scrierea tezei sale, „Cu mâinile pe joystick: Abstracționismul televiziunii și originile postnarative ale Sinelui universal virtual". Era din ce în ce mai distrat, din ce în ce mai îngândurat, tot mereu. Lucrarea lui era centrată pe teoriile lui Jean Baudrillard[1], care credea că simulările realității erau la fel de reale ca și realitatea însăși. Întreaga disertație a lui Shae se sprijinea pe acei umeri franțuzești osoși, dar, din câte îmi dădeam seama, cercetarea lui consta în principal în urmărirea serialelor de televiziune, în stivuirea cărților de la bibliotecă în fața canapelei, în somn, jocuri video și, ocazional, în ceva iarbă de fumat. De câte ori îl vedeam tastând furios la calculator, descopeream că joacă Doom.

– Trebuie să experimentez realitatea virtuală, dacă e să scriu despre ea, spunea el.

Baudrillard ar fi fost atât de mândru. Voiam să am încredere că știe ce face, dar începusem să mă simt de parcă aveam un soț virtual.

. . .

L-am întâlnit pe Shae când aveam douăzeci și unu de ani, iar el avea douăzeci și nouă. Lucram într-un loc care

[1] Sociolog, filosof și critic literar (1929–2007) (n.red.)

se numea Grounded[1], o cafenea cu un studio de yoga la subsol. Serveam cafea complet organică, dar era încă plină de cofeină, așa că yoghinii, în pantalonii lor strâmți, evazați și negri și cămăși hinduse colorate, fără mâneci, pendulau frenetic de la stări de manie la un calm binecuvântat. Cea mai populară era clasa de hatha yoga; aproape că puteam simți asanele alimentate de aburul frenetic al cafelei ridicându-se prin podele.

Ca barmaniță nu mă aventuram prea des la subsol, dar, din când în când, dacă eram nervoasă, șefa mea îmi ordona să mă duc la câte un curs tonic de yoga. Toți angajații trebuiau să poarte pantaloni de yoga și tricouri mov, cu sigla Grounded, așa încât era ușor să te strecori la un curs. Pe tricou era desenată o femeie slabă ca un băț, în postura copacului, ținând deasupra capului, cu ambele mâini, o ceașcă de cafea. Era logoul companiei și mă scotea din minți. Întotdeauna îmi imaginam cum ceașca se clatină și varsă cafeaua, opărind scalpul femeii. Am sugerat că o persoană în poziția de meditație clasică, cu picioarele încrucișate și cu o ceașcă de cafea în poală, ar putea fi mai potrivită, dar șefa mea nu voia să audă. Cred că acei doi termenii, „concentrat" și „concentrat pe sine", se încurcaseră în capul ei.

Cursurile de yoga nu îmi plăceau de fapt. Yoga nu trebuie să fie competitivă, dar îmi dădeam seama că oamenii se măsurau unii cu alții. În plus, corpul meu nu putea să ia posturile de bază, cum ar fi triunghiul și poziția câinelui. Singurul lucru bun la cursurile de yoga pentru relaxare era timpul lung de *sivasana,* în care trupul e în poziția mortului. Era ca și când ai fi plătit ca să tragi un pui de somn în mijlocul zilei de lucru. Nu că aș fi fost prea

[1] Pedepsit (în lb. engl., în original) (n.tr.)

bine plătită. Șefa mea se gândise la cursurile de yoga, mai mult ca să compenseze faptul că își plătea lucrătorii cu șapte dolari pe oră. M-am gândit să îmi dau demisia, dar orele se potriveau cu programul meu de școală și era mai ușor să continui să lucrez decât să-mi găsesc o altă slujbă.

Făceam câteva cursuri la Colegiul de Stat Riverside, economisind bani ca să mă pot muta în Oregon. Fusesem acceptată la Colegiul Reed, dar nu mi se oferise o bursă, așa că eram în așteptare, împărțind cu câteva colege un apartament mic din oraș, tăind de pe listă tot ce se putea, lăsând la o parte cursuri de bază – matematica, științele, toate cele plicticoase. Abia așteptam să mă trezesc dimineață în zgomotul ploii, înconjurată de peisajul din zona Pacific North-West, departe de cețoasele veri din Riverside. Voiam să trăiesc într-un loc unde să pot purta eșarfe tricotate colorate, un loc unde ghetele mele de drumeție s-ar înfunda în nămolul gros, bogat. Un loc în care să mă pot concentra pe adevărata mea dragoste – cărțile. Eram o cititoare înfocată, dar voiam să devin mai pătrunzătoare. Judy Blume[1] și Rumi[2] ocupau un spațiu egal pe rafturile mele. Înșfăcam din bibliotecă orice mă atrăgea și așteptam nerăbdătoare recomandări de la prieteni, dar nu știam cu adevărat ce ar trebui să citesc, cum să citesc. Profesorii mei din liceu nu-mi fuseseră de prea mare ajutor – la ore ne puneau să lucrăm cu texte șablon și foi de gramatică. L-am întrebat pe un profesor de engleză despre *Fire de iarbă,* dar a roșit și mi-a spus că sunt prea tânără pentru Whitman. Eram nerăbdătoare să am profesori cu coatele peticite și lentile bifocale, care să mă îndrume în direcția corectă. Poate voi ajunge profesoară

[1] Scriitoare americană (n. 1938), autoare de cărți pentru copii și adolescenți. (n.red.)

[2] Mistic persan (850–934), numit și „prințul poeților sufi". (n.red.)

universitară într-o zi. Sau bibliotecară. Sau critic literar. Ceva care să aibă de-a face cu Whitman, cu cuvintele. Apoi, în viața mea a apărut Shae. Mulți dintre cei de la Grounded aveau părul lung, dar Shae era diferit. Nu avea acea beatitudine în priviri, pe care o întâlneai la yoga. Era ușor bolnăvicios, ușor burtos, cu o privire oarecum preocupată sub coama falnică de păr. Mi-a plăcut felul în care arăta. Nu purta sacou din tweed, dar, practic, mirosea a universitar. Abia dacă mi-a aruncat o privire când a comandat o cafea mare.

– Te consideri pedepsită? zise arătând spre tricoul meu. Trimiteam semnale care spuneau „uită-te la mine, uită-te la mine", în timp ce îi anunțam comanda. M-am întins peste tejgheaua din lemn lustruit și am spus:

– Nu, pot să ies când vreau eu la joacă.

I-am aruncat un zâmbet care aproape că l-a dat pe spate.

Cred că m-am îndrăgostit de Shae pentru că trăia de fapt în mintea lui. Majoritatea tipilor pe care îi întâlnisem la Grounded erau prea demonstrativi, iar majoritatea celor întâlniți la Colegiul de Stat Riverside nu știau decât un lucru – fuste și iar fuste. Păreau să fie la școală doar pentru că părinții lor o voiau și, în plus, era o cale de a întâlni fete și de a evita timp de câțiva ani să intre pe piața muncii. Nu le păsa de învățat. Voiam pe cineva cu care să vorbesc cu adevărat, cu care să am un schimb de idei. Shae era ideal pentru asta. Și mi-am dat seama că puteam să-l atât, să-l fac să coboare înapoi, în corp, și puteam să-l fac să își deschidă inima. Partea cu corpul a fost ușoară. Eram deja însărcinată cu Noodle, la cinci luni după ce ne-am cunoscut. Am fost distrusă când am rămas însărcinată – nu voiam să stea nimic în calea plecării mele

la Reed, nici chiar Shae, pe care mi-l imaginam urmându-mă în cele din urmă; dar el m-a convins că, după ce își termină disertația, puteam merge la școală oriunde voiam. Puteam face cu schimbul, spunea el, sărutându-mi burta. Era atât de dulce în privința asta, atât de cinstit, atât de încântat de copil. Cum aș fi putut să-i spun nu?

Shae stătea tolănit pe canapea când am intrat în casă cu copiii. La televizor rula serialul *Zile din viața noastră,* explodând pe ecranele celor șapte televizoare pe care nu le vândusem încă, stivuite la perete în formă de piramidă. Shae încercase să mă convingă că obsesia lui pentru serialele de televiziune avea legătură cu studiile lui, dar eram destul de sigură că o deprinsese de la bunica lui, Ada, cea care îl crescuse după ce părinții lui muriseră într-un accident de mașină, pe când avea trei ani. Acesta era un alt lucru care ne lega, pierderea părinților la o vârstă fragedă. Shae spunea că dintotdeauna și-a dorit să aibă copii de tânăr. Eram bucuroasă să îi ofer familia care-i lipsise în copilărie. Nu una distrusă de tragedie. Nu cea din serialele de televiziune, pe care Shae le urmărea împreună cu Ada. Erau mereu seriale la televizor, când o vizitam la azilul ei din Alta Dena; ea și cu Shae discutau despre personaje ca și când ar fi fost rudele lor de sânge.

Serialul favorit al lui Shae era *O viață de trăit.* Uneori voiam să-l zgâlțâi și să-i spun „Asta e viața ta de trăit și tu îi dai cu piciorul". Nu înțelegeam cum poate să își irosească ore prețioase de studiu, când eu aș fi făcut orice să fiu la școală. Nu urmărea *Tânăr și neliniștit,* dar eu așa mă simțeam – tânără, neliniștită. Cel puțin neliniștită. Poate nu atât de tânără. Aveam aproape douăzeci și opt de ani. *Ea are douăzeci și opt de ani de viață femeiască / și de singurătate* (nu era atât de rău cum o făcea Whitman să pară. Cel puțin, nu tot timpul). Îmi vedeam studiile

îndepărtându-se din ce în ce mai mult. M-am interesat despre câteva programe umanistice online, dar erau mult prea scumpe și, în plus, nu știam cum voi găsi timp pentru a mă concentra să lucrez. Copiii nu îmi prea lăsau timp pentru computer; așa cum stăteau lucrurile, abia dacă puteam să fac față tranzacțiilor de pe eBay. Odată ce ar fi terminat școala și ar fi ocupat un post la catedră, spunea Shae, ne vom permite o bonă. Și el ar fi avut grijă de copii în timp ce eu studiam. După cum mergeau lucrurile, totuși, mă temeam că vor fi deja la colegiu ei înșiși, înainte ca eu să am șansa mea.

O femeie făcea crize de isterie pe ecrane, verde la față în trei dintre ele, gri, în două, roz, într-unul, portocalie, într-altul.

– Shae, care e ziua de naștere a personajului ăsta? l-am întrebat.

– Nouăsprezece octombrie.

– Și când e ziua fiicei tale?

A rămas tăcut. Femeia deveni și mai isterică.

– Trei mai? întrebă, fără să îndrăznească a mă privi.

– Doi mai. Ești naspa, Shae.

– Am fost pe-aproape, zise, apoi luă un caiet și un stilou și notă ceva.

Am oftat.

– Ai lăsat-o pe Nori să iasă afară.

– Iartă-mă, Flan, rosti, continuând să mâzgălească. Știi ce viteză de evadare are Nori.

„Viteza de evadare" era un termen pe care Shae îl împrumutase de la Baudrillard. Cred că avea de-a face cu felul în care fugim din lumea reală în cea virtuală, a telefoanelor celulare, a computerelor și a altor lucruri de genul ăsta. Îmi plăcea când Shae vorbea despre teoriile lui

Baudrillard. Îmi plăcea cum se pronunță numele lui – Bo-drii-ard; mă simțeam foarte sofisticată atunci când îl pronunțam cu voce tare. Acum, Baudrillard părea un oaspete la cină care rămăsese mult prea mult la noi în casă.

– Nori e o fetiță reală, nu una virtuală, i-am mai spus lui Shae, înainte să merg în bucătărie ca să văd ce fel de salată puteam pregăti.

Știam că poate fi catarctic să rupi în bucăți o salată verde.

Aerul serii tocmai începea să se răcorească atunci când lumea a început să se strângă în curte, cu brațele pline de castroane, farfurii și tacâmuri din argint.

Mi-am pus castronul cu verdețuri ciopârțite și mult prea asezonate pe masa gri de picnic. Pia și-a așezat lângă el oala de ziti. Arăta – iartă-mă, Pia – ca o oală cu vomă, dar mirosea excelent.

– Sos de alune? am întrebat-o.

– Cu mango, mi-a zis ea, făcându-mi cu ochiul.

Din când în când, Pia simțea nevoia să experimenteze culinar. Uneori, experimentele erau sublime. Alteori, erau pur și simplu ciudate. Când se rezuma la mâncare filipineză, ieșea întotdeauna grozav. Chiar și friptura în sânge.

Mă întrebam ce avea la cină cuplul afgan. Mirosea a miel, a ceapă. Ceva apetisant. Ceva siropos și, în plus, dulce – poate sos de cireșe amare.

Isobel a pus pe masă un fel de pâine de mălai împănată cu creveți. Isobel era studentă la Științe Economice, din

Guatemala. Era scundă și îndesată, dar emana o energie specifică Amazonului; n-aș putea spune că era frumoasă, dar avea un aer cețos și seducător și ochi frumoși.

– Asta miroase a sex, zise Nigel, un absolvent de chimie din Țara Galilor, cu un cap de filfizon și cu părul negru, aplecându-se peste tigaia cu pâine, în timp ce își așeza pe masă platoul cu ciuperci și cele șase beri Corona.

Cei doi flirtau întotdeauna.

– Asta arată a sex, replică Isobel, întinzând un deget spre ciuperci.

Avea dreptate. Erau o harababură încâlcită și strălucitoare. M-am simțit de parcă cineva ar fi ciupit o coardă de chitară ce-mi trecea prin corp și se termina vibrând între picioarele mele.

– Jorge lucrează diseară? întrebă Nigel, încercând să pară nepăsător.

Soția lui, studentă la antropologie, era plecată cu cercetarea pentru doctorat în Spania. Jorge, soțul Isobelei, avea un master în inginerie, dar studiile lui nu erau recunoscute în America. Singura slujbă pe care o putuse găsi era la o fabrică de conserve, unde lucra în schimburi.

– Ce-ai mai vrea tu să afli!

Isobel își reținu un zâmbet, în timp ce își punea o lingură de ciuperci în farfurie.

Eu și Pia am ridicat din sprâncene una spre cealaltă.

– A început petrecerea! îi zâmbi Nigel lui Isobel, în timp ce începu să distribuie sticlele.

– Deci, am întrebat eu după ce ne-am ciocnit paharele, la ce a mai lucrat lumea azi?

Voiam și eu o doză de cultură. Respectiv, o doză care să nu fie Baudrillard.

– Eu invoc Amendamentul al cincilea[1], zise Isobel, spre dezamăgirea mea. Este singura parte a zilei când nu trebuie să mă gândesc la asta.

– Beau pentru asta! zise Pia, luând o înghițitură zdravănă de bere.

– Haideți, oameni buni, m-am milogit eu.

Nigel a început să vorbească entuziast despre ceva în legătură cu borul. Încercam să-l urmăresc, dar am pierdut șirul aproape imediat. Dar cel puțin era plăcut să îi urmărești accentul.

– Astăzi am curățat niște labii, a spus Michael, soțul Piei, când Nigel a terminat.

Pia l-a prins de braț.

– Dar cu asta mă ocup, zise el.

Michael oferea suportul tehnic pentru un site porno.

– JPEG-urile erau toate varză.

– Sunt copii aici, zise Pia. Dă-mi voie să-ți amintesc.

– Labia este un termen anatomic, răspunse Michael. Nu e nevoie să-i ferim de el.

Copiii nu ne dădeau nici o atenție. Erau cu totul absorbiți de castroanele lor cu ziti. Cred că Pia adăugase o aromă pentru cei mici.

– Ai pus lapte de cocos? am întrebat-o, în timp ce mai luam o porție.

Era incredibil gustul de ardei roșii și de mango, minunat și proaspăt în sosul cremos, de nucă.

– Mda. Și niște ulei de susan.

– Shake! a strigat lumea de la masă, într-un glas, când Shae apăru din casă.

---

[1] Amendament al Constituției SUA, care afirmă că nimeni nu poate fi obligat să depună mărturie împotriva lui însuși. (n.red.)

Nu lua întotdeauna masa cu noi. Deseori, trebuia să îi fac un platou și să i-l duc pe canapea sau la computer, oriunde dormita la momentul respectiv.

– Bună, a spus el și s-a tras lângă mine, pe banca de picnic.

Tocmai făcuse duș. Mirosea dulce, iar aburul îi ieșea încă prin piele; am simțit cum mânia care mă rosese se topea. Nu voiam decât să îl ating. Trecuse prea mult timp de când nu ne mai atinsesem de-adevăratelea. Am mușcat dintr-o bucată de pâine cu mălai și am înțeles de ce Nigel spunea că miroase a sex. Crevetii mici răspândeau un iz cărnos. L-am strâns pe Shae de genunchi pe sub masă. El și-a strecurat un braț pe după mijlocul meu și s-a aplecat spre mine, șoptind „îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat adineauri". Speram că vom găsi puțin timp să fim singuri în noaptea aceea.

Nigel i-a dat o bere lui Shae. Eu am luat o a doua. Ne-am ciocnit sticlele și zgomotul ascuțit mi-a trecut prin trup o reverberație de speranță. Oamenii vorbeau despre ajutorul financiar pentru calamități, despre programele la televizor din seara aceea, despre războiul din Afghanistan, dar eu abia dacă-i auzeam. Priveam cum lumânările picurau pe masă, copiii alunecând pe iarba acoperită de ghinde după ce au terminat de mâncat, am urmărit o bufniță în zbor, pe când soarele începea să apună, și m-am gândit la ce vom face eu și Shae după ce ducem copiii la culcare. Baudrillard ar fi putut crede că voiam cu toții să evadăm din realitate, dar eu voiam să pătrund exact în miezul ei. Am deschis o altă sticlă de bere și am încercat să fiu răbdătoare.

Nori a adormit după doar câteva minute de alăptat – cele trei castronele pline cu ziti o dovediseră. M-am dus în

living să-i citesc lui Noodle povestea de seară și l-am găsit pe Shae dormind profund pe canapea. L-am sărutat pe buze, încercând să-l stârnesc; buzele lui au rămas turtite sub ale mele. Apoi i s-au deschis și, pentru o secundă, m-am umplut de speranță, dar el mi-a sforâit în nas. Respirația lui avea gust de creveți. Am știut că mai sexy de atât n-aveau să evolueze lucrurile.

Nu-mi dădusem seama cât eram de amețită până ce nu m-am ridicat, confuză, cu furia reaprinsă. Noodle stătea pe podea cu cartea lui.

– Vrei să vii în camera mea de licitații? l-am întrebat. Trebuie să deschid o cutie.

– Chiar?

Noodle nu mai avusese niciodată voie să participe la deschiderea cutiilor.

– Va fi secretul nostru.

I-am dus un deget la buze, apoi l-am îndepărtat repede când am simțit că mă străbate un fior.

A lăsat cartea din mâini și m-a urmat în cameră. Am tăiat banda care sigila cutia ART & ECT folosind cuțitașul meu. Aveam senzația că mă voi prăbuși în cutie și că voi continua să cad.

– Ce crezi că e înăuntru? l-am întrebat pe Noodle înainte să deschid părțile răsfrânte ale cutiei.

– Cred că ART o să fie strălucitoare, dar nu cred că ar trebui s-o deschidem.

– De ce nu?

– Cred că ECT înseamnă ectoplasmă.

Își lăsă în jos umerii mici.

– De unde Dumnezeu ai învățat cuvântul ăsta?

– Din *Vânătorii de fantome*. Ectoplasma este mâzga fantomelor. Am văzut acasă la Ravi, mama. Nu cred că ar trebui să-i dăm drumul.

– Cred că n-o să pățim nimic.

Chiar și cuvântul „mâzgă" mă incita. Am respirat profund.

Noodle s-a cocoțat pe spatele meu; îl simțeam clipind, cu ochii lipiți de salopeta mea, făcându-și curaj pentru orice aveam să scot de-acolo.

– Uite, Noodle, nu sunt fantome.

Singura adiere care s-a răspândit din cutie a fost mirosul de grădiniță. M-a făcut să-mi pierd orice urmă de excitare. Noodle a aruncat o privire prudentă din spatele meu. ART s-au dovedit a fi câteva foi de desen pictate, cu dârele de tempera crăpate; ECT erau niște pietre inscripționate, un șorț cu o reclamă pentru sos picant, mănuși de cuptor cu pete de dalmațian, un dosar plin cu instrucțiuni de folosire pentru un epilator electric, o cădiță pentru pedichiură și un aparat de făcut floricele în formă de OZN.

Am scos din cutie un tablou greu. Fărâme de albastru, portocaliu și verde mi-au căzut pe salopetă, pe linoleum, pe picioarele lui Noodle. O față mare și colorată ne fixa cu privirea, cu brațele ieșindu-i de unde ar fi trebuit să fie urechile, cu picioarele acolo unde ar fi trebuit să fie gâtul.

În partea de jos scria în pix „Dan, primul desen, la patru ani, 22/8/90".

– Dan are acum vreo șaisprezece ani, i-am spus lui Noodle.

Am pus desenul pe podea, să adun o grămadă pe care urma să o returnez. Știam că mama lui Dan va fi fericită să primească înapoi tabloul acela.

La începutul fiecărei licitații, cel care o conducea ne îndemna să returnăm la birou „obiectele personale", după ce inspectam compartimentele – fotografii, scrisori, docu-

mente importante. Biroul făcea efortul de a returna chiriașilor neplatnici obiectele care aveau o valoare financiară sau sentimentală evidentă. Uneori, încercam să găsesc datele de contact ale chiriașilor, în așa fel încât să le pot trimite eu însămi obiectele prin poștă. Știam că mulți oameni nu voiau să calce în biroul unde datorau bani, chiar dacă asta însemna că-și primeau înapoi certificatele de naștere.

– Dan e trist, mami, zise Noodle.

Stătea aplecat deasupra grămezii cu obiecte artistice. Tricoul imprimat i se ridicase, iar penisul mic se bălăngănea liber, arătând spre podea aidoma degetului unui copil.

– De ce spui asta?

– Pentru că a tot crescut.

– Și de ce să-l întristeze asta?

– Pentru că deja și-a făcut primul desen și acum totul va fi vechi.

L-am îmbrățișat.

– Tu vei fi întotdeauna bebelușul meu. Știi asta, nu?

– Acum sunt bebelușul tău bătrân.

– Mda. Ești bebelușul meu, zbârcit și cu păr alb.

L-am sărutat pe obraz și, spre surpriza mea, a început să plângă. Tristețea s-a eliberat din trupușorul lui și a pus stăpânire pe mine.

– Nu vreau să pățim nimic rău, mami.

Tremura în brațele mele. Avea oare vreo premoniție că se va întâmpla ceva? De unde ar fi putut ști?

– Nici eu nu vreau, scumpule.

L-am mângâiat ușor pe cap, în timp ce propriul cap îmi vâjâia. Nu voiam să mă gândesc că s-ar fi putut întâmpla ceva rău cu copiii mei; nu îmi puteam permite asta. Am trecut cu privirea prin cameră să văd ce puteam include în următoarea mea vânzare.

Obiectele erau sigure. Obiectele nu promiteau să-mi frângă inima.

Oamenii se învârteau deja în jurul ușii din față a casei noastre când am început să trag afară păturile și cutiile, la șase și jumătate dimineața. Dacă nu începeam la ivirea zorilor, pierdeam o parte bună din tranzacții. Vestea se dusese dincolo de cartierul nostru; vânzătorii de peluză veterani din Riverside includeau casa mea în raidurile lor de weekend. Nu aveau nici o problemă să intre în complex, dar uneori mituiau paznicii cu gogoși și cafea. Din când în când, câte un paznic le dădea câțiva dolari, ca să caute un colier pentru prietena lui sau câteva castroane pentru cereale pentru noul lui apartament.

Shae dormea încă dus pe canapea. Eram ușor mahmură, așa că aerul rece îmi făcea bine; mă temeam de căldura care avea să înceapă. Am așezat păturile – cele pufoase, de tipul imitațiilor de blană, cu logouri Raiders și scene de apus de soare sau altele de genul ăsta – pe iarba împânzită cu ghinde, sub umbra unui stejar. O pătură era pentru hainele de damă; una pentru hainele de copii; alta pentru hainele bărbătești și unelte (nu știu de ce, de obicei nu erau prea multe haine bărbătești); alta era pentru accesorii – curele, genți, pălării, bijuterii; o pătură era pentru obiectele de bucătărie; alta pentru bibelouri – figurine, cutii decorative și brelocuri asortate; încă una pentru lenjerie; alta pentru jucării și una pentru cărți; alta pentru diverse lucruri pe care nu le puteam încadra altcum. Aproape toate costau cincizeci de cenți, cu excepția obiectelor grele cum ar fi mobila, electronicele sau bunurile de colecție pe care nu reușisem să le vând pe eBay.

Mă gândisem să vând online toate loturile mele de licitații, dar mi-ar fi fost prea dor de vânzările mele. Îmi plăcea să mă văd cu vecinii. În plus, ar fi fost un efort prea mare să fotografiez fiecare obiect, să fac o descriere și să încarc totul pe eBay. Era destul de dificil să stau câteva minute la computer fără să tragă copiii de mine. Ca să nu mai vorbim de ambalarea lor și de toate drumurile la poștă pe care ar fi trebuit să le fac. Am limitat bătăile astea de cap doar la obiectele care chiar puteau aduce bani – bijuterii frumoase, kitsch-uri la modă. Îmi plăcea să văd cum cresc prețurile pe pagina mea de eBay, pe măsură ce oamenii licitau – nu era aceeași energie asudată de la licitațiile de depozit, dar lucrurile se puteau încinge dacă ofertanții se duelau în ultimele secunde. Îmi plăcea să mă gândesc la oameni din toată lumea, încovoiați în fața computerelor, cu respirația întretăiată, așteptând să vadă dacă au câștigat lucrurile pe care le vânturam pe dinaintea ochilor lor.

Ceea ce îmi plăcea la vânzările de peluză era faptul că puteam vedea ochii oamenilor; le puteam observa anticiparea și emoția. Expresia de satisfacție atunci când găseau ce voiau. Icnetul de deznădejde, când se întorceau cu mâna goală.

Mi-am așezat cutia de trabucuri, plină cu monede de douăzeci și cinci de cenți pe micul meu suport de televizor, din metal, mi-am desfăcut scaunul și micul meu

magazin tip-lumea-a-treia era gata să-și primească mușteriii. *Am depozite și economii din belșug.*

– Cum de poți face asta în fiecare săptămână? m-a întrebat o femeie, în timp ce îi adunam obiectele în caietul meu.

I-am pus într-o pungă boțită din plastic, de la Stater Brothers, cele două maiouri pentru copii, ceșcuța, suportul pentru prosoape de hârtie, platoul de Crăciun și caseta audio cu David Cassidy.

– Dacă îți spun, am zis, va trebui să te ucid.

Și-a înșfăcat fiul și a plecat imediat ce i-am dat restul. Nu părea să-și fi dat seama că glumeam.

Prima oară am aflat despre licitații de la o familie de pe strada Grape, care începuse să vândă pe peluză, în fiecare weekend. Noodle era bebeluș; i-am cumpărat de acolo cele mai multe dintre haine, majoritatea jucăriilor lui, farfuriile noastre desperecheate și argintăria.

– Cum de poți avea atât de multe vânzări? am întrebat-o în cele din urmă pe mamă, o femeie înaltă, cu ochii de un albastru intens și părul încărunțit, strâns într-o coadă lungă de cal. Nu rămâi fără marfă?

– E secret, îmi făcu ea cu ochiul, zâmbind și dezvăluind o cantitate enormă de gumă de mestecat.

În weekendul următor, m-am dus să mai iau niște prosoape – Noodle trecea printr-o fază în care-și scuipa mâncarea. Nici unul dintre obiectele întinse pe pajiște nu fusese acolo cu o săptămână înainte. Am întrebat-o din nou:

– De unde iei toate astea?

– Magie, zise femeia, cu gura ei de cal, și bagă în buzunar cei trei dolari de la mine.

După încă o săptămână am revenit să caut un covoraș de baie (am și găsit unul, decorat cu vietăți marine, aproape nefolosit). Mi-am deschis brațele ca pentru a cuprinde cutiile pentru bucătărie, făcălețele și suporturile din macrameu pentru plante.

– Ce dracu'? am exclamat.

Pe fața femeii flutura un zâmbet. S-a uitat în jur, să se asigure că nu ne urmărea nimeni, apoi mi-a șoptit „urmează-mă", făcându-mi semn din umăr spre casa ei.

Am tras căruțul lui Noodle aproape de scările din față și am urmat-o înăuntru. În afara unei canapele și a unui culoar îngust, întregul ei living era plin de cutii. Aerul era înăbușitor, mirosea a naftalină și a praf. Am simțit că mă înțeapă gâtul și au început să-mi lăcrimeze ochii.

– Te muți? am întrebat-o, în timp ce strănutam.

– De fapt, chiar mă mut. Dar nu toate cutiile astea sunt ale mele. Vreau să spun că acum sunt. Dar n-au fost întotdeauna.

A râs într-un fel care m-a făcut să mă întreb dacă fusese o idee bună să intru în casa unei femei ciudate, împreună cu bebelușul meu. Speram să nu sfârșim închiși etanș într-una dintre lăzile ei.

– Nu înțeleg, am zis strănutând din nou.

– Licitații, șopti ea.

Am crezut că a spus „hapciu" pentru a mă îngâna[1].

– Poftim?

S-a uitat din nou în jur pentru a se asigura că nu ascultă nimeni și a repetat, ceva mai tare:

– Depozite individuale. Licitații.

Nu aveam nici o idee despre ce vorbește.

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil – în limba engleză *auction* înseamnă licitație, *achoo* este onomatopeea pentru strănut. (n.red.)

– Știi spațiile alea pentru autodepozitare pe care le vezi pe lângă autostradă?

Am dat din cap în semn că da.

– Când oamenii nu plătesc, li se scot bunurile la licitație. Ieftin. Apoi le vinzi și faci un profit uriaș.

– Deci de acolo îți vine marfa pentru vânzare?

A arătat spre nasul ei și a spus „Bingo".

Cine-i trăsnita asta? m-am întrebat, dar eram intrigată.

– Ție îți spun doar pentru că mă mut. Dacă nu mă mutam, n-aș fi suflat un cuvânt. Nu am nevoie de concurență, și așa suntem prea mulți în branșă. Dar eu o tai de aici. Mă mut la Frisco. Poți să-mi iei locul.

– Tu cum ai aflat despre asta?

– O familie care a stat aici era în circuit. Când s-au mutat, mi-au pasat mie afacerea.

A tras un ziar de pe brațul canapelei. Paginile au foșnit sub degetele ei. A deschis la o pagină cu scris cu caractere mici.

– Caută din astea, arătă ea spre rubrica Anunțuri. Vânzări cu sechestru. Codul Afacerilor și Profesiilor 21700. O să afli tot ce-ți trebuie.

Avea dreptate. Și, urmând indicațiile ei, n-am transmis informația nimănui din complex. Nu voiam concurență pe loturile lui Flan. N-aveam nevoie de concurență în cartier. Pusesem stăpânire pe piața vânzărilor de vechituri. Eram Nașa Complexului pentru studenții familiști.

Pia știa, desigur; ea făcea parte din familie. A venit cu mine la prima mea licitație, ca să se asigure că locul nu e plin de ticăloși care încearcă să profite de mine. În primul container câștigat am găsit o cutie cu amestec pentru tartă[1], îngropată într-un sac cu tot felul de articole ciudate

[1] *Flan mix*, în lb. engl. în original, aluzie la numele personajului. (n.red.)

de bucătărie. Pe cutie, o cremă caramel lucea pe vasul alb, sub litere maro-portocaliu. Am ridicat-o ca să o vadă și Pia. Simțeam sacul cu pudră cum se clatină înăuntru.

– E voia sorții, a spus ea.

Pia spune întotdeauna lucrurile așa cum sunt.

Am ținut cutia cu praf pentru tartă pe pervazul camerei mele de licitații, până au năpădit-o furnicile. Apoi am tăiat partea din față și am lipit-o pe ușă. Avea marginile roase de molii, dar am lăsat-o oricum acolo; îmi amintea că eram pe drumul cel bun.

– Nu mi-ai spus că ai o bluză filipineză ascunsă aici.

Pia a ridicat o cămașă transparentă, brodată cu flori de culoarea tutunului. Părea în întregime înmuiată într-o baie de ceai.

– Nu știam că asta este.

Probabil că n-aș fi putut identifica nici un sfert dintre lucrurile care îmi trecuseră prin mână.

– Fie și doar pentru asta, tot trebuie să mi-o dai gratis.

Și-a tras-o pe ea. Părea prea largă și nepotrivită peste tricoul ei imprimat cu un ceainic, dar știam că va veni minunat peste un maiou scurt sau peste singurul sutien la modă pe care îl avea Pia.

– E a ta, i-am spus.

Și-a plimbat degetele peste florile din ață. Cămașa începuse deja să i se lipească parcă de trup, invers decât un șarpe care își schimbă pielea. Nu cred că haina îl face pe om, dar cred că te ajută să-l vezi mai bine. Când am văzut-o pe Pia în cămașa aceea, mi-am imaginat-o acasă, cu familia, înconjurată de bananieri. Nu aș fi putut să-i văd viața mai clar nici dacă ar fi fost goală-pușcă.

Când a murit mama, tatăl meu mi-a cerut să aleg rochia în care urma să fie înmormântată. Îmi amintesc cum stăteam în fața dulapului ei, ametită, uitându-mă la toate lucrurile care n-ar mai fi încăput-o, toate lucrurile care n-aveau să-i mai simtă niciodată bătăile inimii; acum erau goale, simple bucăți crâmpoțite de pânză, care miroseau încă a parfum, a fixativ de păr, care păstrau mirosul ei cald. Am ales-o, în cele din urmă, pe cea care mi se părea cea mai drăguță – de culoare roșie, în stil victorian, acoperită cu floricele gri – și i-am dat-o tatălui meu. A făcut-o ghem și a plecat cu ea la morgă.

La înmormântare, sicriul a fost deschis. Mama arăta frumos, dar cu greu reușeam să mă uit la ea, în cutia aceea. Aproape că o auzeam rostind *„Asta... nu... sunt... eu...“* printre buzele subțiri și închise. Aș fi vrut să cred în rai, dar nu credeam. Mama mea adevărată dispăruse.

– O, Doamne, a exclamat cu un icnet vecina noastră Claire, una dintre cele mai bune prietene ale mamei când s-a apropiat, ca să-și exprime regretele.

Mulți oameni spuneau asta când se uitau în sicriu.

– Asta e rochia mea, a adăugat ea.

– Despre ce vorbești, Claire? a întrebat tata, uluit el însuși.

– Nora a împrumutat rochia asta de la mine acum un an.

Tata mi-a aruncat o privire și am știut că făcusem o greșeală oribilă.

– I-am spus că poate s-o țină cât vrea..., a spus Claire, cu glasul tot mai stins.

Începuse să râdă și să plângă în același timp, ceea ce m-a speriat. Mai târziu, când mama fusese îngropată, am auzit-o pe Claire șoptind:

– La revedere, Laura Ashley.

– Numele mamei mele este Nora, i-am șoptit, ca răspuns, iar Claire a început să râdă și să plângă din nou.

Pia a trecut mai târziu pe la noi, purtând bluza peste un furou albastru. Arăta splendid.

– Crezi că persoana care a purtat cămașa asta mai e încă în ea? am întrebat-o.

– Eu sunt în ea, zise Pia, dând pe gât un pahar cu vin.

– Nu, vreau să spun... crezi că o parte din tine rămâne înăuntrul hainelor și după ce le dai jos?

– Iese totul la spălat, draga mea. Fiecare fărâmă de ADN.

Nu vorbeam despre ADN, dar mintea Piei lua totul mai literal decât mine. Probabil era mai ușor de trăit așa.

– Crezi că vecina noastră ar fi o altfel de persoană dacă nu ar purta burka?

– Cu siguranță, a spus Pia. N-ar purta-o dacă nu ar reprezenta-o pe ea ca persoană.

– Crezi că vrea să o poarte sau trebuie să o poarte?

Aveam o curiozitate nesățioasă în privința femeii aceleia. Mă întreb dacă din cauza asta existențele noastre s-au întâlnit mai târziu; poate curiozitatea mea a funcționat ca un magnet, trăgând-o pe orbita mea. Poate nimic nu s-ar fi întâmplat dacă nu aș fi fost atât de captivată.

– Nu știu.

Pia mai turnă în paharul meu și vinul strălucea ca o ceașcă plină de lumină.

– Ție îți place să porți salopeta aia sau trebuie să o porți?

– Nu e același lucru, i-am spus, dar m-am uitat la conversii mei roșii și m-am întrebat dacă nu-mi întinsesem singură o cursă.

Uneori mă simțeam oarecum captivă în Riverside. Să nu mă înțelegeți greșit – Riverside-ul îmi plăcea. Era ca o versiune lărgită a căminelor pentru studenții familiști. Învechit, ușor neîngrijit, dar nu lipsit de farmec. Aveam pur și simplu senzația că adevărata mea viață mă aștepta altundeva.

Riverside este așezat pe o vale între Los Angeles și Palm Springs, fără să aibă, cu toate acestea, strălucirea nici uneia dintre cele două. Practic, ar trebui să fie deșert, dar datorită irigațiilor, chiar și zonele arse de soare, stâncoase, sunt presărate cu vegetație, incluzând toate tipurile posibile de palmieri – scurți și ghemuiți, care seamănă cu niște ananași, palmieri care arată ca și când ar purta fuste lălâi sau care sunt atât de înalți și de subțiri încât se îmbârligă în vânt ca niște mici litere „r".

Riverside era luat în râs pe toate posturile de radio la modă, era numit subsuoara Californiei. Articolele de știri îl numeau fără ezitare laboratorul industriei de droguri. Dar reporterii aceia nu știau Riverside-ul pe care îl cunoșteam eu. Un Riverside al caselor restaurat în stilul Arte și meserii și al fermelor spaniole aflate în pragul ruinei, al caselor stil ranch din anii '50 și al zonelor cu

locuințe nou-nouțe, de culoarea somonului. Riverside-ul magazinelor care vând taco și al minimallurilor, al târgurilor și al drumurilor mărginite de magnolii și eucalipți. Riverside, cu iernile lui splendide și senine, când poți vedea până la vârfurile acoperite de zăpadă ale munților San Bernardino. Riverside, unde s-a născut soiul de portocale navel; Riverside, cu cele mai frumoase apusuri de soare brăzdate de smog pe care puteai spera să le vezi vreodată – dâre electrice de culoarea caisei și a lavandei.

Am ajuns prima oară în Riverside chiar după ce absolvisem școala, cu trei ani înainte să-l întâlnesc pe Shae. Iubitul meu de atunci era muzician, voia să își încerce norocul în Los Angeles, ca rocker. N-avea cine știe ce talent și nu prea speram la vreun contract de înregistrări. Dar abia așteptam să plec din Cleveland, să-l las pe tata, să pornesc spre California cea exotică.

Am străbătut țara cu camioneta lui, un Dodge murdar, cu toate lucrurile înghesuite în spate sub o prelată. Era și *Fire de iarbă* acolo, înfășurată într-un jupon vechi și ascunsă în buzunarul cu fermoar al unei genți sport. Cu cât traversam mai multe state, cu atât mai mare și mai grandios părea peisajul, iar cabina camionetei, din ce în ce mai mică și mai sufocantă. Când ne-am oprit pentru masa de prânz la Taco Bell, în Riverside, n-am mai fost în stare să mă urc înapoi în mașină. Nu mai puteam suporta să-mi petrec vremea cu țigările medicinale ale iubitului meu și să aud sunetele pe care le scotea când își plimba limba peste dinți. Mi-am scos geanta sport de sub prelată, am lăsat pe scaunul pasagerului un bilet care se încheia cu „Papa!“ și am pornit pe calea spre Universitate. M-am îndreptat spre marele „C“ galben, sculptat pe versantul munților Box Springs din spatele campusului Universității

din California, mergând de la un C la altul, spre orice ar fi putut să-mi rezerve viața.

Munții aceia se înălțau chiar în spatele cartierului nostru, din Complexul pentru familiști. Dacă mă uitam pe fereastra dormitorului, puteam vedea versanții stâncoși strălucind în lumina lunii. Dormitorul nostru era exact o cameră pentru dormit. Dormeam toți patru acolo. Fosta mea canapea era lăbărțată pe podea, împreună cu o saltea de pătuț, pe care dormea uneori Nori, și o saltea geamănă, pe care dormea câteodată Noodle. Fiecare pat era acoperit cu lenjerie desperecheată, uneori veche de decenii, cu teme din desene animate, luată de prin cutiile mele de licitații și pe care o schimbam regulat. Deseori, sfârșeam în poziții bizare – de obicei dimineața mă găsea parțial pe patul pentru copii, parțial pe canapea, parțial pe podea, Shae răsucit pe una din saltelele identice, cu Noodle întins la picioarele canapelei și corpul mic al lui Nori lungit peste restul patului, ca o uriașă stea-de-mare roz.

Copiilor le plăcea să alerge prin cameră în șosete, sărind pe saltelele cu arcuri, lansându-se spre suportul mai ferm al canapelei. Aveau parte de mai multă distracție decât mine și Shae pe paturile alea. Canapeaua nu fusese folosită prea mult, de când se născuseră ei. Cu sofaua e altă poveste. Și cu podeaua din living. Și cu cada de baie. Trebuie să fii inventiv când n-ai timp ori loc în pat. Dar de când Shae începuse să fie tot mai distras de disertația lui, nici un loc din casă nu vedea prea multă distracție.

. . .

Îmi plăcea să observ cum se schimbă munții Box Spring. Uneori erau purpurii, în amurg; alteori, dacă era înnorat, păreau cenușii, cu stâncile strălucitoare și nisipii, ca și când ar fi lucit din interior. Iarna, după ploi,

dealurile erau verzi, stâncile albe; vara, când le puteai zări prin smog, totul era maroniu. Se întrezăreau câteva dâre care duceau la C, la releele radio ce clipeau cu luminițele lor roșii, chiar în vârful lanțului muntos. Am urcat acolo de două ori – o dată când eram însărcinată și a doua oară cu câte un copil în cârcă. De fiecare dată a fost un dezastru – alergiile mele au luat-o razna, plus că, atunci când eram însărcinată, altitudinea și efortul mi-au făcut greață. Când au fost și copiii cu noi, Noodle s-a speriat de șopârlele care făceau flotări pe pietre, iar scutecul lui Nori s-a scurs pe spatele meu. Preferam să mă uit la munții Box Spring din dormitorul nostru, la litera C care lumina intermitent, ca un far, amintindu-mi – uneori, ca o binecuvântare, alteori, ca un blestem: „Vezi, vezi unde ai ajuns?"

În mod normal nu mergeam la licitații în afara orașului Riverside. Din când în când, mă duceam până la Moreno Valley, în Corona sau în Colton, orașe care erau suficient de aproape, cât să am timp să-l pot lua pe Noodle de la școală. Dar era vară și puteam să-l aduc și pe el cu mine și cu Nori, să ne lărgim orizontul. Așa că am decis să merg la Fontana.

. . .

Am găsit depozitul Your Self Storage pe un drum prăfuit, mărginit cu eucalipți, strivit între o fermă de capre și un atelier de piese auto. Ușile rulante, proaspăt vopsite, și acoperișurile compartimentelor de depozitare arătau batjocoritor de strălucitoare în contrast cu peisajul

murdar. Se pare că nu eram singura de această părere – prima literă a reclamei fusese lovită cu o piatră. Cea mai mare parte a literei era distrusă – ceea ce făcea ca semnul să spună DEPOZITUL TĂU DE SPIRIDUȘI.[1]

– Cred că aici ar trebui să vă depozitez, le-am spus copiilor.

Micuții mei spiriduși. Nori a chicotit, dar Noodle părea cuprins de spaimă, ca și cum chiar aș fi putut să-l abandonez.

Nu am recunoscut nici una dintre mașini. Majoritatea SUV-uri uriașe, parcate de-o parte și de alta a drumului. Era o comunitate complet străină de licitatori. Familia Garcia, domnii Chen, Norman și restul grupului nu aveau să fie aici, asta era clar.

Mi-am parcat mașina lângă gardul din rețea de sârmă și am privit cum caprele își băgau boturile printre ochiurile lui. Nori era atât de entuziasmată, că abia dacă am reușit să o țin în cărucior. A început imediat să tragă de sârmă, strigând la capre, de parcă ele ar fi putut să o salveze. Noodle era și el încântat, dar s-a smuls de acolo și ne-a pus grijuliu sticlele cu apă în rucsacul lui. Aflasem demult că apa era un element crucial în pregătirea pentru licitație, în special în zilele fierbinți și cu smog.

Când m-am înscris la biroul de înregistrare, recepționera, o femeie în vârstă care purta o șapcă de baseball Rancho Cucamonga Quakes, m-a scrutat cu privirea.

– Ce-i? am întrebat.

– Ăsta nu e un loc potrivit pentru copii, a spus ea.

– Ba este, a dat Noodle cu gura. Am văzut capre afară! Puii de capră sunt tot copii. Și i-am văzut! Afară!

Încă le mai simțeam în păr respirația rău mirositoare.

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil: în lb. engl. *self* (prefix cu sensul „auto-"), *elf* („spiriduș"). (n.red.)

– Cape, a urmat și Nori, ca un ecou, încă moșmondind la cataramă, în timp ce saliva îi curgea în poală.

– Și ăsta e depozitul spiridușilor, mai zise Noodle. Iar spiridușii sunt și ei copii. Mă privi, să vadă dacă îl aprob.

Femeia nu părea amuzată.

– Trebuie să plecăm? am întrebat-o. Venim tocmai din Riverside.

– Să nu îi scăpați din ochi. Nu putem lăsa copiii să alerge prin complex.

– Nici o problemă, i-am spus, tocmai când Nori scăpa din cărucior, răsturnând un suport pentru plante.

Noodle l-a îndreptat și a adunat murdăria care căzuse pe podea, în timp ce Nori alerga în jurul micului spațiu al recepției.

– Licitația începe în cinci minute, a spus femeia. Puneți-vă copiii la punct.

Lumea de la licitația din Fontana nu era prea prietenoasă. Nimeni nu mă privea în ochi. Nimeni nu a făcut vreun comentariu, de bine sau de rău, despre copii. Stăteau cu ochii pe conducătorul licitației, pe lacătele de la depozite.

Primele câteva loturi nu erau de nasul meu – aparatură electronică voluminoasă, canapele și motociclete; birouri uriașe și frigidere vechi; un compartiment în care erau îndesate atât de multe cutii, încât biata mea mașină nici nu le-ar fi cuprins pe toate. Prețurile erau strigătoare la cer – 700 de dolari, 1 200 de dolari. Nu-mi imaginasem niciodată că Fontana, despre care auzisem că e o prăpădită rurală mecca, era un oraș unde se fac bani frumoși; poate că acești oameni – majoritatea bărbați – în blugii lor călcați, cu cămăși cu mânecă scurtă și cu telefoane celulare prinse de cataramele curelelor, veniseră din Los Angeles.

Conducătorul licitației s-a mutat lângă următorul depozit. Era unul dintre cele mai mari de acolo, șase metri pe patru și jumătate. Aproape că nici nu m-am uitat când a deschis containerul cu cleștele de tăiat și a început să ridice ușa purpurie, dar am simțit o fâlfâire în stomac. Mi-am făcut loc prin mulțime, cu Nori pe umeri, cu Noodle atârnat de cureaua salopetei mele, în timp ce căruciorul, pe care îl trăgea după el cu o singură mână, zornăia și sălta în urma lui.

Ușa purpurie alunecă spre tavan cu un zvâcnet. Toată lumea s-a aplecat înainte, să vadă ce este înăuntru. Combinația dintre căldura de afară și mulțimea de oameni îmi dădea amețeli. Am prins cu o mână picioarele lui Nori, pentru echilibru. Eram pe punctul de a-mi aprinde lanterna în peștera întunecată, când mi-am dat seama că nu era nevoie. Soarele trimisese o rază de lumină chiar la momentul potrivit, în unghiul potrivit, pentru a lumina conținutul containerului. Era o singură cutie, în mijlocul lui, o singură cutie, solitară – fără însemnări, fără etichete –, în tot acel spațiu. Strălucea în razele soarelui. Inima a început să-mi bată nebunește. O doream. Era irațional cât de mult o doream, mai mult decât orice lot de licitație de până atunci. Am tras adânc aer în piept și am simțit albastrul dulce al diamantelor, aroma puternică a perlelor sidefate, dulceața de iarbă a smaraldelor, claritatea carbogazoasă a dorinței.

Mulțimea a început să murmure.

– N-ar fi închiriat un compartiment mare dacă marfa nu era de valoare, am auzit pe cineva șoptind.

– Poate că e un cap înăuntru, a spus altcineva.

A început licitația. Trei oameni voiau cutia, inclusiv eu. Prețul creștea mereu, iar eu continuam să ridic mâna.

Nu mă puteam abține. Nu mai oferisem niciodată până atunci peste 50 de dolari; acum eram gata să ofer 150 de dolari, 200. Unul dintre ofertanți s-a retras la 225 de dolari.

Dacă am fi fost la Riverside, obișnuiții ar fi spus imediat că era lotul lui Flan. M-ar fi lăsat să mă opresc la suma de deschidere. Dar principalul meu competitor, un om cu mânșete aurite și ochelari de soare de aviator, n-ar fi distins între un lot Flan și un castron cu cremă caramel. Continua să ridice mâna, iar eu continuam să o ridic pe a mea. Pentru prima oară, copiii mei erau complet liniștiți și tăcuți; era ca și cum faptul că îmi țineam răsuflarea i-ar fi cufundat într-o suspensie animată. Adversarul meu s-a retras la 330 de dolari și cutia a fost a mea.

330 de dolari e o sumă mare. O lună de produse de băcănie, ca să nu mai vorbim că era cu mult mai mult decât făceam eu la vânzările mele obișnuite. Nu era ceva de aruncat pe apa sâmbetei. Nu mai pierdusem bani la o licitație. Speram ca acea cutie să fie plină cu comori pe care să le pot transforma în și mai mulți bani.

Când a venit vremea plății și a transportului mărfurilor, câțiva cumpărători s-au învârtit în jurul depozitului meu.

– O deschizi aici? m-a întrebat tipul cu ochelari de aviator.

Plănuisem să fac asta. O cutie era simplu ca bună ziua să o scotocești pe loc – dar m-am răzgândit. Deschiderea cutiilor era yoga mea, momentul meu de relaxare. Era sacră.

– Îmi pare rău, i-am spus.

Am prins-o pe Nori înapoi în cărucior și am strâns hamul mai tare. M-am ghemuit pe vine ca să ridic cutia, folosindu-mi genunchii, așa cum învățasem, nu spatele.

Cutia era dezarmant de ușoară. A săltat pe umerii mei fără nici un efort. Mă temeam că va continua să se ridice, ca un balon cu heliu, dispărând în cercuri.

– 330 de dolari pentru o cutie goală, zise omul râzând și dădu din cap. La dracu', mă bucur că ai câștigat-o tu și nu eu.

S-a îndepărtat mândru, cu picioarele crăcănate. Aș fi vrut să-l dobor la pământ, dar m-am abținut.

– E goală, mami? m-a întrebat Noodle îngrijorat.

A luat cutia din mâinile mele și a ridicat-o ușor deasupra capului, ca un omuleț puternic.

Tot drumul către casă cutia s-a ciocnit de scaunul pasagerului. Nu zornăia nimic în ea, nu se auzea nici un zornăit de metal, nici un clinchet de cristal, nici un foșnet ușor de ziar sau de polistiren. Mă întrebam cum îi voi spune lui Shae că tocmai cheltuisem 330 de dolari pe o cutie goală. Mă întrebam cum vom trăi luna asta. Aveam câteva licitații pe eBay care se terminau curând. Poate că licitația va crește brusc în ultimul minut și mă va salva.

Când am ajuns acasă, Shae era tolănit pe canapea cu o mână afundată într-o pungă de chipsuri cu brânză. Avea ochii foarte roșii. Grămada de cărți de la bibliotecă aflată pe podea crescuse în înălțime, dar nici una nu fusese deschisă. Nici una dintre pagini nu era acoperită cu pudra portocalie de pe degetele lui. Singurul lucru pudrat cu portocaliu era telecomanda. O femeie îmbrăcată într-o rochie albastră, de domnișoară de onoare, făcea un fel de criză de isterie în serialul de la televizor.

– Hei, îngăimă Shae când ne-a auzit intrând, fără să-și dezlipească ochii de pe cele șapte ecrane. Încercasem să-l încurajez să-l deschidă doar pe cel la care se vedea cel mai bine, dar el insista să se uite la toate șapte. Spunea că dacă

era deschis numai unul, celelalte șase televizoare îl fixau inexpresiv și îi creau o stare de neliniște.

– Tati, am văzut cape, zise Nori sărindu-i în poală. Și una mănânca o floare!

– Bravo, scumpa tatei.

Înclină punga de chipsuri cu brânză, ca să le poată apuca, iar Noodle se așeză lângă el. Fața i s-a destins imediat, intrând în starea de telespectator.

– Mă găsiți în camera pentru licitații, am spus trecând pe lângă ei, cu cutia în brațe.

Nu mă lăsa inima să-i spun lui Shae cât plătisem pentru ea.

– N-o lăsa pe Nori să iasă afară.

– N-o las, a răspuns Noodle.

Am închis ușa celui de-al doilea dormitor în urma mea; m-am întins pe jos, cât eram de lungă, și am lăsat răcoarea linoleumului să-mi pătrundă trupul.

Cutia stătea lângă mine, complet goală.

Cum am putut să cheltuiesc atât de mult pe o singură cutie?

Să fi fost karma mea, pentru că luasem o sută de dolari de la o femeie ale cărei lucruri le câștigasem pentru zece?

M-am așezat și am înșfăcat cuțitașul. Entuziasmul care mă încerca la deschiderea cutiilor îmi dispăruse, înlocuit de un fior surd de teamă. Am închis ochii și am tras cuțitul de-a lungul benzii adezive. Cu fiecare pocnitură a fibrelor subțiri, simțeam de parcă mi-aș fi tăiat tendoanele propriilor încheieturi.

Mă așteptam ca spiritele să iasă în vârtej din cutie, à la Pandora. Fantome furioase, poate ectoplasma de care se temea Noodle. În schimb, s-a răspândit un miros vag floral, un miros surprinzător de curat. Mi-am strecurat degetele

prin deschizătura dintre cele două părți răsfrânte ale cutiei și le-am întins încet, cu precauție.

Interiorul cutiei era pictat în dâre de culoare – violet, argintiu, portocaliu și verde. Am avut senzația că întrezăresc unele lucruri în coborârea liniilor șerpuitoare – un soare, o față pe jumătate topită, o pară, o bufniță, o lingură – dar nu eram sigură dacă artistul le pusese acolo sau dacă vedeam cai verzi pe pereți. Simțeam o revoltă atât de vibrantă! Dacă desfăceam cutia și înrămam cartonul poate ar fi valorat ceva. O femeie din San Bernardino cumpărase recent un tablou cu cinci dolari de la un magazin cu reduceri; se dovedise a fi un tablou de Jackson Pollock[1], care valora milioane. Am îndreptat lumina lanternei spre interior, să vad dacă era vreo semnătură pe cutie.

Raza a dezvăluit un petic de hârtie albastră, pe jumătate ascuns într-un pliu de pe fundul cutiei. L-am smuls afară, rupându-i un colț. Hârtia era făcută manual, o felie groasă, ca o mână de fulgi de ovăz împănați cu flori uscate și cu fire de cupru. Pe ea era scris cu cerneală aurie un singur cuvânt, cu litere groase și înclinate: DA.

Cuvântul m-a luat pe nepregătite. Mă simțeam de parcă mi-ar fi dat cineva o lovitură de karate la gât.

Am întors foaia. În aceeași cerneală aurie, dar cu litere mai subțiri stătea scris: „Găsitorul este rugat să mi-o returneze, la casa albastră de pe muntele Baldy. Multe mulțumiri, Julia."

Trebuia să returnez cutia? Poate că Julia asta mi-ar fi dat înapoi o parte din banii de la licitație. Tocmai mă îndreptam spre computerul din camera de licitații să caut pe Google „Julia", „muntele Baldy", „Casă albastră", „Artă", când clanța ușii a început să țăcăne.

---

[1] Pictor american (1912–1956), exponent al expresionismului abstract. (n.red.)

– Mami?

Era Noodle, care începea să ciocăne furios. De data asta încuiasem ușa.

– Nori a ieșit afară!

Cuvântul *Da* a continuat să-mi răsune în minte în timp ce alergam spre soțul meu adormit, în timp ce o înșfăcam pe Nori, înainte să ajungă în stradă, și o căram înapoi înăuntru, pe când încercam să o fac să înțeleagă de ce greșise, în timp ce îl fixam pe Shae până s-a trezit și s-a retras la computerul lui din bucătărie.

Probabil că n-aș fi recunoscut asta în fața nimănui, dar nu aveam parte de prea mulți *Da* în viața mea. Aveam o mulțime de *Mda*. Multe lucruri bune – copiii mei, Pia, cartierul, mesele cu vecinii, deschiderea cutiilor mele, tăvălelile ocazionale, deși tot mai rare, cu soțul meu. Dar nu atât de multe încât să mă lumineze la față. O văpaie scăzută, poate. O strălucire amorțită. Cuvânul *Mda* suna ca un căscat, ca un oftat. Nu sclipea. *Da* era usturoiul aruncat în ulei fierbinte. *Da* erau valurile șoptind pe țărmuri, bomboane Pop Rocks care-ți explodau în gură. Poate undeva mă aștepta un *Da*. Poate această Julia avea un răspuns, o cheie. Am mers la computer și am aflat, spre ușurarea mea, că licitația pentru unul dintre stocurile mele de pe eBay – un set original de jocuri Războiul Stelelor – ajunsese la 200 de dolari. N-am putut găsi nimic despre artistă, totuși. Am decis că trebuie să merg cu mașina pe muntele Baldy, să văd dacă nu o pot găsi eu însămi.

Partea a doua

În van obiectele stau la leghe depărtare
Și iau forme multiple.

Conduceam mașina spre munte, cu nervii la pământ. Nu mai șofasem de ani de zile pe drumuri întortocheate și abrupte; cu copiii în mașină, totul părea și mai periculos și înspăimântător. De fiecare dată când luam o curbă, eram sigură că voi vedea o mașină țâșnind din cealaltă direcție și lovindu-ne în plin. De fiecare dată când mașina noastră depășea mijlocul drumului, lângă o stație, lângă un gard, eram sigură că ne vom răsturna.

Călătoria nu-i crease lui Nori starea ei obișnuită de somnolență, probabil din cauza curbelor, virajelor și predilecției mele de a apăsa pe frâne când lucrurile o luau razna. Copiii erau gălăgioși și lucrul acesta mă făcea și mai nervoasă. Țipau când treceam prin tunele, țipau la fiecare cotitură periculoasă – Nori cu veselie, Noodle cu o teamă de-abia deghizată în veselie. Mă tenta să întorc și să pornesc înapoi spre casă, dar cuvântul *Da* îmi dădea ghes să-mi continui drumul înainte.

Șoseaua de pe muntele Baldy trecea pe lângă cabane, păstrăvării și campinguri, sfârșind în parcarea pentru teleschi. Telescaunul funcționa tot anul; vara, îi ducea pe drumeți și pe bicicliștii montani până la trasee. Am coborât din mașină ca să ne dezmorțim și să ne tragem răsuflarea. Aerul era atât de curat, că aproape îmi rănea plămânii. Arbuștii de manzanita[1] și pinii făceau boltă deasupra noastră.

---

[1] Arbuști pereni, întâlniți cel mai adesea în regiunile vestice ale Americii de Nord. (n.red.)

– Putem merge acolo sus, mama? Noodle arăta spre scaunele pentru schiori, ceea ce m-a șocat, pentru că avea oroare de înălțime.

– Sus, mami, sus agolo!

Nori țopăi uitându-se la picioarele care se legănau deasupra capetelor noastre.

– Sunteți siguri? i-am întrebat. N-ați prefera să alergați pe aici? Și așa am stat prea mult pe scaun.

– Te rog?

Ochii lui Noodle s-au mărit, iar Nori l-a urmat tânguios:

– Te log?

Am aruncat o privire pe lista de prețuri. Era gratis pentru copiii sub șase ani.

– Bine, dar numai dacă nu le spui că ai șase ani, i-am șoptit lui Noodle.

Noodle era foarte mândru că avea șase ani. La cinci ani mai era copiluț; la șase ani era băiat mare. Asta putea fi o problemă.

A dat din cap solemn. Văzuse și el lista.

Am luat biletele și am pornit spre locul de îmbarcare. Scaunele erau mai înalte decât anticipasem; se roteau cu viteză și ajungeau la punctul de îmbarcare într-o clipită. Abia dacă se opreau pentru ca oamenii să urce. Se părea că trebuie să-i țin pe amândoi în brațe, să stau în vârful picioarelor și apoi să sar în spate, pentru a mă urca. Ne-am retras într-o parte, intimidați.

Tocmai mă gândeam să cer banii înapoi, când o angajată, o fată de liceu cu o cămașă bleumarin și pantaloni trei sferturi, s-a oferit să ne ajute. Spunea că o să-l ridice ea pe Noodle pe telescaun, dacă eu o ajut pe Nori. Când s-a întors următorul scaun, l-a așezat pe Noodle, dar Nori a sărit din brațele mele și a fugit chicotind. Am luat-o

după ea, iar scaunul pe care era Noodle a pornit. Bara de siguranță nu fusese trasă. Voiam să țip, dar eram prea uluită. L-am privit cum urcă tot mai sus, tot mai departe, înghițind în sec pe măsură ce devenea tot mai mic. Parcă nici nu-mi puteam mișca membrele. Am înșfăcat-o pe Nori în cele din urmă și am ținut-o atât de strâns că a tras un țipăt. Desigur, și Noodle țipa, cât îl țineau puterile. Sângele mi s-a scurs din corp.

– Poți să-l oprești? am întrebat-o pe fată, care arăta la fel de speriată ca și mine.

– E prea sus.

– Poți să îl aduci înapoi, pe sens invers?

A negat din cap.

– Dar nu are bara de siguranță lăsată.

Mi-l imaginam coborând din scaun, căzând pe pinii și stâncile de dedesubt.

– Trage bara în jos, am început să strigăm la el și eu și fata.

– Tade bada, Noodie! ni se alătură și Nori.

L-am văzut cum o trăgea. Din locul unde stăteam, bara părea subțire ca o agrafă pentru hârtie. Mulțumeam cerului că acolo sus era Noodle și nu Nori. Cel puțin el era precaut. Nori ar fi sărit deja.

– O să comunic prin radio cu cei de sus și o să le spun să-l țină până ajungeți acolo, zise fata.

Ne-a ajutat cu scaunul următor. Tremuram atât de tare, încât că abia mă puteam mișca. Îmi țineam mâinile în jurul lui Nori, ca o menghină. Noodle era cu vreo douăsprezece scaune în fața noastră. Și-a întors capul înapoi, să ne supravegheze, pe tot parcursul urcușului.

– Ne întâlnim în vârf, i-am strigat. O să fie bine!

Nu eram sigură că mă poate auzi, nici nu știam dacă eu însămi credeam ce spuneam.

În cele din urmă am ajuns și în vârf. Un lucrător de acolo încerca să-l distreze pe Noodle cu strâmbături, dar nu-i prea mergea. Noodle era palid, distrat, nu-l băga în seamă pe tipul care se uita cruciș la el, intenționat. Imediat ce am coborât din telescaun, abia ținându-mă pe picioare, Noodle s-a agățat de mine și a început să plângă în hohote.

– Credeam că o să cad, suspina, credeam că o să mor de-a binelea.

Nu mă pregătisem financiar să luăm masa pe drum, dar niște supă cu brânză topită era probabil să ne mai calmeze pe toți. Ne-am dus la restaurantul clădirii telescaunului. Noodle abia dacă s-a atins de burgerul lui, dar Nori a rupt în bucățele sendvișul cu brânză la grătar și le-a mâncat pe toate. Cu toată brânza prăjită pe care o mâncam acasă în serile când nu luam masa cu ceilalți vecini, am fost surprinsă că tot asta a ales; poate era singurul lucru pe care îl știa Nori. Tot așa cum știa și să evadeze. Sau cum Noodle știa să se îngrijoreze. Oricum Shae știa să vegeteze. La mine, epuizarea e ceea ce știam. Era greu să-mi imaginez viața altfel.

Am privit pe fereastra largă pinii și cerul îmbibat. Am tras de câteva ori adânc aer în piept, am mâncat niște rondele de ceapă și am încercat să mă conving că puteam găsi noi căi de a ne duce existența în lume.

Când a venit vremea să plecăm, Noodle n-a mai vrut să se urce în telescaun.

– De data asta o să fim împreună, am încercat eu să-l liniștesc.

Și așa a fost, chiar dacă ne-au trebuit mai multe încercări până ce am reușit să ne urcăm în scaun. De data aceasta a fost frumos, în ciuda faptului că mi-a venit să vars de câteva ori, când mi-am imaginat-o pe Nori alunecând în afară, pe sub bara de siguranță, iar Noodle se speria ori de câte ori ne legănam picioarele și scaunul începea să se balanseze. Am putut admira ceva mai bine peisajul la întoarcere. Am văzut dealurile splendide, acoperite cu copaci, presărate cu case, pe kilometri întregi. Era genul de peisaj verde, păduros, de care mă simțisem atrasă întotdeauna. Vizibilitatea ar fi putut fi mai bună, dacă ziua nu ar fi fost cețoasă. Smogul se așternea ca o pătură sub noi, acoperindu-i pe cei din fața noastră. Prin ea se iteau alte vârfuri de munte, ca vârfurile aisbergurilor pe o mare cenușie. Într-o zi senină se presupune că poți vedea până la insula Catalina. Priveliștea era frumoasă, în ciuda numărului mare de copaci, îngrijorător de mulți, morți din pricina secetelor recente și a proliferării gândacilor de scoarță, din aceleași pricini. Am văzut și câteva căprioare. Aerul mirosea minunat, a rășină. Noodle, încă tulburat, a observat un șoim cocoțat în vârful unui pin. Apoi, lovitură de grație, Nori a arătat cu degetul și a spus:

– Bas... tu.

Iar acolo, cuibărită într-un pâlc de copaci, era o cabană mică, zugrăvită într-o nuanță de albastru-electric.

Amândoi copiii au adormit în mașină aproape imediat. Toată acea agitație îi epuizase. Am străbătut zona rezidențială șerpuită a cătunului Mount Baldy cu o senzație de iresponsabilitate. Nu erau pante mari pentru care să-mi fac griji, copiii erau tăcuți, iar adrenalina îmi curgea din nou prin vene.

Casa albastră parcă dispăruse. Poate că fusese o halucinație comună. Am trecut pe lângă căbănuțe maronii, căsuțe din piatră, pe lângă case cu acoperișul ascuțit. Am luat-o pe câteva drumuri marcate „Privat", ușor neliniștită că s-ar putea să iasă cineva din casă cu o pușcă, să vadă cine-i folosește drumul, dar singurele semne de viață erau veverițele care aproape că-mi fugeau sub roți.

O mașină a trecut brusc, în direcția opusă. Era pictată la fel ca interiorul cutiei mele de la licitație, cu dungi de culoare peste tot. Capota părea smălțată cu bile colorate. Nu putea fi decât Julia. Am făcut în grabă o întoarcere de 180 de grade, ieșind în afara drumului, într-o groapă plină cu ace de pin. Noodle s-a trezit alarmat, a scos un mic strigăt, apoi a adormit la loc, în timp ce eu mi-am continuat urmărirea.

Mă simțeam ca o eroină în acțiune, o detectivă care ia rapid și zgomotos virajele traseului. Am pierdut urma mașinii preț de câteva minute, apoi am întrezărit printre copaci câteva licăriri caleidoscopice. Am virat pe un drum neasfaltat care nu avea semnul „Privat". Nici nu părea un drum, abia o cărăruie îngustă, cu urme de cauciucuri, plină de frunze. Ramurile loveau parbrizul ca într-o spălătorie de mașini dementă, lăsând câteva zgârieturi pe geamurile mașinii. Mă simțeam de parcă aș fi fost pedepsită să conduc pe poteca aceea ore în șir. Apoi am ieșit la un luminiș. Acolo era ascunsă de copaci casa albastră. O femeie cu o claie de păr albastru, strălucitor – Julia, bănuiesc – stătea pe scările din față, de parcă m-ar fi așteptat.

Copiii dormeau încă. Am deschis puțin fereastra și am ieșit din mașină, ducând cu mine cutia.

Julia purta o salopetă ca a mea, acoperită cu pete de vopsea. Avea și ea converși, dar ai ei erau albi și scurți, sub gleznă, stropiți și ei de culoare. Mă întrebam dacă nu cumva eram tot eu, dintr-un univers paralel, sosia mea artistică. Fumul i se arcuia în jurul capului.

– Care dintre ele este? m-a întrebat ea, strivindu-și țigara de treaptă.

– Poftim?

M-am îndreptat spre ea. Părea obosită.

– Care este? Da sau Nu?

– În cutie?

Julia dădu din cap în semn de aprobare.

– Da. Este cea cu Da.

De la distanță, mi se păruse că Julia e tânără, că are douăzeci de ani, dar, pe măsură ce mă apropiam, îmi dădeam seama că are mai degrabă cincizeci, iar fața ei colțuroasă e brăzdată de o rețea de linii fine, într-un amestec de culori.

Umerii i s-au încovoiat.

– Rahat. Știam eu. La dracu'!

Am depus cutia la picioarele ei. A deschis-o, a tras afară peticul de hârtie, a pufnit și l-a aruncat. Hârtia s-a unduit înapoi în cutie, învârtindu-se ca o sămânță de arțar cu aripi. Dacă pe hârtie ar fi scris *Nu,* oare m-aș fi simțit la fel de obligată să o găsesc? Mă îndoiam.

Am aruncat o privire spre mașină, să văd dacă mai dormeau copiii.

– Da, pentru ce, dacă nu te supără întrebarea.

– Cunoști Centrul Zen? întrebă ea.

Am încuviințat din cap; văzusem o pancartă cu el, lângă telescaun.

– Cred că voi ajunge călugăriță acolo.

– Călugăriță zen?

Nu auzisem niciodată de așa ceva. Fusesem în preajma multor practicanți zen la Grounded, dar niciodată a unei călugărițe zen.

– Mda..., zise, apoi își aprinse o nouă țigară și trase adânc în piept. O să renunț la arta mea și o să devin o nenorocită de călugăriță zen.

– Nu se poate.

Vorbele mi-au scăpat din gură înainte să îmi dau seama ce spuneam.

– Și de ce nu? mă întrebă ea calm, suflând fumul pe la colțul gurii.

– Ești o artistă foarte bună.

Nu înțelegeam cum putea lăsa unitățile de depozitare, soarta, să-i determine în felul ăsta viitorul. Poate că era o practică zen în sine.

Julia aruncă țigara pe jos, aproape nefumată, trimițând scântei peste acele de pin moarte. Speram să nu izbucnească în flăcări. A strivit mucul de țigară cu unul dintre pantofi, s-a ridicat și s-a întins. Pe sub salopetă purta un maiou bărbătesc, pătat. Când și-a ridicat brațele, maioul a alunecat pe o parte și i-am zărit sânii lăsați. Pe sternul ei strălucea un fel de soare tatuat.

– Ăia sunt copiii tăi?

Am dat din cap, întrebându-mă dacă va spune ceva pentru că i-am lăsat în mașină, dar n-a spus decât „drăguți".

– Ești greu de găsit, i-am zis.

– Tocmai asta e ideea, spuse cu un zâmbet pieziș.

Brusc, am simțit o undă de invidie pentru solitudinea ei, pentru căsuța ei decorată cu clopoței pentru vânt, cu tăvițe pentru hrănit păsările și cu ornamente ciudate făcute din capace de sticlă. Izolarea ei.

Noodle a început să țipe după mine. Nu după mult, i s-a alăturat și Nori.

– Scuză-mă, am spus, am gonit spre mașină și le-am dat drumul copiilor mei, ciufuliți și panicați.

– Ai găsit casa albastră?

Noodle încerca să pară emoționat, dar bărbia lui tremura și ochii îi erau plini de lacrimi.

– Nu e grozavă?

– Bată, rosti Nori ametită.

M-a izbit mirosul scutecului ei, care trebuia neapărat schimbat. Am înșfăcat-o pe ea și geanta cu scutece și am mers cu greu spre casa albastră. Julia intrase, lăsând ușa deschisă. Nori mi-a scăpat din brațe și a fugit spre casă, cu Noodle pe urmele ei.

Julia era în bucătăria ei strâmtă, dezordonată, și punea un ceainic pe micul ei aragaz, pictat și el cu vârtejuri de culoare. La fel era și frigiderul, un model rotund din anii cincizeci. Din cârlige prinse de tavan atârnau în jurul camerei plante, polonice, ceainice, nimicuri asortate și creaturi cu aripi. Toate erau mult deasupra capului meu, dar am simțit nevoia să mă aplec. Copiii au dispărut în altă parte a casei și au început să țipe ca niște bufnițe.

– Da' de ce nu intrați? Poftim!

Vocea Juliei avea o nuanță de sarcasm.

– Sper că nu te deranjează.

– *Mi casa...* și așa mai departe, zise.

A scotocit într-un sertar, până ce a scos o cutie de ceai cu dungi roșii și albe.

– Copiilor trebuie să le placă menta. Nu cred să-i încânte ceaiul meu obișnuit.

Ridică o pungă ce părea plină cu rămurele și așchii de scoarță de copac.

– E foarte bine mentă, i-am spus.

Deodată s-a auzit cum ceva s-a prăbușit în spate. Mi-am ținut respirația. Copiii deveniseră brusc liniștiți.

Ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, Julia desfăcu o cutie lungă și subțire de prăjituri. Stăpânirea ei de sine mă speria.

– Mă duc să văd ce fac, am zis eu.

Săreau pe un pat – probabil al Juliei, pentru că nu eram sigură că era spațiu suficient pentru un dormitor, în cabana mică. Pe podea erau împrăștiate perne multicolore. O vază din sticlă violet se făcuse bucăți pe jos; tulpinile lungi ale calelor pe care le conținea erau răsfirate, ca un joc cu bețe uriașe.

– Vai, nu, am spus îngrozită. Copii, ce-ați făcut?

– N-am vrut..., a început Noodle.

Amândoi aveau un aer vinovat.

– Nu-ți face probleme, zise Julia care intrase în cameră cu o farfurie de prăjituri destul de tari după aspect.

A așezat-o pe o măsuță joasă și a început să adune bucățile de sticlă.

– Or să fie foarte bune pentru mozaic, continuă. Nu că aș mai avea cum să fac.

Fă mai multe mozaicuri, am încercat să-i spun, telepatic. Nu înțelegeam cum putea să renunțe la ceva la care se pricepea atât de bine.

– Te pot despăgubi pentru vază.

M-am aplecat să o ajut. Mi-a făcut semn cu mâna să stau liniștită.

– Ești trol? a întrebat-o Noodle.

– Da' tu ești fată? veni răspunsul sec al Juliei.

Noodle se încruntă, atât că fața i se boți complet.

– Se referă la păpușile alea cu păr vâlvoi, am zis, punând un braț în jurul lui Noodle în timp ce cu celălalt

am arătat deasupra capului un smoc mare de păr. Are acasă una cu păr albastru.

– N-o să-l mai am mult timp așa.

Și-a scuturat părul albastru în direcția noastră continuând să culeagă cioburile de sticlă.

– Trebuie să-l tai?

Julia apucă o vază goală și aruncă sticla în ea. Fărâme mici îi rămăseseră pe piele, presărate în palma ei.

– Da, să trăiți.

Își șterse mâna de salopetă, lăsând o dâră lucitoare.

– Pe tot.

– Îhâm. Vrei să faci asta pentru mine?

– Nu trebuie să o faci în cadrul unui ritual?

– Nț. Trebuie doar să scap de el. Voi fi o cheală pe muntele Chel[1].

Răsunetul râsului ei trecu drept prin mine.

M-am gândit la toate ocaziile în care mă oferisem să-l tund pe Shae. Trebuie să fie un sentiment plăcut să treci mașina de tuns prin părul cuiva.

– Bine, de ce nu? i-am spus.

Julia a târât un scaun până la bucătărie. A scos aparatul electric de tuns dintr-un sertar plin cu spatule, cuțite de curățat legumele, pensule, tampoane și cel puțin un yo-yo. Mă întrebam dacă în toate sertarele ei se găsea același talmeș-balmeș. Răspunsul, îmi dădeam seama, era

[1] Joc de cuvinte: *baldy* – chelios (în lb. engl.) (n.red.)

afirmativ. A tras o folie de plastic din alt dulap care conținea, la rândul lui, din câte vedeam, un borcan plin cu nasturi, o pungă de dulciuri amestecate, niște foarfeci, o pisică de jucărie din cauciuc, pentru căței, și role imense de bandă adezivă. Parcă ar fi fost conținutul unei cutii din cele pe care le câștigam eu la licitații. Mă întrebam cum de aveau unii oameni asemenea sertare, pe care apoi le vărsau pur și simplu în cutii de carton, înainte să se mute.

Julia a așezat folia de plastic pe jos și a pus scaunul deasupra. Și-a înfășurat o altă folie de plastic în jurul gâtului, apoi s-a așezat și mi-a dat mașina de tuns.

– Dă-i drumul. Priza e lângă chiuvetă.

Dintr-odată, am fost cuprinsă de un sentiment ciudat de timiditate, ca și când mi-ar fi dat o jucărie sexuală cu care să o excit.

– Ești sigură? am întrebat.

Brusc, mi se părea prea intim gestul de a tăia părul unei persoane practic străine. Încă simțeam căldura mâinii Juliei pe mânerul de metal.

– Rade-mă, scumpo, zise.

Asta nu m-a ajutat prea mult.

O vibrație erotică îmi străbătu tot corpul atunci când am băgat aparatul în priză. Mi-am simțit fața roșind. Mașina de tuns a început să bâzâie. Am tras adânc aer în piept în timp ce copiii ne urmăreau din prag.

– De unde vrei să încep?

– De oriunde. Doar îl razi pe tot, nu?

I-am atins ceafa cu muchia mașinii de tuns. Mâinile îmi tremurau; lama s-a înfipt în pielea Juliei și i-a dat sângele. Au apărut două puncte roșii, ca o mușcătură de vampir.

– Au! țipă ea.

Mâna îi zbură spre ceafă, de parcă ar fi vrut să plesnească un țânțar. A atins tăietura, apoi și-a lins sângele de pe deget.

– La dracu'!

– Îmi pare rău. Vrei să continui?

– Numai să fii atentă.

Am intrat ușor cu lama în părul ei, alunecând pe conturul craniului. Fire de păr albastru zburau prin aer. *Simți apăsarea timidă a unei mâini, mirosul / și atingerea părului.* Mi-am amintit de momentul în care prietenul meu din liceu a lovit cu camionul un fazan, în drum spre Cleveland; penele au explodat în aer ca niște artificii în tonuri pământii. Acum era păr albastru peste tot, pe podea, pe umerii Juliei, în buzunarele mele, în gura mea. Când a rămas periuță, am fixat mașina pentru tuns zero. Fiecare mișcare a acesteia scotea la iveală noi brazde de scalp. Pe alocuri pielea avea o nuanță albăstrie, ca ștampila USDA[1] de pe puii din magazine. Forma capului ei tot mai gol mă surprinse. Mi se părea ascuțit, ca și când ar fi fost bolnavă, fragilă ca o coajă de ou. O făcea să pară muritoare.

Când ea s-a dus la baie să-și vadă capul tuns, Noodle s-a aplecat timid spre mine și a spus:

– Mami, poți să mă tunzi și pe mine?

– Chiar?

Mi-am simțit inima ușor împovărată. Îi iubeam părul blond, niciodată tuns.

A dat din cap, sugându-și buza de jos.

– Dar ai un păr atât de frumos.

Mi-am trecut mâna printre șuvițele lui mătăsoase și încâlcite.

[1] Departamentul Agriculturii din Statele Unite (n.tr.)

– Vreau să arăt ca un băiat.

Îmi dădeam seama că încerca să își facă vocea să sune ferm.

– Și eu vreau să arăt ca un băiat, mami! a țipat Nori.

– Nu azi, dragostea mea.

Nici nu putea fi vorba să tai buclele acelea aurite.

– Treci pe scaun, m-am întors eu spre Noodle.

– Da' să nu mă faci chel, mai spuse, aplecându-se înainte, anticipând parcă deja mușcătura lamei.

– Nu-ți face griji, dragule.

Am dat drumul la mașina de tuns și mi-am privit copilul, angelic, încremenit parcă în timp, transformându-se, puțin câte puțin, într-un puști modern.

Cu Nori pe urme, Noodle alergă la baie să se vadă, exact când Julia ieșea.

Podeaua era acoperită cu un covor de păr albastru și blond-deschis. Aș fi vrut să fi păstrat prima șuviță care căzuse de pe capul lui Noodle. Am apucat totuși un smoc de pe jos și l-am strecurat în buzunar, amestecat cu părul Juliei.

– Sper că n-ai vrut să-ți păstrez părul separat, i-am spus când a revenit în bucătărie.

– Nu, aveam de gând să-l pun afară, pentru păsări.

Îmi și imaginam că mă uit la un copac și văd un cuib albastru.

– Ce părere ai? am întrebat-o.

Părea mult mai bătrână fără părul acela albastru. Acum n-o mai puteam confunda cu cineva de douăzeci de ani. Întregul ei corp părea să se fi micșorat, devenind ceva mai compact, mai vulnerabil. Salopeta se lăsase pe trupul ei, alt fel decât înainte.

– Băiatul tău arată bine.

– Pare mai mare.

Băiatul iubit, același, devine bărbat.

Simțeam că-mi dau lacrimile.

– Ai ratat niște smocuri, zise Julia și îmi arătă niște păr, în spatele urechilor.

– Stai jos.

Am schimbat lamele și am ras părțile scăpate din vedere. Mă simțeam bine să frec mașina de tuns pe un cap ras și neted. Nu mi-am dat seama că îmi pusesem cealaltă mână pe umărul ei, decât atunci când Julia s-a întins și mi-a acoperit-o cu a ei.

Trupul meu se sprijinea de spatele ei. Simțeam cum urcă și coboară cu fiecare inspirație, expirație, inspirație, expirație, dar nu eram sigură dacă respirația era a Juliei sau a mea. Nu mă mai simțisem atât de aproape de alt trup, de trupul altui adult, de mult timp. Am ridicat mașina de tuns de pe capul ei, dar în aer încă rămăsese un țiuit. Julia s-a întors să se uite la mine; avea ochii umezi.

Mă întrebam dacă femeia aceasta de cincizeci și ceva de ani, viitoare călugăriță, mă va săruta. Spre surprinderea mea, doream să o facă. Mi-am simțit buzele înmuindu-se de nerăbdare. Apoi a intrat în cameră Noodle, mândru, cu fața strălucitoare și serioasă. Pășea cu o energie nouă, era mai încrezător, mai *masculin*. M-am îndepărtat de lângă Julia, diluând atracția dintre noi. Jumătatea din față a corpului mi s-a răcit brusc. Am oprit mașina de tuns.

– Bună, omulețule, am spus spre Noodle.

Zâmbi larg și cu timiditate spre mine, cu fața toată o lumină.

– Mami, da' pe mine când mă tunzi? sări Nori în fața fratelui ei.

Ținea câte o prăjitură îmbibată de apă în fiecare mână.

– Nu azi, dulceață, i-am răspuns.

Julia avea ochii închiși. Respira adânc. Medita, presupun, încercând să se adune din nou.

– Ei, cred că trebuie să plecăm, am spus. Avem mult de mers și nu vreau să mă prindă ora de vârf în trafic.

Julia n-a deschis ochii, dar a dat din cap.

– Baftă la toate, am mai spus.

Peste chipul ei trecu, pasager, un vag zâmbet.

M-am simțit aiurea să o las așa, cu ochii închiși, dar m-am gândit că ar fi fost și mai ciudat dacă mai stăteam. I-am adunat pe copii și i-am mânat afară din cameră. Când am închis ușa după noi, am auzit-o pe Julia sărind de pe scaun. Voiam să nu mă opresc, să mă îndepărtez înainte de a mă simți din nou tentată să o sărut, dar ea m-a strigat:

– Așteaptă!

M-am întors și am văzut-o. Ținea în brațe cutia de carton.

– E a ta, zise.

Fără păr, ochii ei păreau mult mai mari.

– Mulțumesc, am zis, căci nu știam ce altceva să spun.

– Și eu ție.

Își trecu palma peste capul proaspăt ras.

– Trebuie să plecăm.

Am aruncat o privire în cutie și am văzut cuvântul *Da* pâlpâind în umbră.

– Nu ești obligată să faci ce îți spune cutia, i-am spus. Trebuie să faci ceea ce te face să spui *Da* înăuntrul tău.

Habar n-am avut că voi spune asta. Mi-a ieșit pur și simplu pe gură, ceva ce aș fi putut auzi la Grounded. Ceva ce ar fi putut spune Whitman. Am roșit. Julia mi-a atins

umărul, a zâmbit, cu privirea spre converșii noștri și s-a întors în casă.

După ce i-am ajutat pe copii să intre în mașină, mi-a venit o adiere dinspre pantalonii lui Nori și mi-am dat seama că nu-i schimbasem scutecul. Bietul funduleț al lui Nori. M-am simțit groaznic din cauza asta, dar nu voiam să fac treaba asta murdară în fața casei Juliei. Mi-era teamă că voi fi trasă înapoi între pereții aceia albaștri. Am pornit-o pe drum în jos. Crengile plesneau și zgâriau parbrizul mașinii. Am schimbat-o pe Nori în parcarea unei mici piețe din Mount Baldy; a trebuit să-i cojesc practic murdăria de la fund. Noodle ne privea, cu fața schimonosită de dezgust. Am îngrămădit scutecul într-o ladă de gunoi, Noodle a răsuflat ușurat și ne-am început drumul întortocheat, la vale.

Pe drumul de întoarcere, am fost extrem de atentă la părul oamenilor. Zăream în alte mașini bărbați, femei, copii și voiam să-mi trec degetele prin părul lor – castaniu, roșcat, negru, păr cărunt, cârlionțat, creț, lins, păr uscat, păr de toate lungimile și stilurile. Voiam să stau în spatele fiecăruia și să-l tund, să văd cum le iese la iveală forma craniului, să le simt spinările săltând, respirând lipite de toracele meu. M-a străbătut un fior când m-am gândit la toate țestele lor, la toate scheletele lor umane, care într-o zi vor fi dezbrăcate de păr și de piele, dispărute. M-am uitat la copiii mei care dormeau pe bancheta din spate și am simțit că mi se sfâșie inima.

Când am intrat pe locul meu de parcare, femeia în burka a trecut pe lângă noi. Mă sfâșia dorința de a-i trage vălul, de a vedea cum arată părul ei, de a i-l desprinde –

pentru că eram sigură că și-l prindea într-un anumit fel – ca să-l las să-i cadă pe spate, în mâinile mele. Femeia aruncă o privire spre mine și, ca și când mi-ar fi citit gândurile, grăbi pasul spre casă.

În bucătărie, Shae stătea la computer – părea într-adevăr să scrie. M-am dus la el și mi-am afundat mâinile în părul lui. A închis repede documentul din desktop, ca și când n-ar fi vrut ca eu să văd la ce lucrează.

– Ce-ai pățit, Noodle?

– M-a tuns mama, spuse mândru.

Gâtul lui arăta mai lung ca oricând.

– Hmmm, mârâi Shae, de parcă nu știa ce să creadă, și eu vedeam cum încrederea lui Noodle începe să se zdruncine.

– Arată așa de matur, nu? am spus.

– Un adevărat bărbățel, zise Shae, ciufulindu-i părul.

Noodle zâmbi și fugi din bucătărie, iar Nori îl urmă de aproape.

Am făcut un pas în spatele lui Shae, șoptindu-i la ureche:

– Lasă-mă să-ți tund părul, scumpule.

Mi s-a părut că este cel mai erotic, cel mai profund lucru pe care i-l puteam spune. Voiam să mă topesc pe spatele lui, dar el se înțepeni în scaun.

– Fugi de-aici, Flan, spuse.

A sărit în picioare atât de rapid, încât creștetul capului mi s-a izbit de bărbie. Preț de o clipă am văzut stele verzi.

Poate că nu aveam cum să-l tund pe Shae, dar puteam smulge foile de pe niște știuleți de porumb. Pia îmi ceruse să culeg câțiva de pe peticul ei de pământ din grădina comună. Urma să facă burgeri cu fasole neagră, care să meargă cu porumbul. Am chemat copiii și am luat-o spre terenul prăfos din apropierea intersecției străzilor Avocado și Utah.

În primăvara aceea, fiecare familie avusese ocazia să cultive un mic petic de pământ. Noi nu eram siguri că vom primi, dar Pia ne-a ajutat, pe mine și pe copii, să începem treaba în aprilie. Morcovii noștri n-au depășit niciodată înălțimea unui deget, iar busuiocul fusese mâncat de dăunători, dar am avut ceva noroc cu roșiile și mult prea multă baftă cu dovleceii. Până la începutul lui iunie, ajunsesem să nu-i putem vinde destul de repede. Am lăsat câțiva dintre ei să crească în voie; au ajuns obscen de lungi, aproape la fel de mari și de robuști cât niște bâte de baseball. Copiilor le plăcea să le urmărească evoluția, măsurând fructele după tălpile lor, după brațe, apoi după picioarele lor. Acum, la sfârșitul lui iunie, unul era cât Nori de lung.

Cocenii de porumb ai Piei erau uscați ca hârtia, în comparație cu abundența luxuriantă a restului recoltelor ei. Mătasea de porumb, care se răsfrângea dintre foi, arăta precum smocurile de păr ale unor călugări taoiști. Mi-am trecut mâna peste firele umede și m-am gândit la Julia. Am hotărât să desfac laturile cutiei pictate și să o prind în cuie pe peretele camerei mele pentru licitații.

Când ne-am întors acasă, am pus copiii, murdari, să desfacă porumbul pe podeaua bucătăriei, alături de o pungă din hârtie, pentru coji, și de o farfurie pentru porumbul curățat. Avusesem de gând să curăț și eu, dar am simțit un imbold să intru pe internet, de pe computerul lui Shae din bucătărie. Speram să nu se supere, de obicei, foloseam doar computerul din camera mea pentru licitații. Ardeam de dorință să caut site-ul Centrului zen, să văd cum va fi viața Juliei acolo.

Rutina era foarte strictă – trezirea la ora 3.00 dimineața, mantre la 3.30, meditație la 4.15, micul dejun la 6.30, activități (gătit, cusut, repararea instalațiilor, muncă de birou etc.) la ora 8.00, masa de prânz la amiază, din nou activități la 2.00, masa de seară la 5.45, meditație la 7.00, retragerea în camere la 9.00. Călugării pe care i-am găsit online purtau toți veșminte negre, dar nici unul nu era chel. Nici una dintre femei nu era cheală. De ce îmi cerusе Julia să o rad în cap, dacă nu era nevoie?

Când mi-am ridicat ochii, în cele din urmă, peste tot era numai mătase de porumb. Firele alunecoase acopereau podeaua într-un amestec omogen; îmbrățișau picioarele scaunelor de bucătărie, erau lipite de masca de metal a chiuvetei și încurcate bine în părul lui Nori, care și așa arăta ca o mătase de porumb. Baia ei de seară urma să fie o mare bătaie de cap.

Shae intră agale în bucătărie, încruntat la vederea mătăsii de porumb. El era viața pe care mi-o alesesem. Studiile lui. Lipsa lui de implicare. Familia pe care am întemeiat-o împreună. Trebuia să-mi reamintesc că pe el l-am vrut, pe el l-am ales.

– Ai nevoie de computer? l-am întrebat.

De pe ecranul monitorului se holba la noi un călugăr sub un pin; mânecile robei îi atârnau până la pământul

acoperit de zăpadă. Ochelarii lui păreau anacronici pe chipul supt, senin. Eram curioasă dacă Shae avea să mă întrebe la ce mă uitam. Mă gândeam la ce i-aș răspunde.

– Acum nu, spuse. Încă stau la fezandat.

Dacă se mai fezanda mult, toată carnea avea să-i cadă de pe oase. Voiam să fiu înțelegătoare. Știam câte griji are, îi simțeam încordarea din voce. Nu fusese întotdeauna așa. Odinioară, îl entuziasma munca lui; era interesat de mine. Încercam să fiu răbdătoare cu el, dar ajunsesem la capătul răbdării. Când oare decăzusem noi în starea asta?

M-am ridicat de pe scaunul de bucătărie. Mi-am croit drum prin camera îngustă, ocolind copiii, printre firele de mătase de porumb. Stăteam în fața lui, a bărbatului meu. Mi-am lipit fața de tricoul lui și am inspirat adânc.

– Ce îți trebuie, Shae? am întrebat. Vreau să te ajut dacă pot. Spune-mi doar ce-ți trebuie.

– Timp, Flan, îmi trebuie timp.

Și-a sprijinit bărbia de creștetul meu. Îi simțeam respirația caldă, plăcută, pe scalpul meu. Vocea îi era obosită:

– Atâta doar, timp. Poți să-mi mai lași un timp, te rog?

L-am cuprins cu brațele. Știam că tocmai asta nu-i mai puteam oferi. Porumb, da. Dragoste, puteam să încerc. O casă din când în când liniștită. Dar nu dețineam controlul asupra timpului. Simțeam cum minutele, orele, anii ne alunecau amândurora printre degete.

– Ce zici de niște timp pentru *distracție?* am șoptit, lipită de cămașa lui.

Mi-a sărutat creștetul capului.

– Nu de asta am nevoie acum, scumpo, oftă. Cum spune Baudrillard, seducția este opusul producției.

Mi-a sărutat din nou părul și s-a întors pe canapea.

Furia pe care o înăbușisem până acum simțeam că mă înecă. Îmi venea să țip „Cum rămâne cu nevoile mele?", dar m-am gândit că prea ar suna ca o replică din telenovele. Îmi venea să spun „Dracu' să-l ia pe prețiosul tău Baudrillard" sau „Oricum nu ești productiv, tâmpitule".

– Trebuie să curățăm pe aici, am țipat, în loc de orice altceva, făcându-i pe copii să salte speriați.

M-am aplecat și i-am ajutat să adune firele de porumb, unul câte unul. Era o muncă plicticoasă. Dacă aș fi putut să-i acord lui Shae acel timp nesfârșit, gratuit, aș fi făcut-o bucuroasă.

Ca să-mi înăbuș melancolia ce se întrezărea la orizont, m-am decis să fac un experiment. O aventură whitmaniană, mi se părea mie. Am citit iar și iar versul *Trebuie să te deprinzi cu sclipătul luminii / și-al fiecărei clipe a vieții tale.* Am hotărât că în fiecare lot câștigat, aveam să găsesc un obiect, un lucru care să mă uimească.

La următoarea licitație, mi-am găsit *Da*-ul într-o pereche de patine cu rotile. Erau patine cu rotile bărbătești, probabil din anii '70, genul adidași albastru-suedez cu dungi galbene, roți galbene, vârf galben. Ieșeau de sub o jachetă Member's Only, aflată în fundul containerului. Eram entuziasmată; când eram mică, îmi plăcea să mă plimb cu patinele. N-o mai făcusem de ani de zile. Le-am încălțat chiar înainte să încep a căra în remorcă restul lucrurilor – un amestec de cutii și de saci pentru gunoi,

haine largi și unul dintre acele scăunele fără spătar, pentru rugăciune, atât de populare pe vremuri.

Patinele erau cu cel puțin trei numere prea mari. Le-am legat cu șireturile cât am putut de tare și am alunecat împleticindu-mă pe asfaltul accidentat, rugându-mă să nu-mi sară din picioare. Speram să mă susțină căruciorul lui Nori, să nu ne prăbușim împreună, în timp ce Noodle alerga după noi. Nori chițăia veselă de fiecare dată când dădeam de câte o ridicătură în asfalt sau când îmi pierdeam echilibrul și căruciorul se înclina. Domnii Chen au bătut din palme și ne-au făcut cu mâna când am trecut pe lângă lucrurile pe care le câștigaseră; familia Garcia ne-a aclamat și ea. Am primit încurajări de la aproape toată lumea pe lângă care treceam. Când am trecut pe lângă remorca lui Norman a dat doar din cap, probabil pentru că aproape am intrat în el în timp ce tocmai căra un abajur mare, din sticlă.

Acasă, mi-am tras patru perechi de șosete în picioare, am făcut ghem o altă pereche și am îndesat-o în vârful patinelor și am încercat să dau o tură pe asfaltul din curte. Aleile erau pline de gropi; am continuat să mă împiedic, spre încântarea copiilor mei. Mi-am rupt salopeta în genunchi și m-am julit. Într-un fel, speram să fac și eu o rană cu crustă, de ani de zile nu mai avusesem una, cel puțin nu una bună de cojit.

Am încercat să mi-l imaginez pe cel care purtase înainte patinele. Toate lucrurile din containerul lui erau amintiri din anii '70 – sticle de colonie Pierre Cardin în formă de falus, veste pline de franjuri, cămăși tărcate cu gulere mari, adidași, șorturi de sport, verzi cu dungi albe,

o piatră de companie[1] în cutia ei originală. Multe lucruri *vintage* pe care le puteam vinde prin eBay pe bani buni. Avea probabil douăzeci de ani când purtase lucrurile astea, ceea ce însemna că acum avea cincizeci. Mă întrebam dacă se mai plimbă cu patinele, dacă mai e în viață măcar. De multe ori, depozitele sunt sechestrate când încetează plata, odată cu inima celui care le închiriase.

Îi puteam da acestui om o viață nouă. Îmi imaginam propriile mele tălpi transformându-se în ale lui, degetele mele crescând mai lungi și mai păroase, picioarele mai musculoase și mai blănoase, pieptul aplatizându-mi-se, lățindu-se ca unul masculin, o mustață gâdilându-mi buza de sus, părul de pe cap devenind negru permanent. Mă imaginam patinând, măsurând cu privirea tipele din discotecă; lanțuri de aur mi-ar juca la gât, iar pantalonii din poliester mi-ar scoate în evidență dotările, în timp ce dansez pe ritmurile disco.

Whitman era un maestru în a se imagina pe sine în pielea altora. *Sunt vast,* spunea, *cuprind mulțimi în mine.* Se vedea soldat, sclav, o mamă care naște, fir de iarbă. Mie nu îmi venea la fel de ușor – întotdeauna m-am simțit prinsă fără scăpare în propriul meu trup, în propriul punct de vedere – dar, cu aceste patine, am prins o frântură din vastitatea pe care el o cunoștea atât de bine.

Am devenit treptat mai sigură pe picioarele lui, pe picioarele mele; nu mai trebuia să dau atât de mult din mâini, nu mai cădeam la fel de des. Am învățat să anticipez crăpăturile din pavaj, am învățat să evit colțuri neregulate. Nu peste mult, puteam goni dintr-o parte a trotuarului în cealaltă fără să mă clatin prea tare.

---

[1] Invenție a americanului Gary Dahh, pietrele de companie au început să fie comercializate în 1975, pe post de „companioni" pentru cei care nu-și puteau asuma responsabilitatea unui animal de casă. (n.red.)

– Pot să încerc și eu? m-a întrebat Pia când m-am așezat să-mi trag sufletul.

– Îți trebuie șosete, am spus, pentru că ea purta doar sandale.

– Mă încălzesc prea tare la picioare, veni răspunsul.

Mi-am scos patinele, fără să le mai desfac, și i le-am dat Piei.

– Vezi că sunt mult prea mari, am încercat să o previn.

– Nu pățesc nimic!

Pia și-a băgat picioarele în role cu tot cu sandale. S-a ridicat și a făcut doi pași mici înainte. Nu patina, ci încerca să meargă, de parcă purta pantofi obișnuiți. Picioarele i-au alunecat și a aterizat în fund, cu o bufnitură sonoră.

– Te simți bine? am sărit eu.

Cu siguranță că nu se simțea, dar și-a păstrat tonul normal, haios.

– Adu o pungă cu mazăre din frigiderul meu, zise. Și niște ibuprofen... știi unde e, lângă aragaz.

– Trebuia să porți șosete, am mormăit și am fugit spre casă.

Când m-am întors, Noodle, Nori și Ravi stăteau cu toții în poala Piei. Nori era aplecată peste piciorul plinuț al Piei și învârtea întruna rolele, în timp ce Pia se strâmba.

– Hai, copii, tăiați-o de aici, am spus, iar ei au rupt-o la fugă.

I-am dat Piei mazărea, pastilele și un pahar cu apă. Am îngenuncheat și i-am tras patinele din picioare. Sandalele au ieșit odată cu ele. Vederea degetelor îngălbenite de la picioarele Piei m-a umplut de afecțiune.

– Cam așa trebuie să se simtă vedetele concursurilor pe role, zise și-și apăsă legumele înghețate pe fund. Poate că asta ar trebui să mă și fac, vedetă de patinaj pe role.

Sunt atât de multe lucruri de făcut pe lume. Vedetă de patinaj pe role era o treabă la care nu mă gândisem niciodată. Să aluneci pe o podea netedă din lemn și să dărâmi în cale oameni ar fi probabil o experiență purificatoare. Unii aspiră la asta. Voiam să aflu la ce eram bună, la ce mă pricepeam cel mai bine. Mă scotea din minți faptul că Julia știa la ce e cea mai bună și că-și bătea joc de asta.

– Mai există concursuri pe role? întrebă Pia.

Și-a pus ibuprofenul pe limbă și a dat capul pe spate ca să-l înghită.

– Sper.

– Și eu.

A luat o înghițitură bună de apă. Stăteam împreună pe trotuar și ne uitam la copii, care se jucau de-a propriul concurs, fără patine, alergând în cerc.

Mi-am pus iar patinele în picioarele cu multe șosete și am mai făcut câteva ture, imaginându-mă în șort albastru din satin, cu genunchiere, o cască pictată cu flăcări și șosete până la genunchi. Pe pieptul tricoului aș avea scris ceva de prost-gust, cum ar fi Flantasy sau poate Flantastic, cu litere mari, rotunde, pline de culoare. Mi-aș lăsa părul să crească și l-aș ondula. Cel căruia îi aparținuseră patinele astea m-ar iubi.

Patinam cu mâinile deasupra capului, imaginându-mi victoria, când femeia în burka a ieșit din casă. Voiam să patinez până la ea, să o cuprind cu brațele și să fac una dintre acele spirale ale morții pe care le fac patinatorii pe gheață la Olimpiadă. Ar arăta splendid pe patine cu rotile, cu materialul ei negru fâlfâind în vânt. Aproape că m-am izbit de ea, când lua curba.

– Scuze, am spus.

I-am simțit mirosul trupului, transpirat și întunecat, în timp ce sărea să se ferească de mine. A continuat să meargă, de parcă n-aș fi fost acolo. Nici una dintre noi n avea nici o idee despre duetul pe care urma să-l interpretăm în viitorul nu prea îndepărtat. Cum am fi putut?

Noodle îmi spusese odată că femeia în burka arată ca o fantomă neagră; îi era frică de ea, când ieșea afară întorcea întotdeauna capul. De data asta, m-am simțit de parcă *eu* eram o fantomă, un spectru palid care a surprins-o pe moment, apoi a dispărut.

Câteva zile mai târziu, Pia și cu mine stăteam întinse pe o pătură, în curte, rostogolind ghinde de la una la alta, în timp ce copiii se jucau. Nori fugi spre veranda cuplului afgan, strigând la Noodle, care se ascundea în tufișuri:

– Te prind!

Am sărit în picioare și am alergat la ei:

– Nori, taci!

N-am vrut ca perechea din Afghanistan să creadă că sunt atacați. Nu cu mult timp în urmă cineva desenase o svastică pe trotuarul lor, iar bărbatul avea pe obraz o tăietură care se vindeca greu; puteam doar să-mi imaginez sursa. Din fericire, se părea că nu sunt acasă. Cutia lor poștală era plină. Arborele de mătase de lângă verandă stropea un fel de lichid – aproape ca o ploaie.

Pe când o înșfăcam pe Nori, am tras cu ochiul la numele lor, trecute pe un plic roz pe care scria „Urgent" (probabil de la o agenție de recuperare a datoriilor din împrumuturi; știu asta din mult prea vasta mea experiență) – Raminullah și Sodaba Suleiman. M-am bucurat să le cunosc numele. Suleiman suna bine. Am șoptit numele de câteva ori, lăsându-l să mi se rostogolească pe limbă. „Bună ziua, domnule și doamnă Suleiman", mă imaginam spunând. „Bună dimineața, domnule și doamnă Suleiman." Mă întrebam dacă ar fi fericiți că sunt recunoscuți sau dacă s-ar uita la mine de parcă le-aș fi luat ceva.

Mai târziu în ziua aceea, am dus copiii să mănânce înghețată la o cafenea mică din campus. Am văzut-o pe femeie, pe Sodaba, înotând în piscina neacoperită din spatele centrului sportiv. Își purta burka și în apă. Materialul negru părea incredibil de îngreunat din cauza apei, dar ea reușea să înoate înainte. Poate că avea o burka specială pentru înot, una care nu era la fel de împovărătoare ca aceea pe care o purta prin vecinătate. Nu știam cum supraviețuiește verilor din Riverside într-o ținută care părea atât de oprimantă.

M-am întrebat dacă soțul ei știa că e în piscină, dacă își dăduse consimțământul. Nutream oarecum speranța că făcuse asta fără permisiunea lui. Arăta ca o pată de petrol în apă sau ca un uriaș mamifer marin. Îi vedeam hotărârea din trup când ridica un braț cu mânecă, apoi altul. Picioarele îi erau goale; arătau cu totul despuiate, aproape senzuale.

– Înghețată! a chiuit Nori din căruciorul ei cu sistem dublu de prindere.

– Da, mami, am venit să mâncăm înghețată, nu să înotăm, i-a ținut și Noodle isonul.

Mergeam din când în când la lecțiile publice de înot de la piscină, dar întotdeauna se terminau cu un sentiment de deznădejde. Nici unul dintre copii nu știa să înoate și nu făcea nici un fel de progres, așa că trebuia să îi țin pe amândoi în apă. Niciodată nu ne distram, deși întotdeauna speram că o să ne simțim bine.

Sodaba ajunsese la capătul culoarului și se întorcea. Burka îi flutura în jurul trupului ca o anemonă sălbatică și întunecată.

Încotro alergi, lady? te văd, te văd, / Aruncându-te în apă cu ei, deși stai în odaie / înțepenită la pândă.

Când am ajuns acasă, am luat la puricat ziarul, după secțiunea Anunțuri. Erau greu de găsit, uneori apăreau în pagina sportivă, uneori la Afaceri sau Știri locale, alteori la Reclame. Câteodată nu apăreau deloc. Uneori, cele care apăreau nu anunțau nici o licitație de depozit, erau doar anunțuri fictive de nume, datorii și citații de tribunal.

Când le-am găsit în cele din urmă, mi-a sărit în ochi un nume de pe lista chiriașilor datornici – Raminullah Suleiman. Am ridicat lupa, apoi am apropiat-o, privind cum cerneala se dezintegra în puncte negre, apoi fuziona, din nou, în litere compacte. Mă întrebam dacă s-o arăt familiei Suleiman – poate nu știau că sunt în urmă cu plățile –, dar nu voiam să-i pun într-o situație stânjenitoare. Totuși, știam că trebuie să fac ceva. Faptul că tocmai le aflasem numele de familie părea să însemne că *așa a fost dat*, să-l găsesc în ziar, că eram destinată să-i ajut. Le voi salva lucrurile. Îi voi lăsa chiar să le depoziteze la mine acasă, dacă nu aveau loc. Atunci vor înțelege că nu le voiam răul.

Pia s-a oferit să stea cu copiii, cât m-am dus la licitație. În mod normal, la ora aceea trebuia să fie la laborator, dar

acum trebuia să stea acasă, pentru că aștepta un telefon de la fratele ei din Filipine. Eram entuziasmată; mă simțeam de parcă aș fi descoperit un plan de acțiune. În plus, nu mai fusesem niciodată singură la o licitație. Simpla perspectivă îmi dădea fiori.

Licitația se ținea în cealaltă parte a orașului, aproape de Galleria, cel mai mare mall din Riverside. Nu mai fusesem la Depozitele Tylor. Era o afacere mai nouă; corpul de clădiri era zugrăvit în portocaliu, iar ușile și acoperișurile, în turcoaz. Lucrul acesta dădea locului un fals aer mexican, o senzație de apartamente nou-construite; la fel și spațiile verzi – mulți cactuși și plante suculente. Nu era stilul meu, dar eram bucuroasă să fiu acolo, chiar și pe căldura aceea; mă simțeam împrospătată, despovărată. Conducătorul licitației a adus o cutie de gogoși pentru ofertanți, iar eu eram atât de bezmetică încât am mâncat trei.

Știam din anunț că depozitul lui Suleiman era la numărul 238; numele și numerele loturilor erau întotdeauna publicate în ziar. Am renunțat la câteva „loturi Flan" de primă mână, așteptând să se ajungă la cel potrivit. Colegii mei de licitație mă priveau cu mirare, de fiecare dată când apărea ceva modest, dar eu le spuneam „Astăzi nu. Licitați voi". Odată ce eu ieșeam din cursă, începea o adevărată frenezie de licitări. „Loturile lui Flan" au ajuns să coste mai mulți bani decât plătisem eu vreodată. Yolanda mi-a făcut cu ochiul, după ce a împins o vânzare până la cincizeci de dolari și m-am simțit copleșită de recunoștință. Asta nu se întâmpla niciodată când licitam eu „comorile" mele.

– Unde sunt copiii? m-a întrebat domnul Chen Senior între două licitări.

– Acasă. Azi sunt liberă.

A zâmbit și mi-a făcut un semn de încurajare. A gesticulat către fiul lui și a spus:

– El are patruzeci și trei de ani și tot nu vrea să mă lase în pace.

Domnul Chen Junior a ridicat pumnul spre tatăl său, apoi a râs.

În cele din urmă, conducătorul licitației a ajuns la lotul 238. Era mare – șase metri pe patru și jumătate. Nu mă așteptam să fie atât de mare. Am tras adânc aer în piept.

– Ăsta e al meu, le-am spus prietenilor mei. Pentru el am venit aici, azi.

– Succes, zise Yolanda.

Norman cel bătrân și ursuz a mormăit în direcția mea. Inima a început să-mi bată cu putere.

Speram să am destul spațiu în mașină pentru orice ar fi ascuns ușa metalică.

Îmi imaginasem că unitatea de depozitare va arăta ca un harem, acoperit cu covoare persane, felinare elaborat sculptate, care trimit mici diamante de lumină, tavanul decorat cu eșarfe în toate nuanțele de roșu. Aproape că mă așteptam să văd perne din satin brodate cu fir auriu, ceainice din metal, cu ciocurile lungi și curbate, așezate pe mese joase și rotunde, o narghilea îndoită ca o caracatiță, în colț. Credeam că aerul va fi plin de parfum, de arome pulverizate și de muzică nazală în sonorități.

S-ar putea să existe astfel de camere în Afghanistan sau poate că nu. În ce mă privea, putea fi o imagine de Hollywood, complet stereotipă, despre Orientul Mijlociu. Nu cunoșteam Afghanistanul real, cu excepția celor văzute la știri, în mare parte fleacuri. Totuși, am fost puțin dezamăgită când ușa s-a ridicat și am văzut doar o unitate de depozitare normală, plină cu lucruri obișnuite, de fiecare zi. Erau multe. Mai multe decât cumpărasem vreodată. Aveam dreptate să mă îngrijorez că nu încap în mașină. Asta însemna, cu siguranță, mai multe călătorii.

Am ridicat din bărbie pentru oferta de deschidere la șaptezeci și cinci de dolari. Nimeni n-a licitat contra mea, deși un container atât de mare ajungea de obicei la câteva sute de dolari.

– Sunteți siguri că nu mai vrea nimeni să liciteze? întrebă conducătorul licitației, privindu-ne cu uimire. E un lot special.

– Să i-l lăsăm lui Flan, zise domnul Chen Senior.

Ceilalți prieteni de licitație și-au dat consimțământul. Mă simțeam ca o celebritate.

– Atunci, e-n regulă, urmă conducătorul licitației făcându-mi cu ochiul și lovindu-și de perete cleștele de tăiat, pentru a fi și mai convingător. Vândut lui Flan, pentru șaptezeci și cinci de verzișori.

Iată ce am găsit înăuntru: două fotolii de un albastru-rece, un pătuț de copil, dezasamblat; saci cu lenjerie de copii imprimată cu mielușei pufoși din desene animate; o masă de toaletă; câteva covoare făcute sul (de tipul celor din marile magazine, nu persane); o orgă Wurlitzer, o cutie deschisă cu farfurii fantezie, din porțelan; multe haine de damă (majoritatea din mătase și poliester; nici o burka; un sutien roz, care m-a surprins; chiloței roz); niște haine bărbătești (majoritatea din poliester); un candelabru

de alamă, câteva lampadare (dintre cele simple, de șase dolari, de la Ikea); cutii cu haine de bebeluș (majoritatea albe; unele galbene, câteva verde-mentă); pachete economice de scutece pentru nou-născuți; multe perechi de pantofi (inclusiv niște sandale ieftine, împodobite); și multe cuburi din carton, închise și nemarcate. Cel mai aproape de fantezia mea era cuvântul „spiriduș" de pe dispozitivul pentru scutece murdare.

Interiorul părea rezultatul unei petreceri pentru o proaspătă mămică, după ce oaspeții își terminaseră migdalele iordaniene și jocurile specifice de petrecere, ca și când își împachetaseră panglicile, baloanele și prăjiturile și lăsaseră tot restul în urmă.

Evident, existase un copil. Evident, ceva se întâmplase. Ce trebuia să fac? Nu puteam să duc aceste lucruri familiei Suleiman. Am decis să le țin pe toate acasă la mine, până mă hotăram ce să fac. Speram să am destul spațiu. Camera mea de licitații era deja plină-ochi.

– Ești însărcinată, mami? zise Yolanda, după ce-și verificase propriile loturi, punându-și mâna pe salopeta mea, în dreptul burții.

– Pe dracu'! Nu.

Știam că salopeta mea e umflată, dar nu-mi imaginasem că mă făcea să par că aveam un șușoi în burtă.

– Atunci de ce ai luat toate prostiile astea pentru copii? a întrebat ea.

– Sunt lucrurile vecinului meu, i-am spus. Nu voiam să le piardă.

– Te plătesc? mă întrebă.

– Nu e nevoie.

Nici măcar nu mă gândisem la asta.

– Nu e o mișcare prea bună pentru afaceri, don'șoară Flan, mai zise, păcănind cu unghiile lungi pe curea.

Yolanda urma la seral niște cursuri de afaceri.

– E o atitudine de bun vecin – asta e adevărat –, dar nu o mișcare bună pentru afaceri.

Cei doi domni Chen și Rafael, soțul plinuț al Yolandei, m-au ajutat să bag fotoliile și orga în remorcă. Nu era suficient de mare pentru a căra totul. Am hotărât că trebuia să merg cu prima încărcătură acasă, apoi să mă întorc pentru restul. Domnul Chen Junior a venit cu mine acasă, să mă ajute să iau lucrurile mari din remorcă. Mi se părea ciudat să mă aflu cu el în cartierul meu, să am pe cineva din lumea licitațiilor în universul curții mele. Nu era nimeni în jur – probabil că Pia dusese copiii în parc, iar Shae, speram eu, era la bibliotecă – așa încât cele două lumi ale mele nu interacționau atât cât era posibil.

Domnului Chen i-a plăcut mult zona.

– Eu și cu tatăl meu am stat în același apartament, douăzeci de ani...

Privea la peluzele verzi, la florile care încercuiau casa Piei.

– ... la etajul doi. Tata a plantat legume în ghivece mici, pe terasă; i-ar plăcea mult o grădină...

– Noi avem aici o grădină comună, am spus și el s-a luminat la față.

– Cum putem să ne băgăm și noi?

– Trebuie să te înscrii la școală mai întâi. Casele astea sunt doar pentru cursanți și familiile lor.

O expresie îngândurată i se așternu pe față și zise:

– Știi, întotdeauna am vrut să studiez astrofizica. Sau poate secția de teatru de revistă, continuă pentru ca, imediat, chinezul acesta american, ușor costeliv, dar remarcabil de puternic, de vârstă mijlocie, cu părul uleios, să-și întindă degetele, într-o mișcare de jazz; a început să se

mișteș vesel dintr-o parte într-alta, cu genunchii îndoiți și s-a lansat în câteva acorduri din *Oh we got trouble, right here in River City.*

Mă tenta să îl sărut. Aproape că simțeam gustul usturoiului rămas între dinții lui lungi din față, îi simțeam firele fine de păr care-i brăzdau buza superioară. De ce voiam să sărut pe oricine rămânea singur cu mine preț de cinci minute? Whitman ar fi vrut și el, probabil, să sărute pe toată lumea. Mi-am mușcat buza de jos, pentru a oferi gurii ceva pe care să se concentreze. *Cerându-le un sărut / pentru fiecare măr roșu din coș.*

Am lăsat totul în spatele casei mele, sub copacii Dr. Seuss, pentru că nu aveam timp să le duc pe toate în casă; Depozitul Tyler avea o politică strictă de eliberare a spațiului până la ora unu după-amiaza și a trebuit să gonim înapoi, ca să pot lua restul de lucruri. Domnul Chen Junior a cântat tot drumul înapoi.

Nu mă gândisem nici un moment că familia Suleiman și-ar putea găsi lucrurile stivuite în curtea mea din spate; ei locuiau în partea opusă a curții și, după câte știam, nu aveau de ce să vină în spatele casei mele. Nu-mi imaginasem că oamenii vor începe să culeagă din lucrurile familiei Suleiman, de parcă aș fi avut o vânzare în timpul săptămânii. Dar exact așa s-a întâmplat. Când m-am întors de la depozit cu a doua încărcătură – fără cântăreț, de data asta – curtea mea din spate era plină de oameni. Oameni care deschideau sertarele și cutiile, scotocind prin haine, așezându-se pe scaune, lovind puternic clapele unei orgi mute. Și Raminullah Suleiman era grămadă peste ei, țipând cât îl țineau plămânii.

– Ce e asta? urla, dând din mâini. De ce îmi atingeți lucrurile?! Ce faceți cu lucrurile mele?!

Micul grup încremeni, iar el continua să zbiere. Apoi, oamenii s-au împrăștiat, rostind scuze de genul „N-am știut, omule" și „Calmează-te, prietene", în timp ce-l priveau terorizați... Ca și când ar fi avut în mână o grenadă sau dinamită înfășurată în jurul pieptului.

Cel mai bun trăgător iese-n față și ridică / arma la ochi.

– Domnule Suleiman.

M-am îndreptat spre el, cu mâna întinsă. Mă privea, înecat de furie, și nu făcu nici un gest de a da mâna cu mine.

– Iertați-mă. Voiam doar să fiu de ajutor, am zis, lăsându-mi mâna să cadă.

– Ce ajutor? Cum ai obținut toate astea?

Buzele lui, încadrate de o mustață și o barbă zbârlite schimonosite de supărare și crăpate, erau totuși frumoase. Avea dinții mici. Respirația îi mirosea a carne, de la masa de prânz. Probabil că ar fi trebuit să fiu speriată. Nu asta spuneau știrile, că trebuie să ne temem de oamenii furioși din Orientul Mijlociu? Nu despre asta ne avertizau toate acele alerte cu coduri de felurite culori? Totuși, nu-mi venea decât să-l sărut. Limba lui ar avea gust de maioneză. Caldă. Am încercat să-mi alung senzația din minte. Poate că Whitman îmi corupsese gândurile.

– V-am văzut numele în ziar.

– Ce minciuni mai spun despre mine acum?

Rana de pe obrazul lui nu se închisese încă. Arăta de parcă s-ar fi infectat.

– Numele dumneavoastră era pe lista anunțurilor de la mica publicitate, am continuat încercând să-mi păstrez vocea calmă. Eu merg la licitațiile de la depozite – cu asta mă ocup. Licitez pentru containerele pe care oamenii nu le mai plătesc. V-am văzut numele și am licitat pentru

containerul dumneavoastră, ca să vă dau lucrurile înapoi. Nu voiam să le pierdeți.

Am urmărit cum furia îi cuprindea chipul, pentru ca apoi să se transforme în confuzie, apoi în durere, apoi iarăși în furie. Trebuia să-mi fie frică? M-am simțit și mai prost. Și m-am trezit întrebându-mă „Oare lui Sodabei îi plăcea să sărute chipul acela? Îi plăcea să își simtă obrazul lipit de perii bărbii lui? Oare cât de des își ridica vălul pentru a-i atinge buzele?"

– Astea sunt lucruri pe care le-am pierdut deja, a urlat el și a plecat valvârtej.

Mi-am pus mâna la gură. Abia atunci am simțit un spasm de frică, dar asta nu avea legătură cu Raminullah.

Nu mă puteam hotărî să vând bunurile familiei Suleiman. Nu mă puteam hotărî nici să le arunc. M-am urcat în mașină și am condus către Store–U, depozitul cel mai apropiat de campus, ca să închiriez un spațiu. Era prima oară când închiriam unul eu însămi. Pe când semnam contractul, mă gândeam la toți oamenii care semnaseră contracte similiare, cu bună-credință, fără să-și imagineze vreodată că lucrurile lor vor ajunge în camera mea de licitații, pe peluza mea, în casele altor oameni. Mă întrebam cât voi plăti pentru acest loc, cât timp voi depozita trecutul familiei Suleiman pe numele meu.

Pe seară, eu, Pia, Michael și Shae am încărcat totul înapoi în remorcă și le-am adus la depozit. Mă simțeam bine să lucrez alături de Shae, să-i simt brațele și picioarele mișcându-i-se alături de ale mele. Am reușit să ducem totul într-un singur transport. Cred că a fost meritul lui Michael – cu creierul lui de programator, a aranjat totul ca într-un joc de cuvinte încrucișate, toate cutiile și mobila potrivite cu grijă.

Pereții de la Store–U erau din metal prefabricat, nu din cărămidă, ca majoritatea celorlalte complexe. Interiorul celulei de depozitare arăta ca o gamelă nouă din metal, fierbinte. Eram primii clienți care închiriau un spațiu. Era liniștitor să știu că alte povești, fantomele vieților altor oameni nu bântuiau pe acolo. Urma să fie bântuit și așa destul. Amărăciunea familiei Suleiman răzbătea din cutiile lor, umplând mica încăpere.

– Mă simt ca o ticăloasă, i-am spus lui Shae în noaptea aceea.

Amândoi copiii dormeau. M-am întins pe canapea, ostenită, iar Shae s-a așezat pe podea, cu capul sprijinit de coapsa mea. Fața lui David Letterman strălucea din cele șapte ecrane de pe perete. Încă nu-l convinsesem pe Shae să se uite la unul singur.

– Ai făcut ce ai crezut tu că e bine, Flan, zise, frecându-și capul de mine.

– Bieții oameni. Suntem așa de norocoși că ni s-au născut copiii sănătoși.

Shae s-a întors și mi-a sărutat burta prin salopetă.

– Mulțumesc că m-ai ajutat azi, i-am spus.

– Nici o problemă. A fost distractiv.

Mi-a sărutat partea din față a salopetei, între sâni.

– Nu, am răspuns. *Asta* e distractiv.

Îmi dădeam seama că zâmbește, cu fața îngropată în hainele mele. S-a tras în sus, pe canapea, lăsându-și greutatea pe mine.

– Cum rămâne cu Baudrillard?

– Să i-o trag, zise el.

De când voiam să-l aud spunând asta?

– Aș prefera să mi-o tragi mie..., am mai spus, în timp ce-mi lăsam piciorul în jos, frecându-l de al lui.

Buzele lui erau gata să le atingă pe ale mele, când Noodle a început să țipe.

– Poate adoarme la loc, șopti, dar țipătul a devenit și mai puternic.

Am alunecat de sub Shae, i-am sărutat bărbia țepoasă și m-am dus să văd ce ne face fiul. Avea unul dintre rarele lui coșmaruri – țipa și striga în somn, fără să se trezească. A trezit-o, totuși pe Nori, și țipetele ei le-au acoperit pe ale lui. A durat mai mult decât aș fi vrut ca să-i liniștesc la loc, să le relaxez trupușoarele transpirate. Când m-am întors în living, dornică să termin ceea ce începusem, chipul lui Craig Kilborn era pe toate ecranele, iar Shae dormea bușteан.

A doua zi dimineață m-am trezit târziu. Shae nu era acasă; cel puțin își amintise să încuie ușa după el când a plecat. Copiii se uitau la televizor – erau desene animate pe trei ecrane, Sesame Street, pe celelalte – și mâncau Kix direct din cutie. Cerealele erau împrăștiate peste tot în jurul lor, ca niște muniții șterse și poroase.

– Trebuie să ne pregătim să mergem la licitație, le-am spus.

Nori a azvârlit o mână de cereale spre mine și a fugit la baie.

– Nori, am strigat la ea, milogindu-mă, prea amețită ca să fac altceva.

– Chiar trebuie? s-a smiorcăit Noodle, cu ochii încă lipiți de televizoare.

Snuffleupagus și George Jetson concurau pentru atenția lui. Nu aveam nici o șansă.

– Trebuie, dacă vreți să mai mâncați, am spus.

S-a ridicat cu dușmănie; avea cereale lipite de fundul pantalonilor de pijama. După multe lingușeli, Nori a deschis ușa la baie și m-a lăsat să o îmbrac. Eram cu toți într-o dispoziție destul de sumbră când am ajuns la Depozitul Moreno Mini, un loc sărăcăcios de pe autostrada 60.

Faptul că am fost martoră la durerea lui Raminullah stârnise în mine un izvor de tristețe. Acum vedeam tristețe peste tot. Adia din fiecare încăpere a licitației Moreno. Îi simțeam izul, ca și când ar fi fost mirosul unui trup. Într-o incintă am văzut un camion de jucărie ponosit și mi-am imaginat că băiatul care se jucase odată cu el avea acum nouăsprezece ani și intrase în belele. Mama lui nu-și mai putea permite să plătească spațiul de depozitare pentru că își cheltuise toți banii pe onorariile avocaților și pe cauțiune. În alta am văzut un mobilier de dormitor și mi-am imaginat ultimele momente ale unei căsnicii – țipetele, plecarea furtunoasă, hohotele de plâns înfundat de pe pat. Am văzut în altă cameră o ploscă, tristețea unei boli îndelungate. M-am gândit la toți pacienții din salonul de spital al mamei, *saci abia plutind cu botul căscat / așteptând să le pice hrana.*

Simțeam tristețea tovarășilor mei de licitații – tristețea domnului Chen Junior și a visurilor lui zdrobite, tristețea familiei Garcia, în nesfârșită căutare de bani, adânca tristețe a lui Norman, pe care nu o înțelegeam nicicum.

Tristețea, lipită de fiecare moleculă de praf; tristețea mă copleșea în timp ce alergam după Nori și încercam să-l țin pe Noodle, care sugea ca un burete energia mea negativă.

Că viața e o păcăleală și nimic nu rămâne la urmă decât doliu jerpelit și lacrimi.

Nu eram sigură că voi putea găsi ceva care să mă facă să spun Da la licitația asta, dar eram hotărâtă să încerc. M-am gândit la Walt Whitman. El n-ar fi renunțat la șansa unei fericiri de moment, indiferent cât de deprimat ar fi fost. După ce am câștigat un container cu câteva cutii sigilate, fără nici un indiciu despre conținut, m-am hotărât să fac un experiment. Am închis ochii și am ales o cutie, apoi am făcut o steluță pe cartonul ei, ca să știu în care să scotocesc, odată ajunși acasă. Dacă puteam găsi un *Da* în acea cutie luată la întâmplare – ba nu, hai să spunem primul lucru pe care îl scoteam din acea cutie luată la întâmplare – atunci puteam găsi un *Da* oriunde.

Ajunsă acasă, am închis ochii și am scos la iveală o cutie mică de farduri, din plastic, de tipul celor pe care le primești gratis când cumperi cosmetice de trilioane de dolari. Am simțit un fior de panică.

Nu sunt obișnuită să mă fardez. Mama mea nu se machia; avea câteva cosmetice în noptieră, dar n-am văzut-o niciodată fardată. În liceu am folosit o perioadă dermatograf albastru și ruj deschis la culoare, apoi am trecut printr-o scurtă fază de heavy metal, cu machiaj puternic, dar asta a fost tot. Chiar nu voiam să folosesc fardurile alea care, în ciuda ambalajului frumos, păreau vechi și țipătoare și erau probabil pline de microbii altcuiva, dar mi-am reamintit că făcea parte din experiment.

– Spune-mi despre oamenii care au avut lucrurile astea, i-am zis lui Noodle, în timp ce mă psihanalizam.

Noodle a aruncat o privire spre săculeț, s-a uitat înăuntrul cutiilor de carton nedespachetate, la pantofii cu toc

înalt și la rochiile de satin. Și-a înfipt mâna în materialul alunecos și a tras afară o cărțulie albastră.

– Tu ești, mami, a spus el după ce a deschis-o. Ești tu dacă ai arăta ca o fată.

I-am smuls cărticica. Era un pașaport, am simțit în mână vinilinul rece și albastru. Femeia din fotografie chiar semăna cu mine – ochii mari, buzele subțiri, nasul în vânt. Măcar la astea, căci restul era diferit. Părul era lung, ondulat, și castaniu; purta o bluză verde-smarald, elegantă, și un colier din bucăți mari de chihlimbar. Părea să aibă un machiaj profesional. Radia de sănătate și de bogăție. Dacă Julia era sosia mea artistică, atunci femeia aceasta era sosia mea stilată. O chema Samantha Walker. La momentul eliberării pașaportului locuia în Palos Verdes. Era valabil până în 2004.

Am dat la ultima pagină a pașaportului să văd ștampilele puse – Cehoslovacia, Franța, Maroc, Argentina. Mintea mi s-a umplut de străzi pietruite, porți arcuite, de piețe cu mirodenii și miresme îmbătătoare. Dacă eu nu puteam cutreiera lumea, așa cum tânjeam odată, cel puțin sosia mea o putea face. Mă rog, imediat ce o găseam și îi returnam pașaportul. Mă întrebam dacă știa că și-l pierduse. Căzuse din greșeală în pungă sau îl pusese acolo dinadins? Își lăsase identitatea în urmă și începuse o viață nouă? Paginile erau prăfoase de fard și fond de ten, marginile, pudrate, ca aripile unui fluture.

– Ce crezi că a făcut Samantha Walker în Argentina? l-am întrebat pe Noodle.

M-am simțit măruntă, șterșă, în comparație cu ea. Cu siguranță făcuse o facultate. Cu siguranță știa ce cărți să citească, știa exact cum să vorbească despre ele.

– S-a căsătorit, a spus Noodle, uitându-se la rochiile ei extravagante.

– Nu, n-ar fi făcut ceva atât de plictisitor, am zis. Cred că a învățat tangou. Sau poate era spioană...

M-am imaginat în pantofii și hainele ei, cu ochelari de soare negri, coborând sigură pe mine scările de marmură ale unei ambasade, cu o geantă plină de documente secrete.

– Ar trebui să-ți faci și tu părul așa, mami, zise Noodle privind la poza ei și încrucișându-și brațele deasupra capului.

– Ți-e dor de părul tău lung, scumpule?

A scuturat din cap că nu, dar i-au dat lacrimile.

– O să crească la loc.

– Vrei să te machiez? l-am întrebat, pentru că observasem că se uită la punga lucioasă.

Am văzut o sclipire de interes în ochii lui, în timp ce ridica din umeri și își cobora brațele.

– Te dau cu puțin ruj, bine?

Speram că nu va trebui să spună asta terapeutului, într-o bună zi.

A închis ochii și și-a ridicat bărbia, strâmbând din buze. Am deschis un tub de ruj. Era o nuanță maronie, de culoarea sângelui uscat, și părea sfărâmicios și vechi. Vârful era zdrobit înăuntru. L-am șters cu o batistă, am frecat capătul uscat, până când mi s-a părut că arată mai moale, apoi l-am atins de gura umedă a lui Noodle. A alunecat de-a lungul buzelor fără să lase prea multă culoare, doar câteva fărâme. Noodle și-a lipit buzele de câteva ori și petele de ruj s-au strâns; arăta ca și când ar fi avut o rană. M-a trecut un fior.

– Îmi pare rău, Noodle, i-am spus, în timp ce-l curățam și îi simțeam buzele moi la atingere, ca feliile unei mandarine. N-a fost o idee foarte bună.

Noodle părea ușurat să audă asta.

Eram încă hotărâtă să găsesc un *Da* în fardurile alea. După ce am spălat gura lui Noodle, m-am jucat cu pudrele aromate, cu unguentele, tuburile, pudrierele, cu periile și cu bucățile de vată vineții. Încercam să nu mă gândesc la microbi. Încercam să-mi imaginez toate acele lucruri atingând buzele Samanthei Walker, obrajii ei, pleoapele ei delicate. Îmi imaginam că în felul acesta o ating pe ea, obraz lângă obraz, ochi lângă ochi, buză lângă buză; îmi imaginam fața mea devenind a ei, cu fiecare tușă de culoare aplicată.

Când Shae a intrat în baie, mă dădusem deja cu dermatograf, cu rimel, fard verde, cu trei feluri de fard de obraz, cu contur de buze cărămiziu și cu o nuanță de prună, pe buze, toate peste un fond de ten de nuanță anemică. Purtam o rochie de satin galben, ciorapi plasă, un pantof ivoriu într-un picior și unul verde cu toc, în celălalt. Sunt sigură că Samantha Walker m-ar fi privit îngrozită, dar lui Noodle îi plăcu acea costumație.

– Ce sunt toate astea? întrebă Shae.

– Ne jucam de-a îmbrăcatul elegant, i-am spus.

– Nu-ți stă bine, zise, schițând totuși un zâmbet, în timp ce se deschidea la pantaloni ca să se ușureze. Mă întristează să recunosc, dar eram atât de dornică să mă bage în seamă, încât am luat comentariul lui drept suficient pentru un *Da*.

Nu aveam nici un demachiant potrivit, așa că încercările mele de a șterge totul s-au dovedit inutile. De îndată ce

fața mea a fost cât de cât curată, am pironit pașaportul, deschis la fotografie, pe ușa camerei mele de licitații, chiar deasupra inscripției din carton cu numele meu.

Whitman spunea *În fiecare ins mă văd pe mine, nici mai mult / și nici un bob de orz mai puțin.* Totuși, în această Samantha Walker mă vedeam pe mine, cu mult mai multe boabe de orz în plus. Ori de câte ori mă uitam la ea, îmi aminteam că într-o zi aș putea călători, că eram și eu cetățean al lumii.

Toată noaptea mi-au intrat în ochi fărâme de rimel. Dimineața, aveam ochii roșii și iritați, încă mâzgăliți cu dermatograf întins. Mici pustule albe îmi pictau fața. Arătam ca sora descompusă a Samanthei Walker.

Mi-am pus niște ochelari de soare, am dus copiii în parc și m-am lăsat să cad greoi sub un copac. Speram să nu intre nimeni în vorbă cu mine, dar o mamă de pe Cherry Street se așeză chiar lângă mine, pe iarbă.

– Ai auzit despre arabul ăla nebun de pe Avocado? a întrebat ea, în timp ce îi punea fetiței ei pe cap o pălărie imprimată cu hipopotami.

Era o pălărie scumpă, pentru persoane strălucitoare. Nu avea să stea prea mult în cartier.

– S-a întâmplat la mine acasă, i-am spus.

M-am uitat cum Nori dispare după un tobogan, iar Noodle se apropie ezitând de leagăne. Albinele cenușii obișnuiau să facă tunele în nisipul de sub ele și indiferent

de câte ori mi-ar fi spus entomologii din jurul nostru că nu înțeapă, tot eram neliniștită în preajma lor.

– Serios? Cred că ești îngrozită.

A tras la spate pantalonii fetiței, ca să-i verifice scutecul.

– Nu tocmai.

– Am auzit că e nebun. Am auzit că a amenințat să bombardeze Centrul pentru Dezvoltarea Copilului.

– Ce?! am țipat eu, sărind de la locul meu de sub umbra arborelui de piper.

În jurul picioarelor mi s-au împrăștiat boabe mici și roz de piper.

– Crezi că e terorist? mai întrebă femeia, în timp ce dădea drumul elasticului scutecului, care pocni ușor pe pielea fetei.

M-am întrebat dacă ea era cea care mâzgălise „Aici locuiesc teroriști" cu cretă verde pe fațada casei familiei Suleiman. Mă cam îndoiam – arăta ca o persoană cu un scris mult mai frumos – dar mi-o puteam imagina instigând pe altcineva să o facă.

– Oamenii îi umblau prin lucruri. Avea tot dreptul să fie supărat.

Am călcat pe niște boabe de piper; pocnetul lor, puternic și ascuțit, a brăzdat aerul.

– N-ar trebui să i se permită astfel de ieșiri, zise.

– De ce? Pentru că e din Afghanistan?

– Mai bine ar avea grijă.

A acoperit brațele fetei cu cremă pentru protecția solară.

– N-a spus niciodată nimic despre vreo bombă, am zis.

Poate că vorbea propriul meu regret pentru cele întâmplate, dar mă simțeam foarte protectoare față de

familia Suleiman. Cum de îndrăznea să amenințe un om care deja trecuse prin atât de multe!

– Prietena mea a făcut o plângere, spuse. FBI-ul trebuie să apară zilele astea...

– Ce naiba?!

– Trebuie să ne protejăm cartierul, continuă, îndreptându-și spatele, ca și când coloana ei vertebrală ar fi fost o barieră pentru tot ce e rău în lume.

– Dar omul este din cartier.

– Mie mi-e clar ce se întâmplă aici și e timpul să-i punem capăt.

Eram atât de furioasă încât am alergat spre Noodle și l-am tras din leagănul pe care își făcuse în cele din urmă curajul să-l revendice.

– Hei, știi ceva? am urlat, cu Noodle în brațe, în timp ce Nori alerga spre noi. Acum am și eu o ieșire. Ce-o să faci? Pui FBI-ul pe mine? Sunt o amenințare pentru cartier acum?

Femeia și-a înșfăcat fata protejată cu cremă împotriva ultravioletelor și a plecat fuguța. Albinele cenușii zumzăiau în jurul gleznelor mele. Am dat cu șutul în nisip și am privit cum se agitau.

Vorbele spuse sau nespuse care vibrează mereu, / urletele reținute de ochii lumii...

În dimineața de 11 septembrie[1], eram în pijama și-i ajutam pe copii să se spele pe dinți, când Pia a dat buzna în baia noastră micuță, lovindu-mă cu ușa. Shae iar nu încuiase ușa din față.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat-o, frecându-mi brațul.

[1] Este vorba despre 11 septembrie 2001. (n.red.)

– Vai, scumpo, zise, sprijinindu-și capul de perete. Nici nu știu cu ce să încep. Mai bine deschide televizorul.

Le-am spus copiilor să scuipe apa și am urmat-o pe Pia în living. N-o mai văzusem atât de dărâmată până atunci. Când am dat drumul la unul dintre televizoare, mi-a zis să le deschid pe toate.

– Pot fi informații diferite, pe posturi diferite.

Nu știu la ce mă așteptam, dar sigur nu să văd prăbușirea Turnurilor Gemene, pe toate cele șapte ecrane. Părea că tot orașul se sfărâma dintr-odată.

– A fost lovit și Pentagonul, a spus Pia, lăsându-se să cadă pe canapea.

Copiii au gonit afară din baie, cu gurile pline de spumă. Păreau atât de inocenți, că mă durea. Cum puteam să îi protejez, când mâinile îmi tremurau în așa hal?

Era greu de crezut că trecuseră nouă luni de atunci. Era timp destul pentru a crea o viață nouă, o nouă ordine mondială, dar încă simțeam șocul zilei aceleia.

Când ne-am întors din parc acasă, copiii erau ciudat de tăcuți, după criza mea de țipete. În cutia poștală mă aștepta o foaie de hârtie împăturită. Speram să fie de la familia Suleiman. Le scrisesem un bilet în care îmi ceream scuze pentru fiascoul acela; speram că vor înțelege. Abia dacă îi văzusem de atunci. Obloanele lor erau mereu trase. Ușa lor se deschidea arareori. Au apărut și mai multe epitete scrise cu cretă pe trotuar. Se aruncaseră și mai multe ouă în ferestrele lor. Îmi venea să spăl eu mizeria închegată care atrăgea muștele, dar nu voiam să le zgâlțâi ferestrele și să-i sperii. Nu voiam ca intențiile mele bune să provoace alte neplăceri.

Biletul nu era de la ei.

„Stimată doamnă Parker", scria în bilet. „Ni s-a adus la cunoștință faptul că desfășurați practici ilegale de vânzare cu amănuntul în zona Complexului pentru studenții familiști. Legile din Riverside prevăd că cetățenii au dreptul la trei vânzări pe an la reședința lor. Dumneavoastră ați avut deja trei, doar luna aceasta. Vă cerem să încetați imediat și să vă abțineți de la vânzări sau vom fi nevoiți să contactăm oficialitățile orașului. Vă mulțumesc pentru atenția promptă acordată. Cu sinceritate, Sheila Wickman, Management, Complexul pentru studenții familiști."

Sheila respecta legea la sânge. Trimitea deseori fluturași de admonestare către comunitate cu mesaje ca „Nu parcați pe iarbă", „De Halloween, doar cadouri împachetate în fabrică" sau „Nu mai mult de două magazii per gospodărie". Aveam întâlniri cu ea aproape în fiecare lună, când trebuia să-i spun că întârziem câteva zile cu chiria.

– Drace! am strigat înspre stejarul din curte, speriind o pasăre cântătoare.

Nu îmi stătea în fire să fiu furioasă. Eram surprinsă de câtă furie mocnea în mine.

– O lață! strigă din căruțul ei Nori, micuța mea mierlă.

– La dacu' cu rața! am răcnit.

– La dacu' cu lața la dacu' cu lața la dacu' cu lața, a spus Nori repede, ca un vânzător la licitație. Poate ar fi trebuit să fiu mai atentă la ce spuneam în preajma ei.

Noodle se holba la amândouă, scandalizat.

M-am întors pe călcâie și am pornit cu pas hotărât spre birourile Complexului pentru studenții familiști, săltând căruciorul lui Nori pe două roți în fața mea și obligându-l pe Noodle să alerge, ca să țină pasul cu noi. Când am

ajuns acolo, i-am fluturat Sheilei scrisoarea în fața. Noodle stătea în fața ușii, palid. Nu suporta să fiu supărată. Din nefericire, părea să se întâmple din ce în ce mai des asta.

– Ce înseamnă asta? am întrebat.

Speram că nu arăt prea terminată, prea sfârșită din pricina machiajului.

– Totul e trecut acolo, Flan.

Și-a netezit partea din față a bluzei bej. De la subsuori îi ieșeau pete de sudoare. Pe birou era așezat un ventilator mic, dar încăperea tot înăbușitoare era.

– Încalci legile ținutului.

– Nu ești o oficialitate locală.

– Nu, nu sunt. Dar acționez ca om de legătură. Nu te putem lăsa să încalci legile zonale pe proprietatea campusului.

– Are asta ceva de-a face cu ce s-a întâmplat cu Raminullah Suleiman?

– N-are nici o legătură.

S-a îndreptat din șale. Din nou, coloana vertebrală atotputernică.

– Pentru că dacă are, te pot da în judecată pentru discriminare.

Nori arăta acuzator cu degetul din căruciorul ei.

Jur că am văzut cum transpirația se întindea pe bluza Sheilei, ca într-o filmare cadru cu cadru a mareei.

– Te asigur că nu e necesar.

– Am vânzările astea de ani de zile și nimeni n-a zis nimic înainte ca un tip din Orientul Mijlociu să-și iasă din pepeni pe peluza mea – și pe bună dreptate, țin să adaug. Mi se pare puțin dubios, nu crezi?

– Încalci legea. Pur și simplu.

Simțeam o dorință stranie să ating materialul bej și alunecos al mânecilor Sheilei. Să-mi trec mâna peste nete-

zimea lui sau să îl apuc și să-l scutur până ce ea vedea stele verzi... nu eram sigură. Mai degrabă ultima variantă.

– Nu sunt prima persoană care are aici vânzări pe peluză. De ce te-a apucat tocmai acum?

– Vremurile se schimbă, Flan, știi și tu. Vânzările tale aduc persoane străine în complex.

– Paznicii îi lasă să intre, am spus.

– O să am o discuție cu paznicii ăia, zise.

– Asta se presupune a fi o unitate de învățământ, nu un stat polițienesc.

Speram ca paznicii noștri prietenoși să nu fie nevoiți să înceapă să ceară documente, cu pușile ridicate.

– Mă simt obligată să-ți cer să pleci.

Dacă aș fi fost Samantha Walker, probabil că Sheila mi-ar fi acordat tot timpul din lume.

– O să mai auzi tu de mine, i-am spus.

Ieșirea mea dramatică s-a împiedicat ușor din pricină că roțile cărutului s-au înțepenit în prag.

– Mergem la închisoare, mami? m-a întrebat Noodle, îngrozit, în timp ce ușa se închidea în urma noastră.

– Sigur că nu, Noodle, băiete.

L-am sărutat pe creștet, cu buzele tremurânde din cauza adrenalinei, surprinsă de cât de fierbinți deveniseră capetele copiilor mei. Mă uimea că nu le fierb creierii.

– Dacă a dat cineva de necaz, aia e Sheila.

A părut satisfăcut de răspuns, dar simțeam că și mie îmi fierbea capul.

Când am ajuns acasă, i-am dat drumul lui Nori din cărucior și ea a alergat imediat în grădina Piei, cufundându-se în călțunași.

– Sunt o capă, mami, spunea și rupea cu dinții câteva flori din pământ.

– Capră, Nori, a încercat Noodle s-o corecteze. Capră, nu capă.

– Scumpo, nu!

Am alergat la ea, cu picioarele tremurânde, și am forțat-o să scuipe în palma mea petalele portocalii mestecate. Călțunașii sunt comestibili, dar nu voiam să capete obiceiul de a mânca plante. Nu se știe niciodată care sunt otrăvitoare sau stropite cu insecticid. Sheila chiar trimisese un fluturaș care spunea „Fără plante otrăvitoare pe terenuri!", după ce un adolescent era să moară încercând să se drogheze cu vegetația locală. Băieții de la întreținere tăiaseră oleandrii și trompetele cățărătoare de prin partea locului, dar era posibil să nu le fi găsit pe toate.

Pia ieși și ea. Avea un aer istovit. Purta alte haine de la licitațiile mele – o cămașă cu mâneci scurte, încheiată până jos cu nasturi și brodată pe piepți cu palete de ping pong, pantaloni lungi de marină și balerini verzi.

– Îmi pare rău pentru flori, am spus, arătându-i palmele murdare.

Mi-a făcut semn cu mâna să nu-mi fac griji, în timp ce eu încercam să curăț petalele mestecate ștergându-mi mâinile de iarbă.

– Ce-ai pățit? m-a întrebat.

– Un balamuc cu niște cosmetice.

Voiam să-i turui despre încurcătura mea cu Sheila, dar nu părea să fie momentul potrivit, nu când ea arăta atât de deprimată.

– Cum se mai simte mama ta? am întrebat.

Mama Piei fusese internată într-un spital din Manila, cu câteva săptămâni în urmă. Un cancer la sân care recidivase.

– Nu e bine, a spus Pia. Nu știu de ce nu sunt deja acolo.

Trebuia să plece în Filipine peste trei săptămâni. Ar fi plecat mai devreme, dar avea de făcut o cercetare importantă.

– Poți să-ți schimbi biletele?

– Nu fără să plătesc ditai taxa.

Nori venea spre noi în goană, cu și mai multe flori portocalii cocoloșite în palma ei micuță.

– Sunt o capă, Pia, zise și aruncă florile în poala Piei.

– Toți suntem, draga mea, zise Pia, cu ochii înlăcrimați.

A sărutat-o pe Nori pe obraz, apoi pe mine și a intrat înapoi în casă.

Tocmai mă întorceam și eu acasă, când a intrat în curte Sodaba, cărând o mulțime de portocale într-o pungă de plastic. Probabil le culesese dintr-un copac din parc. M-am îndreptat spre ea, dar a grăbit pasul. Mă întrebam cum de se poate mișca atât de repede sub faldurile acelea grele.

– Sodaba! Ești bine? Îmi pare atât de rău... am strigat eu.

Nu s-a întors. A grăbit pasul până ce a ajuns acasă. Din sacoșă i-au căzut câteva portocale care s-au rostogolit pe trotuar, în timp ce ea bâjbâia cu cheia. Am cules o portocală caldă și am apăsat-o pe buze. Ea dispărea în

casă, fără să țină seama de fructele pierdute. Arborele de mătase mă împroșca acum cu ceața lui ciudată și neașteptată.

– Mami, de ce săruți portocala?

Nori a venit lângă mine, cu flori prinse la brâu.

– O miros, i-am spus, cu inima bătând puternic.

I-am dat și ei să o miroasă.

– Mioase ca televizolu', a spus ea, aplecându-se peste fruct.

Și-a atins limba încă presărată cu resturi de petale portocalii.

Dacă Shae ar fi fost acolo, ar fi spus ceva de Baudrillard, ceva de genul o portocală reală care miroase ca un ecran virtual. Probabil nici nu s-ar mai fi gândit la Sodaba după ce a închis ușa. Nu în felul în care mă gândeam eu, necontenit, mai mult decât aș fi admis vreodată. Am ridicat o altă portocală de pe jos și am desfăcut-o, împrăștiindu-mi sucul pe mâini.

În acea sâmbătă m-am trezit, ca de obicei, devreme. M-am spălat pe față până au dispărut toate urmele de machiaj. Mi-am picurat în ochi niște Visine. Eram pe punctul de a-mi așeza păturile, când mi-am amintit de scrisoarea Sheilei. Am simțit cum mi se înmoaie brațele. Ce mă făceam fără vânzările mele? Mi-am făcut o cafea și m-am așezat pe treptele din față, așteptând să vină mulțimea.

Curtea părea mică, dominată de stejarul înalt, în lumina dinaintea zorilor. Nu-mi dădeam seama cum reușeam s-o umplu cu atât de multe lucruri în fiecare săptămână. Când și-au făcut apariția primii oameni, căldura era deja sufocantă.

– Deschizi așa târziu? m-a întrebat o mamă de pe strada Kentucky.

Venea aproape în fiecare săptămână. Soțul ei își scria disertația la limba engleză; aveau patru copii, toți sub cinci ani. Cu excepția ochilor ei albaștri, era ștearsă, ca o albinoasă. Cumpărase și o mulțime de obiecte șterse de-a lungul anilor – haine de culoarea osului, lămpi din plexiglas și huse pentru cutii de șervețele, cești transparente din plastic.

– Magazinul e închis, i-am spus eu.

Arăta de parcă îi venea să plângă.

– Ce mă fac?

S-a așezat lângă mine. I-am vorbit despre talcioc, despre magazinele de mâna a doua mai bune din zonă.

– Nu avem mașină, a spus ea.

Îmi dădeam seama cât i-ar fi de greu să-și urce toți copiii într-un autobuz.

– Uite ce e, i-am zis. Treci într-o zi și aruncă o privire prin depozitul meu. Găsim noi o soluție.

S-a uitat la mine cu așa o recunoștință că m-am simțit stânjenită.

Voiam să deschid larg ușile în dimineața aceea, să las pe toată lumea să scotocească prin mormanele din camera în care îmi țineam lucrurile câștigate la licitații, dar abia dacă era loc pentru o singură persoană. În plus, toți ceilalți din casă dormeau încă.

După ce a răsărit soarele, a trecut femeia cu tamale[1]. N-o mai văzusem de ceva vreme. Soțul ei se pregătea pentru titularizarea ca profesor; obișnuia să vină în cartierul nostru de două ori pe săptămână, cu micul ei căruț plin cu tamale făcute în casă – cu ardei iute verde, carne de porc, pui, porumb dulce, la numai un dolar bucata. Întotdeauna așteptam cu nerăbdare să auzim clinchetul clopoțelului ei.

– Nu vinzi astăzi? m-a întrebat.

Era o clientă de ocazie, cumpăra mai mult vase de bucătărie și haine pentru fiica ei.

– Mi-au închis afacerea, i-am spus.

– Și mie. A dat din cap de parcă nu i-ar fi venit să creadă. Au zis că prezint un risc de sănătate pentru comunitate.

– Nu ne-am îmbolnăvit niciodată.

– Sigur că nu, a spus ea. Lucrez curat. Mă spăl pe mâini, fac tot ce trebuie. Doar nu pun antrax în mâncare.

– De ce crezi că au tăbărât acum pe noi?

– Tăbară pe toată lumea de la atacuri, a spus ea. Acum, dacă vrei să supraviețuiești, trebuie să umbli învelit în plastic.

– Sper că n-o să ne interzică să luăm masa împreună, a spus Pia în seara aceea. Făcuse o plăcintă tamale în cinstea doamnei cu tamale. Nu era una obișnuită – o umpluse cu tocăniță de pui și stafide și copsese niște ananas în crusta de porumb. Isobel a pregătit un sos salsa și o oală de fasole neagră. Nigel a sotat niște napi

[1] Fel de mâncare latinoamerican alcătuit dintr-un aluat tare, deseori pe bază de porumb, fiert sau la abur și împachetat cu frunze. Frunzele se aruncă înainte de consumare. Preparatul poate fi umplut cu carne, brânză, legume, ardei iute. (n.tr.)

cu usturoi – eu și copiii am crezut că sunt amari, dar tuturor celorlalți au părut să le placă – și a adus mai multă bere. Pe fereastra deschisă a Sodabei pătrundeau aromele de mentă și cartofi.

– Nu se știe niciodată, a spus Isobel. Cu al vostru *Patriotic Act* și toate cele. S-a uitat la mine și la Shae de parcă noi l-am fi scris. Mi-am dat seama că eram singurii cetățeni americani de la masă.

– FBI-ul ar putea să dea buzna aici și să ne aresteze doar pentru că vorbim despre asta.

– Nu m-ar mira, a spus Michael. Având în vedere direcția în care se îndreaptă președintele vostru, America n-o să mai rămână mult timp așa cum e.

– Nu e președintele meu.

Shae a clătinat din cap.

– Este, fie că îți place, fie că nu, a spus Pia. Fie că ai votat pentru el, fie că nu. Fie că l-a numit Curtea Supremă, fie că nu. E omul vostru.

– Nu-mi aminti.

Shae a luat o îmbucătură zdravănă din plăcinta tamale.

– Luați-vă adio de la libertate, a spus Nigel, ridicând sticla lui de vin Newcastle.

– Pentru libertatea cuvântului!

Isobel și-a ridicat sticla și a ciocnit cu Nigel. Am ciocnit cu toții.

– Libertatea presei, am spus.

Din nou clinchet de pahare.

– Dreptul la liberă întrunire, a zis Pia, plimbându-și privirea în jurul mesei.

– Noroc! Noroc! am ridicat cu toții glasul.

– Luați-vă la revedere de la toate astea, a spus Nigel, ridicând în aer sticla.

Am luat o înghițitură și am spus:

– E ca și când s-ar fi înființat din nou Societatea pentru Suprimarea Viciilor.

– Ce e aia? a întrebat Pia, cu o bucată de nap lipită de unul dintre dinții din față.

– Un grup de la 1800.

M-am întins peste masă și am îndepărtat restul de mâncare. Lui Nigel i s-a tăiat răsuflarea, dar nu mi-a păsat.

– L-au catalogat pe Walt Whitman drept imoral.

– Nu era homosexual? a întrebat Nigel.

Nu îmi dădeam seama dacă o spunea cu dispreț sau dacă doar accentul lui era de vină pentru felul în care sunase întrebarea.

– Era Dumnezeu, am spus eu.

– Deci, ce s-a întâmplat?

Pia și-a acoperit gura cu mâna ca să îmi țină degetele la distanță.

– A vândut o tonă de cărți, am spus eu. Își căutase public de-o veșnicie – vreau să spun, își publica propriile cărți, își scria propriile recenzii, își făcea singur reclamă, dar n-a primit prea multă atenție până când să fie numit imoral.

Mă bucuram că îmi prindea bine din când în când obsesia mea pentru Whitman.

– Mai vizibil decat vizibilul este obscenul, a spus Shae. Baudrillard, desigur.

– Cu asta sunt de acord, a zis Michael.

– Din păcate, controversele nu te ajută cu vânzările, a intervenit Pia în discuție înainte ca Michael să înceapă să vorbească despre munca lui obscenă.

Mi-am împins furculița în farfuria cu fasole neagră, care s-a prelins printre dinții ei.

– Ar trebui să-mi iau o cameră web. Aș putea să stau dezbrăcată și să-mi vând lucrurile online.

– Asta da idee interesantă, a spus Shae.

Chiar credea că vorbesc serios?

– O adevărată reliefare a felului în care obiectele seduc prin aparență. Baudrillard spune că...

M-am ridicat să pregătesc desertul înainte să aud ce avea de spus Baudrillard despre ideea mea de a-mi scoate hainele pentru largul public onanist. Nu putea Shae să fie interesat de trupul meu fără să-i asocieze cine știe ce teorie?

Am cules niște prune din pomul Piei, le-am adus în bucătărie și le-am tăiat în bucăți. Din fructe a țâșnit un suc violet, care mi-a pătat vârfurile degetelor, mi-a sărit pe încheieturi și-a umplut camera de o umezeală lipicioasă. Am aruncat feliile într-un castron, am înșfăcat un tub de înghețată de vanilie și m-am întors afară.

– Puteți să puneți prunele pe înghețată, am spus, descărcând totul pe masă.

– Înghețată!

Nori a sărit din spatele copacilor à la Dr. Seuss și a alergat la masă, cu Noodle și Ravi pe urmele ei.

Nigel a luat o felie de prună din castron și a strecurat-o în gura lui Isobel. Ea a reacționat de parcă ar fi deranjat-o, dar apoi a făcut gura mare pentru încă una. Îmi venea să le strivesc fructele drept în mutrele alea îngâmfate, de infideli.

Am luat cu degetul niște înghețată și mi-am îndesat-o în gură în timp ce Shae continua să peroreze filosofie. Dacă nu mă hrănea nimeni, aveam s-o fac de una singură.

Sodaba și Raminullah au ieșit pe ușă. Au înghețat pentru un moment pe mica lor verandă, ca și când ar fi ezitat să pășească în curte cu noi toți acolo. Când am ridicat mâna, și-au plecat capetele și s-au făcut nevăzuți prin spatele casei lor.

– Mă întreb ce mai fac, am spus.

– Vezi la știri toate imaginile alea cu femei din Afghanistan care își sfâșie burka, a zis Isobel. De ce nu face și ea asta aici?

– Nu te lăsa păcălită de imaginile alea, a replicat Nigel, strecurând o altă felie de prună în gura lui Isobel. Va fi și mai rău pentru femeile alea. Nu sunt libere. Talibanii vor fi înlocuiți de un regim și mai represiv, ascultați-mă pe mine. Femeile din Afghanistan au avut o mare libertate odată, dar vremurile alea sunt de mult apuse. Lumea noastră devine tot mai puțin liberă.

– Dar putem avea încă libertatea personală, nu-i așa? am întrebat, cu degetul amorțit de la înghețată. Chiar și sub un guvern represiv, nu? Nimeni nu ne poate confisca imaginația. M-am gândit la Whitman. *Pornit-am la drum cu viziunea mea,* a spus el. Eram sigură că Sodaba ascunde sub vălul ei tot felul de secrete.

– O bombă poate șterge imaginația oricui al naibii de repede, a spus Michael.

– Frica are și ea tendința de a potoli imaginația, a adăugat Shae.

Zilele astea tuturor le e frică să vorbească liber, să gândească în afara ideologiei partidului. Altfel spus „cine nu e cu noi e împotriva noastră". Dacă te apuci să critici Casa Albă, ești terorist.

– Desigur, cu asta face trafic guvernul vostru, a spus Pia. Cu frica.

– Cu frica și cu bombele, a zis Michael.

– Nu uitați de petrol, a spus Isobel, cu buzele pătate-n violet. Mai e și conducta aia pe care vor s-o construiască în Afghanistan...

– La început am fost de acord cu intrarea lui Bush în Afghanistan, a spus Nigel, dar abordarea s-a dovedit

complet greșită. Dumnezeule, bombardează școli, spitale! Osama bin Laden e de negăsit. E un adevărat dezastru. Iar Bush a pus ochii pe Irak, ascultați la mine.

I-am urmărit cu privirea pe copii, care se fugăreau cu bețe și m-am întrebat ce fel de lume aveau să moștenească.

Singura mea satisfacție din acel iunie a fost legată de eBay. Am dat lovitura cu lucrurile domnului Roller Disco[1]. Am câștigat 38,50 de dolari pe vesta lui cu franjuri. Apa lui de colonie Pierre Cardin în sticla originală cu formă falică mi-a adus un profit net de 43 de dolari. I-am vândut cu 287 de dolari adidașii de marcă și – piesa de rezistență – pietrele de companie originale, pe care am obținut 525 de dolari. Când am pus totul în cutii pentru a le duce la poștă, m-am simțit de parcă aș fi împachetat cadouri pentru mine însămi. Eram exaltată, bogată. Voiam să fac ceva bun cu câștigurile mele.

. . .

Într-o seară, eu și Pia ne plimbam prin curte, încercând să facem puțină mișcare în timp ce copiii noștri se jucau cu un bumerang. Pia era tăcută, absentă. Am trecut de casa familiei Suleiman; ceva ne împroșca din arborele de mătase.

– Ce e chestia asta?

Mi-am șters stropii mici de pe obraji.

[1] Aluzie la discotecile în care se dansa pe patine cu rotile, foarte populare în America anilor '70, când muzica disco era în vogă. (n.red.)

– E cercetarea mea, cap sec.

M-a plesnit peste braț. Am simțit mult timp usturimea. Părea să fie cu adevărat furioasă pe mine.

– Credeam că cercetezi insecte.

Știam că făcea ceva legat de departamentele de entomologie și agricultură, dar nu credeam că avea de-a face cu copacii.

– Sunt excremente de insecte, a spus ea. *Homalodisca vitripennis,* insectele astea sticloase, cu aripi transparente, sug toată seva din copacul ăla și-apoi fac pe noi. Nemernicele!

– Ptiu!

M-am îndepărtat în fugă de lângă copac, ștergându-mi umezeala de pe brațe.

– Credeam că știai la ce lucrez, a spus ea.

– Știam. Dar nu mă gândeam că insectele astea sunt în cartierul nostru. Credeam că se găsesc doar prin vii sau așa ceva.

– Asta e principala problemă, a oftat ea. Odată ce dau iama în struguri, întreaga zonă e compromisă.

A arătat spre arborele de mătase.

– Copacul acela va fi mort într-un an, a spus ea și am simțit un fior pe șira spinării.

– Cum îți merge cercetarea?

– Trebuia să-mi sosească o mostră biologică din Peru acum o săptămână, a zis ea. Viespi vii. Nu pot să fac nimic până nu ajunge.

Îi simțeam frustrarea din voce. Știam că ar fi vrut să fie în Manila. Mama ei ajunsese să fie hrănită artificial și starea ei începuse să se agraveze.

– Am niște bani în plus, Pia, i-am spus. Dacă vrei să-ți schimbi biletul de avion, m-ar bucura să pot plăti diferența. Nu trebuie să-mi dai banii înapoi.

– Flan, nu pot pleca până nu ajung aici viespile. E vorba de un tip de viespi cum n-am mai întâlnit; ar putea fi dușmanul natural al *Homalodisca vitripennis.*

Mie viespile mi se păreau mai periculoase – preferam să fiu plouată decât înțepată – dar aveam încredere că știa ea ce făcea cu ele.

– Nu poți angaja un asistent care să-ți preia munca?

S-a uitat la mine de parcă aș fi fost nebună.

– Asta e cercetarea *mea.* Dacă plec acum, cariera mea s-a dus pe apa sâmbetei, Flan.

– Pia, doar o mamă ai...

– Crezi că eu nu știu? a izbucnit ea.

Nu mai fusese niciodată atât de tăioasă cu mine. Lucrul ăsta m-a lovit din plin.

– Pia...

– Dar tu de când n-ai mai vorbit cu tatăl tău? De zece ani? Știi măcar dacă mai e în viață? Nu-mi ține mie predici despre pietatea filială, Flan.

Pia a pornit spre casa ei cu pași apăsați. Am rămas singură în curte, înlemnită. Cerul era brăzdat de nuanțe de roz, violet și portocaliu – un apus de soare splendid, datorat smogului. Particulele poluante pot să ucidă, dar captează lumina, îi fac pe oameni să spună „ah" și „uau". Cu mine era pe dos. Părea că ori de câte ori încercam să fac o faptă bună pentru cineva în ultima vreme, ajungeam să îi rănesc sentimentele.

Dacă iei un cui fierbinte și îl înfigi în chihlimbar, mirosul rășinii de pin vechi de un milion de ani îți umple nările, proaspăt și viu. Așa era pentru mine ghimpele pe care-l simțeam la auzul cuvântului „tată" – stârnea un șuvoi de amintiri care umpleau aerul cu vechile supărări. M-am uitat la luna nouă, ca un vârf de unghie, și parcă-l vedeam pe tata stând în curtea micii case de cărămidă din

Cleveland, pregătindu-și telescopul, cum făcea deseori, pentru Marea Liniștii sau Marea Furtunilor sau orice altă mare mai putea găsi acolo sus.

„*Asta* ar fi trebuit să fie meseria mea, Flanny", mi-a spus el în mai multe rânduri. „Să dau un nume mărilor de pe Lună." Asta se întâmpla după ce bea câteva pahare de whisky cu sifon. Era un beţiv destul de sentimental, care se lăsa în voia lacrimilor și a prozei pompoase.

Slujba lui reală nu era nici pe departe atât de poetică. Lucra la uzina Goodyear Tire ca inginer de vibrații; se întorcea acasă în fiecare zi mirosind a cauciuc fierbinte. Când m-am gândit la el singur în casa aia, săpând un crater în fotoliul în carouri, m-a străpuns un ghimpe de tristețe. Eram sigură că globul cenușiu al Lunii încă se afla pe masa de lângă el, chiar lângă globul pământesc mai mare, pastelat.

Amândoi iubeam globurile astea. Petreceam ore în șir rotindu-le, vorbind despre ele, punându-ne unul altuia întrebări despre capitale, arhipelaguri și locuri unde am fi mers dacă am fi avut posibilitatea. El voia să ajungă în Antarctica; eu, în Amazon. El voia să vadă Marea Seninătății, eu râvneam să merg la Kuala Lumpur. Mi se părea uimitor că obiecte atât de mici puteau reprezenta spații vaste, lucruri îndepărtate. Așa cum se întâmpla și cu pozele mamei. Cum puteau să o cuprindă ramele acelea mici?

Peste ani, imaginea mamei a luat o amploare uriașă în amintirea mea. Nu fizic – întotdeauna fusese o femeie mică de statură. A devenit cumva atotcuprinzătoare, atmosferică, precum norii de abur înmiresmat după duș.

Mi-am amintit cum venea tata în camera mea când plângeam cu sughițuri, pentru că mi-era atât de dor de ea, încât credeam că n-o să mai pot respira. Îmi netezea

sprâncenele cu degetele lui mari, în timp ce răsuflarea lui ușor râncedă, fructată, îmi zbârlea șuvițele de păr până adormeam. Mi-era atât de dor de el, încât am simțit brusc o durere ascuțită. Puteam să merg să-mi văd tatăl cu banii câștigați pe eBay, m-am gândit eu, sau să-l aduc pe el la Riverside. Aș fi putut forma vechiul număr de telefon familiar, cel care îmi era imprimat în memorie, cel pe care obișnuiam să îl strecor în buzunarele băieților sau să îl mâzgălesc în palmele lor. Puteam să formez numărul ăla și să vorbesc cu tatăl meu.

Tatăl meu. Mi-l închipuiam conservat în chihlimbar, într-un fel de suspensie rășinoasă de la plecarea mea, dar știam că trebuie să se fi schimbat, să fi îmbătrânit. Gândul mi-a rupt inima. Aproape că nu îmi puteam aminti de ce nu vorbisem cu el de-atâta vreme.

În cele din urmă, m-am hotărât să ofer o distracție familiei cu banii câștigați pe eBay. Am ales Disneyland. Mai bine zis, Shae a ales Disneyland.

– *Disneyland este prezentat drept un spațiu imaginar pentru a ne face pe noi să credem că restul este real*, a citat el din Baudrillard, *când, de fapt, orașul Los Angeles și întreaga Americă nu sunt reale, ci fac parte din categoria hiperrealului și a simulării.*

Se îmbujorase.

– Vezi, Flan, trebuie să mergem. E perfect pentru disertația mea.

– *Trebuie* să mergem, l-a îngânat Noodle, în timp ce Nori sărea în sus și-n jos, intonând „Da! Da! Da!"

În locul prototipului real Disneyland, am ajuns să mergem la Disney's California Adventure. Iată motivul: Cafeneaua Serialelor de Televiziune. Ne-am dus la Disney's California Adventure pentru nenorocita de Cafenea a Serialelor. Sigur că eu nu mi-am dat seama de lucrul ăsta până nu am făcut un ocol pentru a o lua pe Ada, cu cadrul ei cu tot, de la azil. Stăteam pe bancheta din spate între copii, înghesuită pe-o parte de scaunul auto al lui Nori, în timp ce Shae și bunica lui flecăreau în față despre cât erau de încântați să încerce Fleica Melodrama sau ce alte mâncăruri cu teme de serial aveau să găsească în meniu.

Cafeneaua s-a dovedit a fi plină cu platouri de filmare recreate din *Destine secrete*, *Spitalul General* și... – sunet de tobe, vă rog – *O viață de trăit*. Toate serialele ABC/Disney. În timp ce-ți mâncai burgerii de zece dolari, actorii interpretau scene din anumite episoade. Uneori, actorii adevărați din seriale apăreau pentru a da autografe. În acea zi, se aflau acolo cel care îl jucase pe Asa și actrița care interpretase rolul lui Blair. Ada avea o pasiune pentru Asa de ani de zile. Credea că erau meniți să fie împreună – Asa și Ada, iubire adevărată și veșnică. Faptul că în serial el se căsătorise cu o mulțime de femei nu conta pentru ea. Nu-i păsa că se făcuse vinovat de o mulțime de crime, inclusiv răpire și tentativă de omor, și că își înscenase propria moarte.

– Parc-am fi chiar în Llanview, a izbucnit Ada și cred că așa era, cel puțin dacă te uitai într-un colț al restaurantului și nu băgai în seamă platourile copleșitoare din celelalte seriale.

N-o mai văzusem niciodată atât de entuziasmată. Nici Shae nu mai fusese atât de încântat de multă vreme. Mă bucura lucrul ăsta, chiar dacă motivul era stupid.

În timp ce-și așteptau autografele la o coadă nespus de lungă, am dus copiii la plimbare prin parc. Nu erau prea multe atracții pentru cei mici, iar Noodle era prea neastâmpărat ca să se joace în cele pe care le-am găsit, așa că ne-am petrecut mult timp în carusel, așezați pe delfini și căluți-de-mare, în vreme ce muzica voioasă îmi dădea dureri de cap. Am trecut de câteva ori și prin fabrica de tortilla, primind gratis câte o tortilla proaspătă și caldă la sfârșitul turului. Ar fi trebuit să economisim banii pe care-i dădusem la cafenea și să ne ospătăm numai cu tortilla.

Când ne-am întors, Shae și Ada erau încă la coadă; le mai pierise din entuziasm, dar tot păreau fericiți să fie acolo. Am lăsat-o pe Nori cu ei ca să merg cu Noodle la Zbor peste California, o atracție pentru care Nori era prea mică. Lui Baudrillard, regele simulărilor, i-ar fi plăcut la nebunie. Te așezi într-un rând de scaune ridicate, cu picioarele în aer în timp ce ești balansat prin fața unui uriaș ecran de film. Ai senzația că zbori peste diferite părți ale Californiei. Vezi Yosemite, oceanul, crânguri de portocali, totul fiind completat de adieri cu aromă de portocală care-ți suflă în față. Este cu adevărat spectaculos – imagini superbe, sentimentul zborului care-ți face stomacul ghem. Mi-ar fi plăcut mai mult dacă Noodle n-ar fi țipat cât îl ținea gura. A început să se văicărească imediat ce rândul nostru de scaune s-a ridicat în aer. Probabil că i-a trezit amintiri de la călătoria cu telescaunul de pe muntele Baldy.

– Cad!

Purtam cu toții peste umeri și talie bare de siguranță solide, capitonate, dar el nu se oprea din țipat.

– Alunec! Cad! Mami, fă-i să oprească! Fă-i să oprească!

– Nu pot opri cursa, dragule.

Scaunul a alunecat deasupra unei păduri ruginii. Din dispozitivele aflate pe spătarele scaunelor din față a țâșnit spre noi aroma de pin. Pe de-o parte, îmi venea să sar în sus de bucurie. Pe de alta, aș fi vrut să-i plesnesc lui Noodle una peste ochi pentru că îmi strica distracția. Am încercat să-i amintesc că ne aflam la doar câțiva metri de pământ, dar s-a dovedit inutil.

După ce am coborât, picioarele îi tremurau atât de tare, încât a trebuit să îl car în brațe până la Cafeneaua Serialelor, unde i-am găsit pe Shae și Ada așezați într-un separeu, pălăvrăgind despre fotografiile lor lucioase de 20/25 centimetri cu autograf. Abia dacă au observat că ne apropiam de masă clătinându-ne. Când au ridicat în sfârșit privirile, Ada ne-a arătat mândră o poză cu Asa, într-o postură serioasă, pe jumătate întors spre aparat, luminat dramatic. Părea un adevărat patriarh, cu coama de păr spălăcit, costumul ajustat, ochelarii scumpi pe nasul proeminent. Autograful spunea *Pentru Ada, dragostea vieții mele. Al tău, Asa Buchanan.*

– Mi-a sărutat mâna, a spus ea oftând. Ce gentleman!

Am observat că fotografia lui Shae de la actriță – o postură de țoapă, dacă vreți părerea mea – era semnată *Lui Shake, cu dragoste și sărutări, „Blair".* Pe neașteptate, am simțit un junghi de gelozie. De ce i-a spus că-l cheamă Shake? De ce voia ea să-i dea sărutări? L-am pupat pe creștetul capului – un țocăit mare și posesiv, mai degrabă un ghiont decât un sărut, doar așa, pentru că puteam s-o fac. La atingerea buzelor mele, părul lui mi s-a părut uscat și sârmos.

S-a uitat surprins la mine. Mi-am ridicat sprâncenele, provocându-l. *Vrei să o săruți pe păpușica aia? Trebuie să te mulțumești cu mine, puiule.*

– Mami, m-a tras Noodle de salopetă. Unde e Nori?

– Bună întrebare, am zis eu, simțind că-mi stă inima-n loc.

Am încercat să-mi păstrez calmul.

– Unde e Nori, Shae?

Cum de nu observasem deja lucrul ăsta?

Chipul lui Shae s-a schimonosit de frică.

– Se juca pe sub masă..., a început el.

Am ridicat fața de masă. Nu reușeam să văd decât picioarele pline de varice ale Adei, șosetele ei din nailon și pantofii ortopedici. Nici urmă de Nori.

– Shae, idiotule!

În timp ce mă ridicam, m-am lovit cu capul de fundul mesei.

– Tu să nu vorbești așa cu nepotul meu, Flannery, a spus Ada. Shae, ai de gând să tolerezi genul ăsta de limbaj?

– Scuză-mă, Ada, dar ne-a pierdut fata, ce naiba!

Am alergat prin restaurant, ieșită din minți, croindu-mi drum printre doi actori care își făceau numărul – o luptă între un amnezic și geamănul său diabolic.

Am strigat-o cu toții pe Nori. Au mai strigat și alții „Nori!", dar nu am primit nici un răspuns (în afară de idiotul care striga „Polo!", de parcă am fi jucat un joc de piscină). Eram pe punctul de a chema un om de pază când am găsit-o în cele din urmă, chicotind, sub o masă din secțiunea *Destine secrete*. Am îmbrățișat-o cu foc, apoi mi-am început tentativa de predică:

– Unde ți-a fost capul? Am fost atât de îngrijorați. Am crezut că nu te mai găsim!

Până să o așezăm în cărucior, deja era revoltată și țipa la mine.

– Ești gata de plecare? l-am întrebat pe Shae în vacarmul din jur.

Părea extenuat; la fel și Ada, care își atârnase sacoșa de plastic cu fotografiile pe mânerul cadrului ei. Și eu mă simțeam sleită. Shae l-a ridicat pe Noodle pe umeri, iar el a adormit aproape pe loc, cu trupul aplecat înainte peste capul lui Shae. Nori a adormit în cărucior, ceea ce i-a limitat, din fericire, opțiunile de evadare.

Shae mi-a pus mâna pe spate, apoi s-a aplecat atât cât i-a permis greutatea lui Noodle și a șoptit:

– Îmi pare rău, Flan. Trebuia să am grijă de ea mai bine.

Cuvintele lui mi-au calmat nervii zdruncinați. M-am sprijinit de el și ne-am îndreptat, încet de tot, spre parcarea imensă, cu ambii copii alături, cel puțin pentru moment.

La scurt timp după aventura noastră la Disney, dintr-odată Nori n-a vrut să mai sugă. Lucrul ăsta, pierderea vânzărilor, vinovăția față de familia Suleiman și lipsa discuțiilor cu Pia mă răvășiseră. Poate că stresul dădea un gust rău laptelui meu; poate că Nori îmi simțea nerăbdarea; poate era pur și simplu gata să renunțe. Mă bucuram că o alăptasem până la doi ani, dar eram pregătită să pun din nou stăpânire pe corpul meu. Când Noodle a fost înțărcat – de la hrănirea la fiecare trei ore la înțărcarea totală – am făcut o mastită atât de rea, încât aproape c-am

ajuns la spital. Nori nu se hrănise mult, așa că nu credeam că vor apărea efecte negative, dar am ajuns să fiu mai afectată decât mă așteptam, cu sânii tari și febră. Poate trupul meu știa că nu aveam de gând să mai am copii și voia un ultim strigăt al laptelui.

Am văzut-o pe Pia în partea cealaltă a curții, udându-și plantele de la fereastră. Mi-era tare dor de ea. Nu știam ce să spun, așa că m-am apropiat de ea și mi-am ridicat o parte a cămășii. A făcut ochii mari – știa că, în mod normal, nu eram în halul ăsta de umflată.

– Varză, a spus ea.

Aerul era înviorat de aroma busuiocului.

– Mai degrabă pepeni, am zis eu.

– Nu. Varza ajută.

M-a condus în bucătăria ei și a scos o varză din frigider.

– Aveam de gând să fac lumpia[1], dar asta e mai important.

– Cum poate fi ceva mai important decât lumpia ta?

Era o mare ușurare să mă aflu în casa ei.

A îndepărtat două dintre frunzele exterioare.

– Scoate-ți sutienul, a ordonat.

Când a intrat Michael în cameră, eram cu salopeta în jurul taliei, partea din față a cămășii ajunsese la ceafă, iar sutienul desfăcut mi se bălăngănea sub sâni. Am început să-mi trag cămașa la loc, dar mi s-a încurcat în păr înainte de a cădea pe partea din față a trupului meu.

– Bună, Michael, am spus, cu fața roșie ca sfecla.

– Bună, Flan. Nu-ți face griji. Nu e nimic să nu fi văzut deja de zeci de milioane de ori pe ziua de azi.

---

[1] Produse de patiserie de origine chineză, similare pachețelelor de primăvară populare în Indonezia și Filipine. (n.red.)

Pia s-a încruntat. Mi-a ridicat cămașa, mi-a tras-o peste cap și a potrivit câte o frunză de varză pe fiecare sân. Era grozav de răcoroasă.

– Lumea ar plăti bani buni să vadă treaba asta, să știi.

– Dacă aduci aparatul de filmat îți scot ochii, a spus Pia cu o voce calmă, cu mâinile încă pe sânii mei, aranjându-mi frunzele.

Mă întrebam ce ar fi făcut Pia dacă aș fi sărutat-o.

. . .

Copiii au venit în fugă din dormitorul lui Ravi, ciufuliți și neastâmpărați. Pia și-a îndepărtat mâinile.

– Arăți ca o sirenă, a spus Noodle, fără suflare.

M-am uitat în jos la sânii mei cu cupe din varză. Frunzele încrețite semănau cu niște scoici de mare, iar salopeta îmi atârna din talie ca o coadă.

– Poți respira sub apă, mami? a întrebat Noodle.

– Aș fi vrut eu, scumpule.

Ar fi frumos să evadez din lumea zgomotoasă și să plutesc în lumina aceea albastră și liniștită. Pia ar vrea să-mi fie alături, plutind și licărind, lăsându-și în urmă cercetările, grijile pentru mama ei. Îmi imaginam că majoritatea mamelor din Complexul pentru studenții familiști ar fi bucuroase să ni se alăture pentru câteva clipe de pace, cu părul ondulând în jurul nostru ca ierburile de mare.

Mi-am imaginat-o pe Sodaba în piscina de la universitate, cu burka ei ca o meduză neagră, înaintând încet și constant ca o balenă. Mi-o închipuiam alăturându-se tuturor mamelor sub apă. Voiam să-i aranjez frunze de varză și o coadă lucioasă, dar nu aveam idee cum arată fața ei, trupul ei. Mi-o puteam imagina doar ca pe o pată de

cerneală întunecată și grațioasă, cu picioarele și mâinile tremurând în jurul ei, liberă ca un pește.

Pia mi-a dat o îmbrățișare lungă și dureroasă și m-a trimis acasă cu căpățâna de varză, spunându-mi să o țin la rece și să schimb foile ori de câte ori începeau să se încălzească și să se înmoaie. Mi-a spus că pe ea o ajutase enorm când îl înțărcase pe Ravi. Încă mai aveam frunzele pe sub cămașă, calmându-mi pielea; sutienul era făcut ghem într-unul dintre buzunare.

Când am trecut pe lângă Shae, s-a înviorat și a spus:

– Miroși ca de Sfântul Patrick.

Ada făcea întotdeauna mare caz de ziua Sfântului Patrick; gătea la cină sarmale cu carne de vacă, porumb și pâine irlandeză; prepara până și un amestec de legume verzi cu care colora berea. Cu berea verde mă descurcam și eu, dar întotdeauna am avut remușcări pentru că nu puteam să-i gătesc eu însămi lui Shae mâncarea tradițională. După ce-a murit mama, nu prea se sărbătorea la noi în casă. Uneori, tata aducea șuncă cu miere de Paști, dar cam la asta se reduceau pregătirile noastre. Petreceam Ziua Recunoștinței la restaurantul Bob Evans în fiecare an, asta dacă nu ne invita cineva la masă. N-am învățat niciodată să pregătesc mari ospețe. Shae era înțelegător față de neîndemânarea mea culinară, dar știu că îi lipseau acele mese. Ada nu avea acces la bucătărie în azil, și chiar dacă ar fi avut, cu artrita ei i-ar fi fost greu, dacă nu imposibil, să gătească.

Copiii alergau prin dormitor. Auzeam cum săreau pe paturi, extenuându-se, speram eu, peste măsură. Mi-am desfăcut salopeta și am lăsat să cadă partea din față. L-am luat pe Shae de-o mână, i-am tras-o sub cămașă și am

așezat-o peste frunza de varză. Mă temeam că se va opune, dar n-a făcut-o. Și-a ținut mâna acolo.

– Parcă ai fi o păpușă Barbie, a spus el. Zici că nu mai ai sfârcuri.

– Sunt încă acolo.

Am dat la o parte frunza caldă, care se mulase ferm pe trupul meu și l-am lăsat să descopere singur. Sânii mă dureau, dar atingerea mâinii lui era minunată. M-am simțit excelent când s-a aplecat și m-a sărutat.

– Vrei să-mi vezi cele mai noi achiziții de la licitație? am întrebat.

– Nu neapărat.

S-a retras, cu o privire confuză.

– E un eufemism, prostuțule, i-am spus. Ușa aia se încuie, îți amintești? Putem avea puțină intimidate...

– Ah, a spus el, luminându-se la față. La o adică, aș vrea foarte mult să-ți văd ultimile achiziții.

Am luat o pătură din blană artificială din mormanul de rufărie și am întins-o pe o porțiune goală de linoleum. Era prea scurtă pentru a ne lungi cu totul, dar Shae a avut destul loc pentru a sta cu picioarele încrucișate, iar eu m-am așezat deasupra și mi-am înfășurat picioarele în jurul lui. Era spațiu suficient pentru ca trupurile noastre să se unească, Shae complet gol, eu cu frunza de varză încă lipită de piele, încălțată și cu salopeta atârnând de o gleznă.

Tocmai ne trăgeam hainele pe noi când s-a auzit o bătaie puternică în ușă.

– Mami, a spus Noodle. Nori a ieșit afară!

În vâltoarea momentului, uitasem să verific dacă era încuiată ușa din față. Când m-am ridicat, lichidul cald s-a

scurs din mine, udându-mi lenjeria. Mi-am dat seama că nici la protecție nu ne gândisem.

Am deschis ușa.

– M-am dus să fac pipi și i-am spus să stea în pat, dar a ieșit.

– Mersi că mi-ai zis, Noodle, i-am spus eu, ciufulindu-i părul.

– Mami, poate să se ducă în *stradă!*

M-am întrebat de câte ori spusese Noodle chestia asta. Prea multe dintre conversațiile noastre păreau dialoguri exersate. Eram prinsă într-un cerc vicios: mă trezeam, mă ocupam de copii, mă jucam cu ei, încercam să găsesc o clipă liberă, alergam după ei, le dădeam de mâncare, îi spălam, purtam aceleași conversații de toate zilele, mergeam la culcare, ne trezeam, o luam de la capăt. Încă o dată, și încă o dată.

Atunci, Sodaba a apărut în pragul ușii, iar întregul scenariu s-a făcut nevăzut.

Partea a treia

Înlătur tot ce-i cunoscut.

– Vino, a zis Sodaba și m-a înșfăcat de braț. Vino.

Trupul îmi vibra încă.

La început nu mi s-a părut că ar fi ceva în neregulă. M-a surprins doar că nu auzisem niciodată vocea Sodabei. Era surprinzător de puternică. Credeam că prin toate hainele alea nu putea străbate decât o șoaptă, un murmur subțire. I-am observat culoarea ochilor prin pătratul de plasă al vălului. Erau căprui, cu picățele verzi.

Am lăsat-o să mă tragă după ea prin curte, în timp ce ghindele se rostogoleau sub picioarele noastre. Oamenii se adunaseră în jurul unei mașini parcate într-unul dintre spațiile de pe iarbă. Mi-am dat seama că nu o văzusem încă pe Nori.

– Nori?

– Vino.

Continua să mă tragă după ea.

– Nori! am țipat. Unde e?

– Vino!

Mă întrebam dacă știa și alte cuvinte în engleză.

Am încercat să scap din strânsoare, dar era prea puternică. Am alergat amândouă și mai repede spre mașină. Era mașina familiei Suleiman, un Cutlass Ciera verde, veche de cel puțin zece ani. Odată ce am reușit să-mi croiesc drum prin mica adunare de oameni, am văzut-o pe Nori, copilașul meu scump, Nori, sub bara de protecție din față.

– O Doamne!

Am căzut în genunchi și i-am văzut trupușorul prins parțial sub o roată.

– O, Doamne!

Noodle era lângă mine, o fantomă palidă. S-a lipit de mine. Nori era și ea palidă. Fruntea ei era plină de sudoare. Buzele îi căpătaseră o nuanță albăstrie. Mi se părea că nu mai respiră.

– Nori! Dumnezeule! Nori, am zis, simțind că mă sufoc. E bine? Trăiește?

– E în stare de șoc, zise Pia.

Nici nu mi-am dat seama că era acolo. Nu realizam că își ținea mâna pe umărul meu.

– Ambulanța e pe drum.

Ochii lui Nori, sticloși, fără viață, s-au întors și au privit drept în ai mei. Îndată ce m-a văzut, a început să țipe. Nu m-am simțit niciodată mai fericită la auzul unei voci.

– Nori, am strigat, netezindu-i buclele cu mâna. Sunt aici, scumpa mea. Sunt aici, iubirea mea.

– Ce s-a întâmplat?

Shae îngenunchease lângă mine. Habar n-aveam dacă fusese acolo tot timpul sau dacă abia sosise. Simțeam o adiere de sex care răzbea prin cracii largi ai pantalonilor lui scurți. Mi s-a făcut greață. Cum am putut să fim atât de egoiști?

– Sunt aici, buclata lui mama, am zis iar spre Nori. Aici e mama, sirena mea mică.

– Eu am văzut ce s-a întâmplat, a spus Pia. Nori a alergat spre locul de parcare exact când ea trăgea mașina. N-a avut timp să oprească, dar mașina mergea foarte încet.

– Sunt aici, iubirea mea, am spus. Sunt aici, scumpa mea.

N-o mai văzusem pe Sodaba conducând; doar pe bărbatul ei. Luase mașina fără permisiunea lui? Știa să conducă cel puțin? Femeia stătea deoparte, ca un morman de rufe. Cum putea să vadă pe unde merge?

Am tras în sus de bara de protecție, imaginându-mi că pe mușchii mei va pune stăpânire o putere supraumană, de supermamă, că voi fi capabilă să mă forțez și să ridic roata de pe copilul meu, dar mașina nu s-a mișcat nici un centimetru. Am simțit că mi se înmoaie picioarele. M-am prăbușit înapoi la pământ, lângă copilul meu care țipa. Noodle se agățase de Shae, care arăta la fel de secătuit cum mă simțeam și eu. Și ei amândoi încercau să o aline pe Nori. Toți îi spuneam scumpa noastră, dulceața noastră, îngerașul nostru. Toți nutream speranța că vorbele noastre vor aluneca sub mașină precum untul, învelindu-i trupul ca să o ajute să iasă de acolo.

Sirenele se auzeau tânguindu-se în depărtare, apoi sunetul a crescut treptat, vertiginos. Pe stradă au apărut o mașină de pompieri, o ambulanță și o mașină de poliție, cu luminile scânteind; erau stranii de parcă nu făceau parte din lumea noastră. Și așa era, nu făceau parte din ea, n-ar fi trebuit să fie acolo. Nori nu ar fi trebuit să fie sub o mașină. Nici unul dintre lucrurile astea nu trebuia să se fi întâmplat.

Din mașină s-au revărsat pompierii cu vestoane galbene, alergând spre automobilul Sodabei și unul dintre ei a strecurat un pătrat mare și negru sub șasiu.

– Faceți loc! a strigat el și a sărit înapoi.

O pompă a început să șuiere, pătratul, să se umfle. Mașina se ridica, parcă ușoară ca aerul. Acum trupul lui Nori se vedea bine – ce ușurare să-i văd din nou pieptul, burtica, picioarele, deși îngrijorător de nemișcate și de strâmbate.

– Cine îmi poate spune ce s-a întâmplat? a întrebat un pompier, dar nu-mi puteam regăsi glasul, retras parcă într-un cotlon adânc din gâtlejul meu. Pia l-a luat deoparte și l-a informat.

I-am urmărit cum fixau gâtul lui Nori, legându-i trupul pe o targă. Nori, pe care trebuia mereu să o prind bine în căruț ca să o împiedic să evadeze. Nori, care aproape că găsise un mod de a evada pentru totdeauna. Sângele pătase pavajul de sub ea. L-am văzut când au ridicat-o pe targă.

Sunt pompierul prăbușit, cu sternul sfărâmat... / Au dat la o parte grinzile și mă ridică cu drag, binișor.

Sângele ei arăta prea întunecat. Mă gândeam că ar fi trebuit să fie roz-bombon; trebuia să fie galben-lămâie, turcoaz. Nu acel roșu-cărămiziu. Nu atât de închis, de sălciu, stacojiu.

Nu mă puteam mișca. Eram făcută din nisip, din sare. Cineva – nu știu cine – m-a ajutat să urc în ambulanță. Când m-am întors, curtea era plină de oameni. Oricare dintre ei ar fi putut fi persoana care și-a pus palma pe spatele meu și m-a ridicat. Nu știu dacă e nevoie de un sat pentru a crește un copil, dar satul acela se strânge când e rănit un copil. Să ajute și să împiedice, deopotrivă. *Tot ce-i interesează pe ceilalți și pe mine mă interesează.*

Un paramedic a închis ușile ambulanței; altul a continuat să se ocupe de Nori. Am încercat să mă uit la ea, dar când am văzut durerea de pe fața ei, mi-am ferit privirea.

Shae și Noodle păreau tot mai mici prin geamul pătrat din spatele ambulanței. Un polițist i-a pus Sodabei cătușele, cu mâinile la spate; avea capul plecat, trupul ei părea o paranteză neagră pe cerul alb de vară. Foarte bine, m-am gândit. Speram să nu-i mai văd niciodată burka. Probabil că mergeam cu viteză normală, dar mie mi se părea că mergem ca melcul. *Convoiul ambulanței care trece la pas lăsând o dâră roșie.* Whitman a scris despre război în acea parte a poemului. Ei bine, și acesta devenise un război.

Multe lucruri din ziua aceea îmi apar în ceață. Imaginea palmierilor prin ferestruica ambulanței; imaginea camerei de gardă, a fișei, a agitației, a lui Nori care dispărea prin ușile batante. Imaginea lui Shae ajungând la spital cu un polițist, cel care l-a chestionat, cel care urma să mă chestioneze. Amintirea declarației că făcuserăm sex. A încercării de a-i explica faptul că nu făcusem sex de multă vreme, că nu eram câini în călduri care fac asta la mijlocul fiecărei după-amiezi, că ne supravegheam atent copiii, că fusese un accident. Amintirea discuției în care eram informați că un asistent social va veni neanunțat la noi acasă, pentru a hotărî dacă suntem buni ca părinți. Amintirea și înțepătura unei injecții pe care mi-a făcut-o o asistentă medicală pentru a-mi opri laptele, atunci când am crezut că o să-mi explodeze sânii. Imaginea Piei sosind, lăsându-mă să mă prăbușesc în brațele ei. Amintirea așteptării... Și a așteptării... Și a așteptării, atât de lungi, și

a grijilor atât de mari, încât voiam să mă estompez până la dispariția completă.

Singurul lucru care mă putea ajuta să mă concentrez era exemplarul meu din *Fire de iarbă,* dar rămăsese acasă, ascuns în întunericul din sertarul meu. În cap îmi pluteau versuri la întâmplare...

Ce să fac eu cu plângerile? / Eu sunt un pisc al lucrurilor săvârșite și un receptacul / al lucrurilor ce vor veni.

În cele din urmă, prin ușile batante a ieșit un doctor, îndreptându-se țintă spre noi. Ne-am ridicat cu toții, fiecare părticică din noi atentă, pietrificată.

– Ei bine, a spus el încrucișându-și brațele la piept, și mie mi s-a părut că a trecut o veșnicie înainte să spună altceva. Are trei coaste rupte și un plămân perforat. Ficatul e ușor zdrobit. Dat fiind ce ar fi putut să se întâmple, ar trebui să vă considerați foarte norocoși. E un miracol că e încă printre noi.

Mereu iubirea, mereu lichidul vieții întrerupt de suspine, / Și pururi legătura sub bărbie și catafalcul mortului.

Shae s-a lipit de mine, cu trupul greoi, răsuflând ușurat.

– Putem s-o vedem? a întrebat.

Eram ametită. Îmi doream să o văd pe Nori, dar nu pe un pat de spital. Nu voiam s-o văd că suferă. Îmi venea în minte imaginea mamei mele pe patul ei de spital, zvârcolindu-se și gemând. Abia mai puteam respira, gândindu-mă la plămânul perforat al lui Nori.

Îmi venea să o iau la fugă din spital și să respir în aer liber (n-o să spun aer curat, pentru că în Riverside, aerul de vară seamănă cu o supă). Un ofițer de poliție era postat lângă cea mai apropiată ieșire și nu voiam, totuși, să intru într-un bucluc și mai mare. Și oricum, cum mă puteam gândi să o las pe Nori singură?

– Este la Secția de terapie intensivă, a spus doctorul.

Părea supărat pe noi, nerăbdător, cu ochii întredeschiși, întunecați, cu cravata lui cu Bugs Bunny, batjocoritoare, crudă. Știa oare ce făceam noi când a fost lovită Nori? Credea oare că noi am rănit-o?

– A trebuit să îi punem un tub în plămâni ca să scoatem aerul din cavitatea toracică. Va trebui să o ținem sub observație. Încă nu e în afara oricărui pericol – ficatul ei ar putea începe să sângereze, plămânii ar putea dezvolta o infecție – dar ne așteptăm să-și revină. În câteva zile vom ști mai multe.

– Slavă Domnului, am spus.

Ciudat cum mi-au ieșit pe gură cuvintele astea. M-am forțat să mă ridic și să-l urmez la Terapie intensivă. *Vezi?,* îmi spunea o voce din interior. *Te văd. Secția de terapie intensivă.*[1] *Te văd încercând să fugi. Te văd încercând să ieși din asta. Dar asta-i situația, scumpo. Asta se întâmplă cu adevărat. Asta e viața ta acum.*

E uimitor cât de repede poate ajunge viața ta la astfel de lucruri, chiar și atunci când tu te opui. Cât de ușor poți aluneca, poți ajunge la repetiția verificării semnelor vitale și a testelor de sânge, a scârțâitului roților de targă pe podeaua lustruită, a bâzâitului care răzbate din secția de radiologie, a sunetului aerului și al sângelui tras prin tub din plămânul copilului tău.

Agonia e una din hainele mele de schimb.

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe pronunția *I see you* („te văd") și „ICU" (secția de terapie intensivă). (n.tr.)

Era a doua noapte pe care o petreceam în spital, amețită de atâtea teste, după atâtea griji și atât timp petrecut privind chipul adormit al lui Nori, o detunătură puternică a zguduit pereții.

Eu moțăiam într-un scaun, lângă patul lui Nori când m-a trezit bubuitura. S-au pornit alarmele mașinilor, declanșate de explozie. Nori s-a foit ușor în somnul ei indus de medicamente, iar aburii respirației condensau pe interiorul măștii de oxigen. Am văzut, cumva șocată, că Shae dormea dus pe scaunul lui portocaliu și tare. Am sărutat-o pe Nori pe cap și am alergat pe hol să văd ce se întâmplă. Zeci de alte rude îngrijorate ieșeau în goană, în același timp.

– A fost o bombă? a întrebat cineva.

– Suntem atacați? s-a auzit un altul.

De la 11 septembrie, toată lumea era alarmată. Cu toții așteptam o nouă catastrofă. Ne îmbulzisem cu toții buimaci pe hol, așteptând ca viețile noastre să se schimbe din nou.

– Nu știți ce zi e azi, nu? ne-a întrebat Gladys, o infirmieră din Trinidad cu o voce minunată, cu o modulație lină din Caraibe și un neașteptat accent cadențat. Bieții de voi, ați stat închiși în spital prea mult.

Două zile, cu siguranță era prea mult. Parcă eram acolo de două săptămâni. Timpul se dilatase, ca în ceasurile lui Dali. Nu-mi dădeam seama ce zi era, nici ce oră.

– Și mai ziceți că sunteți americani, continuă. E 4 iulie! Ziua Independenței?! Artificii?! Barbecue?! Păi?

Arătă spre fereastra de la capătul holului. Vedeam o pulbere de scântei albe, apoi s-au transformat în spirale și s-au împrăștiat departe până ce au dispărut în noapte.

A dat mai tare radioul ei ca să putem auzi cu toții muzica patriotică pe care postul local o difuza în fiecare an în timpul paradei. Un bătrân și fiica lui între două vârste și-au dus mâna la inimă când imnul SUA a răsunat în difuzor. O tipă latino plângea. La radio, un bariton cu vocea bruiată tocmai cânta versul despre rachetele roșii și bombele ce explodau[1], și n-am putut să nu mă gândesc la familia Suleiman, la bombele care se revărsau peste patria lor. *Grenadele căzând prin spărturile acoperișurilor...* Mă întrebam cum privesc Sodaba și Raminullah artificiile. Știau măcar că e Ziua Independenței? Credeau oare că sunt atacați? M-am simțit copleșită de compasiune pentru perechea aceea, dar imediat sentimentul a fost înlocuit de impulsul de a sări pe Sodaba ca s-o iau la pumni până își pierdea cunoștința. Mă întrebam dacă mai e în custodia poliției. Nimeni dintre cei cu care vorbisem nu părea să știe.

– Muntele Rubidoux a luat foc, zise Shae arătând spre flăcările portocalii care ardeau în depărtare.

– Se întâmplă în fiecare an, oftă bătrânul.

Artificiile erau lansate de pe vârful Rubidoux, aflat la doar câțiva pași de spital. Era mai degrabă un deal decât un munte, străbătut de trasee pentru jogging și ciclism. La fel ca Box Springs, Rubidoux era un munte uscat și maroniu vara, cu excepția zonelor cu cactuși și cu buruieni rezistente. Înainte de 4 iulie cei din oraș provocau incendii controlate pe deal și saturau pământul de apă, dar muntele tot reușea să se aprindă, în fiecare an.

---

[1] Vers din imnul SUA (n.red.)

Cu ceva timp înainte să mă nasc eu, luase foc râul din Cleveland. Tata vorbea deseori despre asta, despre ziua în care Cuyahoga, îmbibat de petrol, luase foc. Întotdeauna am urât poveștile alea. Dacă apa, care ne-ar fi putut salva de foc, avea potențialul să izbucnească în flăcări, atunci întreaga lume ar fi putut să ardă în orice moment. Gândul ăsta îmi înmuia genunchii când eram mică, simțeam pământul încărcat cu electricitate statică sub mine, parcă lichefiat.

Artificiile explodau în continuare – roșu, alb și albastru, țâșnind spre noi ca niște pumni. Erau atât de zgomotoase și de luminoase că au început să mă doară tâmplele. Flăcările de pe deal creșteau în înălțime. Ce s-ar întâmpla dacă focul înainta în josul dealului? Ar trebui să evacuăm spitalul? Ce s-ar întâmpla cu aparatul de respirat al lui Nori? M-am uitat în jur, dar nimeni altcineva nu părea neliniștit, nu în privința focului cel puțin.

Gladys a început să ne împartă steguleț americane, de genul celor pe care le folosești ca să prinzi un sendviș triplu sau pe care le înfigi în vârful tortului. Mă îndoiam că e loc pentru toate cele cincizeci de stele în colțurile fiecărui steguleț gros din hârtie – păreau să fie doar douăsprezece sau așa ceva pe fiecare, ceea ce mi s-a părut, în mod ciudat, deprimant. M-am gândit cum Walt Whitman se numise, mândru, un american bătăios, *un cosmos*. Nu poți face un cosmos din douăsprezece stele de hârtie. M-am întors în camera lui Nori, înainte ca Gladys să-mi ofere unul.

În acele prime zile am învățat câteva lucruri. Mai întâi, că spitalele nu erau pentru mine. Totul în clădirea aceea era prea nou, prea luminos și prea curat. Mi-era dor de praful și de întunericul din depozite, din camera mea de licitații, din întreaga mea viață distrusă. Aerul era atât de aseptic încât nu reușeam să stau liniștită. Nu puteam privi tuburile lui Nori, sângele și bandajele ei, fără să mă cuprindă amețeala. Tot făceam ture pe holuri, plimbându-mă până la cantină pentru o ceașcă de cafea, un covrig sau o gustare lipicioasă. M-am dus la maternitate, să mă uit la bebeluși, la magazinul de cadouri, ca să mai arunc o privire peste varietatea de bomboane de mentă și animale din pluș.

Shae, pe de altă parte, era făcut pentru treaba asta. Era obișnuit să stea toată ziua, privind la televizoarele învechite. Nu trăda nici o urmă de oboseală sau de nerăbdare. Era traumatizat, desigur, dar putea sta acolo la nesfârșit, dacă Nori avea nevoie.

– Ce-ar fi să mă duc acasă, să stau cu Noodle? i-am sugerat.

De la accident, Noodle stătea la Pia acasă. Era prea mic să vină să o vadă pe Nori.

– Starea lui Nori e stabilă acum, am explicat. Cred că unul dintre noi ar trebui să stea cu el – trebuie să fie speriat și tare confuz...

– Aș putea să merg eu... a dat să se ridice de pe scaun Shae. I-am pus mâna pe umăr, iar el s-a așezat la loc, ferindu-se de palma mea. Atingerea devenise un lucru periculos între noi.

Persoana mea venind cu-a altcuiva-n contact / e dincolo de tot ce pot răbda.

– Nu, nu, am zis. Mă duc eu. Tu poți să rămâi aici, cu Nori.

Suna de parcă făceam un sacrificiu. Nu voiam să știe cât eram de dornică să ies din locul acela.

Am sărutat căpșorul adormit al lui Nori. Părul ei avea un miros dulceag și stătut, umed de sudoare; trebuia spălat. Pleoapele ei erau întunecate, umflate aproape ca un scrot. Abia dacă puteam să mă uit la ea. „Părăsesc spitalul", voiam să-i spun. „Nu pe tine te părăsesc." Speram să înțeleagă.

După ce am păsit afară, în parcare, am expirat lung pentru a-mi curăța plămânii de antiseptic. Când am tras adânc aer în piept, m-a luat amețeala. M-am simțit ușoară ca aerul.

O femeie cu un carnețel se îndrepta spre mine cu pași mari, iar un bărbat o urma îndeaproape cu o cameră de filmat.

– Scuzați-mă. Sunteți Flannery Parker?

Am dat din cap în semn că nu și m-am îndreptat împleticit spre mașină.

Când am ajuns, curtea era plină de oameni. La început am crezut că sunt aceiași care fuseseră acolo când plecasem cu ambulanța. Poate că viața normală se încheiase pentru toată lumea din vecinătate, nu doar pentru noi. Apoi am văzut pancartele din mâinile lor: SPRIJIN

PENTRU TRUPELE NOASTRE DIN AFGHANISTAN, RUGAȚI-VĂ PENTRU AMERICA, AL-QAEDA LOCUIEȘTE AICI! în partea dinspre casa familiei Suleiman; DUMNEZEU SĂ BINECUVÂNTEZE OMENIREA, SUA AFARĂ DIN AFGHANISTAN, PACE, PACE, PACE, PACE, pe pancartele din apropierea ușii noastre. Eram șocată de cât de mulți oameni de dreapta erau în campusul nostru. Poate Sheila sau mămica din parc le spuseseră paznicilor să-i lase să intre. Sau poate 11 septembrie schimbase cu adevărat tonul în universitate. Frica transformă oamenii într-un mod ciudat.

Pia ieși din mulțime. Eram atât de fericită să o văd, că aproape i-am leșinat în brațe. Mirosea bine – a salată, suc de mere, loțiune de migdale. Mirosul Piei.

– Ce se întâmplă? am întrebat-o.

– Nu-i decât obișnuitul balamuc patriotic american, zise.

O camionetă a trecut pe lângă noi încet, cu un steag american fluturând în spate. Un alt steag fâlfâia sfâșiat, din antenă.

– Plecați acasă! au strigat vreo doi, prin ferestrele deschise.

– *Suntem* acasă, a țipat Pia la ei, în timp ce o lovea prompt o sticlă de apă minerală, din fericire goală.

– Probabil au crezut că sunt Sodaba, spuse trăgându-mă spre casa ei.

A aruncat sticla în lada de gunoi reciclabil din dreptul bucătăriei.

– Deși, continuă, cred că toată lumea cu pielea măslinie e o țintă acum.

– Ea este, am auzit pe cineva răcnind, înainte să dispărem înăuntru.

– Ucigașă de copii! zbiera altă voce.

M-am prăbușit pe canapeaua Piei.

– O, Doamne, credeam că vin acasă să mă relaxez.

– Nu-i loc aici de odihnă pentru cei osteniți, prietene.

Îmi sărută mâna. Urma umedă a buzelor ei a rămas un timp pe venele mele.

Noodle veni fuga în cameră. Uitasem că are părul scurt. Arăta matur, iar fața îi devenise, mai nou, pătrățoasă.

– Mami! strigă, cuibărindu-se în poala mea.

Purta una dintre cămășile lui Ravi și mirosea a un altfel de șampon.

– Băiatul meu, am șoptit, cu gura lipită de gâtul lui, chiar dacă părea să nu mai fie al meu.

– Polițiștii cred că or să-i împrăștie în curând, spuse Pia, trăgând cu ochiul printre cele două storuri. Fac asta în fiecare zi, cam pe la aceeași oră.

– Ce se întâmplă?

Pia apucă un ziar de pe măsuța ei din marmură falsă și îmi arătă un articol mic, pe pagina a treia din pagina de știri locale: „Cetățean din Afghanistan lovește cu mașina un bebeluș".

Am parcurs repede articolul. Avea doar câteva paragrafe, scurte. În cea mai mare parte, vorbea despre Sodaba și despre faptul că nu avea permis de conducere. Se pare că încercase să obțină permisul, îmbrăcată în burka, dar fusese refuzată. Numele familiei noastre nu era pomenit. Articolul nu menționa nici faptul că eu și Shae făceam sex în momentul acela, deși spunea că eram „indisponibili", așa încât oamenii puteau ghici ce se întâmplase. Spunea despre Nori (bebelușul) că este în stare gravă. Am simțit un ghimpe de rușine. De ce nu eram cu ea la spital? Mi-am afundat fața în părul lui Noodle.

– Asta a fost ieri în ziar, zise Pia. Și asta e ce se întâmplă de atunci.

Mi-a pus un alt ziar în poală, deschis la rubrica Scrisori către redactor. Majoritatea scrisorilor cereau ca Sodaba să fie trimisă înapoi în Afghanistan, cereau, în esență, ca toți cei cu sânge arab să fie trimis înapoi în Orientul Mijlociu sau cel puțin să fie arestați.

Au apărut și alte scrisori, care ne considerau, pe mine și pe Shae, părinți egoiști și neglijenți, care spuneau că nu suntem potriviți să ne creștem copiii, că ei, aceia care au scris, ar fi fericiți să adopte bebelușul după ce ieșea din spital. „Încercăm de șase ani să facem un copil", scria o femeie. „Știm cât de prețioși sunt copiii. N-am lăsa să se întâmple niciodată așa ceva în casa noastră."

– Au venit și niște oameni de la televiziune. Dubițele de la știri. Le-am cerut să plece, dar se vor întoarce, probabil, să te caute.

– Rahat! Și acum ce facem?

– Așteptăm să apară poliția. După aia, ne întoarcem la tine acasă, te speli și te odihnești. Dacă apare cineva cu aparatul de filmat, îi trag un șut în fund.

Am izbucnit într-un râs ascuțit, imaginându-mi-o pe Pia trăgând șuturi în fundurile jurnaliștilor, dar râsul meu s-a transformat repede într-un acces de tuse. Cum îndrăzneam să fiu veselă când fiica mea era rănită?

– Aș putea face o declarație oficială pentru mass-media, dacă vrei, zise. Familia Parker vă mulțumește pentru sprijin și vă cere dreptul la intimitate în această perioadă dificilă, ceva de genul ăsta.

– Mulțumesc, Pia.

Nu puteam să-mi doresc o purtătoare de cuvânt mai bună.

M-am sprijinit de fereastra din spatele canapelei și am tras cu ochiul printre obloane. Afară am observat un pâlc de femei cu văluri negre pe cap; stăteau împreună, în tăcere. Dacă urla cineva la ele, rămâneau tăcute și nemișcate. Dacă le întreba cineva ce fac, continuau la fel, tăcute și nemișcate. Eu n-aș fi fost capabilă de așa ceva.

– Ele cine sunt? am întrebat-o pe Pia.

– Sunt Femeile în negru.

– Ca în filmul ăla, cu tipii cu ochelari de soare?

– Toanto. Crezi că ele se luptă cu extratereștrii acolo?

Mi-a spus că Femeile în negru stau în tăcere pentru a da o voce celor fără voce. A mai spus și că mișcarea începuse în Israel și în Palestina, dar eram prea obosită ca să pricep și altceva.

M-am gândit la Julia, care își ducea viața la Centrul zen, mai mult în tăcere. M-am întrebat dacă nu cumva coborâse de pe munte, dacă nu era una dintre femeile în negru, una dintre femeile de sub văluri, chiar acolo, pe peluza mea. N-ar fi fost uluitor ca Julia să fie una dintre ele? Am simțit că mă străbate o vibrație, o smucitură ușoară a *Da*-ului. Am încercat să studiez fețele femeilor prin despărțitura din obloane, dar n-am remarcat trăsături individuale.

Capul lui Noodle devenea mai greu în poala mea, apoi mai ușor, apoi mai greu, pe măsură ce aținea, încerca să se dezmeticească, apoi aținea din nou. Mă întrebam dacă dormise vreun pic de când era acolo.

Am urmărit lumânările care pâlpâiau pe iarba de afară. Apoi, li s-au alăturat farurile unei mașini de poliție.

– Pia, am strigat-o, m-am uitat la ea, dar n-am știut ce să mai spun; extenuarea mă cuprindea ca un braț puternic, ferm.

– Hai, o să te duc acasă, șopti Pia, după ce curtea s-a liniștit.

L-a ridicat pe Noodle în brațe și a ieșit cu el afară. I-am urmat îndeaproape, confuză. Iarba era presărată cu resturi de hârtie, cutii, mucuri de lumânare, laolaltă cu nelipsitele ghinde. Arăta ca după un concert.

Casa noastră era înăbușitoare și fierbinte, cu un ușor miros din pricina gunoaielor care trebuia să fie scoase afară de câteva zile. Am urmat-o pe Pia în dormitor. L-a pus pe Noodle pe una dintre saltelele gemene, apoi s-a întins pe pat, lângă mine.

– Ai văzut-o pe Sodaba în ultima vreme? am zis în șoaptă, întorcându-mă să o privesc în ochi.

Încercam să par nepăsătoare, dar clocoteam pe dinăuntru. Voiam s-o zgâlțâi pe Sodaba, s-o îmbrățișez, să-i smulg vălul din cap și s-o plesnesc. Sau să o sărut. Poate s-o omor.

Mă contrazic cumva pe mine însumi? / Foarte bine, atunci, mă contrazic.

N-aveam nici o idee ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi dat peste ea de-adevărat.

– N-am văzut-o de zile întregi, răspunse Pia, tot în șoaptă. Am auzit că poliția i-a dat drumul, dar nu știu dacă a venit acasă.

– Dar pe Raminullah l-ai văzut?

– A trecut mult de când nu l-am mai văzut pe tip, zise, iar eu mi-am dat seama că nici eu nu-l mai văzusem de multă vreme... din ziua în care își găsise toate lucrurile în curtea mea din spate; aproape o lună.

– Vrei să înaintezi o plângere?

Pia îmi netezi părul.

– Nu știu.

Am început să plâng. M-a lăsat să plâng în hohote la pieptul ei, până am adormit.

A fost o mare ușurare să mă trezesc în mirosul pernelor și al așternuturilor mele, nespălate de săptămâni, în locul aerului aseptic. Eram tentată să stau în pat toată ziua și să privesc firele de praf călătorind prin fâșiile de lumină ce brăzdau camera. Pia și Noodle se sculaseră deja. Auzeam desenele animate urlând din televizoare. Mă întrebam dacă Nori se trezise și se uita la desene animate din patul ei de spital.

– Pia m-a înscris în tabără, mami, zise Noodle când am intrat în living.

Era deja îmbrăcat, purta un șort verde, un tricou decolorat, violet, cu un tigru pe el, sandale din plastic transparent portocalii (probabil sandale de fată, deși în mintea lui portocaliul era culoare de băiat).

– Astăzi este prima mea zi.

Încerca să pară curajos, dar când a ridicat la gură lingura plină de cereale cu fructe, mâna îi tremura ușor.

Am sunat-o pe Pia pe telefonul mobil.

– Ce e cu tabăra asta?

– Am vrut să-ți spun aseară, zise. Are nevoie de un loc unde să meargă. Eu sunt la laborator. Michael are de lucru. Tu trebuie să mergi la spital. Este la Centrul de Dezvoltare a Copilului. Mai bine te duci acolo – e deschis

de o jumătate de oră. L-am înregistrat și am plătit. Tot ce trebuie să faci este să-l lași acolo.

Ce făcusem ca să merit o prietenă atât de bună?

Centrul era la câteva clădiri distanță de casa noastră. Noodle mersese acolo la grădiniță, așa că știa bine locul, însă imediat ce am spus „Să mergem" a început să plângă.

– Vreau să stau cu tine, mami.

S-a bosumflat la mine, iar buzele-i lăptoase au găsit un loc în care cămașa mi se ridicase, prin deschizătura salopetei.

– Noodle, eu am atâtea de făcut.

A trebuit practic să îl târăsc la centru. Era o zi fierbinte. Iarba era uscată, sfărâmicioasă sub picioarele noastre. A plâns tot drumul până acolo.

Când și-a văzut prietenii, inclusiv pe Ravi, a tras de câteva ori aer în piept, suspinând, și și-a adunat puterile. L-am privit cum dispare pe ușa unei camere unde copiii înmuiau ață în lipici și decorau cu ea foi de hârtie. Am plecat cât de repede am putut. Nu mă simțeam pregătită să fac față tuturor privirilor îngrijorate, întrebărilor curioase, de tipul „Cum te simți de fapt?", venite de la cei câțiva părinți care se învârteau pe-acolo.

Trebuia să merg direct la spital, dar gândul acelor holuri îmi dădea dureri de cap, așa că l-am sunat pe Shae și i-am spus că aveam niște lucruri de făcut prin casă. Mi-a zis că nu e nici un motiv să mă grăbesc într-acolo – Nori stătea trează perioade mai lungi și nu părea să sufere prea mult. Cred că de fapt era ușurat că sunt plecată o vreme.

Probabil ar fi trebuit să-mi fac timp pentru puțină curățenie, să scot rufele urât mirositoare și ude din mașina

de spălat, să spăl vasele din chiuvetă, pe care resturile de mâncare se uscaseră, să duc gunoiul, să fac un duș, să-mi verific lista de pe eBay, dar n-am putut să mă ocup de prea multe. Am scos *Fire de iarbă* din sertarul cu lenjerie și mi-am lipit obrazul de coperta din pânză de culoarea mustarului. Însăși senzația greutății ei îmi făcea bine. Am dus cartea în living și m-am prăbușit pe canapea. M-am simțit mai aproape ca oricând de Shae, așa, întinsă acolo. La spital, nu reușeam să stau liniștită, dar acasă nu puteam face nimic. Am dat drumul la fiecare televizor pe un alt canal, câteva dintre ele erau pur și simplu statice, toate amestecându-se într-un haos multicolor. Priveam spre ele, fără să mă uit în realitate la vreunul. Cartea din poala mea părea singurul lucru stabil din lume. Mi s-a părut că trecuseră zile întregi de când stăteam acolo, dar când m-am uitat la ceas abia de se scurseseră câteva ore.

Pia lăsase ziarul pe canapea; l-am ridicat și am deschis absentă pagina de Mică Publicitate. În ziua aceea era o licitație, ceea ce mi se părea absurd. Cum putea viața să-și continue cursul, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat? M-am gândit la Nori și mi s-a făcut greață, ca atunci când ai rău de mare. Fetița mea. Voiam cu disperare să o văd. De ce nu eram deja la spital? Totuși, când am urcat la volan, mi-a jucat o festă și m-am trezit în parcarea de la depozitul Store it Yourself.

– E Flan!

Domnul Chen Senior a zâmbit larg când am intrat în birou, să mă înregistrez.

– Unde ai fost, fato? mă bătu Yolanda pe brat. Pierdusem doar o licitație sau două; eram surprinsă că observase cineva că dispărusem.

Unghiile ei lungi mi-au lăsat urme în piele. Între dinți avea câteva semințe de mac, fixate sus, lângă gingii.

– Am avut niște probleme de familie.

Știam că voi claca dacă dădeam detalii. Nu voiam să clachez; îmi doream o zi normală de licitație. Părea că de-o veșnicie nu mai avusesem o zi normală. Eram atât de obosită, simțeam că halucinez.

– Doar n-o fi fost accidentul acela, nu? întrebă domnul Chen Junior.

Pe dracu'. Am apucat să dau din cap. Ochii mă usturau și am clipit furioasă.

– Am citit despre asta, zise. Am recunoscut numele străzii. Speram să nu fie vorba despre familia ta.

– Și fetița? Ce face? întrebă Chen Senior.

– O să fie bine, am reușit să îngaim, gâtuită de emoție.

– Fata ta este fetița care a fost lovită? întrebă Yolanda.

Am dat iarăși din cap. De data asta nu mi-am mai putut opri lacrimile.

– Vai, draga mea. Vai, cât trebuie să suferi!

Yolanda și-a înfășurat brațele durdulii în jurul meu și am început să plâng în hohote. Am simțit mâini mângâindu-mă pe cap, pe umeri, pe spate.

– Fiul meu mi-a spus că e o zonă atât de frumoasă, zise domnul Chen Senior. Zice că poate într-o zi o ne putem muta acolo.

Eram încă o dată recunoscătoare că presa nu pomenise de partida noastră de sex. Mă îndoiam că lumea ar mai fi atât de dornică să mă consoleze dacă ar ști ce făceam când Nori a fugit din casă. Cred că mass-media voia să o demonizeze pe Sodaba, nu pe noi. Dacă blonzii făceau ceva necuviincios, imaginea femeii în burka n-ar mai fi fost atât de rea. Presa voia cu siguranță ca femeia în burka să nu iasă bine.

– Fetița aia e o adevărată belea, a spus Yolanda. Am văzut-o în acțiune. Trebuie să supraveghezi ca un uliu un copil ca ea.

Am oftat.

– O clipă mi-am întors spatele, am oftat eu, o singură secundă...

– Arăboaica a lovit-o, nu? mormăi Norman și trase un fum din țigară. Aia din Afghanistan? Tipa crede că poate să-și ia carnetul de conducere cu pătura aia pe cap?

Am dat din cap.

– Ar trebui să o trimită înapoi la talibani, să-i lase să îi taie mâinile.

– Ticăloșii ăia n-au ce căuta pe pământ american, zise și soțul Yolandei, Rafael.

Yolanda îl fulgeră cu privirea.

– Atunci nici tu n-ai ce căuta, mexican tâmpit! Atunci domnii Chen și Chen n-au ce căuta aici. Nici Flan – mie nu mi se pare că arată ca o americancă get-beget. Toată lumea are ce căuta în America. Pentru asta există America.

Domnul Chen Senior a dat din cap cu entuziasm. Îmi venea să o îmbrățișez.

– America *mea* nu pentru asta e, spuse Norman. Lasă să-i taie capul.

Mie una, capul îmi vâjâia. Nu m-aș fi lăsat atrasă în conversația asta, pentru nimic în lume.

Nu am reușit decât să îngaim că a fost un accident, dar nu sunt sigură că m-a auzit cineva.

– Dacă sunt deportați, spuse domnul Chen Junior, crezi că putem să le luăm noi casa?

Când a început licitația m-am simțit ușurată. Voiam doar să pot uita de toate și să mă uit la loturi, să luminez

cu lanterna mea în dulapuri, să-l aud pe conducătorul licitației făcându-și numărul de alergător în viteză, să privesc diferite feluri în care licitează oamenii – ridicări de mână, de bărbie, de sprâncene. Pe parcursul primului lot – nu era un lot Flan, era plin cu mașini uriașe – Yolanda m-a tras deoparte.

– N-ar trebui să fii aici, îmi spuse. Ce cauți aici? Ar trebui să fii cu fata ta.

– Trebuie să câștig niște bani, i-am spus, cu gura uscată. Trebuie să plătim spitalizarea.

Nu știau că oprisem vânzările de pe peluză. Scuza era una decentă.

Până la urmă nu am licitat nimic. M-a cuprins letargia. Mi se părea că nu-mi pot urni nici măcar un deget ca să licitez. Înainte să plece toată lumea, prietenii mei de licitații mi-au dat cele mai bune lucruri din ceea ce tocmai câștigaseră – un colier din zirconiu, un set de linguri de colecție, un laptop, un mic seif încuiat.

– Pentru fată, mi-au spus ei.

– Pentru facturi.

– Vrei să deschidem un cont? a întrebat Rafael.

– Putem organiza o spălătorie de mașini. Am făcut asta la înmormântarea nepotului meu...

Yolanda l-a plesnit ușor.

– Doamne, nu pomeni de înmormântare! Îmi cer scuze pentru soțul meu, zise, întorcându-se către mine.

– E în regulă, am spus. O să fie bine.

Eram recunoscătoare pentru dovezile de generozitate primite din partea micii mele comunități, dar nu-mi doream decât să mă pot târî până într-unul dintre depozite, să dorm.

I-am dat domnului Chen Senior seiful înapoi:

– Asta chiar nu pot să primesc.

– Hai, cel puțin să vedem ce e înăuntru, a spus domnul Chen Junior. Poate putem împărți prada.

Și-a lipit urechea de ușița de metal și s-a jucat cu cifrul. Nu a trecut mult și a descoperit cum se deschide.

Ușa s-a deschis cu un scârțâit. Ne-am ținut respirația. Or fi bani? Obligațiuni? Bijuterii? Cartonașe de baseball cu Mickey Mantle? Nasul meu nu mirosea nimic. Poate pentru că s-au dovedit a fi doar niște reviste porno pentru homosexuali. Presupun că nasul meu nu fusese calibrat pentru asta.

– Oho, exclamă Yolanda. Cineva nu și-a mărturisit înclinațiile.

– Ce e în restul lotului? am întrebat, bucuroasă că atenția se îndrepta spre drama altcuiva, pentru un minut sau două.

Cei doi Chen s-au uitat prin prada lor.

– Jucării, haine de copii, măsuțe de schimbat bebelușul, țarc de copii, televizor de 90 de centimetri...

– Niciodată nu poți ști ce ascunde un familist, chicoti Yolanda și îi dădu un ghiont în coaste soțului ei. Ai secrete față de mine, Rafael?

– Mda, am un secret, făcu acesta pe grozavul. Soția mea e o curvă nebună.

Îmi dădeam seama că era mai mult o glumă, nu încerca să fie răutăcios cu adevărat, dar tot a fost un șoc să-l aud spunând asta.

– Și tu nu-ți permiți să mă ai, puiule, răspunse femeia, zvâcnind din șold în direcția lui.

Nu mai auzisem niciodată familia Garcia vorbind așa. Se făceau că se iau la pumni, dar aproape c-au ajuns să facă sex, chiar acolo pe asfalt. O luase toată lumea razna?

– Cred că astea n-or să-ți ajute fata, spuse domnul Chen Junior, ignorând spectacolul familiei Garcia și punând seiful, încă plin cu reviste, în spatele camionetei lui.

Norman urmărea totul, dând din cap dezaprobator. Totuși, înainte să plec m-a prins de mână și mi-a spus:

– Să ai grijă de ea, auzi?

Ochii lui, plini de compasiune și durere, m-au descumpănit. Dacă îl sărut, m-am gândit cu o zvâcnire, ar fi amar la gust, ca fumul. Dar odată ce aș trece de asta, odată ce saliva mea ar șterge o parte din saliva lui și ar descoperi ce e dedesubt, sărutările lui ar avea gust de lemn-dulce și tutun de pipă, ceva întunecat, tăios și dulceag.

Mă întrebam ce e cu mine, de ce corpul meu se simțea atras spre alte trupuri, când fiica mea era în spital, iar propriul ei trup suferea.

Tu, atingere păcătoasă, ce faci? răsuflarea / mi se strânge-n gâtlej, / Ridică-ți stăvilarele, că nu mai pot.

Noodle nu arăta prea rău când l-am luat din tabăra de zi. Ținea două bețe de înghețată legate în cruce cu capetele unite de o rețea de fire portocalii și violet, în formă de romb.

– E un zmeu? l-am întrebat în drum spre casă, atât de doborâtă de extenuare încât abia dacă mai vedeam bine.

– Este ochiul lui Dumnezeu, zise, uitându-se la el cu respect și poate ușor temător. Crezi că Dumnezeu poate să vadă prin el?

Nu mai vorbiserăm cu adevărat despre Dumnezeu niciodată. N-am știut niciodată ce să-i spun. *De ce aș dori să-L văd pe Dumnezeu / mai bine decât Îl văd astăzi?*

Mă simțeam bine așa, cum îl țineam de mânuța care se potrivea perfect într-a mea.

– Nu știu, Noodle. Nu știu dacă Dumnezeu poate vedea prin pânză.

– Dar eu credeam că Dumnezeu e peste tot.

– Poate că așa e.

– Ravi s-a dus devreme acasă, mami.

– Sper că nu e bolnav, am zis, iar pe fața lui Noodle s-a citit îngrijorarea.

– Poate dacă mă uit prin ochiul lui Dumnezeu am să-l văd, zise Noodle. Poate că asta înseamnă ochiul lui Dumnezeu – mă face să văd totul, așa cum vede și Dumnezeu.

– Poți să încerci.

Și-a lipit de față crucea încropită și lucioasă.

– Ce vezi?

– Culori. Și niște chestii mici, ațoase. Și puțin soare. Te văd și pe tine, prin găuri.

Părea dezamăgit.

– Vezi o mulțime de lucruri, i-am zis, încercând să-l încurajez.

– Mami, ce culoare crezi că au ochii lui Dumnezeu?

– Nu știu dacă Dumnezeu are ochi.

– Păi, atunci cum poate să ne vadă?

– Poate că toți ochii noștri sunt ochii lui Dumnezeu.

M-am simțit ca un fals guru de la Grounded, dar lui Noodle ideea părea să-i placă.

– Poate ochii lui Dumnezeu sunt de toate culorile din lume, zise, uitându-se la mine să-l aprob.

De parcă eu aveam vreun răspuns.

– Poate.

Noodle era hotărât să ne oprim la grădina comunității, la jumătatea drumului spre casă. M-am bucurat să amân

întoarcerea acasă. Nu voiam să-i văd pe toți cei care se stabiliseră în curte, cântând *God Bless America,* stând în tăcere, țipând sau făcând tot ce credeau ei că e necesar să facă în numele meu.

Partea noastră de grădină era vraiște. Aproape totul se ofilise, în afara unui dovlecel uriaș și solitar.

– Îți amintești cum se întindea Nori lângă bolecel, mami?

Așa spunea Nori la dovlecel.

– Mdah.

Mi s-a strâns stomacul. Nu puteam să mă gândesc la Nori fără să tremur din tot corpul.

– Îți amintești că era mai lung decât ea, mami?

– Îhâm.

Întrebările lui începeau să mă calce pe nervi, dar nu voiam să-i cer să se oprească.

– Crezi că încă e mai lung decât ea... sau Nori a crescut mai mare?

– Cred că nu s-a schimbat prea mult.

Nu i-am spus cât de mică părea în patul de spital.

– Mami, putem să-l ducem acasă?

– Dovlecelul?

A încuviințat din cap, cu gravitate.

– Ca să-l mâncăm? am întrebat.

M-a privit de parcă i-aș fi propus să mâncăm un animal de companie.

– Ca să ne amintească de Nori, răspunse și își lipi de obraz ochiul lui Dumnezeu.

Am cărat dovlecelul de-a lungul peluzei, strecurându-l printre oamenii care cântau, care meditau și țipau. Ravi stătea în fața casei lui, pe scări, jucându-se absent cu o minge de cauciuc.

– Ravi! îl strigă Noodle, alergând spre el.

Michael ieși din casă și, pășind peste băieți, veni spre mine.

– Mama Piei a murit azi de dimineață. Ne pregătim să o ducem pe Pia la aeroport.

Pia ieșea pe ușa de la bucătărie, ducând cu ea o geantă uriașă, cu model floral, una din loturile mele de licitație. Am lăsat jos dovlecelul și am îmbrățișat-o, ca pentru un milion de ani, am avut impresia.

– Nu mai sta, Flan, mi-a spus, cu vocea înecată de lacrimi. Du-te să-ți vezi fata.

– Ucigașă de copii ce ești! țipă o protestatară către Pia.

Numărul celor care protestau scăzuse considerabil, dar ambele părți au continuat să patruleze prin curte, în schimburi, câte un om sau doi deodată. Probabil voiau să profite de vizitele sporadice ale reporterilor. Slavă Domnului, reușisem să evit reporterii, mulțumită Piei.

– Tâmpito! i-am strigat drept răspuns.

Îmi venea să mă duc la ea și să-i trag un pumn.

Am scos din buzunar colierul cu pietre cubice de zirconiu, de la licitație, și i l-am pus Piei la gât, apoi Michael i-a condus pe ea și pe Ravi la mașină. Ea nici n-a părut să observe bijuteria, care sclipea în soare. Mi-am pus brațul în jurul lui Noodle. El și-a apropiat iarăși de față ochiul lui Dumnezeu și i-am urmărit cum pleacă, în vechiul lor Ford Fairlane, capetele, întunecate, dispărând după colț, călătorind spre și mai multă tristețe.

Când au pierit din vedere, am pornit-o spre tipa care urlase la Pia, o femeie slabă, cu părul vopsit roșu și o față îngustă, ciupită de vărsat.

– În filmul ăsta n-a murit nici un copil, așa că tacă-ți fleanca, am șuierat spre ea.

– Când ajuți un terorist, devii tu însuți un terorist.

Mă depășea cum putea cineva să creadă că Pia e teroristă. Ar fi fost amuzant, dacă nu era atât de oribil. De ce și-ar lăsa o femeie burka doar a-și dezveli genunchii noduroși și mari, purtând pantaloni scurți?

Am smuls din mâinile femeii pancarta cu VEGHEAȚI LA SIGURANȚA AMERICII și am aruncat-o la pământ.

– Mama! Te vede Dumnezeu, mă dojeni Noodle, ridicând dovlecelul care se legăna în brațele lui, cu ochiul lui Dumnezeu așezat deasupra.

– Gura copiilor adevăr grăiește, zise femeia, ridicându-și pancarta.

– Dacă vrei să te păzești de rele, te sfătuiesc să pleci chiar acum acasă, am spus.

– Fiul meu luptă în Afghanistan, mi-a spus, cu vocea aproape frântă. El e cel care ne păzește.

Am observat că avea prinsă de geantă fotografia unui tânăr firav, în ținută militară, încercând să arate cât mai viteaz pentru aparatul de fotografiat.

Mi-a venit să o iau în brațe, dar am dat doar din cap, l-am înșfăcat pe Noodle de mână și am intrat în casă.

. . .

Noodle a spus că i-e foame, așa că am încercat să încropesc o masă decentă. Am găsit o cutie de macaroane cu brânză în fundul unui sertar. Mirosul apei care fierbea m-a făcut să mă simt aproape ca o mamă normală, al cărei copil normal se uită la desene animate în camera de alături. Totuși, după ce macaroanele s-au făcut, mi-am dat seama că nu aveam unt sau lapte; am turnat praful de brânză portocalie și fluorescentă peste paste și le-am amestecat. S-au lipit între ele și au căpătat un aspect bolnăvicios. Am adăugat câteva linguri de ulei de

măsline. N-a ajutat prea mult. Noodle n-a spus nimic, nu știam dacă îi place ce-i pusesem în față. Dar nici n-a spus că nu-i place. Oricum, nu prea vorbea. Stăteam împreună în tăcere, strivind de cerul gurii cu limba mici bule de brânză praf.

Intenționam să mă duc la spital în seara aceea, dar Noodle a adormit colac în jurul dovlecelului și nu voiam să-l părăsesc. L-am sunat pe Shae ca să-i spun că vin a doua zi.

– Credeam că vii astăzi, zise, cu o urmă de reproș în glas.

– Am încercat..., am început eu, dar suna neconvingător chiar și pentru mine.

– I-au scos tubul din piept lui Nori. Doarme, dar pot să-i țin telefonul la ureche, dacă vrei.

Voiam să-i spun că nu trebuie să facă asta, dar mă temeam că o să mă disprețuiască.

Aveam să-i spun lui Nori o mulțime de lucruri, dar nu voiam să-i tulbur somnul. I-am șoptit, în schimb, gândurile mele tainice, în timp ce lacrimile îmi șiroiau pe față – *Te iubesc, Nori. Îmi pare rău că nu sunt acolo chiar acum, dar o să vii acasă curând. O să fii ca nouă, cât ai clipi. Ești atât de puternică, fetița mea dulce.* Am stat pe canapea ascultându-i respirația, până când Shae a revenit la telefon.

– Mâine trebuie să vii aici.

Îi simțeam tensiunea din voce.

– O să vin, i-am spus, deși îmi venea să leșin la gândul acela.

– E important, zise și mă întrebam dacă nu cumva îmi ascunde ceva.

Era posibil să fi spus doctorul că nu mai are decât o zi de trăit? Au scos tubul pentru că apăruseră complicații?

– Pot să vin chiar acum, am spus, ieșită din minți. Aș putea să văd dacă Michael nu poate rămâne cu Noodle...

– Să fii aici mâine dimineață!

– Sper că o să reușești să dormi puțin.

Părea foarte îndepărtat. Aproape că nu îmi aminteam cum e să dormi lângă el.

– Noapte bună, Flan, l-am auzit spunând cu un oftat.

După ce am închis telefonul, am intrat în camera de licitații. În mod normal, haosul de acolo avea sens pentru mine, dar acum camera arăta ca un talmeș-balmeș, un dezastru. Pătura îmblănită de la întâlnirea mea cu Shae era încă așternută pe podea. Mi s-a întors stomacul pe dos. Când i-am tras un șut spre perete, am simțit-o grea, ca un cadavru de animal pe piciorul meu.

M-am gândit să trec printre mormane și să deschid calculatorul, ca să-mi verific vânzările de pe eBay, dar mi se părea prea mare efortul. Nu voiam să știu despre toate pachetele pe care trebuia să le încropesc și să le transport. Câtă vreme monitorul era negru, nimeni nu mă vedea.

La ieșirea din cameră, am dat jos pașaportul de pe ușă și l-am răsfoit. O invidiam din inimă pe Samantha Walker. Fiind o Walker[1], îmi imaginam eu, era liberă să se ducă oriunde îi plăcea. Ca o Parker[2], eram prinsă într-un singur loc. Nu puteam face nimic așa cum trebuie, nici măcar să-mi vizitez fiica la spital.

Mi-am apropiat pașaportul de față și am respirat posibilitățile lui cu iz de mucegai. Oare cât de greu ar fi să conduc până la aeroportul din Ontario și să cumpăr un bilet cu pașaportul ăsta? Oare cei de la pază, mult mai stricți după 11 septembrie, m-ar lăsa să trec? Aș putea lua un avion spre Bermude, Zimbabwe sau Filipine? Pia ar vrea

---

[1] Joc de cuvinte în limba engleză – *Walker* (cel care merge pe jos);

[2] *Parker* (lb. engl.) – de la verbul *to park* – parchează. (n.red.)

să-i fiu alături la înmormântarea mamei ei, nu-i așa? Mai ales că Michael și Ravi nu putuseră să meargă? N-ar fi vrut să fie acolo cineva din viața ei de la Riverside? Simțeam nevoia să o văd îmbrăcată în bluza ei filipineză, să văd insectele uriașe despre care îmi vorbise, cele pe care ea și fratele ei obișnuiau să le prindă în borcane de murături, cele care au împins-o pentru prima oară spre cariera de entomolog. M-am întrebat cât ar dura zborul, cum ar fi aerul la coborârea din avion – eram sigură că ar fi umed, înmiresmat, diferit de căldura verii noastre uscate.

– Mami?

Probabil că Noodle nu adormise totuși. Am țintuit din nou pașaportul pe ușă și m-am dus lângă el.

Dimineață dormitorul mirosea a turbă; dovlecelul era deja mai moale și mai închis la culoare decât fusese atunci când îl culesesem. Mi-era teamă că avea să crape și să-și împrăștie semințele peste cearșafurile decolorate, imprimate cu Underdog și Aquaman[1]. Fiica mea surogat putrezea în patul nostru. Fiica mea reală se refăcea, mă rugam eu, într-un alt pat, la kilometri depărtare. L-am dus pe Noodle în tabăra de zi, apoi m-am întors acasă și am stat în fața televizoarelor, ca paralizată, timp de o oră. Aproape că mi-a mai luat încă o oră ca să mă urnesc spre mașină.

[1] Personaje din desene animate (n.red.)

Holurile spitalului erau brăzdate de fâșii difuze de lumină. Le-am străbătut, împleticindu-mă, ținându-mi respirația. Primul lucru pe care mi-l amintesc clar e Gladys, stând în fața camerei pentru infirmiere, ca un bolovan în mijlocul râului.

– Așadar, regina-mamă s-a hotărât să-și facă apariția, zise, încrucișându-și brațele la piept.

Purta o uniformă imprimată cu diavoli tasmanieni și imaginea mi-a provocat amețeli. *M-am cufundat într-un soi de uitare.* Am clipit, prea chiaună ca să spun ceva.

– De data asta rămâi?

– N-am lipsit atât de mult, am spus eu, cu o voce gâtuită. Puțin mai mult de o zi.

– Se pot întâmpla multe într-o zi, zise, sever. În fiecare minut se pot întâmpla multe.

– Îmi iubesc fiica, am spus sufocată.

– Sunt sigură că așa e, draga mea.

Fața i s-a îmblânzit.

– Doar că am o problemă cu spitalele.

– Mulți o au.

– Nu intenționam să lipsesc atât...

– A fost pe mâini bune. Bărbatul ăsta al tău e un om bun. A învățat chiar să curețe stoma fetei.

– Stoma?

Eram sigură că voi leșina.

– Gaura din pieptul ei, spuse. Pentru tub. Acum i l-am scos.

A trebuit să mă sprijin de perete; în ochii mei explodau fâșii de lumină de neon.

– Acum o ajută cu exercițiile de respirație. Îi schimbă scutecele. Îi cântă când îi fac injecții.

Eram uluită. Shae făcea toate astea? Soțul meu care vegeta pe canapea?

Probabil că a observat neîncrederea de pe fața mea.

– Unii oameni se ridică la înălțimea așteptărilor. Alții, nu.

Mi-a aruncat o privire care mi-a făcut stomacul ghem, apoi a făcut stânga împrejur și s-a întors în infirmerie. Uniforma cu personajul din desenele animate îi foșnea pe trupul voluminos.

Când am intrat în salon, Nori dormea. Shae scria ceva pe spatele unui fluturaș și la început nu m-a văzut. M-am apropiat de pat în vârful picioarelor. Camera era liniștită, cu excepția bipurilor sporadice ale unui monitor. Nori nu avea prea multe tuburi. Doar o perfuzie. Nu era plină de găuri. Era Nori. Încă era Nori. Nori, cu părul ca mătasea porumbului. Nori, cu gropița ei minunată de deasupra buzelor. Nori cea cu gene lungi. Nori, cu micul ei semn din naștere sub ochiul stâng. Nori a mea. Fetița mea. Cum de am putut să stau atâta vreme departe de ea?

Micuțul doarme-n leagănul lui,
Ridic pânza de voal și-l privesc îndelung.

M-am aplecat și i-am inspirat mirosul, o mireasmă de gumă de mestecat, copleșită de izul spitalului. I-am atins ușor părul, de teamă să n-o trezesc sau să-i fac vreun rău; pleoapele ei păreau mai puțin umflate decât înainte, dar erau încă ușor vineții și unsuroase. Le-a deschis încet.

– Mami.

Vocea era gâtuită. Am crezut că va fi supărată, că mă va întreba unde fusesem, dar era încântată să mă vadă. Mi-am strecurat cu grijă brațele în jurul ei. Nu voiam s-o strivesc. Dar ea m-a strâns cu atâta putere – *Îndelung am stat înfășat – lung îndelung* – și am plâns atât de tare, încât am crezut că voi avea la rândul meu nevoie de un tub respirator.

*

Când m-am ridicat în cele din urmă, să respir, mi-am dat seama că Shae stătea lângă mine.

– Acum mănâncă. Nu-i așa, Nori, fetița mea?

I-a netezit părul. Ea ne-a zâmbit amândurora, somnoroasă, apoi a închis ochii din nou.

– Ei, nu mănâncă propriu-zis. Mâncarea ar fi prea grea pentru coastele ei. Bea Ensure[1].

N-am putut să mă uit direct la Shae. Am observat, cu colțul ochiului, că purta haine de spital. Mirosea diferit, ca săpunul industrial. M-am simțit oribil că nu-i adusesem haine de schimb.

– Vrei să mergi acasă, să faci un duș și să te schimbi? l-am întrebat. Pot să stau eu aici.

– Poți tu să stai aici.

Îl simțeam cum clatină din cap a neîncredere.

– Flan, tu n-ai putea să stai aici nici dacă ai fi imobilizată la pat.

– Ba pot, am spus, dar am simțit fiori pe șira spinării.

– O să cred asta când o s-o văd.

Nu-l mai auzisem niciodată vorbind atât de sarcastic. La telefon nu păruse supărat pe mine. Ascunsese bine lucrul ăsta.

– Ar trebui să mergi acasă, să te schimbi.

– Mă pot schimba aici. Pot să fac duș aici. Fac o mulțime de treburi.

Făcu un gest spre stiva de hârtii de pe măsuța reglabilă de lângă fereastră.

– Lui Noodle îi e dor de tine, am spus și am simțit că își adună gândurile.

– Noodle poate veni în vizită, spuse.

– E prea mic.

---

[1] Amestec de probiotice și antioxidanți menit să mențină sănătatea tractului digestiv. (n.tr.)

M-am gândit la mine însămi în camera de spital a mamei mele, țintuită cu brațul de tatăl meu, ca să stau liniștită, iar mama gemând, cu fața contorsionată.

– Nu poate veni în salon, dar am auzit că există o cameră pentru vizitatorii din partea familiei. O pot duce pe Nori până acolo într-un scaun cu rotile. Știu că vrea să-și vadă fratele. A întrebat de voi doi.

A spus-o de parcă lipsisem o lună.

– Și ce i-ai zis?

– Că ești ocupată, răspunse pe un ton tăios. Că o iubești. Că ești ocupată să pregătești o prăjitură mare de căpșune, pentru ziua în care se întoarce acasă.

– Deci acum trebuie să fac o prăjitură?!

– La dracu', Flan! Nu te mai victimiza. Măcar atâta poți să faci.

Ne-am întors și ne-am uitat unul la celălalt. Nu părea atât de supărat cum credeam eu că va fi. Părea mai degrabă trist. Trist, obosit și confuz.

– Îmi pare rău că n-am venit mai repede, am șoptit eu și am început să plâng din nou.

M-a luat în brațe și i-au dat și lui lacrimile. Asta m-a făcut să plâng și mai tare. Plângeam unul pe umărul celuilalt. Plângeam unul în părul celuilalt. Obraz lângă obraz. Buze lângă buze. Suspine umede, sărate, care din afară păreau probabil sărutări profunde, pasionale.

Când ne-am desprins din îmbrățișare, mi-am dat seama că mai era cineva în cameră. Un doctor, mi-am închipuit. Am clipit de câteva ori și l-am văzut mai bine. Nu era doctor. Era un bătrân, cam de înălțimea mea,

aproape chel, purtând o cămașă în carouri maro, cu mâneci scurte, pantaloni scurți și pantofi negri. Avea coatele umflate. Mâinile pătate. Am crezut că a nimerit în camera greșită.

– Pot să vă ajut? l-am întrebat, încă suspinând.

S-a holbat la mine un timp.

– Haide, Flan, să nu-mi spui că nu mă recunoști.

Imediat ce i-am auzit vocea mi-am dat seama.

– Tata?

Cuvântul suna ciudat în gura mea. Devenise un om bătrân. Cum se întâmplase așa ceva? Cum poate ajunge cineva atât de bătrân în doar zece ani?

Shae m-a sărutat pe frunte și a spus:

– Poate mă duc până acasă, totuși, ca să fac un duș. Puteți petrece puțin timp împreună.

A sărutat fața adormită a lui Nori și a dat mâna cu tata înainte să plece din cameră. Ochii lor s-au întâlnit într-o înțelegere tacită, ceea ce m-a făcut să tresar. Am vrut să alerg după Shae și să-i spun să vină înapoi, dar parcă nu mă puteam mișca.

Se presupune că o persoană își schimbă celulele la fiecare șapte ani. Dacă este adevărat, cum de ne putem aminti ce a fost înaintea acelei perioade de șapte ani? Abia dacă îmi aminteam viața pe care o avusesem înainte de a veni în Riverside – primii mei șapte ani cu mama, următorii șapte, petrecuți cu tata, a treia perioadă de șapte ani trăită parțial în Cleveland, parțial în Riverside. Ultimii șapte ani, cu Shae și copiii. De la ultima întâlnire cu tatăl meu, deveniserăm amândoi oameni complet noi.

– Cum ai ajuns aici? am șoptit. Cum de ai știut să vii?

– Soțul tău mi-a telefonat, a spus, cu aceeași gură cu care odată îmi spunea „curvă mică“ sau „Nu poți vorbi cu

mine în felul ăsta“ și „Ce dracu' ai?“, gura care uneori îmi cânta noaptea *Climb Every Mountain.*[1]

– Nici n-am știut că ai un soț până ce nu mi-a telefonat.

Tremura la fel de tare ca mine.

– Da, am un soț. Am un soț și doi copii.

– Știu, Flan. Aș fi vrut să-mi fi spus cineva până acum.

Era de plin de pete și atât de firav.

Nu știam sigur ce răspuns să-i dau. În cameră se lăsă din nou tăcerea. Stăteam pe scaunele portocalii, despărțiți de tava reglabilă de la patul lui Nori. Despărțiți de atâta timp.

Am tras adânc aer în piept și l-am întrebat:

– Ce-ai mai făcut, tată?

– Păi, știi tu.

De unde era să știu?

A căscat și i-am observat plombele din molari. Îmi aminteam vag că odinioară îmi era frică de plombele alea.

– Mai lucrezi?

– Nuuu, m-am pensionat... acum câțiva ani, zise, culegând ceva de pe cămașă. Îți amintești de mașinuțele și bărcuțele pe care le făceam la mine în atelier?

– Sigur că da, am zis, deși nu-mi aminteam.

– Fac o afacere cu ele. Le vând la bâlci și chestii de genul ăsta. Am chiar un web site.

– Asta e grozav!

– Te-am căutat pe internet, mai spuse. Nu te-am putut găsi nicăieri.

– Sunt un nimeni. În plus, am alt nume de familie acum.

---

[1] Melodie din musicalul *Sunetul muzicii* (n.red.)

Mă simțeam încolțită de remușcări aflând că el mă căutase pe internet. În toate cercetările mele pe web nu-i căutasem niciodată numele.

– Mă rog, ți-am adus ceva pentru copii. Le-aș fi trimis mai devreme, dacă cineva mi-ar fi spus unde ești și că ai copii.

A căutat și a scos o mașină din sacul lui sport. I-am recunoscut sacul sport, din pânză tare, albastră, cu dungi bordo. Era cel pe care îl folosea când mergea la vânătoare cu amicii, la sfârșit de săptămână, și mă lăsa în grija vreunei vecine. Era ușor ponosit, dar păstrat excelent.

Mașina pe care o ținea în mână era frumoasă, făcută din două feluri de lemn și îmbrăcată în piele lucioasă. Avea forma unei decapotabile vechi, curbată, netedă și sportivă. Pe capotă era incrustat numărul 9, numărul meu favorit.

– Îți plăcea să vii în atelierul meu, îți amintești, Flanny? Îți plăcea să te joci cu toate sculele mele.

Mi-am amintit vag mirosul de rumeguș, calendarul unui restaurant mexican de pe perete, dar nu eram sigură dacă erau amintiri reale sau doar născociri ale imaginației mele. Apoi, din întunericul minții mele au răsărit mai multe imagini. Mâna păroasă a tatălui meu care șmirgheluia o bucată de lemn. Mâna lui ghidându-mi mâna mică, în timp ce încercam să folosesc burghiul. El bandajându-mi un deget, după ce mă tăiasem aproape până la os. Cum de putusem uita toate astea?

– E un atelier pe cinste, i-am spus.

Mi l-am imaginat acolo, singur, și am simțit cum mă cuprinde mâhnirea.

– Îmi pare rău, tată. Îmi pare rău că n-am ținut legătura.

Mi-a pus mașina în palmă. Lemnul încă mai păstra căldura mâinii lui. Am stat împreună în liniște și ne-am uitat cum respiră Nori, până când a intrat o infirmieră și ne-a spus că Shae și Noodle sunt în camera de așteptare. A trezit-o cu blândețe pe Nori și a ajutat-o să se așeze în scaunul cu rotile. Am împins-o pe hol, cu tata la câțiva pași în urma noastră. Amețeala lui Nori s-a transformat în entuziasm când a auzit de Noodle. Eram îngrijorată că se va extenua balansându-și picioarele, dar eram încântată să o văd atât de fericită.

Shae a sărit imediat ce am intrat în camera de așteptare.

– Fetița mea, a spus el.

Am simțit că mă îmbujorez de plăcere până mi-am dat seama că vorbea despre Nori. Am văzut că-și împachetase lucruri pentru el, într-o geantă care era pe scaun, alături. M-am întrebat dacă vom mai trăi vreodată sub același acoperiș. Camera era plină cu canapele lăsate, cu articole vechi din *Highlights for Children* și *Yacht living,* întinse pe mesele zgâriate. Dintr-un colț, un televizor anunța zgomotos un film polițist vechi, din anii 1980. Noodle părea agitat; o pagină din *Goofus and Gallant* zăcea deschisă în poala lui, necitită. Cred că era îngrijorat, așa cum fusesem și eu, că Nori nu va arăta ca Nori, că devenise altcineva. I-am văzut ușurarea când a realizat că e tot sora lui.

– Noodie! a strigat Nori.

A încercat să sară din scaunul cu rotile, dar n-a putut. Avea coastele legate, pieptul plin de copci. M-am gândit de câte ori îmi dorisem să poată sta liniștită, să stea locului. Aș fi dat orice să alerg din nou după ea.

– Unde sunt coastele tale rupte? a întrebat-o Noodle.

– Le-am păpat, a zâmbit Nori.

– Ce scârbos!

Noodle se învârtea de jur-împrejur, maimuțărindu-se pentru sora lui. A început un dans nebunesc în jurul camerei, spre încântarea lui Nori.

Nu-l avertizasem că râsul îi provoca lui Nori dureri. Dureri mari. Râsul ei s-a transformat repede în țipete, iar Shae a trebuit să o ducă înapoi în camera ei.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Noodle speriat, în timp ce părăseau încăperea.

– Încă o dor coastele, scumpule, i-am explicat. Dacă râde prea mult, o dor mai tare.

– Am rănit-o pe Nori? mă întrebă, alb la față.

– O să-și revină, i-am spus.

Era prima oară când o spuneam cu voce tare și chiar începusem să o cred.

L-am observat pe tata cu colțul ochiului. Eram atât de bucuroasă să fiu iarăși cu toată familia, încât uitasem că e cu noi în cameră. Că făcea și el parte din familie.

– Noodle, am zis, trăgând adânc aer în piept. El este bunicul tău, Ray.

Noodle a înlemnit. L-a scrutat scurt pe tata cu privirea, apoi s-a uitat din nou spre mine.

– Ray ca vulpea-de-mare sau Ray ca arma cu laser[1]? s-a interesat el.

– Ray de la Raymond, a spus tata.

Părea și el agitat, preocupat parcă să nu-l dezamăgească pe Noodle.

– Iar eu sunt Noodle, dar nu ca spaghetele, zise acesta, încă uitându-se la mine. De la Newton.

– Încântat de cunoștință, spuse tata.

A întins mâna, să dea noroc cu el. Noodle s-a uitat în cele din urmă la el. Și-a întins cu reținere brațul și a dat mâna cu el.

---

[1] Aluzie la asemănarea dintre numele propriu *Ray* și termenii *Stingray* (pisică-de-mare) și *raygum* (armă laser). (n.red.)

– Nori a fost lovită de o mașină.

– Știu, zise tata sumbru.

S-au uitat unul la celălalt și l-am recunoscut pe tata în curbura pe care o făcea maxilarul lui Noodle, în albastrul palid al ochilor lui, în pleoapele care îi atârnau ușor. Nu-mi dădusem seama până acum cât de tare semăna fiul meu cu tata. Aproape că nu puteam suporta să-l văd pe tata ca băiețaș. M-a făcut să am și mai multe remușcări că nu ținusem legătura.

Ce făcuse el atât de grav? Îmi găsise jurnalul, unde scriam despre aventurile mele romantice. Și pe atunci cred că voiam să sărut pe toată lumea. Tata scrisese „târfă" pe toate paginile, cu ruj – cu rujul meu sau cu unul dintre cele vechi ale mamei, nu eram sigură. N-am mai suportat să stau în aceeași cameră cu el după aceea, iar sentimentul părea să fie reciproc. Îmi era foarte rușine. Eram sigură că mă ura. Voia atât de mult ca eu să fiu o fată bună, o fată perfectă, copia la indigo a mamei mele, care se păstrase virgină pentru el. Și o parte din mine voia lucrul ăsta, dar partea mai insistentă voia să cunoască mirosul băieților, gustul lor, atingerea degetelor lor alunecând pe sub hainele mele. Când am avut șansa să plec din oraș, cu ultimul băiat trecut în jurnalul meu, am profitat de ea și nu mi-am permis niciodată să privesc înapoi.

În timp, perspectiva de a mai lua legătura cu tata devenise tot mai dificilă. Am fost tentată să-l sun după ce eu și Shae ne-am căsătorit și apoi, mai târziu, când am născut fiecare copil, dar imediat ce începeam să formez numărul îmi pierdeam curajul. Nu voiam să-mi întunece nimic fericirea. Nu-mi doream mirosul urât al trecutului pe pielea proaspătă a copiilor mei. Cum putusem să fiu atât de egocentrică și de nepăsătoare? Probabil că tata se speriase

de sexualitatea fiicei lui adolescente și nu știuse ce să facă. E de înțeles. Și pe mine mă speria gândul la copiii mei făcând sex. Nu era ceva despre care aș fi vrut să citesc și încă în detalii grafice. Mă întrebam dacă știa că eu și Shae făceam sex când Nori a fost rănită. Aproape că mă așteptam să spună „Ți-am zis eu – ceva rău urma să se întâmple după toată tevatura aia", dar el arăta prea slăbit ca să spună ceva dur. În plus, anii mei de tăcere erau cu mult mai aspri decât orice cuvinte ar fi putut el să-mi arunce.

Tata a încercat să-l consoleze pe Noodle, lucru pe care nu mi l-aș fi imaginat niciodată.

– O dor coastele când râde, zise, aplecându-se să-l bată pe Noodle pe umăr. Atâta tot. Se va pune pe picioare cât ai zice pește.

Noodle s-a ferit la început de atingerea lui, dar apoi a început să se obișnuiască. Am rămas împreună, în tăcere, câteva clipe după ce tata a terminat. Mi-am amintit mâna lui pe fruntea mea când aveam febră, mâna lui pe spatele meu când vomam.

– Ei, oameni buni, e timpul să plec, a spus, lovindu-și genunchii cu palmele.

Pocnetul a răsunat în cameră.

– Abia ai ajuns aici, i-am spus, copleșită de tristețe și de ușurare.

Despre ce am fi vorbit dacă rămânea? Unde ar dormi? Casa era prea vraiște pentru un oaspete. Dar cum să plece atât de repede?

– Trebuie să ajung la aeroport. Mâine e un târg mare pentru meșteșugari în Hinckley.

A scos din geanta lui câteva mașini și bărci din lemn și i le-a dat lui Noodle.

– Le-am făcut pentru tine și sora ta.

– Mulțumesc, Raymond.

Noodle a pus o mașinuță pe podea și a început să o împingă pe covorul neted. Tata s-a aplecat și i-a ciufulit părul.

– Mă bucur că te-am văzut, Flanny, a spus, îndreptându-și spatele cu un mormăit.

– Și eu, tată.

– Poate vii să mă vezi odată, după ce se înzdrăvenește Nori.

– Mi-ar face plăcere.

Prin minte mi-au fulgerat imagini cu casa din Cleveland. Trecuse mult timp de când nu mă mai gândisem la șervețelele de bucătărie brodate cu fete olandeze, la capacul de toaletă pufos, de culoare verde, la prosoapele cu dungi galbene. Lucruri care ar arăta ca ultimele vechituri într-un container pentru licitație, dar care mă umpleau de afecțiune când mă gândeam la prezența lor constantă din copilăria mea.

Ne-am îmbrățișat ușor, corpurile noastre abia atingându-se. Tata părea fragil. Apăsarea obrazului său neras și aspru mă făcea să simt mucezeala bătrâneții în respirația lui. Acesta era tatăl meu. Acest bătrân era tatăl meu. Când ne-am depărtat, mi-au dat lacrimile. Abia dacă am putut privi cum părăsește camera. Plăpândul meu tată, plecând acasă.

M-am așezat, răsuflând greu, pe canapeaua șubrezită.

– Ești bine, mami? m-a întrebat Noodle.

Îmi curgeau ochii și nasul în neștire, dar am încuviințat din cap. S-a așezat lângă mine până mi-am tras răsuflarea.

– Trebuie să merg să-mi iau la revedere de la tatăl tău și de la Nori. Poți să stai un minut singur aici?

– Am jucăriile de la Raymond, zise, apoi îngenunche pe podea și începu să se joace cu seriozitate cu una dintre bărci.

Când am intrat în cameră, Nori dormea. Shae stătea întins pe un pat gol aflat lângă al ei și scria. A întors imediat paginile cu fața în jos când m-a observat.

– E bine? am întrebat.

Nori arăta cam palidă.

– I-au dat niște medicamente pentru durere. O să doarmă.

– A fost solicitant pentru ea.

M-am sprijinit de perete și am pus geanta lui Shae pe podea.

– Cum te mai simți? m-a întrebat.

Am ridicat din umeri, expirând lung.

– De ce l-ai chemat?

Shae a apăsat un buton, pentru a ridica patul.

– Mi s-a părut că așa se cuvenea, zise acoperind cu vocea zumzetul aparatelor medicale. Dacă se întâmpla ceva cu Nori și tatăl tău nu ajungea niciodată s-o cunoască? N-ai fi putut să ți-o ierți.

Mi-am trecut mâna peste perdeaua care putea separa paturile, pentru intimitate, și m-a trecut un frison.

– Și dacă murea el înainte ca tu să încerci să-l cauți? Nici atunci n-ai fi putut să ți-o ierți, Flan.

M-am dus să înșfac un șervețel de pe suportul dintre cele două paturi. Shae și-a plimbat degetele peste coapsa mea.

– Vreau să poți trăi cu tine însăți, pentru că vreau să pot și eu trăi cu tine.

Și ochii lui s-au umplut de lacrimi. Și-a întins un braț și m-am urcat în pat lângă el; a apăsat butonul, iar partea

de sus a saltelei s-a lăsat la loc huruind. Am stat întinși, ținându-ne în brațe, iar lacrimile mele îi udau cămașa.

Din pat vedeam pe fereastră Mount Rubidoux. Dealul era carbonizat de la artificii; o brazdă întunecoasă, ca o rană, distrusese versantul. Nu părea c-avea să mai crească din nou ceva acolo. Dar auzisem că focul face parte din ciclul natural al muntelui. Zonele care par cele mai distruse și pustii vor fi într-o zi pline de viață, pământul se va hrăni cu ceea ce a ars acolo. Unele conuri de pin au practic nevoie de foc pentru a se deschide și a-și răspândi semințele în lume. Poate că acest accident era focul care avea să ne deschidă și pe noi, pentru a ne putea apropia din nou.

Eu și Shae am hotărât să-l aducem pe Noodle la spital în fiecare după-amiază, până la întoarcerea lui Nori acasă. Shae era hotărât să stea în salon; i-am promis că voi veni cel puțin o dată pe zi. Va fi mai ușor avându-l pe Noodle cu mine. I-am cerut unei infirmiere să stea cu Nori, ca Shae să-l poată săruta pe Noodle și să-i spună la revedere înainte să plecăm acasă.

Prin fereastra îngustă din sala de așteptare l-am văzut pe Noodle, așezat încă pe jos, încercând probabil să nu se îngrijoreze că durează atât de mult timp. Imediat ce ne-a observat, a început să împingă din nou barca tatălui meu, ca și când ar fi vrut să ne facă să credem că asta făcuse tot timpul.

Shae l-a luat în brațe.

– Ne vedem mâine, piticuț, bine?

– N-o s-o mai fac să râdă, promit! rosti Noodle solemn, ca la un jurământ.

– Ai voie s-o faci să chicotească numai, zise Shae și îl fixă cu privirea, ca și când ar fi vrut să absoarbă fiecare

centimetru al lui. Numai să n-o faci să hăhăie. Sau să hohotească.

– Cred că are voie Snicker-ele[1], am spus și eu, înfășurându-mi brațele în jurul lui Shae.

– Și Kinder-ele[2], s-a prins Noodle în joc, plin de mândrie.

– Dar fără marțipăneli[3].

Shae a dat din deget către Noodle cu pretinsă severitate.

Oare cât timp trecuse de când nu mai avuseserăm o conversație aiurită? De când nu ne mai distrasem împreună? Acest schimb de vorbe, scurt și dulce, era ca o gură mare de oxigen. Așa și sărutul pe care Shae mi l-a dat. La fel fusese și întâlnirea cu tatăl meu – șocantă cum a fost, vizita lui mi-a adus cumva un suflu de aer curat, mi-a ușurat puțin creierul. Mi-am amintit de ciocolata lui preferată – ciocolata Necco Sky, patru batoane într-unul singur. Nu mă gândisem la batoanele Sky de ani de zile. Uneori, tata rupea partea cu vanilie și mi-o dădea mie. Lui îi plăcea untul de arahide.

– Să n-o faci pe Nori Lion[4], i-a spus Noodle lui Shae înainte să plecăm.

În mașină a râs tot drumul spre casă, navigând cu barca tatălui meu pe bancheta din spate.

Acum, că îl văzusem, îmi puteam imagina viața tatei în Cleveland, singurătatea lui, cu o claritate care îmi rupea inima. Mă bucurasem de luxul de a fi în California,

---

1, 2, 3, 4 Jocuri de cuvinte, bazate pe numele unor dulciuri pentru copii (n.red.)

un loc în care nu dăinuiau amintirile din trecut, dar el trăia în casa pe care eu o părăsisem, casa în care s-a îmbolnăvit mama mea. Se lovea de amintiri în fiecare zi; probabil că pluteau în fiecare încăpere. Mă întrebam cum îi mersese la târgul pentru meșteșugari din Hinckley. Aveam o amintire despre noi doi, pe drumul spre Hinckley – cam la o jumătate de oră la sud de Cleveland. Aveam opt ani și ne duceam la târgul de Buzzard Day[1], care se ținea în fiecare primăvară. Luam micul dejun, clătite, la o școală elementară; după aceea, toată lumea făcea o excursie în parc și scruta cerul cu privirea, așteptând ceremonios apariția vulturilor. Nu înțelegeam de ce toată lumea e entuziasmată că vede niște păsări atât de urâte, care se hrăneau cu hoituri. Îmi era teamă că ar putea să adulmece pe mine moartea mamei mele.

Seara m-am dus la computerul din camera mea cu lucruri de la licitații și am căutat numele tatălui meu. Site-ul lui web, Minunile din lemn prelucrat ale lui Ray, era neașteptat de profesional, cu fotografii bine luminate ale bărcilor, ale mașinilor lui și ale celor câtorva vase cioplite de mână. Mă așteptam cumva la un site demodat, ceva cu clip art și muzică învechită. Mă întrebam dacă și-l făcuse singur. Am căutat o fotografie cu el – voiam să văd cum arată în afara spitalului – dar tot ce am găsit a fost o poză alb-negru, cu el ținând o daltă în mână. Mâinile lui arătau mult mai bătrâne, dar am recunoscut unghiile pătrățoase și alunița de la baza degetului mare. La biografia lui scria simplu „Ray Michaelson, dulgher". La rubrica Invitați, un client scrisese „Ne plac mașinile de

[1] Sărbătoare specifică orașului Hinkley din Ohio în cadrul căreia în fiecare an, pe 15 martie, se celebrează cu fast sosirea stolurilor numeroase de vulturi. (n.tr.)

curse ale lui Ray". Un altul adăugase „Ray e cel mai bun!!!" Nu-mi dădeam seama dacă mă simțeam mai bine sau mai rău știind că primește afecțiunea unor străini. Poate că erau prieteni de-ai lui. Sper. Am scris o notă scurtă la rubrica „Scrieți-i lui Ray", apoi am închis computerul. Era un început.

Mă întrebam ce altceva se va întoarce din trecut ca să mă bântuie, într-o zi. M-am întins între mormanele de haine și genți de damă, am închis ochii și am așteptat să văd dacă apare vreo himeră. Nori era o certitudine. Sodaba s-a materializat și ea. Oricât de mult voiam, nu mi-o puteam scoate din minte. Shae voia să fiu împăcată cu mine însămi și pentru a face asta, mi-am dat eu seama, trebuia să vorbesc cu Sodaba. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

După ce Noodle a adormit bușteau, m-am strecurat afară. Pământul era din nou plin de gunoaiele demonstranților. Pentru unii care se dădeau preocupați să păstreze America „pură" și „curată", lăsau o cantitate șocantă de gunoaie în urma lor. Îmi auzeam pulsul zvâcnind în urechi. Luna sângera printre cețuri, difuză, portocalie, ca vârful unei țigări mari. Făcea ca totul să pară alb și negru pe pământ.

Ghindele scânteiau în iarba aspră, ca niște gloanțe de argint. Am încercat să nu alunec pe ele în timp ce mă strecuram pe vârfuri spre casa familiei Suleiman. Toate luminile erau stinse. Uitasem să verific cât era ceasul – putea fi nouă seara sau miezul nopții. Îmi pierdusem orice orientare în ceea ce privește timpul. Insectele din arborele-de-mătase au făcut pe mine, m-au scuipat sau ce or fi știut ele să facă pe mine, lăsându-mi mici puncte de lichid pe brațe. M-am furișat sub o fereastră și m-am săltat ușor pe vârfuri încercând să arunc o privire înăuntru. Înainte

să-mi dau seama ce se întâmplă, m-am trezit trântită pe burtă, la pământ, cu brațele pironite la spate și cu iarba intrându-mi în gură. Am auzit în cap un țiuit, ca atunci când un ciocan lovește un stâlp metalic și m-a învăluit mirosul greu al unei colonii scumpe.

– Ce vrei? tună o voce bărbătească. De ce te furișezi pe-aici?

– Raminullah? am întrebat, cu glasul înăbușit.

Mi-am imaginat cum buzele lui crăpate se reped spre gura mea după ce îmi dă drumul la încheieturi, dinții lui mici ciocnindu-se de ai mei, mai mari. Eram îngrozită și, în același timp, excitată în mod straniu.

Omul s-a dat jos de pe mine. Când am întors capul, mi-am dat seama că nu era Raminullah. Bărbatul acesta era mai tânăr, proaspăt bărbierit, dar ochii erau întunecați și umezi, umbriți de gene lungi, ca ai lui Raminullah. Poate era o rudă.

– De unde îl știi pe Raminullah? întrebă neîncrezător.

– Este vecinul meu.

M-am ridicat și am scuipat câteva fire de iarbă. Dezgustat, mi-a aruncat o privire fioroasă. Mi-am simțit trupul sleit.

– Sodaba mi-a lovit fetița cu mașina.

– Și vrei să o faci să plătească.

Își încrucișă brațele.

– Nu avem încă facturile.

M-am gândit că se referă la cheltuielile de spital. Am simțit sânge în gură. Probabil îmi mușcasem limba.

– Nu facturi, zise. Vii să te răzbuni.

Nu era o întrebare.

– Nu, am spus. Nici vorbă de așa ceva.

– Atunci de ce ești aici?

Purta un maiou aspru, larg, de culoarea piersicii, mai degrabă o tunică. Una în care Walt Whitman s-ar simți

bine. Blugii negri păreau noi. Purta niște sandale grele, făcute trainic.

– Voiam doar să văd dacă Sodaba e acasă.

– De ce nu bați la ușă?

Și-a scos bărbia în afară în timp ce vorbea. Mișcarea mea de la licitații.

– N-am vrut să o trezesc, dacă dormea...

– Revino mâine, zise, cu vocea îmblânzită. Dimineață. După ora zece.

Dispăru în casă. Insectele cu aripi transparente ale Piei m-au împroșcat delicat, înțepător, până când am găsit energia să mă ridic și să mă întorc acasă.

Când am intrat în dormitor, Noodle a sărit din pat și m-a prins strâns, ca o lipitoare. Tremura. Nu purta chiloți. Partea de jos a trupului strălucea palid în camera întunecată.

– Unde ai fost? mă întrebă, isteric.

– Am făcut o mică plimbare, i-am spus.

În păr mai aveam încă fire de iarbă uscată. Speram să nu miros prea tare a apă de colonie de la omul care stătuse deasupra mea.

– M-ai lăsat singur?!

Nu-l mai auzisem niciodată atât de furios. Nu avusese probleme când l-am lăsat singur în sala de așteptare, dar asta era altceva. Știuse unde eram.

– Credeam că dormi buștean. Nu m-am dus foarte departe...

– Nu trebuie să-ți părăsești copiii, mami.

Asta m-a lovit din plin. M-am aplecat să-mi trag sufletul.

Din așternuturi se ridica un iz de urină. Noodle udase patul, ceea ce nu se întâmplase de ani de zile. M-am uitat și am văzut că pusese un prosop peste băltoaca de pe cearșaful cu Aquaman. Vederea prosopului

aproape că mi-a frânt inima. Ar fi trebuit să fiu acolo când s-a trezit ud, când avea nevoie de mine. Îmi dezamăgisem ambii copii.

– Stai să curăț aici, am spus.

Am scos așternuturile de pe pat. Am dat drumul la apă în baie și l-am spălat pe Noodle în tăcere. Trupul lui părea mic sub prosop, dar furia răbufnea, uriașă. Când l-am șters, mușchii i se încordau la atingere. A refuzat să-l mai ajut, și-a pus singur lenjeria și pijamaua, mi-a întors spatele și s-a băgat în pat. Chiar și după ce a adormit, corpul i-a rămas cuibărit, furios și îndârjit.

A doua zi dimineață era încă supărat. Când l-am lăsat în tabăra de zi, s-a îndepărtat de mine, micșorat de rucsacul lui mare, fără să-și ia rămas-bun.

M-am dus la spital și m-am uitat cu Nori la *Sesame Street.*

– Pase Mae, a spus Nori zâmbind, când i-am strecurat sos de mere în gură.

Tocmai începuse să mănânce din nou hrană solidă.

– Mda, pasărea mare, i-am spus eu, scoțând iute lingura din gura ei și privind cum sosul de mere i se prelinge pe bărbie.

Eram gata, gata să-i spun lui Shae despre întâlnirea pe care urma să o am cu Sodaba, dar scria de zor și nu voiam să-l deranjez. În plus, nu știam cum să formulez.

– E minunat că poți să lucrezi atât de mult, am spus.

– Mmm hmm, bâigui, cu stiloul încă în mișcare.

– O să termini disertația cât ai clipi, am spus.

A roșit, continuând să scrie.

După ce Nori și-a terminat castronul cu sos de mere, m-am ridicat să plec.

– Scurtă vizita, se auzi Shae, ridicând capul; vocea îi trăda o ușoară dezaprobare, dar sunt sigură că era ușurat că am venit totuși.

. . .

Când am ajuns în curtea noastră, cu nervii zdruncinați, omul care fusese deasupra mea stătea de gardă la ușa din față a casei familiei Suleiman. M-am simțit stânjenită și puțin tulburată la vederea lui, de parcă avusesem împreună o aventură sordidă de o noapte.

– Ai venit la Sodaba?

Se comporta de parcă nu mă văzuse în viața lui. Mă întrebam dacă plănuiește să mă percheziționeze. Avea degetele lungi și unghiile ovale, curate. Mi le-am imaginat mângâindu-mi formele, alunecând în sus, între picioare, dar el a bătut doar în ușă, un semnal special, o serie completă de bătăi. Cineva a crăcănat puțin obloanele; apoi ușa s-a deschis. O femeie pe care n-o mai întâlnisem mi-a făcut semn să intru. Peste blugii și tricoul cu mâneci lungi purta un șal, nu o burka. Era foarte tânără, probabil studentă la universitate.

Mă așteptam ca în casa familiei Suleiman să fie plin de covoare, de perne din mătase și lămpi sculptate, bogat ornamentate așa cum îmi imaginasem și depozitul lor. Am greșit însă din nou. Casa era foarte goală. Lângă un perete se afla o canapea din tweed, lăsată. Într-o parte, o masă și două scaune pliante. Covorul de pe jos era un pătrat uzat, cu imprimeuri geometrice de culoare brună, cafeniu-roșiatică și bej. Pereții erau goi, cu excepția calendarului care înfățișa câțiva pisoiași, într-un leagăn de lemn. Aerul mirosea a ceapă caramelizată, nu a tămâie.

– Ai venit să vorbești cu Sodaba? întrebă femeia.

Am dat din cap, cu inima cât puricele.

– Eu sunt Naima, zise, strângându-mi mâna. Sunt aici ca interpretă pentru Sodaba. Îmi pare rău pentru fata ta. Sodaba e copleșită de durere.

S-a îndreptat spre dormitoare. Casa era împărțită exact ca a noastră, dar încăperea pe care eu o foloseam pentru licitații la ei era dormitor. Am auzit o discuție în surdină. Apoi femeia reveni în living, urmată de Sodaba. Burka îi părea șifonată, ca și când tocmai s-ar fi sculat din somn. Voiam să știu dacă doarme cu burka, dacă avea voie să și-o scoată la baie sau trebuia să se frece cu buretele pe sub haine. I se permisese să o poarte cât timp fusese reținută? Simțeam nevoia dureroasă de a o lovi, de a țipa la ea, dar am dat doar din cap, pe post de salut; a dat și ea din cap, apoi a zis ceva ce n-am înțeles.

– Ia un loc, spuse Naima. Te invită să te așezi pe canapea.

Mă sfiam să mă așez de una singură pe canapeaua lungă, când cele două femei se așezaseră pe scaunele pliante, din metal. Arcurile au scârțâit sub greutatea mea.

– Ai venit să pui niște întrebări? a spus Naima.

– Vreau doar să știu câteva lucruri.

Vocea îmi tremura de la adrenalină.

Naima i-a tradus Sodabei, care nu a răspuns nimic.

– Cum ar fi? întrebă Naima.

– Cum ar fi...

Ce dracu' urma să o întreb? De ce porți burka dacă sunt treizeci și opt de grade la umbră? De ce ești în America? De ce mi-ai lovit fiica? Știi că mi-ai întors viața cu susul în jos? Mintea îmi era goală.

– De ce conducea fără permis? am spus, în cele din urmă.

Naima a repetat întrebarea mea pentru Sodaba, care a răspuns în câteva cuvinte.

– Are permis în Afghanistan, a tradus Naima. A încercat să obțină un permis aici, dar n-au lăsat-o să facă poza cu burka.

– Dar știe să conducă mașini americane?

Era ciudat să întreb despre Sodaba la persoana a treia, când ea era acolo, dar mi s-a părut mult mai ușor să vorbesc cu Naima, să mă uit la fața ei neacoperită.

– Mașinile americane nu sunt diferite de cele afgane. În Afghanistan au un Chrysler LeBaron.

De data asta, Naima îmi răspunsese fără să o consulte pe Sodaba. Era clar că se știau bine; își cunoșteau una alteia poveștile. Cel puțin ea o știa pe a Sodabei.

– Și i se permitea să o conducă?

– Înainte de regimul taliban, da. După aceea, nu. După aceea, femeile puteau fi pedepsite cu moartea dacă se urcau la volan. N-a mai condus de mulți ani, dar în ziua aceea trebuia să ajungă la doctor. Soțul ei a fost închis, știi, așa că a trebuit să conducă ea.

– N-am știut că a fost reținut.

– S-a dus să se înregistreze la Biroul pentru imigrări – știi că bărbaților din țările arabe li se cere să se înregistreze?

– Am auzit ceva despre asta, i-am spus.

Citisem un articol înainte de accident; avusese loc un protest la Oficiul Național pentru Imigrări și câțiva activiști pentru pace fuseseră arestați. Poate că erau aceiași oameni care stăteau pe peluza mea și cântau pentru ce credeau ei că e drept. Mă întrebam dacă bărbații arabi apreciau faptul că lumea protesta acolo. Poate nici nu observaseră; poate erau la fel de amorțiți ca și mine, restul lumii plutind în ceață în jurul lor.

– Zalmai – l-ai cunoscut afară, zise – l-au reținut pentru două zile. Iar Raminullah încă nu a fost eliberat.

– De ce?

Mă întrebam dacă nu cumva era implicată tipa din parc.

– Este specialist în microbiologie, așa că, bineînțeles, ei cred că făcea arme biologice. Dar el nu e terorist. E doar un bărbat din Afghanistan, un om de știință care studiază agenții patogeni ai plantelor. Iar acum l-au închis și nu știm unde se află. Ne temem că l-au trimis în tabăra de la Guantanamo Bay.

M-am cutremurat. Văzusem imagini cu bărbați în costume portocalii, auzisem zvonuri despre tortură și detenție pe timp nelimitat. Mi se făcuse pielea de găină.

– Și Sodaba?

– Am vorbit cu un avocat. Crede că o vor trimite înapoi în Afghanistan, după cercetări.

Am tras adânc aer în piept.

– Ai spus că Sodaba a trebuit să meargă la doctor. Era bolnavă?

– Sângera. E însărcinată.

Lucrul ăsta nu fusese menționat în nici un articol. Stomacul mi s-a strâns ghem. Deci, în ziua aceea amândouă ne-am temut să nu ne pierdem copilul. M-am gândit la toate obiectele din depozitul ei, aflate acum în al meu. Poate le vor putea folosi totuși.

– Cum se simte?

– Bine, deocamdată. A pierdut deja trei sarcini. Și un copil, mort la naștere.

M-am întors și am privit-o pe Sodaba; nu mă uitasem de mult la ea – fusese o umbră în colțul ochiului, aproape toată conversația. Nu-i puteam vedea ochii prin deschizătura acoperământului. N-aveam cum să văd cât de mare îi e pântecul, pe sub burka; ea însăși era ca un fetus, ascuns înăuntrul unui pântec mare, sub pielea opacă. M-am gândit la propriul meu copil, ascuns într-o clădire

din oraș. M-am gândit la Shae, care veghea răbdător, în vreme ce Sodaba putea să nu-și mai vadă niciodată soțul. Raminullah putea chiar să nu afle niciodată dacă i s-a născut copilul în siguranță. M-a cuprins amețeala.

Ușa din față s-a crăpat puțin.

– Sodaba rănește o fată americană, se auzi glasul lui Zalmai, din pragul ușii, și oamenii îi cer moartea. Între timp, armata voastră bombardează sate întregi, sute de copii au murit numai luna asta și nimeni nu mișcă un deget.

Se uită la mine de parcă eu ordonasem bombardamentele.

Era mai mult decât puteam suporta.

– Îmi pare rău, am spus. N-ar trebui să fiu aici. Trebuie să plec.

M-am ridicat de pe canapeaua care scârțâia, cu capul plin de sute de copii masacrați, unii dintre ei având chipul lui Nori, și m-am împleticit afară, prin norul lăsat de colonia lui Zalmai.

Mi-am dat seama că Noodle aproape că mă iertase pentru că m-a lăsat să-l îmbrățișez și s-a lipit de mine când l-am luat din tabără. Era minunat să-i văd, pe el și pe Nori, împreună, la spital, jucându-se, dar eram descurajată. Întâlnirea mea cu Sodaba m-a făcut să evit apropierea oricui, mai ales a lui Shae. Voiam să-l trag cât mai aproape de mine și să îi spun cât de mult îl apreciam, dar m-am trezit făcând un pas înapoi. Mă întrebam dacă simțea mirosul lui Zalmai pe mine.

– Știi că e posibil ca Raminullah să fi fost trimis la Guantanamo Bay? l-am întrebat în timp ce piesele de pe tabla de joc cu care se distrau copiii căzeau cu un zornăit.

– Călătorie sprâncenată, zise Shae cu o asemenea convingere, că am abandonat subiectul.

În acea seară, Noodle a fost invitat acasă la Ravi, să vadă un film. Sorbeam un pahar de vin la bucătărie, când am văzut cum o umbră neagră s-a mișcat în dreptul ferestrei mele. La început, am crezut că e umbra unui aeroplan; uneori avioanele militare zburau la înălțime mică peste campus, în drum spre baza forțelor aeriene March și înapoi. Apoi a trecut din nou și mi-am dat seama, cu surpriză, că era Sodaba. Dacă aș deschide ușa rapid, mă gândeam, aș putea să o dărâm la pământ. Ar fi părut un accident. Ar fi rapid, ușor. Lovitura lemnului ar scoate un sunet satisfăcător. M-a cuprins o senzație de bine, pe moment, dar aproape că m-am înecat cu vinul. Conștiință stupidă!

Am deschis ușa, cu grijă.

– Da? am zis, adoptând un ton de nerăbdare. Ce doriți?

Sodaba înaintă încet către mine, cu capul plecat, acoperit de văl. A scos dintr-o mânecă o foaie de hârtie împăturită și mi-a întins-o. Am desfăcut-o. Era o hârtie liniată, din cele cu trei găuri pe o parte.

„Stimată doamnă Parker", scria cu pix albastru. „Sodaba are nevoie de ajutorul dumneavoastră."

Ce rahat mai era și asta?

Am continuat să citesc.

„După cum știți, urmează să fie trimisă în Afghanistan, deportată, dacă nu facem nimic. Ea nu vrea să plece. Toată lumea de la Centrul Islamic e supravegheată – nu poate veni la nici unul dintre noi pentru ajutor. Propria ei casă este, de asemenea, sub supraveghere – poate ați observat mașina albastru-închis parcată pe strada dumnea-

voastră. Credem că sunt de la FBI. Dacă Sodaba este acum în fața casei dumneavoastră, înseamnă că mașina a plecat. Bărbatul din mașină ia o pauză pe la ora zece dimineața, cam o jumătate de oră. Vă vom fi veșnic recunoscători dacă puteți să o luați în acea pauză și să o duceți undeva în siguranță. Știu că vă cer mult, având în vedere cele întâmplate, dar acela a fost un accident, doamnă Parker, iar aceasta este viața ei și nu știm cui altcuiva să ne adresăm. Avocatul vrea să ne ajute, dar o poate face doar în limitele legale. Vă rog să distrugeți această hârtie după ce ați citit-o. Cu respect, Naima."

Sub numele ei era scris un număr de telefon și lângă el, în paranteză, cuvântul „mobil".

Naima nu putea să ceară ajutor pentru Sodaba uneia dintre Femeile în negru? Sau unuia dintre cei cu lozinci pentru pace? Vreunui student înțelegător? Dintre toți, de ce mi-ar cere tocmai mie să fac un astfel de lucru? M-am simțit ușor flatată că Naima îmi încredințează o asemenea sarcină. Și, în același timp, nedemnă. E clar că nu văzuse dorința de răzbunare din inima mea.

– Nu știu ce să-ți spun, i-am zis Sodabei.

Nu aveam nici o idee dacă mă înțelegea.

I-am simțit ezitarea. Șovăia în dreptul treptei care ducea spre bucătărie. Îmi venea să-i sfâșii vălul. Voiam să văd cine este această ființă care stătea în dreptul ușii mele. Aproape că nu părea umană. Era mai mult ideea de om. O movilă de material cu ceva respirație pe dedesubt. O fantomă întunecată care îmi rănise copila.

– Nu știu, am spus din nou. Aș putea să o sun, cred.

Mi-am ridicat mâna la ureche pentru a mima apelul telefonic. Acest lucru a părut să o satisfacă pe Sodaba. A dat din cap și s-a întors să plece. Am privit-o strecurându-se spre casă. Am observat o mașină albastră care

trăsese la trotuar în timp ce ea intra pe ușa din față a casei ei. Omul din mașină nu a coborât. Am mai citit scrisoarea de câteva ori, m-am tot uitat la mașină și m-am întrebat în ce naiba mă băgasem. M-am întrebat de ce Sodaba are nevoie de ajutorul meu, de ce nu se întoarce în Afghanistan, unde nu ar sări așa în ochi, unde s-ar amesteca perfect cu restul femeilor acoperite, unde nu ar trebui să fugă de oricine îi strigă numele. Și dacă nu voia să plece înapoi în Afghanistan, de ce continua să poarte burka? Doar talibanii nu îi suflau în ceafă în America. Nu înțelegeam.

Pot să spun nu, mi-am zis în sinea mea. *Nu trebuie să fac nimic.* Dar, pe undeva, nu eram convinsă. M-am gândit la ce spusese Shae, că nu eram împăcată cu mine însămi. Oare aș fi fost, dacă făceam asta pentru Sodaba? Dar dacă nu o făceam? M-am gândit la bombardamentele din Afghanistan. Puteam să o las pe ea și copilul ei nenăscut să se întoarcă la felul acela de viață?

Atunci am apelat la Walt Whitman.

Am înșfăcat *Fire de iarbă* din sertarul meu pentru lenjerie și am răsfoit paginile la întâmplare. Cartea se deschidea întotdeauna la *Cântec despre mine,* paginile care fuseseră răsfoite, marcate și studiate, violent subliniate de mama mea.

Sclavul fugărit s-a apropiat de casa mea și s-a oprit afară;
I-am auzit pasul sub care trosneau vreascurile
împrăștiate din stive,
Prin ușa întredeschisă a cuhniei l-am zărit
clătinându-se sleit de puteri,
Am alergat spre buturuga pe care se prăbușise și
l-am dus în casă și l-am liniștit,
Cu apă proaspătă am umplut albia pentru trupu-i
plin de sudoare și picioarele-i sângerânde,

I-am dat o odaie în care se intra printr-a mea și
schimburi curate;
Atât de limpede îmi amintesc cum își rotea ochii
de uimire și cât de stângaci mai era,
Și îmi amintesc că i-am oblojit rănile de la gât și
de la glezne;
O săptămână a stat la mine, s-a întremat și a fugit
spre nord;
Îl așezam lângă mine la masă, lăsând liniștit
flinta într-un colț.

Cum aș fi putut să citesc asta și să n-o ajut pe Sodaba după aceea? Cum puteam să nu îi telefonez Naimei și să nu-i spun da? Nu voiam să-i oblojesc Sodabei rănile și nici să-i spăl picioarele sau altceva de genul ăsta. Mai mult, probabil că n-ar accepta vreo haină pe care i-aș fi oferit-o, dar cu siguranță puteam lăsa ranchiuna deoparte, cel puțin pentru o vreme. Speram ca Shae să înțeleagă într-o zi.

Am rupt scrisoarea Naimei și mi-am băgat câteva bucăți în gură. Le-am mestecat cu dinții din spate, dar când am încercat să le înghit, nu alunecau. Am scuipat cocoloșul păstos în chiuvetă, am agățat peticul rupt, cu numărul de mobil al Naimei, pe computer și am ascuns restul bucăților sub zațul de cafea și macaroanele vechi din gunoi. Am luat o înghițitură mare de vin, apoi am sunat-o pe Naima și am revizuit planul.

Dimineața următoare a fost una liniștită, cu excepția câtorva gaițe albastre și a câtorva ciori. Deja îl lăsasem pe Noodle în tabăra de zi și tocmai vorbisem la telefon cu Shae și cu Nori. El mi-a spus că amândoi dormiseră noaptea; ea, că l-a visat pe Noodle în parc. După voce, părea că se mai înzdrăvenise.

Când Shae m-a întrebat ce mai fac, n-am fost sigură ce să spun.

– Încă tremur puțin, i-am zis.

– Sper că nu ești supărată pe mine, că l-am chemat pe Ray.

– A fost o decizie corectă.

Speram că și ajutorul pentru Sodaba să fie tot o decizie corectă. Chiar dacă asta însemna să am secrete față de Shae.

– Te iubesc, Flan, zise.

Nu-mi puteam aminti când îmi spusese asta ultima oară.

– Și eu te iubesc, i-am zis, cu lacrimile șiroindu-mi pe față. Ne vedem azi, mai târziu.

Avea să fie zăpușeală – o căldură înăbușitoare plutea în aer și amenința să copleșească totul spre mijlocul zilei. Am tras mașina pe peluza din spatele casei și am parcat-o sub chiparoși, așa cum făceam deseori când descărcam prada mea de la licitații. Am simțit o durere ascuțită când am scos scaunul lui Nori și l-am dus în casă. Shae ar fi trebuit să fie astăzi în mașină cu mine, nu Sodaba. Eram pe punctul de a-i telefona Naimei ca să anulez totul, dar

apoi m-am gândit la Walt Whitman, la tatăl meu și la ce o aștepta pe Sodaba în Afghanistan. Și am știut că nu pot da înapoi. Când a apărut, la zece și jumătate, am deschis portiera mașinii. Sodaba s-a aplecat, ghemuindu-se pe bancheta din spate, așa cum o instruise Naima. Inima a început să-mi bată cu putere; nu-mi venea să cred că fac într-adevăr lucrul acesta.

Am îngrămădit repede peste ea niște cămăși, fuste și pulovere vechi, asigurându-mă că las un spațiu în jurul capului acoperit, ca să respire. Probabil că nici nu era nevoie să adaug mormanele alea de boarfe peste ea – ea însăși arăta ca un maldăr de material negru; puțini și-ar fi dat seama că acolo e o persoană – dar voiam să nu am surprize. Conduceam către Store-U și mă tot uitam la morman prin oglinda retrovizoare, să văd dacă Sodaba mai respiră. Probabil că îi era foarte cald sub toate acele lucruri; mi-era teamă să nu se sufoce.

Când copiii mei erau mici, simțeam că-mi ies din minți că trebuia să stea pe bancheta din spate, cu spatele la mine. Nu suportam să nu le pot vedea fețele și piepturile înălțându-se și coborând, odată cu respirația. Eram sigură că aveau să sufere de sindromul morții infantile subite, când nu mă uitam. Deseori, îmi întindeam mâna să le ating trupurile, să simt mișcarea inspirației și expirației lor prin costumașele de pluș. Acum eram tentată să mă întind în spate și să ating mormanul de materiale, să văd dacă pot găsi pulsul Sodabei printre straturi, dar nu voiam să o alarmez. Probabil că existau tabuuri musulmane legate de atingere.

Managerul de la Store-U m-a văzut când introduceam codul și intram cu mașina pe poartă. Din nefericire, îl cunoșteam de la licitațiile mele; se ocupase cu administra-

rea depozitului Quickie de pe strada Monroe. M-a urmat, pe jos, până la compartimentul meu.

Era un tip corpolent și păros – brațele mari și păroase, fața mare și păroasă; firele de păr de pe piept i se îmbârligau peste gulerul cămășii albastre de lucru, iar pletele cârlionțate i se revărsau pe ceafă.

– Bună, Flan, zise când am coborât din mașină. Ce mai faci? Nu te-am văzut de-un veac.

M-am uitat repede la ecusonul cu numele lui ca să-mi împrospătez memoria. Am încercat să trimit mesaje telepatice către Sodaba, să nu se ridice de pe scaunul din spate. Am observat că mormanul începea să se miște și să se agite.

– Sunt bine, Mitch. Dar tu?

– Nu mă plâng. Mai mergi la licitații?

– Din când în când, am zis scurt, pentru că nu aveam de gând să-i spun povestea vieții mele.

– Copiii ce-ți fac?

– Sunt bine.

Aș fi clacat dacă începeam să-i povestesc despre Nori. Hainele de pe scaunul din spate s-au cutremurat. Probabil că Sodaba strănutase.

– Știi, nu vreau să par nepoliticoasă, dar mă cam grăbesc...

– Hai, atunci, lasă-mă să te ajut, zise, deschizând portiera din spate a mașinii și întinzându-se spre haine.

– Nu! am țipat eu, prea tare.

Spatele lui a înțepenit.

– Iisuse, Flan, zise, speriat, cu spinarea înțepenită. Ai un cadavru pe-acolo sau ceva?

– Sunt doar niște lucruri personale, am încercat eu să râd. Știi cum e.

– Hei, nici o problemă. Avem o mulțime de secrete depozitate pe aici.

– Nu e nimic secret..., am început eu, fără să știu ce altceva să spun; totul era secret.

– Oricum am de lucru la birou, a mai spus, de data asta pe un ton profesional. Mi-a părut bine să te văd, Flan.

A dat scurt din cap, nu s-a întins să-mi strângă mâna și s-a întors în clădirea mică, din prefabricate, în care își avea biroul. M-am prăbușit, sprijinită de mașină și am inspirat profund, încercând să-mi regăsesc calmul. Când am fost sigură că Mitch era departe, în biroul lui, și nu mai venea nimeni, am deschis lacătul și am ridicat ușa depozitului. Speram ca pe Sodaba să nu o tulbure vederea tuturor lucrurilor ei. Nu mă gândisem la impactul pe care l-ar fi putut avea reîntâlnirea ei cu hainele copilului mort. Am început să dau la o parte bulendrele de pe Sodaba – tricouri care făceau reclamă la baruri mexicane, echipe de baschet și la tabere de vară obscure; pulovere împletite de mână, în Irlanda, pulovere făcute la mașină, din Bangladesh; fuste mini din doc, fuste lungi și fuste cuminți de birou – și le-am aruncat într-un morman pe podeaua de beton a depozitului. Puțin câte puțin, se ivea și burka ei neagră. Au apărut brațele goale. I-am atins ușor podul palmei; așa părea mai prudent, deși nu eram sigură că vreo atingere este prudentă. Și-a ridicat ușor capul.

– Ești bine? am șoptit, dar nu a spus nimic. Poți să ieși acum.

S-a uitat în jur; mă întrebam cât de bine putea să vadă prin deschizătura vălului. Probabil că vederea periferică era grav compromisă.

– Haide.

Mi-a înșfăcat încheietura și agățându-se de mine s-a ridicat în poziție șezând. I-am simțit degetele osoase, cu unghii ascuțite. Apoi s-a apropiat și mai tare de portieră și tot chircită, a intrat repede în compartimentul de depozitare, ascunzându-se în colțul cel mai îndepărtat și mai întunecos. Îmi amintea de imaginea unui animal de la grădina zoologică. M-am simțit groaznic să gândesc astfel, dar era, pe undeva, adevărat. Aceasta era noua ei colivie, iar eu eram proprietara.

Partea a patra

Purtarea lui e la fel de slobodă
ca a fulgilor de nea.

Am sunat-o pe Naima, ca să ne traducă în timp ce eu și Sodaba ne treceam mobilul de la una la alta. I-am spus să-i zică Sodabei că voi lăsa ușa glisantă puțin deschisă. Aveam să las descuiată și ușa normală, decupată în ea. I-am spus că birourile se închid la șase; după aceea Sodaba putea ieși să folosească toaleta din complex. Dacă era încuiată, putea folosi peticul de iarbă din spatele curții, unde oamenii își depozitau rulotele, bărcile și mașinile vechi. Nu era ideal, dar era ceva. Am sugerat că dacă avea nevoie înainte de șase putea folosi un vas pe post de oală de noapte, pe care să-l golească mai târziu. Văzusem un vas mare și verde printre lucrurile ei. Am asigurat-o că nu erau paznici. Nu erau câini de pază. Eram destul de sigură că așa stăteau lucrurile.

Sodaba a pus telefonul la ureche fără să-și ridice vălul. Murmura din când în când câteva silabe către Naima. Nu știu ce-a spus. Naima nu traducea totul după ce Sodaba îmi dădea telefonul.

Le-am spus la revedere amândurora și am plecat, simțindu-mă ca bunul samaritean și în același timp ca o ticăloasă. Ce dracu' făceam? O trădam pe Nori aducând-o pe Sodaba în acest loc? Eram o persoană exemplară care dă dovadă de indulgență? O ajutam pe Sodaba câtuși de puțin? La jumătatea drumului către casă, mi-am dat seama că nu-i dădusem nimic de mâncare peste noapte. Am condus spre Gus Jr drive-in. Știam că musulmanii au niște restricții la hrană, dar nu eram sigură care erau ele. Îmi aminteam vag că e interzisă carnea de vacă. Puiul părea

destul de sigur. Am luat pentru fiecare câte un sendviș cu pui prăjit și suc de ghimbir și m-am întors la Store–U.

Mă temeam că Mitch o să întrebe de ce m-am întors atât de repede – am pregătit o poveste despre cum mi-am lăsat din greșeală portofelul în depozit – dar el abia dacă a ridicat privirea de la birou când am trecut pe poartă.

Sodaba stătea pe unul dintre fotoliile albastre, în întuneric. A tresărit când am deschis ușa. I-am văzut trupul înfiorându-se sub îmbrăcăminte.

– Am adus de mâncare, am zis în șoaptă.

Sodaba nu s-a ridicat. I-am pus sendvișul pe celălalt fotoliu, iar băutura pe podea. M-am gândit să stau să mănânc cu ea, dar aerul era prea încărcat. Înainte să ies am făcut o mică plecăciune ciudată. Cât timp mi-am mâncat sendvișul în mașină, m-am întrebat dacă gustam același lucru în același timp.

Secretul a continuat să mă tulbure în timp ce l-am luat pe Noodle din tabără și am condus spre spital. Îmi producea mâncărime, mă ardea și înflorea în trupul meu. Știam că nu puteam să-l fac pe Shae să înțeleagă de ce îmi petrecusem atât timp ajutând o femeie care ne-a rănit fetița. Abia dacă înțelegeam eu însămi.

– Nori a regresat puțin după ce ai sunat tu de dimineață, mi-a spus Shae. A făcut febră. Doctorul a crezut că e posibil să i se infectat ficatul – a trebuit să fugim jos și să facem o ecografie. Dar totul pare să fie bine. A ajutat-o Tylenolul[1]. Și e pe antibiotice, pentru orice eventualitate.

Vocea lui avea un ton ușor acuzator. Știam că o merit. Ar fi trebuit să fiu acolo, cu ei.

---

[1] Tip de medicament cu paracetamol. (n.red.)

– E puțin palidă, am remarcat, în timp ce Noodle îi citea lui Nori o carte, sărind cu grijă peste părțile hazlii, ca ea să nu râdă prea tare.

– Am încercat să te sun, a spus Shae, dar n-a răspuns nimeni acasă și n-am putut să te prind pe mobil.

Probabil că încercase când vorbeam la telefon cu Naima.

– Am avut niște comisioane de făcut.

Eram invadată de dorința puternică să o omor pe Sodaba. Voiam să mă întorc la depozit și să-i dau cu o tigaie în cap sau să îi scot burka și să i-o folosesc drept șireang. Nu-mi venea să cred că am fost de acord să o ajut. Femeia care mi-a băgat fata în spital, care a străpuns plămânii fetiței mele, care i-a infectat poate ficatul. De ce mama dracului o ajutam?

Trădătorul sunt eu și nimeni altul.

Când m-am dus din nou la spital, în dimineața următoare, Shae mi-a spus că Nori avusese o reacție alergică la antibiotice. Tot pieptul ei era acoperit de o erupție. M-am uitat cum infirmiera îi face o injecție și îmi venea să înfig seringa în Sodaba. Ea trebuia să țipe de durere, nu Nori.

Totuși, când am ajuns la unitatea de depozitare, m-a cuprins îngrijorarea când am constatat că ușa glisantă era trasă până jos și închisă cu lacătul. Am descuiat ușa normală, tăiată în metalul ondulat, și am pășit înăuntru. Ușa s-a legănat, închizându-se după mine, lăsând doar o

dâră de lumină. Aerul era încă înăbușitor, sigur erau peste treizeci și șapte de grade și întuneric – trebuie să fi fost beznă dacă ușa a stat complet închisă. Mi-a trebuit ceva timp ca să mi se obișnuiască ochii, să descifreze forma fotoliilor, marginea unui pat de copil. Mirosea oribil înăuntru. Sodaba folosise probabil vasul sau poate podeaua, ca toaletă. În aer plutea și un miros corporal – o duhoare pătrunzătoare, puternică. Nu-mi puteam imagina cum trebuie să fi fost pentru ea să petreacă ore întregi în întunericul acela, într-o cutie încuiată și urât mirositoare.

În cele din urmă, am văzut-o. Era ghemuită la pământ, cu burka acoperindu-i ușor fața și câteva fire de păr lipite de o parte a gâtului. Era întoarsă spre perete, iar obrazul îi lucea de sudoare. Avea o vânătaie pe un pomete, una mare și neagră. La început, am crezut că era o umbră, dar apoi am văzut că se mișcă odată cu ea. Mă întrebam dacă Ramînullah o lovise, însă mi-am amintit că era arestat. Poate o atacase cineva pe stradă. Poate căzuse în compartimentul întunecos, în timp ce căuta un loc unde să se ușureze.

Poate că o făcea chiar când eu am intrat. Se ghemuise la pământ ca o persoană care se ușurează în pădure. Sau poate că se ruga. Toate gândurile mele ucigașe m-au părăsit. Vederea pielii, imaginea vânătăii m-au făcut să mă simt umilă, oarecum timidă.

– Sodaba.

S-a ridicat în picioare. Abia dacă îi vedeam burka în lumina slabă, dar îmi dădeam seama că era acolo. Îi simțeam mirosul.

– Îmi pare rău că depozitul a fost încuiat, i-am spus. Nu e vina mea. Pe cuvânt.

Nu aveam nici cea mai vagă idee dacă mă înțelege.

– Probabil că te-ai speriat.

Abia dacă s-a mișcat.

Am observat sendvișul de pui pe fotoliu, încă învelit în hârtia unsuroasă.

– N-ai mâncat?

Am arătat spre el și am mimat că mănânc. Cutia cu suc părea să fie goală, răsturnată pe podea.

– Nu *halal,* a răspuns.

– Poftim?

– Nu *halal,* a repetat, cu vocea ei profundă.

M-am gândit că poate spunea „Nu în așa hal".

– Ești vegetariană?

Am coborât glasul, sperând că va vorbi și ea mai încet. Nu voiam să știe cineva că eram în compartiment.

N-a răspuns.

– *Halal,* a spus din nou, încercând să mă facă să înțeleg. *Halal.*

– O s-o sun pe Naima, am zis, formând numărul ei de telefon.

– *Da?* s-a auzit glasul Naimei.

– Ce înseamnă *halal?* am întrebat-o.

– Probabil că Sodabei îi e foame.

Naima părea obosită.

– Trebuia să fi vorbit despre mâncare.

Mi-a spus că *halal* se referea la regulile despre care mă întrebam – mâncare pregătită într-un anumit fel, potrivit cu legea islamică. Spunea că trebuie să evit să-i dau Sodabei carne de porc, alcool, carne de la animale sau păsări fără urechi externe, carne de la animale care nu au fost sacrificate în numele lui Allah.

Am încercat să mă gândesc ce animale nu au urechi externe. Broaștele?

– Puii au urechi exterioare? am întrebat-o pe Naima. I-am cumpărat un sendviș cu pui...

– Mâncatul în oraș e problematic, mi-a spus Naima. Dacă mâncarea *halal* a fost prăjită în același ulei ca mâncarea non-*halal,* atunci nu mai este *halal.*

– Cu ce ar trebui să o hrănesc atunci?

– E o piață de alimente *halal* la Universitate, a spus ea. Piața Salaam, lângă Taco Bell. O să-ți plătesc tot ce îi cumperi.

– Nu pot s-o țin aici, i-am spus Naimei. Ieri-seară a rămas încuiată din greșeală. E ca într-un cuptor.

– Știi unde o s-o duci?

Mi-a trecut prin minte casa Juliei. Ea nu ar trebui să fie acolo – era pesemne la Centrul Zen. Speram să nu fi vândut casa sau s-o fi închiriat.

– Mă gândesc eu la ceva, am spus.

– Ține-mă la curent. Dar nu-ți spune numele. Nu vreau să dai de necaz.

– Dacă îți urmăresc convorbirile, deja știu cine sunt, i-am zis.

Eram surprinsă cât de vie mă făcea să mă simt afacerea asta.

Am condus spre piața Salaam. Sodaba era ghemuită pe bancheta din spate, acoperită cu un cearșaf de un galben palid.

– Nu cred că e bine să ieși, i-am spus când am tras mașina în parcare. Probabil că FBI-ul supraveghează și magazinul ăsta.

Speram ca ea să înțeleagă. Părea să priceapă; a stat ascunsă, chiar și atunci când am oprit motorul.

– Stai aici, am spus.

Într-un fel, nu mă speria ideea că aș fi fost ținută sub supraveghere. Mă făcea să mă simt ca Samantha Walker, ca o spioană, cineva căreia merită să-i dai atenție.

Îndată ce am pășit în micul magazin, mi-am dorit să o fi adus pe Sodaba cu mine. N-aveam nici o idee ce îi plăcea sau ce voia. Aerul mirosea a mirodenii ciudate, poate puțin stătut. Pe perete se afla un mic frigider, plin cu legume pe care nu le recunoșteam – ceva care arăta ca un castravete, dar era încrețit, galben și curbat, aproape în cerc. Ceva care putea să fie o ridiche foarte mare. O încâlceală de păstăi verzi și gloduroase – fasole, poate. Am recunoscut roșiile. Pătrunjelul, ceapa. Tot restul rămânea un mister. Așa o fi fost viața pentru Samantha Walker – să învețe mâncăruri noi, să cunoască noi feluri de a fi în lume? Mi-am imaginat machiajul izvorându-mi spontan din pori, răspândindu-se egal pe fața mea, părul meu crescând lung și necruțător. Picioarele mele căpătau o energie nouă pe măsură ce pășeam spre raionul de delicatese, ascuns într-un colț al camerei.

Recipientele din metal de sub geamul neted conțineau cel puțin șase feluri diferite de măsline murate – de la cele negre, zbârcite, care arătau ca stafidele, la unele verzi, mari cât niște ouă. Alte recipiente conțineau bucăți de brânză de culoarea cretei, unele netezite cu ulei, altele înmuiate în boia de ardei, câteva plutind în lichid. Am observat și cutii cu ciudate legume murate – roz-deschis, galben-acid, verde-murdar, culori atât de vii, că nu păreau comestibile. Aerul mirosea diferit în acest colț al magazinului – tăios și ețetit, un iz de cameră de bolnav. Mi-am ținut respirația.

Pereții erau tapetați cu pagini de ziar, scrise în arabă, am bănuit eu. Ușa era împodobită cu un steag american. Mi-am ținut respirația. Nu era muzică, nu exista vreun zgomot de fundal, doar zbârnâitul jos al răcitoarelor. Am aruncat o privire pe fereastră; știam că nu trebuie să o mai țin mult pe Sodaba în mașină. S-ar încinge acolo chiar și fără straturile de material, chiar și cu fereastra întredeschisă. M-am simțit cuprinsă de oboseală după cât am rătăcit printre rafturile joase, aglomerate, apucând lucruri la întâmplare – o sticlă cu apă de trandafiri, o cutie de fasole arăbească, aromată cu chimion și lămâie, un pachet cu lipii, aproape la fel de mare ca o față de pernă. Se părea că Samantha părăsise clădirea. Mă întorsesem la Flan.

Un bărbat încovoiat apăru din camera din spate și mă privi de după tejghea.

– Pot să vă ajut?

– Aș vrea aceste lucruri, am zis, punându-le jos. Astea sunt toate *halal?*

– Mâncați *halal?* întrebă cu un aer amuzat.

– Desigur.

Am încercat să par convingătoare. De ce n-ar mânca *halal* o femeie blondă, cu umerii goi?

Omul a înșfăcat două prăjituri – niște cocoloașe, ca niște sâni, încărcate cu zahăr pudră – le-a împachetat în hârtie ceruită și le-a strecurat în mica pungă de hârtie cu restul alimentelor mele. Când mi le-a înmânat, a spus ceva despre Allah.

I-am răspuns mormăind același lucru, speram eu, am făcut o mică plecăciune și m-am grăbit spre mașină.

– E totul în regulă? am întrebat-o pe Sodaba când am urcat.

Își dezvelise parțial capul de sub cearșaf, probabil ca să respire mai ușor. Mi-am dat seama că ar fi trebuit să iau

ceva de băut, să bea ceva rece. Probabil că era incredibil de însetată. Speram ca apa de trandafiri să fie bună de băut. Am trecut punga cu alimente pe scaunul din spate. Când am ieșit din parcare am auzit-o fosnind prin ea.

Mai târziu, când am trecut granița în ținutul San Bernardino, am simțit o bătaie pe umăr. Am întors capul; mâna Sodabei se bălăbănea peste scaunul meu, ca o păpușă dezmembrată. Încerca să îmi dea una dintre prăjituri.

– Mamool[1], zise.

Nu eram sigură ce înseamnă, dar am luat-o oricum. Eram moartă de foame. Prăjitura era zgrunțuroasă și proaspătă, aromată cu migdale, poate și cu puțină apă de trandafiri. Când am mușcat, o bucată mare s-a sfărâmat și mi-a căzut în buzunarul de la piept al salopetei. Zahărul pudră care a rămas pe prăjitură s-a dizolvat și mi-a învăluit limba.

– E bună, am spus, dar era și uscată; aș fi vrut să am ceva de dat pe gât.

– Mamool, zise din nou.

Parcă suna ca „mama" și am simțit cum lacrimi îmi înțeapă ochii.

Eram tentată să întorc mașina și să mă îndrept spre spital, dar trebuia să scap mai întâi de Sodaba. În nici un caz n-aș fi adus-o în preajma fiicei mele. Mă întrebam dacă avea să nască fără probleme, dacă va auzi vreodată pe cineva spunându-i mamă în cazul când chiar așa le spuneau copiii afgani mamelor lor. M-am înecat cu zahăr pudră și am început să tușesc atât de tare, că aproape a trebuit să opresc mașina.

---

[1] Prăjitură arăbească tradițională cu umplutură de nuci, fistic sau curmale (n.red.)

Odată ce am cotit pe drumul care ducea spre munte și am fost sigură că nu ne urmărește nimeni, i-am spus Sodabei că poate să se ridice. Nu eram sigură că mă va înțelege, dar am văzut în oglinda retrovizoare cum se îndreaptă pe scaunul din spate, o nălucă neagră. Era o imagine deconcertantă, ca o umbră vorbitoare, o fantomă materializată acolo unde era de obicei fixat scaunul lui Nori. Nu suportam să mă gândesc la el gol, în camera pentru licitații, ca și când ar fi fost un alt lucru de vânzare. O să-l fixez din nou în mașină, imediat ce ajung acasă.

– Poți să vii în față, dacă vrei, am spus. Opresc mașina și poți să treci în față.

Nu dădea semne că ar fi înțeles. De fapt, mă bucuram într-un fel. Burka ei era pătrunsă de sudoare. Mirosul ar fi fost și mai înțepător lângă mine.

Drumul în munte era lung și enervant. În hainele ei negre, Sodaba parcă era doamna cu coasa, care îmi dădea târcoale. Mă întrebam dacă nu cumva prezența ei n-o să ne facă să luăm o curbă peste marginea râpei. Am fost recunoscătoare când am ajuns în sat și am putut să ne îndepărtăm de coborâșul periculos.

Mi-a luat ceva timp până când am găsit poteca sau ceea ce cu greu se putea numi drumul. De astă dată, am reușit să văd de la distanță casa albastră din spatele copacilor. Probabil că erau mult mai desfrunziți pentru că înainte nu se vedea de pe drum. Ramurile loveau din nou parbrizul mașinii în timp ce conduceam pe cărăruia denivelată și bolovănoasă. Când am ajuns în poiană, am răsuflat ușurată.

– Așteaptă-mă aici, i-am spus Sodabei înainte să cobor din mașină.

Nu voiam să fie de față când forțam ușa casei. Avea și așa destule încurcături. Dacă urma să fie cineva arestat pentru asta, atunci aceea eram eu. Era o plăcere să mă aflu în aer liber – era mult mai rece aici, pe deal, decât în valea noastră înecată de smog, încinsă de căldura verii.

Așa cum bănuiam, ușa era încuiată. Am dat ocol casei, acele de pin moarte îmi scârțâiau sub picioare și m-am uitat pe fereastră, ca să mă asigur că nu e nimeni înăuntru. Spre ușurarea mea, casa părea goală. Fereastra de la bucătărie era întredeschisă. Am ridicat-o și m-am strecurat prin deschizătura îngustă. Aproape că am rămas blocată în chiuveta uscată de sub fereastră, înainte să mă prăvălesc la podea. Am atins câteva jucării de sticlă care atârnau din tavan. Când au început să se rotească și să zornăie împreună, fremătând în aer, un mic fior mi-a străbătut trupul.

Am deschis frigiderul – era gol, cu excepția unui borcan plin-ochi cu gem de gutui. Am scos capacul, mi-am cufundat degetul în gemul rece și mi l-am lins. Avea un gust ciudat, dar liniștitor. Aveam sentimentul că eram Julia, că Julia era Flan, cu câteva decenii mai bătrână, când aș fi trăit fără grija copiilor, poate și fără cea a soțului. Părea aproape inevitabil. Am încercat să nu plâng, plimbându-mă prin casă, atingând fiecare obiect, gândind *al meu, al meu, al meu.*

Eram atât de prinsă de fantezia mea, că aproape am uitat de Sodaba care aștepta în mașină.

Casa părea diferită, mai mică, odată ce Sodaba a intrat. Nici una dintre noi nu știa ce să facă. Sodaba s-a dus la baie, iar eu m-am ocupat de sacoșa cu cumpărături. Tot

conținutul mirosea ca magazinul Salaam. Am încercat să descopăr ce fel de masă puteam pregăti; prăjiturile nu erau probabil suficiente pentru a o sătura pe Sodaba.

Am deschis cutia de fasole și am deșertat-o într-o tigaie din fontă. Boabele erau învelite în ceva ca o ceară, care se încreținse pe forma cutiei. Am împins conținutul în jos cu o lingură. Aragazul făcea figuri și a trebuit să îl aprind cu un chibrit lung din cutia de pe ferestruică, dar chiar și așa flacăra se tot stingea.

Eram atât de preocupată de ochiul aragazului că abia am observat când s-a deschis ușa de la bucătărie.

– Alo, e cineva aici?

Spre mirarea mea, Julia păși precaută în bucătărie. Părea mai degrabă surprinsă decât speriată.

– Bună! i-am spus, amestecând în fasole.

Încălzită, pasta se dizolvase într-un sos gros și începea să miroasă delicios – apetisant, picant și hrănitor.

– N-ar fi trebuit să te afli aici.

– Aici e casa mea, zise rar.

Nu-mi dădeam seama dacă era furioasă sau năucită.

Nu era în salopetă. Purta sandale, blugi și un tricou roșu mulat; soarele tatuat i se ivea la baza gâtului, ca și când ar fi răsărit sau ar fi apus pe pieptul ei. Nu era pătată de vopsea. Nici nu purta veșmânt călugăresc. Nu arăta nicicum ca mine. Părul începuse să-i crească, se ițea din creștetul capului, ca un ciulin. Avea chiar și culoarea ciulinelui, oarecum, un fel de alb cu tentă violacee.

– Presupun că ar trebui să te întreb ce faci aici, spuse ea, cu voce aspră, punându-și mâinile în șolduri.

– N-am crezut că tu o să fii acasă.

Îmi zvâcnea inima, ca un pumnișor.

– Așa că te-ai gândit să dai o spargere, nu? zise și își întinse brațele.

– N-am știut unde în altă parte să merg.

Mi-am aplecat capul peste tigaie. Aproape că nu mă puteam uita la Julia. Poate tocmai se întorcea de la un randevu. Oare călugărițele aveau voie să meargă la întâlniri? În miezul zilei? Am simțit un ghimpe de invidie.

– Ce s-a întâmplat? Unde-ți sunt copiii?

– Nori a fost lovită de o mașină.

Imediat ce am rostit cuvintele, fața mi s-a congestionat. Am scăpat lingura în oală și m-am întors spre ea.

– Fata ta?

Părea uimită.

A început să-mi curgă nasul, dar n-am făcut nimic să-l opresc.

Șovăind, Julia s-a apropiat de mine. Întâi mi-a atins umărul. Apoi părul, sprânceana, în cele din urmă obrazul. Mirosea a semințe de chimen.

– E...

– O să-și revină, am zis eu și am început să plâng și mai tare. Julia m-a luat în brațe. Am stat acolo, una în brațele celeilalte, până când Julia a sărit ca arsă.

– Doamne sfinte! țipă. Ce dracu'?

Sodaba apăruse în pragul ușii.

– Ea e Sodaba, am spus, ștergându-mi ochii cu brațul. E vecina mea. E din Afghanistan. Ea mi-a lovit fata.

– Stai o secundă, zise Julia frecându-și tâmplele. Cred că trebuie să stau jos.

S-a așezat pe un scaun de bucătărie.

În timp ce încercam să-i explic Juliei situația, Sodaba a traversat bucătăria și s-a dus la chiuvetă. A spus un fel de rugăciune, apoi a deschis robinetul. S-a spălat de trei ori

pe fiecare mână. Din spate nu vedeam ce face, dar părea că își clătește gura, scuipând apa în bazin cu mare plăcere. Apoi a inspirat apă pe nas parcă și-a suflat-o înapoi. A trecut la spălarea viguroasă a feței și a capului, a urechilor, a nasului. Apoi s-a aplecat și și-a frecat picioarele goale de trei ori. A ieșit din bucătărie, cu burka plină încă de transpirație, dar acoperită cu un luciu de apă proaspătă. Am urmărit cum începe să-și facă seria de rugăciuni pe covorul din living. Semăna oarecum cu o gimnastică – diferite poziții ale brațelor, șederea, arcuirea, întinderea la pământ, ridicarea, schimbarea direcției, coborârea la loc, toate acompaniate de incantații guturale. Mă întrebam pentru ce se roagă. Putea ea să știe poziția Meccăi, de oriunde s-ar fi aflat, sau se ruga în toate direcțiile pentru eventualitatea în care nu știa în ce parte să se îndrepte?

Julia s-a ridicat. Mi-a atins scurt creștetul capului înainte să intre în living, a tras o pernă tare și rotundă de sub o măsuță și a intrat în postura meditației clasice, la doar câțiva pași de Sodaba. A început o incantație ca un murmur liniștit. Sodaba a ezitat un moment; auzind sunetele, și-a ridicat capul din propriile rugăciuni, înainte să continue.

Le-am privit pe cele două femei, vocile lor amestecându-se într-un murmur, amândouă sigure pe ceea ce făceau. M-am așezat pe scaunul de bucătărie, agitată, fâțâită fără să știu ce să fac cu mâinile, cu picioarele. În cele din urmă mi-am amintit de fasole. Nu mă puteam ruga, nu puteam medita, dar puteam cel puțin să am grijă să nu se ardă fasolea.

Dădeam cu lingura pe fundul oalei și încercam să-l invoc pe Whitman, puterea mea spirituală superioară, dar

singurul vers care mi-a trecut prin minte a fost *Acum nu voi face decât să ascult.*

Câteva minute mai târziu, Sodaba și Julia au apărut în bucătărie. I-am dat fiecăreia câte un fel de burrito cu fasole arăbească aromată cu lămâie, rulată în lipia subțire și moale. Au luat câte o farfurie, în liniște. Sodaba a urmat-o pe Julia în living. Păreau să fi ajuns la un fel de consens în rugăciunea lor împărtășită. Mi-am adus și eu farfuria din bucătărie și ne-am așezat pe podea, într-o tăcere camaraderească, Sodaba întorcându-se puțin într-o parte în timp ce lipia îi dispărea sub văl. Fasolea era caldă și condimentată, cam uleioasă pentru gustul meu, dar sățioasă.

După ce ne-am curățat farfuriile, Julia a mimat că-și scoate hainele și le pune în mașina de spălat, ca să o convingă pe Sodaba să își dea jos burka și să o spele. Sodaba s-a încuiat în baie. În cele din urmă, ușa s-a crăpat și am observat mâna goală a Sodabei, ținând materialul gros. A trebuit să mă abțin să nu împing ușa în lături ca s-o văd goală, să văd cum arăta sub tot negrul acela, dar Julia a luat burka și Sodaba a închis din nou ușa și a încuiat-o. Curând, am auzit apa curgând în baie. Mi-o imaginasem pe Sodaba invizibilă sub burka, invizibilă în baie, în afară de mâini, picioare și o parte a obrazului, cu trupul transparent, aidoma apei care se revărsa asupra ei.

– Așadar, ți-am urmat sfatul, mi-a spus Julia în timp ce stăteam în bucătărie, iar mașina de spălat clipocea și se zgâlțâia. Burka Sodabei era îndesată înăuntru. Eram curioasă dacă nu va înnegri apa. M-am dus la Centrul Zen, gata să intru acolo pentru tot restul vieții, dar mi-a trecut o întrebare prin minte. Mă face asta să spun „Da" în interior? Și nu mă făcea. Răspunsul era că nu. M-a stupefiat, dar asta este! Așa că, mi-am cerut iertare de la preot, am făcut cale întoarsă, am venit acasă și am dat gata cea mai bună lucrare pe care am pictat-o vreodată în viață.

– I-auzi! am spus.

Mă simțeam smerită. Nu eram sigură că îmi mai urmase vreodată sfatul cineva în afară de Noodle.

– Oricum, a fost cam prostesc din partea mea să las niște cutii să-mi hotărască viitorul, continuă ea, chicotind. Încercam să fiu Yoko Ono[1], dar semănam mai mult cu Monty Hall[2].

– Crezi că vei primi vreodată înapoi cutia cu „Nu"?

Mă întrebam dacă și ea era scrisă cu auriu sau dacă i se atribuise o altă culoare. O culoare metalică, rece, argintiu poate.

– N-am nici o idee. Am lăsat-o într-un depozit din Rialto și n-am mai plătit după prima lună. Dacă vrea să

---

[1] Yoko Ono Lennon, artistă și muziciană japonezo-americană, cunoscută pentru arta ei avangardistă și pentru mariajul cu John Lennon. (n.tr.)

[2] Gazda cunoscutei emisiuni de televiziune *Let's make a deal.* (n.tr.)

mă găsească, o s-o facă. Dar nu mai contează. M-am hotărât.

– Aș dori foarte mult să văd tabloul, am spus, emoționată că am jucat un rol în decizia ei.

– Este în spatele ușii cu numărul unu[1].

Cu o mișcare dramatică, și-a rotit ambele brațe, spre o ușă care, presupuneam eu, dădea spre o debara.

Studioul din spatele ei era surprinzător de mare – înainte fusese probabil un dormitor – și era foarte luminos. O pânză uriașă stătea sprijinită de un perete. Pe cea mai mare parte a suprafeței era o spirală dezordonată de culoare, la fel cu interiorul cutiei de carton sau exteriorul mașinii Juliei. Totuși, în centrul pânzei desenase o salopetă, ca acelea pe care le purtam eu. Fiecare încrețitură, fiecare umbră era perfectă. Se contura ca și când înăuntru ar fi existat un corp, rotunjind-o, dar invizibil; era doar salopeta, dreaptă, cu cracii desfăcuți până la lățimea unor umeri și pânza unduindu-se, parcă atinsă de o adiere. Prin găuri străpungea lumina, ca scânteierile divine ale soarelui. Când m-am aplecat s-o văd mai de-aproape, am observat că firișoarele sclipitoare erau de fapt fire de păr lipite de pânză, unele blond-alburii, altele pictate în auriu.

– Ăsta e părul pe care l-am tuns eu? am întrebat, dornică să ating pânza, dar fără să am curajul.

– Da.

– Credeam că o să-l lași pentru păsări.

– M-am răzgândit.

Eram copleșită să văd acolo părul lui Noodle, atât de asemănător cu al lui Nori, așa cum era înainte de accident. Pletele ei ajunseseră acum atât de turtite și de încâlcite pe perna de spital; abia așteptam să o șamponez cum trebuie.

[1] Aluzie la emisiunea de mai sus. (n.red.)

Părul Juliei îl înconjura pe al lui Noodle, cu toată albăstrimea ascunsă sub poleiala aurie.

– Asta sunt eu?

– Poate, îmi răspunse cu un zâmbet viclean.

Am simțit că mă trec fiorii.

– Are un titlu?

– E destul de lung, zise.

A arătat spre titlul scris cu auriu de-a lungul marginii pânzei. *Mă depărtez ca aerul – îmi scutur părul alb către astrul ce scapătă.*

Am suspinat adânc.

– Nu se poate!

– Știu că nu e cel mai ușor titlu din lume...

– E Walt Whitman.

– Desigur.

– Dar de unde știai?

Nu mi-am mai găsit cuvintele.

– Toată lumea știe de Whitman, zise, iar pe mine m-a străbătut o undă fierbinte de gelozie, de bucurie, poate.

– Îl iubesc. E foarte zen.

A tras din sertar o carte micuță. Avea culoarea cuprului, cu fața lui Whitman pe copertă. Fotografia mea favorită a lui, cea în care e tânăr și ochii privesc pasivi și albaștri din imaginea alb-negru, cu buzele moi printre între mustață și barbă. O carte în care nu era decât poemul *Cântec despre mine.*

– Apelez deseori la ea, zise, întinzându-mi cartea.

Mi s-a părut minunat de răcoroasă în palma mea. Am răsfoit-o. Paginile pline de sublinieri. Nu fiecare vers, dar multe dintre ele. Cu creionul, apăsat.

– Mama? am șoptit.

– Cum?

– Scuză-mă, am spus clipind de câteva ori. Mama mea iubea cu adevărat poemul ăsta.

De fapt, ce voiam să îi spun era „Cred că mama mea vorbește prin tine". Ceea ce voiam să întreb era: „Tu ești mama mea? Ești Nora acum?" Părea oarecum firesc să fie mama. Ar fi fost la fel de logic cam cât erau și restul întâmplărilor din ultima săptămână. Tatăl meu se materializase; de ce nu s-ar fi materializat și mama?

– Îmi e foarte dor de ea.

Am început iar să plâng. Nu mi-am dat seama că în tot acel timp o căutasem pe mama, în spațiile de depozitare, în cutiile cu haine, în paginile subliniate ale cărților. Când Julia m-a cuprins din nou în brațe, îmbrățișarea ei nu avea nimic romantic sau voluptuos. Am simțit doar o căldură, ca un piure, ca o haină de iarnă bună, ca acasă.

Când am plecat, Sodaba era încă în baie. N-am putut aștepta până ce i s-a uscat burka. Eram deja în întârziere – Noodle avea să iasă curând din tabără și mă aștepta un drum lung.

– Este pe mâini bune, m-a asigurat Julia. Pot contacta niște oameni. Vom găsi un loc pentru ea.

Unde va ajunge Sodaba? Oare ea și Raminullah se vor revedea vreodată? Voiam să îi spun la revedere, dar probabil nu m-ar fi auzit din pricina zgomotului făcut de robinet, iar dacă m-ar fi auzit, oricum nu m-ar fi înțeles. În schimb, i-am urat în gând noroc. Ciudat, dar avea să-mi fie dor de ea. Sodaba era secretul meu. Umbra mea. Cutia mea nedeschisă.

Julia a încercat să-mi dea exemplarul ei din *Cântec despre mine,* dar am oprit-o. I-am dat numerele de telefon al Naimei și al meu, apoi i-am sărutat palma mirosind a

condimente, iar ea a atins-o, cu urma încă umedă a buzelor, de obrazul meu.

Patruzeci și șapte de minute mai târziu decât ar fi trebuit, transpirată și ușor năucită, parcam în dreptul Centrului pentru Dezvoltarea Copilului. Directoarea, o femeie căreia toți îi spuneau domnișoara Linda, m-a tras deoparte imediat ce am intrat pe ușă.

– De data asta voi renunța la taxa de întârziere, zise, cu vocea joasă și fermă. Știu prin câte treceți. Dar nu puteți face un obicei din asta, doamnă Parker.

Întârziasem de câteva ori săptămâna trecută, dar mai puțin de zece minute. Nimic de genul ăsta.

– Îmi pare rău, am spus. Nori a mai făcut un test, iar eu am pierdut noțiunea timpului...

Ce mincinoasă devenisem. Dar nu puteam să-i spun direct că dusesem o fugară la ascunzătoarea ei din munți, nu?

– Trebuia să fi sunat. Newton a fost foarte îngrijorat. A adormit în cele din urmă în biroul meu; acum doarme acolo.

Era mai presus de înțelegerea mea cum putea să arate proaspătă și apretată după atâtea ore de stat cu copiii. Bluza roz cu mâneci scurte nu avea nici o cută. Machiajul ei era imaculat. Ea și Samantha Walker ar fi probabil prietene. Mă simțeam atât de șleampătă în timp ce o urmam pe hol, ea, cu tocurile joase păcănind pe podeaua ceruită și eu, cu adidașii mei scârțâind și fosnind.

Biroul era bine aerisit și cât se poate de ordonat. Chiar și lucrările copiilor erau înrămate, puse după sticlă. Noodle era sălbaticul din cameră, făcut ghem într-un colț, cu capul odihnit pe genunchi. Parcă pletele îi crescuseră peste noapte. Pe obrazul mânjit se vedeau dâre de lacrimi. Unul dintre picioare îi era murdar de iarbă. Pantofii lui portocalii, transparenți, se dezmembrau, firele de cauciuc ieșiseră din împletitură.

– Suntem îngrijorați în privința lui Newton, șopti directoarea. Pare mereu obosit. Doarme cum se cuvine? Face baie? Mănâncă bine? Consecvența este foarte importantă pentru copii, când are loc o traumă familială...

– Noodle e foarte bine.

M-am aplecat și l-am luat în brațe. Miroseam în respirația lui biscuiți de graham, un iz de dinți nespălați. I-am simțit sucul de mere vărsat pe cămașă și întărit, părul nespălat. Am înaintat cu greu pe hol cu el în brațe, am împins ușa cu șoldul pentru a o deschide. Nu înțeleg de ce copiii devin mai grei când dorm – de parcă energia lor se coagulează și se transformă în nisip ud.

Noodle s-a trezit când am ieșit în aerul fierbinte. A scos un strigăt înăbușit și s-a eliberat din strânsoarea mea.

– E în regulă, Noodle, am spus. Acum mergem acasă.

Știam că domnișoara Linda ne privește dinăuntru, de după ușile de sticlă.

A clipit de câteva ori, apoi s-a așezat în praf.

– Mami, ai uitat de mine, se auzi vocea lui stridentă.

– Nu te-am uitat, Noodle, am spus, cu stomacul făcut ghem. Cum aș fi putut să-mi uit băiatul? M-am blocat în trafic, asta e.

– Nu știi nimic, mami! mă mustră el. Nu știi nimic despre băieți.

Un copil m-a întrebat: Ce e iarba? venind către mine / cu mâinile pline de fire; / Ce să-i răspund? decât el nici eu / nu știu mai mult.

– Dar știu că te iubesc și știu că nu te-aș uita niciodată.

Urechile îmi zvâcneau din pricina vinovăției. Mă gândisem eu la Noodle cât fusesem cu Sodaba în mașină?

– Ai uitat de Nori! urlă, alergând spre grădina comunității, un câmp gol dintre clădire și complexul de locuințe pentru familiști.

– Noodle, mașina e aici, am strigat după el. Nu putem merge pe jos, astăzi trebuie să mergem cu mașina acasă.

A continuat să fugă. Am gonit după el, simțindu-mi gâtul uscat de căldură, transpirând sudoare și apă prin pori până am ajuns leoarcă. Cum putea un copil de șase ani să alerge atât de repede? Câmpul era mort, sfârâmicios sub picioarele mele, găunos de la tunelele de șarpe și de popândău. Din munții Box Spring se răspândea un miros de salvie, de noroi și de blană arsă.

– Noodle! am insistat.

Un cart de golf de la campusul Physical Plant se ivi și coti de-a lungul aleii neasfaltate care traversa câmpul. Noodle nu părea să-l vadă; continua să alerge la întâmplare, bălăbănind din mâini.

– Noodle, am țipat, oprește-te!

Dacă șoferul cartului nu-l vedea? Dacă îl lovea? Îmi imaginam că am doi copii în spital, doi copii pe care abia mă înduram să îi văd. Am alergat atât de tare încât am crezut că tălpile îmi iau foc. Chiar înainte ca mașina să treacă în viteză pe lângă el, l-am ajuns pe Noodle și l-am trântit la pământ. Tipul care ne tundea iarba în curte a întors capul și ne-a făcut cu mâna, de parcă ar fi fost la o paradă.

L-am prins pe Noodle în brațe; în jurul nostru domnea mireasma ierbii moarte. Avea fruntea zgâriată. Nu sângera mult, dar era julită și plină de țărână.

– Ai pățit ceva?

A clătinat din cap și s-a lipit de mine. Gâfâiam amândoi. Ne-am îndreptat spre casă, mână în mână, lăsând mașina în parcarea de la Centru, și ne-am oprit doar ca să furăm un pepenaș din grădina Piei. Când ne-am afundat mâinile în fructul umed și buretos, am încercat să nu ne uităm la micuța noastră bucată de pământ, veștejită, cu dovlecei zbârciți.

Pe veranda noastră stătea o femeie; am văzut-o imediat ce am intrat în curte. Purta o jachetă bleumarin, o fustă până la genunchi și o bluză albă, pantofi mari, ciorapi, iar părul ei castaniu era prins la spate într-un coc. Ținuta guvernamentală standard. Probabil că fierbea în hainele alea. Am verificat dacă mașina de care pomenise Naima era parcată pe trotuar. Era și un tip impasibil, la volan. Femeia asta trebuie să fi fost cu ei. Așa plină de pepene cum eram, îmi simțeam gura uscată. Am înghițit cu greu.

– Pot să vă ajut? am întrebat, când ne-am apropiat.

– Flannery Parker?

N-a întins mâna, ceea ce era bine. Eram transpirată, lipicioasă, un dezastru. Nici un om cu mintea întreagă nu ar fi vrut să mă atingă.

– Da, am spus.

Nu era „Da"-ul din cutia Juliei. Nu era un „Da" al lui Whitman. Era unul circumspect, resemnat.

– Sunt Lorna Louis, de la Serviciul pentru Protecția Copilului, zise, fluturându-și legitimația. Vi s-a spus că vă vom face o vizită neanunțată?

– Rahat, mi-am spus.

Noodle arăta ca un orfan, ca un copil al străzii. Eram sigură că nici eu nu arătam mai bine. În casă nu făcusem curățenie de zile întregi. Ar fi putut alege un moment mai prost, să apară?

– Scuze. Vreau să zic, bine ați venit! Adică... vă rog, intrați.

Lorna m-a urmat în casă. Cu ea acolo, fiecare pată de murdărie, fiecare haină de pe jos, fiecare farfurie murdară lăsată pe brațul canapelei căpăta proporții. Tocurile ușilor fuseseră oare întotdeauna pline de urmele degetelor? Întotdeauna fusese murdărie întărită pe clanțe și pe mânerele sertarelor? Avusesem mereu colțurile tavanului pline de pânze de păianjen și colțurile camerelor de mari smocuri de praf? Am urmărit-o scrutând piramida de televizoare, mormanele de lucruri care se vedeau prin ușa camerei de licitații.

– Nu e tot timpul așa dezordine, am spus. Am fost foarte ocupați. N-am avut timp să fac curat...

A scos un mârâit și a mâzgălit ceva în caietul ei. Am fost mulțumită să văd câteva fire de păr ieșite din cocul ei. Nici măcar ea nu putea să se descurce cu toate.

S-a uitat în spatele televizoarelor.

– Reprezintă un pericol de incendiu, să știți.

Arăta spre ștecărele înghesuite în priza multiplă. Firele în nuanțe diferite de gri, bej și maroniu erau încâlcite și pline de scame; unele erau roase și le ieșeau vinele galbene și portocalii.

– Plănuiesc să le vând, i-am spus. La vânzările mele pe peluză.

– Credeam că s-a terminat cu vânzările dumneavoastră, zise, cu răceală.

Mă întrebam ce altceva mai știe. Am urmat-o în camera de licitații. Pașaportul Samanthei Walker mă dojenea de pe ușă. Aproape că o puteam auzi spunând că ar fi trebuit să plec atunci când avusesem ocazia. Am izbit ușor cu palma cărțulia albastră când am intrat în cameră. Era un balamuc. Mormanul de lenjerii de pat se răsturnase peste grămada de cămăși bărbătești, care, în schimb, era căzută peste lenjeria de damă. Jucăriile erau împrăștiate prin toată camera – probabil că Noodle intrase și despachetase o cutie sau două când nu fusesem atentă.

– Și camera asta? întrebă.

– Este camera mea de depozitare, am spus. Aici țin toate lucrurile pe care le câștig la licitații.

– Nu la Sotheby's[1], îmi imaginez, comentă, arătând cu vârful pantofului spre o pereche bej de chiloți pentru gravide.

– Licitații de depozite personale. Așa îmi obțin lucrurile pentru vânzările pe peluză.

– De vreme ce nu mai sunteți autorizată să organizați vânzări, nu mai trebuie să ții toate astea în casa dumneavoastră, corect? Aș putea să vă atrag atenția că toate astea implică și ele pericol de incendiu. Ca să nu mai vorbim de un potențial risc privind sănătatea. Șoarecii ar putea să-și facă oarece cuib pe-aici. Sau gândacii.

– Am de gând să le vând pe eBay, am spus.

Ar fi durat o veșnicie să vând tot conținutul acelei camere. Nu-mi mai verificasem contul pe eBay de zile întregi. Probabil că erau mai multe comenzi la care trebuia să răspund.

– Cât ați putea obține pentru asta? mă întrebă, ridicând același chilot cu pantoful ei cu toc.

---

[1] Renumită casă de licitații de artă (n.red.)

M-am îmbujorat. Nu mai vândusem lenjerie pe eBay până atunci.

– Asta va merge cu un set de haine pentru gravide, am spus.

– Uite ce e, zise, aruncând chiloții cu piciorul de-a curmezișul camerei. Trebuie să faceți curat aici. Dacă această încăpere nu e golită până data viitoare când vin în vizită, n-o să fie bine pentru dumneavoastră. Înțelegeți?

Am dat din cap. Tabloul Juliei – care, după ce am demontat cutia, avea un metru pe doi și jumătate – arăta batjocoritor de festiv pe perete.

– Fie rămân lucrurile, fie copiii, a spus în șoaptă, astfel încât Noodle să n-o audă. Alegerea este a dumneavoastră.

Fața îmi devenise atât de fierbinte, că se putea face scrum. Am urmat-o în dormitor, clipind printre lacrimi. Paturile erau toate nefăcute; cearșaful cu desene animate cădea de pe salteaua dublă; restul cearșafurilor erau puse morman, la un loc cu hainele murdare. Fleșcăit în mijlocul harababurii, dovlecelul putrezea încet, acoperit cu buline de leucoplast.

– Aici dormiți? m-a întrebat, cu un dezgust evident.

– Copiilor le place să doarmă cu noi, am răspuns, simțind cum transpirația îmi emană din corp, acru-oțetită. Copiii dorm cu părinții lor peste tot în lume.

– Faceți curat în camera de depozitare, instalați acolo dormitorul copiilor și situația se va îndrepta, continuă, privindu-mă de parcă aș fi fost înapoiată mintal. Și scoateți leguma din pat. E o sursă de paraziți.

– Asta e sora mea! țipă Noodle, care probabil fusese în spatele nostru tot timpul. Nu e un parazit. E un bolocel! Și tu ești... se opri să tragă aer adânc în piept, ești un rahat de rață!

– Noodle!

Nu-l mai auzisem vorbind urât. Își ținea mâinile pe lângă corp, cu pumnii încleștați, bărbia ridicată. Sfidător, radia.

– Îmi pare rău, m-am întors eu spre Lorna. De obicei nu vorbește așa. Am fost toți foarte tensionați.

– Ce-ai pățit la frunte, băiețașul meu? îl întrebă femeia, îngenunchind lângă el și arătând spre porțiunea mică de piele julită, încă plină de fire de pământ și de iarbă.

Îmi venea să-i spun că nu e băiatul ei. În schimb, am început să-i explic.

– A...

– Dacă nu te superi, se întoarse spre mine, aș vrea să aud de la el.

Noodle și-a înălțat bărbia și mai sus. Mi-am ținut respirația. *Nu mă face să par un monstru, Noodle,* am încercat să-i spun din priviri.

– Mama m-a îmbrățișat și am căzut.

Ah, bun băiat. Putea să sune mult mai rău.

– Cazi des când te îmbrățișează mama ta?

Ticăloasa.

Noodle scutură energic din cap.

– Doar când ne lovește o mașină.

Lorna părea confuză.

– Când o mașină o lovește pe sora ta?

– Eram cât pe ce să ne lovim de un cart de golf, am explicat. Ne-am dat la o parte.

S-a ridicat în picioare și și-a netezit fusta pe coapse.

– Acum sunteți pe cale să vă loviți de altceva, zise ea. Cred că știți ce aveți de făcut. Vă puteți aștepta la o altă vizită din partea mea, peste câteva săptămâni.

– O să aștept, i-am spus.

Aproape că i-am întins mâna, dar apoi m-am gândit mai bine. Sucul pepenelui din grădină era încă lipicios pe palma mea.

– Ne-ați prins într-un moment prost. O să fie mai bine aici, vă promit.

– Să vă țineți de cuvânt.

Părea epuizată. Cocul i se desfăcuse și mai tare. Aproape că îmi părea rău pentru ea.

După ce a plecat, am tras afară din sertarul meu *Fire de iarbă* ca să mă întremez. Mi-am lipit coperta aurie de piept, am inspirat praful minunat, am deschis-o și am citit:

Mă plec spre sclavul din plantațiile de bumbac
și spre curățătorul de latrine,
Îl sărut cu drag pe obrazul drept,
Și-n sufletul meu jur să nu-l reneg niciodată.

Mama mea fusese cea care curățase toaletele la noi acasă, până ce s-a îmbolnăvit prea tare ca să mai facă ceva. Îngenunchea în fața toaletei, cu găleata ei plină de produse de curățat, și mâna i se mișca asemenea unui piston; mai târziu, când a trecut prin chimioterapie, îngenunchea altfel în fața toaletei. Aș fi vrut să o sărut, pe ea și pe tata, pe Shae, pe Noodle și pe Nori. Cum aș fi putut să-i reneg pe vreunul dintre ei din nou?

După ce am strecurat cartea înapoi în sertar, am intrat într-o frenezie a curățeniei. Întâi l-am frecat pe Noodle, apoi pe mine însămi, apoi rufele, apoi toate vasele, apoi toate podelele, vitrinele, ferestrele, după care, fiecare centimetru al băii. În viața mea nu mai curățasem atât de mult. A trebuit să împrumut articole de curățat de la Michael – nu aveam decât săpun de rufe, lichid de vase și o sticlă aproape goală de spray universal. Niciodată nu mă pricepusem la curățenie. Dar era tot ce puteam face în acea zi. Mă simțeam ca o marionetă, frenetică, pusă în mișcare de o manivelă exterioară. Poate mama mea mă ajuta, dându-mi un impuls. Noodle m-a ajutat, împingând un mop, scuturând peste tot cu un ștergător de praf cu pene, împrăștiind firele de praf în aer. Am încercat să arunc dovlecelul, dar Noodle nu m-a lăsat. Spre sfârșitul zilei aveam mâinile roșii, ochii mă usturau, iar casa era, dacă nu lună, cel puțin mai curată decât fusese atunci când ne-am mutat în ea. În fine, toată cu excepția camerei cu produse de la licitații. Ferestrele erau proaspăt spălate și acolo, pereții și ușa șterse, dar podeaua era în starea ei normală, de talmeș-balmeș. Nu eram prea sigură ce să fac cu toate lucrurile de licitații. Ar fi durat o bucată bună de timp ca să le vând și să le procesez pe toate pe eBay – mult mai mult de câteva săptămâni. N-ar fi dispărut până la întoarcerea Lornei. Apoi mi-a venit o idee. M-am întins după telefon.

I-am sunat pe toți oamenii care aveau vânzări pe peluză și care fuseseră interesați de prezentări private. Am încercat să dau de cei cărora să le repartizez mormanul de returnabile, cărora le lipseau probabil obiectele din unitățile lor de depozitare ocupate. Am căutat numerele de telefon ale prietenilor mei de licitații. Tot ce nu era

cerut, cumpărat sau vândut în următoarele câteva zile avea să meargă la donațiile caritabile.

Când a sunat telefonul, m-am gândit că îmi răspundea cineva.

– Casa de vechituri Flan, am răspuns.

Împăturem o cămașă din stofă subțire ecosez, încercând să fac ordine în camera de licitații înainte să vină oamenii.

– Flan?

Era Shae. Vocea îi tremura. Părea de parcă plânsese. Se întâmplase ceva. Se întâmplase ceva cu Nori.

– Shae...

N-am putut să spun nimic altceva.

– Mami? întrebă Noodle.

Probabil că arătam foarte palidă. Mi-am înfășurat brațele în jurul lui și l-am tras aproape. Inima îi pulsa prin brat ușor și delicat, ca ploaia insectelor cu aripi transparente ale Piei.

– Nori... vocea lui Shae se frânse.

– O, Doamne, am îngăimat și am scăpat cămașa din mână.

Mormanul de haine bărbătești s-a răsturnat. M-am prăbușit pe lângă perete. Mirosul lichidului de curățat îmi ardea nările. Pereții urcau și coborau. Prin fața ochilor îmi fulgerau comete. S-a terminat, m-am gândit. Acesta e momentul când totul se schimbă.

– Putem s-o aducem acasă, Flan. Mâine. Se face bine. O putem lua acasă.

A început să plângă și să râdă în hohote. Și eu am început să plâng și să râd cu sughițuri. Și Noodle la fel.

Am scăpat telefonul într-un vas; auzeam vocea lui Shae răsunând prin plasticul verde, încrețit, dar n-am ridicat receptorul. În schimb am țipat „Te iubesc! Te iubesc,

Shae!“ destul de tare ca să mă poată auzi. L-am apucat pe Noodle și mai tare și m-am aruncat înainte, ca de pe o scenă, în brațele cămășilor care așteptau, în poalele pantalonașilor care așteptau, în netezimea prosoapelor, a păturilor și a gentuțelor care așteptau, lucrurile altor oameni, trecutul altor oameni, tristețea și speranța altora amortizându-ne căderea.

Înțelesu-m-ați voi, frați și surori ale mele?
Acel neștiut nu-i haos, nu-i moarte – e formă,
unire și scop – este viața eternă –
e Fericirea.

Partea a cincea

Azvârle-ți calabalâcul pe umeri, băiete, iar eu mi-l voi strânge pe al meu, și hai iute la drum.

Întoarcerea lui Nori acasă a fost emoționantă. Și ea era mișcată.

– Televizolul meu! Scaunul meu! Cada mea! Noodle al meu! a țipat ea când Shae a purtat-o prin casă. Unde e plăjitula mea cu căpșune, mama? m-a întrebat ea când am intrat în bucătărie.

Uitasem că Shae îi spusese că o să-i pregătesc una. Am început să mă scuz, dar Shae a sărit și a spus:

– Mami trebuie să pregătească alta, Nori, draga tatei. Pe prima a mâncat-o cioara.

L-am cuprins în brațe, recunoscătoare pentru poveștile pe care le inventa.

Nori a început să râdă; învățase cum să râdă cu grijă, dar oricum a obosit repede. Ochii i-au devenit sticloși, mișcările greoaie. Am întins-o să doarmă într-un fotoliu. Ce reconfortant era s-o văd dormind acolo, unde îi era locul.

Noodle a privit-o fix pe soră-sa, a înșfăcat dovlecelul și a fugit pe ușa de la bucătărie. Eu și Shae l-am urmărit și am privit cum lepăda dovlecelul uriaș ca pe un bolovan în tomberonul de gunoi. L-a zdrobit de partea metalică a tomberonului cu un șuierat. S-a întors radiind triumfător. Eu și Shae l-am aplaudat energic.

– Nu mai am o legumă de soră! striga.

Shae și-a ciufulit părul cu mâna:

– Mai este ceva de care putem scăpa.

– Adevărat? am întrebat.

Încercam de ani de zile să-l conving să-și taie părul.

Dădu din cap. Asta era tot ce aveam nevoie să știu.

L-am așezat pe Shae pe un scaun din bucătărie cu ziare întinse pe podea sub el. Când am dat drumul la mașina de ras, n-am simțit nici un zbârnâit erotic. Era ca și când aș fi tăiat pâine sau aș fi uns o felie cu unt de arahide. Ceva simplu și deplin. Totuși, eram mulțumită să-i văd buclele rare cum pluteau în jos spre podea, pe ziare, benzi desenate și anunțuri de mica publicitate.

Când o tunsesem pe Julia, tunsoarea o făcuse să pară mai bătrână. Când l-am tuns pe Shae, asta l-a făcut să pară mai tânăr. Mai tânăr și mai proaspăt. Curând, capul lui era acoperit doar de un perișor catifelat, minunat în palma mea. Poate că aparatul de tuns nu părea sexi, dar capul acesta era cu siguranță. Mi-am îngropat nasul în părul lui și am inspirat adânc, viguros. A întins brațul pe după scaun și m-a tras mai aproape.

– Shake, zise Noodle încântat. Acum arăți ca un băiat!

După ce copiii au adormit, m-am întins pe canapea, Shae, așezat pe jos, odihnindu-și capul proaspăt tuns pe coapsa mea.

– Mă bucur că ești acasă, i-am șoptit.

Televizoarele erau de data asta închise. Din fericire, camera era tăcută.

– Și eu, a spus el.

Mai eram încă ușor timizi unul față de celălalt, nu eram siguri cum să ne atingem. Mi-am lăsat mâna să alunece pe gâtul lui, pe gulerul tricoului. Pielea de pe spatele lui Shae era caldă la atingere. Și-a întors capul și m-a sărutat pe buze. Un sărut tandru la început. Un sărut care s-a deschis și s-a adâncit; un sărut care avea gustul celor șapte ani petrecuți împreună, gustul durerii, al iubirii, al fricii și al dorinței.

Cum ți-ai rezemat capul de coapsa mea
Și încet ți-ai întors fața către mine
Și desfăcându-mi cămașa deasupra sternului
Ți-ai înfipt adânc limba în pieptul meu gol.

La ceva timp după ce ne-am dus la culcare, cineva a bătut cu putere în ușă. Suna de parcă o lovea cineva cu un berbece. M-am poticnit ametită spre living, cu inima bătându-mi nebunește. Cine să fie pe veranda noastră din față la ora trei dimineața? Un student beat? Un criminal în serie? Pia, venită acasă din Filipine, dornică să stăm de vorbă? Am aprins lumina pe verandă și m-am uitat pe fereastră. Era un pompier cu haină și pălărie galbene, poate același pompier care ridicase mașina de pe Nori. Mă întrebam dacă visez.

– Deschide, țipa el, bătând și mai tare.

Am dat ușa de perete. Aproape că a căzut înăuntru.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat, dezorientată.

Imediat ce am deschis gura, am început să tușesc.

– Nori a ieșit iar afară?

– E incendiu, a spus. Trebuie să evacuați casa.

– Toți? am întrebat.

– Acum, a răcnit el și a traversat în goană curtea.

Am rămas acolo, surprinsă pentru o clipă, în tricou și pantaloni scurți. Veranda noastră era acoperită cu cenușă. Cădeau fulgi negri, o zăpadă moale, arsă. Am scos capul afară. Aerul era sufocat de fum, dar am văzut din munții

Box Springs flăcări roșii, ca o lavă. Nu știam că focul poate fi atât de roșu. Când am închis ușa, am observat că partea din față a cămășii mele era împestrițată cu cenușă, de parcă cineva ar fi scuturat pe mine o țigară uriașă. O fărâmă m-a ars în cădere; i-am simțit usturimea pe burtă. Am alergat în dormitor și am aprins lumina.

– Trezește-te, am spus tare, foindu-mă în salopetă. Trebuie să ieșim de aici!

– Ce se întâmplă, Flan? mă întrebă Shae, privindu-mă chiorâș.

– Arde. Trebuie să plecăm.

– O, Doamne, mami! zise Noodle ridicat în capul oaselor.

– Nu-ți face griji, am încercat eu să par calmă. Trebuie doar să plecăm. Acum.

M-am ghemuit și am ridicat-o pe Nori din pat. Ea continua totuși să doarmă în toiul vacarmului.

– O duc eu, zise Shae, îmbrăcat doar în pantaloni scurți.

Noodle era în tricou, fără lenjerie. Am vrut să le spun amândurora să pună ceva pe ei, dar ar fi luat prea mult timp. Am strecurat-o pe Nori în brațele lui Shae. El știa mai bine cum s-o țină nemișcată, cum să evite să îi deranjeze coastele când se mișca. Cămașa ei de noapte aspră mi-a făcut părul de găină pe brațe când i-am dat-o lui Shae.

Curtea era plină de oameni în pijama și-n picioarele goale. Am observat că Isobel și Nigel, înfășurați în prosoape identice, cu părul ud, alergau spre mașinile lor.

– Unde mergem? l-am întrebat pe Michael.

Purta pantaloni de pijama imprimați peste tot cu buze; îl ducea în brațe pe Ravi care era pe jumătate adormit, dezorientat.

– La Centrul Cesar Chavez, a spus el. Pompierul a spus că acolo e un adăpost pregătit.

Doar după ce am prins-o pe Nori în scaun, mai mult adormită, și după ce ne-am pus centurile, am realizat că nu luasem nimic din lucrurile noastre. Shae avusese cumva inspirația să înșface sacul cu scutece și antibioticele lui Nori, dar toate fotografiile noastre de familie, toate lucrurile mele pentru licitație, toate hainele, vasele și tot ce aveam era încă înăuntru. M-am gândit la tabloul Juliei și la exemplarul meu din *Fire de iarbă* și am simțit un ghimpe de amărăciune.

– Să ne întoarcem să luăm niște lucruri? l-am întrebat pe Shae în timp ce pornea mașina.

Strada era plină de mașini care încercau să iasă. Câteva animale alergau prin curte – arătau ca niște câini, dar puteau fi și coioți, goniți de foc din munți. Între poalele dealului și cartierul nostru erau câteva cvartale de locuințe, dar focul părea să se îndrepte direct spre noi.

– N-o să ne lase să intrăm înapoi.

– Dar lucrarea ta? am întrebat.

Lucrarea aia atârnase deasupra capetelor noastre, ale amândurora, de ani întregi. Fusese farul nostru, albatrosul nostru, lucrul pe care amândoi îl promisesem și care ne împiedica viitorul.

– Las-o să ardă, a spus.

Roțile au scârțâit când am scos mașina de lângă bordură.

Nu știu cum fusese înființat adăpostul atât de repede. Sala de baschet a centrului comunitar era deja plină cu paturi de campanie. Lungi șiruri de mese erau înțesate cu lucruri de care ar fi putut avea nevoie oamenii cărora le ardeau casele – cosmetice, haine și papuci de spital, sticle cu apă, cutii de pui fript pentru cină, pungi de covrigi, castroane cu mere. Consilieri, preoți și ziariști erau la posturi. Într-unul dintre colțurile sălii de gimnastică era așezat un televizor, în jurul căruia un ciorchine de copii se uitau la desene animate Disney. Am pus ochii pe patru paturi din centrul sălii de gimnastică. Michael și Ravi s-au stabilit lângă noi.

– Pot să arunc o privire în jur, tati? a întrebat Ravi.

Michael a încuviințat din cap. Părea la fel de amețit cum mă simțeam și eu.

– Poți să te duci și tu, Noodle, zise Shae, dar Noodle a dat din cap că nu.

Și-a tras cu o mână perna aproape de burtă și a atins cu cealaltă spinarea adormită a lui Nori.

Un pompier a propus să facem o listă cu toate lucrurile pe care le-am lăsat în urmă.

– Nu pentru că veți pierde neapărat ceva, zise el. Dar e bine să aveți o listă, pentru orice eventualitate.

Câțiva voluntari au înmânat tuturor celor din adăpost caiete și creioane. Noodle a început să scrie imediat într-al lui: pantaloni scurți, pălărie galbenă, cărți de povești. Nori a mâzgălit cu atenție într-al ei, mișcându-și nu brațul, ci doar încheietura, pentru a desena arcuri și râme. Eu mă holbam la hârtia albă.

Tot ce dețineam erau lucruri în tranzit, lucruri care aparținuseră altor oameni, lucruri pe cale să aparțină altora.

Am scris: albume de familie, *Fire de iarbă* și tabloul Juliei. Asta era tot. Acelea erau singurele lucruri rămase în casă pe care nu voiam să le pierd, singurele lucruri pe care nu le puteam înlocui.

Sala de gimnastică era plină de oameni pe care îi cunoșteam din parc și de la vânzările mele, dar eram cu toții instalați prea militărește ca să socializăm excesiv. În sala de gimnastică sosea constant câte un val de persoane dezorientate, inclusiv Jorge, soțul Isobelei. Era în jur de trei dimineața, prea devreme pentru ca el să iasă din schimb; trebuie să fi auzit la radio despre incendiu. I-am privit chipul când a observat că Isobel și Nigel stau împreună pe un pat, surprinși, cu părul încă ud. Acum purtau amândoi haine de spital. S-a năpustit spre ei, răcnind din rărunchi în spaniolă. Isobel s-a ridicat și a urlat și ea. Jorge l-a smuls pe Nigel din pat și i-a cărat câțiva pumni, înainte ca un paznic să-i despartă și să-l trimită pe Jorge afară. Lui Nigel îi curgea sânge din nas. Isobel părea nehotărâtă dacă să-l ajute pe Nigel sau să alerge după Jorge.

Shae s-a aplecat și a șoptit:

– Am să-ți spun ceva, dar trebuie să-mi promiți că nu mă iei la pumni, bine?

– Ce? am șoptit drept răspuns. Te-ai culcat și tu cu Isobel?

– Nu, spuse el, râzând. Nici vorbă de așa ceva.

– Atunci, dă-i drumul.

Mă întrebam dacă mai există ceva care mă poate șoca. Simțeam încă gustul limbii lui în gura mea, urma mâinii lui pe pielea mea.

– N-am lucrat nimic la teza mea, zise. N-am fost în stare să lucrez la disertație, de ceva vreme.

– Și la ce lucrai, atunci?

Eram curioasă la culme. Poate aveam totuși potențialul de a mai fi surprinsă.

– Promiți să nu râzi?

Nu-l văzusem niciodată atât de timid.

– O să încerc...

– Scriu seriale de televiziune.

La asta sigur nu mă așteptam.

– Oamenii nu scriu seriale de televiziune, am spus. Serialele de televiziune sunt scrise de roboți, nu-i așa? Sau de maimuțe?

Shae mi-a aruncat o privire istovită.

– Și Baudrillard?

– Baudrillard e un tâmpit.

Asta, cel puțin, era mai bine.

Shae părea să aștepte, cu obrajii îmbujorați.

– Am trimis niște texte la canalele de televiziune, acum câteva săptămâni.

Așadar, în privința asta era serios.

– ABC m-a sunat săptămâna trecută.

– La spital?

Era plăcut să știu că era loc și de vești bune.

– Am așteptat momentul potrivit ca să-ți spun. Vor să le scriu un scenariu de probă.

– Și te vor plăti pentru asta?

M-a cuprins o urmă de entuziasm.

– Dacă le place scenariul, da.

Cine s-ar fi gândit că tot uitatul ăla la televizor va fi răsplătit? Sigur că aveam să cred când vedeam cecul, dar am simțit un licăr de speranță. Dacă Shae ar putea câștiga niște bani, ar fi rândul meu să merg la școală. Poate la

Universitatea din California, Riverside, poate în altă parte. Poate la Reed, în Oregon, cum plănuisem la început. Sau poate în Cleveland. Mă întrebam cât de ciudat ar fi să mă mut cu tata după ce ne-am părăsit propria casă. Probabil că pentru Shae n-ar conta unde locuim; ar putea scrie oriunde. Și dacă era obligat să scrie lângă un studio de televiziune, erau destule școli în New York și Los Angeles.

Shae continua să vorbească, dar n-am mai auzit prea multe după aceea. Întreaga încăpere mi-a acaparat atenția, ca un ecran de televiziune cu rezoluție mare – rândurile de scaune pliate ordonat lângă perete, scârțâitul pantofilor pe podeaua strălucitoare, mirosul atotpătrunzător de pui fript, de fum și de trupuri, oamenii chirciți în paturile lor, luminile de pe tabla de scor clipind Acasă, Acasă, Acasă.

Nu puteam adormi înconjurată de atâta mulțime de oameni, unii plângând, alții sforăind, unii șoptind sau mișcându-se neliniștiți. Fiecare sunet avea ecou prin pereții înalți. Copiii au adormit în cele din urmă pe la șase dimineața. N-aveam stare, dornică să aflu ce se întâmplase cu casa noastră. Shae s-a oferit să stea cu copiii, inclusiv cu Ravi, în timp ce eu și Michael ne-am dus să verificăm pagubele.

În mare parte, complexul părea în regulă, dar când am intrat pe strada Avocado mi-am dat seama că strada noastră nu fusese la fel de norocoasă. Curtea noastră, în

special, arăta de parcă fusese bombardată. Mă întrebam dacă locuințele dintre noi și dealuri arseseră toate.

Iarba era carbonizată, ca nucile de cocos arse. Copacul cu *Homalodisca vitripennis* arsese până devenise un ciot încrețit, răsucit și cernit. Nu m-am putut stăpâni să nu plâng pierderea gâzelor nebune cu ploaia lor lipicioasă. Masa de picnic părea prăjită pe grătar. Aerul mirosea ca o tigaie uitată pe foc.

Casa noastră, presupusa noastră sursă de incendii, era singura din curte care nu fusese atinsă de flăcări. Casa familiei Suleiman era complet distrusă; rămăsese doar fundația. Oare Sodaba văzuse incendiul de pe Mount Baldy? Reușise ea să-și vadă viața în flăcări? Nu că viața ei nu era deja în flăcări. În situația în care se afla, o casă devastată, mai ales una atât de spartană, era aproape un lucru mărunt. Jumătate din casa lui Isobel și a lui Jorge dispăruse. Acoperișul lui Nigel arsese și se prăbușise. Acoperișul casei Piei și a lui Michael era ciuruit. În afară de stratul de cenușă de pe verandă și pervazuri, casa noastră părea ca nouă. Toate casele din curte, chiar și cele neavariate, erau încercuite cu bandă galbenă de poliție. Nici unuia dintre noi nu îi era permis să intre.

– Cred că poate fi salvat. Michael se holba la acoperișul lui. Dar o vreme nu vom putea locui aici.

Universitatea ne informase că ne vor caza la motelul Farm House, până când se vor hotărî unde să ne ducă. Micile bungalow-uri în formă de hambar ale motelului erau acolo din anii 1950; din afară, părea că nu fuseseră modernizate de atunci. Nu erau cu mult mai mici decât casele noastre, dar nu exista nici o curte cu iarbă unde copiii să se joace, doar o alee largă care despărțea cele două rânduri de clădiri. Speram că nu va trebui să stăm prea mult acolo.

– Poate că focul a fost pus de cineva, continuă Michael, clipind furios. Cartierele dintre noi și munți nu au ars, după câte îmi dau eu seama.

M-am uitat peste câmp, în spatele complexului, și am văzut un rând de case în picioare și dealurile fumegânde în spatele lor.

– Poate că focul a sărit aici, am spus eu.

– E puțin probabil.

– Cine ar vrea să ne dea foc la case? am întrebat.

– Glumești? Am văzut protestatarii. Oamenii sunt însetați de sânge.

– Crezi că a încercat cineva s-o omoare pe Sodaba?

Încercam să par derutată.

– Ce, tu n-ai vrut? mă întrebă și dintr-odată m-am simțit dezgolită.

– N-am pus eu focul, m-am rățoit, încrucișându-mi brațele.

– N-am spus că ai fost tu, Flan.

Ne-am uitat amândoi la locul unde fusese casa ei.

– N-am văzut-o pe Sodaba noaptea trecută. Crezi că a ieșit la timp din casă?

– Nu știu, am spus, cu un frison de rușine și mândrie.

Dacă oamenii credeau că ea a pierit în incendiu, nu mai trebuia să se întoarcă în Afghanistan; ar fi putut reveni în lume ca orice altă femeie care poartă burka. Putea fi chiar mai ușor să dispară dacă nu avea văl. Ar fi trebuit să o sun pe Julia și să-i spun că Sodaba poate fi liberă. Mi-aș fi dorit să pot spune același lucru și despre Raminullah. Isobel se îndrepta spre noi, plângând.

– Ce mă fac?

– Va trebui să răspunzi pentru faptele tale, la fel ca noi toți, zise Michael. Domnul tehnician de pornografie devenise dintr-odată moralist.

– Jorge se întoarce în Guatemala, zise ea.

– Te duci cu el? am întrebat.

– Nu știu...

S-a așezat pe pământul ars.

Am descoperit că aproape o admiram pe Isobel pentru tupeul ei. A vrut să sărute pe cineva și a făcut-o, la naiba cu ce nu se cuvine. Mă întrebam cum era să treci pragul acela. Știam că Whitman n-ar judeca niciodată pe nimeni pentru că atinge pe altcineva.

Încă ședea acolo când eu și Michael am pornit înapoi spre adăpost.

În dimineața următoare am atașat la mașină remorca plină de cenușă, am trecut prin banda galbenă a poliției, spre ușa de la bucătărie și am cărat conținutul camerei de licitații, maldăr după maldăr, căruț cu căruț, afară în remorcă. Am sunat câțiva oameni de pe lista mea de licitații, de pe lista cu returnabile. Am condus spre parc și am început să descarc hainele, cutiile și sacii pe iarbă. Am pus un anunț pe un stâlp: GRATIS, PENTRU VICTIMELE INCENDIULUI ȘI PENTRU ORICINE ALTCINEVA ARE NEVOIE.

Obișnuiții parcului – în special mame cu copii în căruț – începeau să se îndrepte spre locul de joacă. Toată lumea, cu excepția celor din curtea noastră – fusese anunțată că se poate întoarce acasă. Mulți s-au oprit la păturile mele.

– Ce idee bună, a spus cineva.

– Lucrurile astea sunt cu adevărat gratis? a întrebat altcineva, culegând mici tricouri și pantalonași, buiote și carusele muzicale pentru pătuț, de-a valma.

Câțiva au întrebat dacă pot și ei să-și aducă lucrurile. Alții spuneau că încearcă de o veșnicie să ajungă la Centrul de caritate; aveau deja lucruri de dat în dulapuri, în portbagajul mașinilor.

– Cu cât mai mulți, cu atât mai bine, le-am spus.

Nu îmi confiscau nici o afacere. Și putea fi amuzant să-mi împărtășesc experiența, după ce dominasem piața atât de mult timp.

Pe parcursul zilei, oameni în stare de șoc au început să-și facă apariția în parc, cu cărucioare pline de mormane cu haine, cărucioare roșii pline cu jucării, cu brațele pline de maldăre de caserole, cratițe și pungi cu chipsuri. Nu a trecut mult până când farfuriile cu mâncare au acoperit mesele de picnic de sub copaci, iar zona cu iarbă a fost împânzită de pături. Pături pline de sutiene pentru alăptat, cuburi din lemn și alimente ambalate. Pături pline de farfurii ciobite, mașinuțe și prosoape decolorate. Pături pline de lucruri demodate, trecute cu vederea, nedorite, nepotrivite. Pline de trecerea vieții omenești, mare parte provenite din vânzările mele, gata acum să reintre în economia subterană. Oamenii înșfăcau lucrurile din stânga și din dreapta. Am închis ochii și mi-am urmat instinctul. Miroseam bumbacul, pâinea, fumul, maiestuozitatea întunecată a vieții cotidiene. *Mereu eu și vecinii mei, reconfortanți, vinovați reali.*

Au apărut tot mai mulți oameni – Shae, copiii și colocatarii din curtea mea au sosit de la adăpost. Domnii Chen și Chen de la licitații și-au făcut apariția după ce au primit

mesajul meu prin telefon; au început să culeagă lucruri din mormane, găsind obiecte pentru magazinul lor de vechituri. Eram bucuroasă să-i ajut. Era un carnaval, o reînviere. C-ul, ușor carbonizat, clipea spre noi de pe dealurile fumegânde – *Vezi acești oameni? Vezi locul acesta? Vezi întreaga ta viață uluitoare?*

Speram ca nimic de pe pătura altcuiva să nu-mi atragă atenția – încercam să-mi curăț casa, nu să-mi fac un nou depozit – dar ceva mi-a sărit în ochi. O rochie roșie cu bretele subțiri, vâscoză cu puțin sclipici pe ea. Era frumoasă. Am ridicat-o de jos și rochia s-a desfășurat și a început să se legene sub briza ușoară.

– Ești sigură că vrei să scapi de asta? am întrebat-o pe femeia care stătea dincolo de pătură, hrănindu-și gemenii. E atât de frumoasă.

– M-aș mira să mă mai încapă, a spus ea râzând. În plus, nu e bună pentru alăptat și asta o să fac multă vreme de aici încolo.

Am privit cele două capete cuibărindu-se în fantele verticale ale cămășii ei speciale pentru alăptat. O să aibă nevoie să se umple de varză, când cei doi vor fi înțărcați.

– O să-ți vină splendid, mai zise. Poate fi o rochie de vară sau una de petrecere, depinde cu ce pantofi o porți.

Nu mă îmbrăcasem în rochie de ani de zile. N-am fost niciodată tipul de femeie care se îmbracă în rochii. Dar asta îmi dădea o senzație de „Da" interior.

– S-o porți sănătoasă, spuse femeia.

Cineva atârnase pături de micul pâlc de copaci, pe post de cabină de schimb – nu erau oglinzi, dar cel puțin oamenii își dădeau seama dacă lucrurile li se potrivesc. Am intrat și mi-am scos salopeta. Era o zi deosebit de caldă și am simțit o ușurare când mi-am desprins salopeta de la piept. Cred că îmi interzisesem până atunci să înțeleg cât de grea era salopeta aceea.

Am rămas, pentru un moment, doar în cămașa mea transpirată și în lenjeria de corp, bucurându-mă de cât de ușoară mă simțeam. Am alunecat din cămașa umedă. Mi-am scos și sutienul asudat. Știam că era posibil să vină vreun copil, să dea la o parte pătura și să mă expună lumii, dar nu-mi păsa. Aerul era dulce pe pielea mea. *Mă frământ și mă trec sudori – apoi trupul mi-e calm și sătul...*

Mi-am tras în cele din urmă rochia peste cap și am lăsat-o să-mi curgă pe lângă trup. M-am simțit bine, aproape la fel de bine ca și când nu aș fi purtat nimic. Jupa flutura larg. Corsajul era mulat, dar nu prea strâns. Respira odată cu mine.

Mi-am lăsat picioarele goale; o rochie roșie și teniși înalți părea puțin prea mult. Mi-am împăturit încălțămintea, cămașa și sutienul, le-am pus în salopetă și am dat la o parte păturile grele spre lumina soarelui, spre inima vibrantă a cartierului meu, schimbat.

Stăteam pe iarbă, ciugulind dintr-o farfurie samosa[1], frigărui de pui, salată de fructe și orez cu mazăre indiană și priveam la Nori cum făcea câțiva pași timizi pe iarbă, urmărită îndeaproape de Shae. Cineva s-a strecurat deodată

[1] Produse de patiserie umplute cu diverse ingrediente. (n.tr.)

în spatele meu și mi-a pus mâinile la ochi. Aș fi recunoscut oriunde aroma de loțiune de migdale.

– Pia!

M-am întors și am cuprins-o cu brațele.

– Cine să fie tipa asta cu rochie sexi? întrebă, trăgându-se un pas înapoi ca să mă privească.

– Doar eu, am ridicat, încântată, din umeri.

– Ce mai faci?

– Mă țin tare, zise, cu un oftat.

– Îmi pare rău, Pia. Îmi pare atât de rău pentru casa ta.

– E doar o casă. Michael spunea că ar fi un loc liber pentru noi pe bulevardul Kentucky. Și, sigur, până atunci avem ferma.

Nu-mi puteam imagina cum ar fi fost viața noastră odată ce ne mutam la motel, odată ce plecam din motel, odată ce am fi trăit pe străzi diferite, în orașe diferite probabil, în funcție de unde hotăra Shae să ne stabilim.

– O să organizăm niște mese comune de hambar, a spus Pia.

– Nu cred că au bucătării.

– Nici nu-ți imaginezi ce poți face cu un aparat de cafea în ziua de azi.

Am stat împreună și ne-am uitat la Nori cum face progrese pe iarbă, cu coastele ei mici legate pe sub cămașa roz. Trebuia să fie încă prudentă, dar o entuziasma să exploreze.

– Nu așa de repede, draga mea, am strigat.

Shae mi-a aruncat o privire, ca și când ar fi spus că are totul sub control.

– Se descurcă bine, zise Pia.

– E absolut formidabilă, uimitoare.

Am suspinat și am îndesat o bucată de fruct în gura deschisă a prietenei mele.

Un copil înalt și slăbuț s-a îndreptat spre pătura mea.

– Cred că ăsta e, mama, a spus el peste umăr.

S-a întors spre mine, cu ochii lui verzi, cu hormonii lui. Dacă îl sărutam, m-am gândit, buzele lui ar avea gust de pastă de dinți; interiorul gurii lui ar fi ca o saună.

– Cred că aveți unele dintre lucrurile noastre.

– Cine ești tu? l-am întrebat.

– Dan Pastoreli.

Undeva adânc, în mintea mea s-a aprins un bec.

– Dan, primul desen la vârsta de patru ani, am spus.

Am scotocit într-o cutie și am găsit hârtia. Pe când i-o înmânam, pe pământ s-au rostogolit fărâme de vopsea.

– Mami, a spus el încet. Îmi amintesc de asta. Prima grădiniță a Uniunii Metodiștilor.

Noodle s-a apropiat și el.

– Știi ceva, Noodle? El e Dan. Îți amintești desenul lui?

– Artă și ectoplasmă, zise Noodle emoționat.

Eram uimită că ținuse minte cutia cu ART & ECT. Dan se uita la el, confuz.

– Vrei să te dai pe tobogan cu mine? l-a întrebat Noodle.

– Cred că da, a spus el, iar Noodle, de obicei prudent cu personaje noi, l-a luat de mână și l-a condus la locul de joacă.

– Dumneavoastră trebuie să fiți mama lui Dan, i-am spus femeii care era cu el.

– Așa mă știe majoritatea lumii, zise cu un zâmbet trist. Mama lui Dan.

– Poate că într-o zi ne vom primi numele înapoi, am spus eu, dar în momentul acela nici că putea să-mi pese mai puțin de propriul meu nume. Flan. Samantha. Nu conta, câtă vreme eram mama lui Noodle, mama lui Nori.

În timp ce mama lui Dan se apleca și începea să caute prin cutia cu obiecte de returnat, oftând și râzând la vederea lucrurilor, l-am privit pe Noodle, care se temea de înălțime, agitat, în vârful celui mai înalt tobogan din parc. Sunt sigură că una dintre mâini strângea de spaima morții balustrada, dar flutura energic din cealaltă.

– Hei, mami, striga.

Arăta foarte mândru de el. *Destul te-ai zbenguit fricos prin valul apei / ținându-te de scândură la mal, / Acum vreau să te-arăți un îndrăznet înotător.*

S-a așezat și și-a dat drumul pe tobogan, în timp ce Dan, viitorul adolescent, urca pe scara din spatele lui.

Un om în costum negru, cu o pălărie de paie de la Busch Gardens pe cap, a intrat în parc în timp ce examinam atent vasele cu mâncare din fața mea. Bărbatul părea nelalocul lui printre mormanele de haine vechi, printre vecinii mei șleampeți. Am crezut că poate e un comis-voiajor sau un constructor care urma să supravegheze lucrările de restaurare, după incendiu. Nu m-am mai gândit la el când m-am dus la baie. Când am ieșit, Pia m-a împins spre peretele de piatră.

– Pia, am spus râzând, întotdeauna am știut că mă vrei.

I-am dat pe obraz un sărut lipicios de bezea și am încercat să scap.

Pia a continuat să mă țintuiască.

– Taci din gură, Flan, zise în șoaptă. Nu glumesc. Tipul ăla te caută pe tine. Nu te poți întoarce în parc.

Am simțit că mi se înmoaie genunchii.

– Tipul în costum?

– Pune întrebări despre tine. Nu-mi miroase a bine.

– Un rahat!

Inima îmi bătea cu putere.

– Rahat, rahat, rahat!

– În ce te-ai băgat cât am fost eu plecată?

Am deschis gura, dar nu-mi găseam cuvintele.

– Îmi spui în mașină.

S-a uitat în jur pentru a se asigura că nu ne vede nimeni și m-a ușuit spre mașina ei.

– Lasă capul jos!

M-am strecurat pe portiera din dreapta și m-am ghemuit jos, pe covorașul din dreptul scaunului plin de mizerii, cu capul lângă schimbătorul de viteze. Cât lipsise Pia, Michael mâncase la toate fast-food-urile posibile. Mi-am închipuit-o pe Sodaba ascunsă pe bancheta mea din spate și am simțit o ciudată înrudire cu ea.

I-am împărtășit Piei tărășenia cât de bine am putut în timp ce goneam pe șosea, Pia privind mereu în oglinda retrovizoare.

– Nu poți să rămâi undeva unde te pot găsi, a spus ea cu gura încordată. E mult prea periculos. Acum nu mai trebuie neapărat un proces. Dacă te arestează, te pot reține acolo.

M-am gândit la Raminullah. Dacă făceau legătura între el și mine, puteam avea probleme serioase cu legea.

– Dar Shae și copiii?

Nu puteam pleca fără ei.

– Le-am spus să vină în grădină să ne întâlnim.

Mă miram cum de era atât de limpede la minte încât să plănuiască totul. Grădina se afla la doar câteva străzi de parc, dar, cum străzile erau concentrice, era ca și cum ai fi condus printr-un labirint.

– Și unde o să ne ducem?

Pungile de la Del Taco, McDonald's, Gus Jr. și Jack in the Box se ghemotociseră sub mine. Niște resturi de cartofi prăjiți pietrificați îmi înțepau pulpele.

– Nu știu, scumpo, zise Pia, întorcându-se pentru a se asigura că nu ne urmărește nimeni. Dar trebuie să plecați! Și repede!

Drumul se modificase și mașina se hurducăia sub noi. Mi-am dat seama că virase pe drumul nepietruit care ducea la grădină.

– Așteaptă o secundă, a spus, după ce a oprit mașina. Trebuie să mă asigur că nu ne urmărește nimeni.

Din locul unde stăteam ghemuită îi vedeam bine genunchii negri, aspri, așa cum se oprise, fix în dreptul portierei. Simțeam imboldul să-i dau cu loțiune de corp, să-i sărut, să le mulțumesc pentru că o poartă încoace și încolo.

Pungile din hârtie fosneau în jurul meu; mirosul de ketchup solidificat umplu aerul când m-am mișcat și mi-am lăsat greutatea pe-o parte.

– E în regulă, zise și se aplecă să-mi vorbească. Poți să ieși. Dar să faci bine să te ascunzi în porumbi.

– Pia, poate că n-avem de ce să ne facem griji? i-am spus ridicându-mă de la podea pe scaunul din dreapta. Dacă omul nu vrea decât să-mi pună niște întrebări simple? S-ar putea nici să nu fiu în pericol.

– S-ar putea să nu fii. Dar vreau să ai grijă de tine, pentru orice eventualitate. Nu vreau să ți se întâmple nimic.

Mi-am mușcat buza, gâtuită de emoție.

– În plus, continuă, făcându-mi cu ochiul și gata-gata să-i dea lacrimile, e mai palpitant așa.

– Pia, te iubesc, dar nu am de gând să mă ascund doar pentru amuzamentul tău.

– Atunci, gândește-te că e amuzamentul tău.

– Cred că mâhnirea te-a făcut puțin nebună, draga mea prietenă, am zis și am dat din cap.

– Flan, ai nevoie de o schimbare, îmi ignoră Pia comentariul. De prea multă vreme te învârți în cerc, făcând aceleași lucruri, iar și iar.

Am început să obiectez, dar a continuat:

– Asta este șansa ta. Oricum, aici nu mai ai nici o casă. S-a lăsat mai jos, s-a aplecat și m-a sărutat de-a dreptul pe buze.

Grădina arăta rău – totul părea uscat și putrezit peste noapte. Porumbul de pe lotul Piei era presărat cu cenușă; fiecare crăpătură din sol era plină cu fulgi negri, pudră cenușie. Am ieșit din mașină și m-am strecurat în lotul cu legume, ghemuită printre coceni, încercând să nu-mi las poalele rochiei să se murdărească prea mult. Aveam picioarele murdare. Simțeam broboanele de transpirație alunecându-mi între sâni, coborându-mi pe șira spinării, transformând fulgii de cenușă de pe pielea mea în râulețe noroioase. Mă copleșea mirosul, greu ca umezeala, de putred, de tulpini și frunze coapte la soare. Speram ca roșul rochiei mele să nu fie prea vizibil printre recoltele decolorate. Poate că de la distanță semănam cu o roșie

uriașă, un fruct gigantic și zaharisit. O adultă ridicolă, jucându-se de-a v-ați ascunselea.

Pia s-a ghemuit lângă mine. Au început să mă usture pulpele, întregul meu corp pulsa. Am văzut cum furnicile îi urcă Piei pe picioare înainte să-mi dau seama că se târau și pe ale mele. Nu știam dacă să râd sau să țip.

– Poate ar trebui să așteptăm în mașină, am spus. Cel puțin ai aer condiționat.

– Bine gândit, zise Pia. Mașina mea e aici tot timpul. N-ar trebui să dea de bănuit.

Am luat-o la fugă înapoi spre mașină și ne-am ghemuit înăuntru. Totul părea un joc, dar Pia avea dreptate. Trebuia să plec. Nu puteam risca să ajung la închisoare. Nu puteam să-mi permit să ajung *Mama din vremurile trecute, osândită ca vrăjitoare / și arsă de vie pe rug sub privirea / copiilor săi.* Pierdusem deja prea mult timp departe de familie. Aceasta putea fi șansa noastră să spargem rutina, să zburăm împreună spre Marele Necunoscut al lui Whitman.

Câteva minute mai târziu, la geam a apărut fața confuză a lui Shae.

– Ce dracu', Flan?

Pia s-a ridicat și a deblocat portierele.

– Treci în mașină! țipă, vădit încântată de rolul ei.

Noodle sări imediat pe bancheta din spate.

– Sper că ai de gând să-mi spui ce se petrece, a zis Shae.

– Mai târziu.

– Bag-o pe Nori înăuntru, zise Pia, din nou.

Mașina Piei nu avea un scaun pentru copii, ci doar un scăunel mai înalt, pentru Ravi. Speram să fie suficient ca s-o țină pe Nori în siguranță. Shae a prins-o bine, apoi s-a

înghesuit pe scaunul din față, lângă mine, împingându-mă mai aproape de Pia.

– Ce vă trebuie din casă? a întrebat Pia. Doar esențialul. O să vi le aduc eu – voi gândiți-vă unde mergeți.

– În sertarul meu cu lenjerie e o carte galbenă, am spus. Și un album de fotografii, pe măsuța de cafea.

Voiam și tabloul Juliei, dar ar fi ocupat prea mult spațiu. Am închis ochii și am încercat să-mi fixez în memorie spirala de culoare.

– Să intri pe ușa de la bucătărie. Acolo am rupt eu deja banda poliției.

A dat din cap, apoi s-a întors spre Shae:

– Ce îți trebuie pentru călătorie, Shae?

– Pia, ce dracu'?

Fața îi era atât de roșie, că m-am speriat.

– O să-ți spună Flan, zise Pia; vocea ei era calmă, doar ochii străluceau. Asta e pe bune, Shae. Ce îți trebuie?

– Antibioticele și unguentul lui Nori. Sunt în sacul cu scutece, a răspuns el, tulburat. L-am lăsat în parc.

– O să-l aduc.

Pia a sărit din mașină. Eu m-am strecurat pe scaunul șoferului.

– Dacă vine cineva, plecați.

– Ia tabloul din camera de licitații, pentru tine, i-am strigat în timp ce ea alerga spre casa noastră.

– Ai de gând să-mi spui ce dracu' se întâmplă? întrebă Shae din nou.

Am tras adânc aer în piept.

– Am ajutat-o pe Sodaba să fugă.

– Ce?

– Dacă nu făceam ceva, o trimiteau înapoi în Afghanistan.

– Flan, ți-a lovit fiica, țipă Shae, dându-se cu capul de tetiera scaunului. Cum ai putut?

– M-au rugat s-o ajut, iar Walt Whitman spune că sclavul a venit la ușa lui...

– Walt Whitman?! Ce are a face Walt Whitman cu asta?!

Walt Whitman are totul de-a face cu asta, voiam să-i spun. Am zis doar:

– Trebuie s-o ștergem, Shae. S-ar putea să nu am nici o problemă, dar ar fi mai bine pentru noi să stăm ascunși o vreme, pentru orice eventualitate.

Mai departe, o mașină intrase pe drumul nepietruit. Mi-am ținut respirația până am văzut că era un Mustang vechi, nu tipul de la FBI. A trecut pe lângă noi, femeia dinăuntru ne-a făcut cu mâna.

– N-ai putea să ai probleme și mai mari dacă fugi?

Shae ținea ochii închiși.

– Nu e musai să ne prindă, am zis.

– Ce rahat, Flan, bodogăni.

Amândoi copiii începură să plângă încet pe bancheta din spate.

– Mami, nu vreau să mergi la închisoare, se tânguia Noodle.

– N-o să merg la închisoare, dragule, am spus, cu inima bătându-mi sălbatic în piept.

În cele din urmă, s-a întors în goană Pia, cu un sac cu scutece pe umăr și o pungă de plastic în mână. Am coborât geamul și le-am luat.

– Flan, zise, am adus și pașaportul, în caz că vei putea folosi un act fals.

Am dat din cap. În ce mă băgase? În ce mă băgasem singură?

– Și bineînțeles, ar trebui să luați mașina mea. Sunt sigură că ei îți cunosc numărul de mașină.

– Ce-o să faci fără mașină? am întrebat.

– Dă-mi cheile tale, zise și eu le-am scos din sacul cu scutece. O s-o folosesc pe a ta până ne dă fratele lui Michael mașina lui cea veche. Acum, hai, plecați. Plecați de-aici!

Mi-a dat un sărut rapid prin fereastra deschisă.

Am pornit mașina, cu mâinile tremurânde, simțind cum panica îmi taie răsuflarea. Tulpinile de porumb se loveau între ele, unduite de curentul iscat de mașină, în timp ce Pia ne făcea cu mâna, împroșcată de pământul de sub roți. Părea acasă la ea acolo, în grădină, dar avea dreptate – eu nu mai aveam ce căuta în complexul pentru familiști. *Brațe credincioase și prietenești m-au ținut.* Ce m-aș face fără ea?

– Ai măcar un rahat de idee în ce ne-ai băgat? a întrebat Shae, când ieșeam din complex.

M-am uitat în oglinda retrovizoare. Se pare că nu eram urmăriți. Noodle și Nori amuțiseră complet pe banchetă. Amândoi păreau pietrificați.

– Haide, măi, prichindei, e în ordine, le-am spus. O să fie amuzant.

– Amuzant, mă maimuțări Shae. Flan, cum ai putut s-o ajuți pe femeia aia?!

– E însărcinată...

– Aproape că ne-a omorât fetița!

Noodle scoase un geamăt. Lacrimi au început să se prelingă din nou pe obrajii lui Nori. Își perfecționase tehnica de a plânge fără să scoată un sunet. Era mai ușor pentru coastele ei.

– Tu n-ai fost de față la ce-a fost mai rău, Flan, spuse Shae, cu dinții încleștați. Nu tu i-ai curățat gaura din piept.

– Știu, am spus încet și gândul îmi făcu și mie o gaură în piept.

Am intrat pe autostradă. Mușchii mei păreau să știe ce fac, chiar dacă restul corpului nu știa.

– Cred că va trebui să te predai, Flan, zise Shae, cu o voce acum calmă, resemnată. Trebuie să te predai și să suporți consecințele.

– Și dacă mă trimit la închisoare?

Am început să simt furnicături pe față și pe mâini. Speram să nu intru în hiperventilație. Simțeam pedala zimțuită a accelerației sub piciorul meu gol.

– Atunci te duci la închisoare.

Cum putea fi atât de calm?

– Nu! strigă Noodle.

– Nu, mami, țipă și Nori.

Am privit oglinda retrovizoare. Un Volkswagen mic, galben, două camionete, o mașină sport.

– Sodaba a avut o viață atât de grea, Shae. A pierdut mulți copii. Trei avorturi spontane, mi-a spus traducătoarea ei. Și un copil născut mort. Acum mai are puțin și naște. Ei cred că bărbatul ei este terorist. Nu vrea să se întoarcă în Afghanistan...

Nu eram sigură dacă încercam să o apăr pe ea sau pe mine. Poate pe amândouă.

– Poartă o burka în America, dar nu vrea să se întoarcă în Afghanistan? mă luă el peste picior. Credeam că abia așteaptă să se întoarcă acolo.

– Nici eu nu înțeleg, am zis. Dar aș putea totuși obține niște răspunsuri.

Mi-am scos din poșetă telefonul mobil și am format numărul Naimei, cu mâinile tremurânde.

– Naima, am spus eu când mi-a răspuns. Eu plec. E un tip care se interesează de mine.

– Vai, Flan. Te rog să ai grijă.

Părea tristă.

– Ai ținut legătura cu Sodaba? am întrebat.

– E mai bine să n-o fac. Nici cu tine n-ar trebui să vorbesc acum.

– Încă un lucru, am zis. Spune-mi de ce poartă Sodaba burka?

Am ținut telefonul în așa fel, încât Shae să audă și el răspunsul.

– Sodaba e o femeie foarte credincioasă, zise Naima apăsat.

– Dar n-ar putea să poarte doar un batic, așa cum faci tu? Talibanii nu hoinăresc pe străzile din Riverside.

Un Dodge rablagit. Un Ford Excursion. Un Sedan albastru. Ba nu, unul negru. Rahat!

– Poartă burka pentru că și surorile ei din Afghanistan trebuie să o poarte. Nu crede că ea ar trebui să fie liberă, dacă nu sunt și surorile ei.

Mi-am simțit picioarele străbătute de un frison.

– Una dintre surori a fost bătută când i-a alunecat vălul de pe cap. Dacă Sodaba se întoarce acolo, probabil va fi și ea bătută. Dacă nu și mai rău.

Răceala mi-a cuprins și restul corpului.

– Trebuie să închid, i-am spus. Ai grijă de tine, Naima.

Abia dacă o știam pe Naima, dar am simțit că îmi luam adio de la o prietenă apropiată.

– Și tu, doamnă Flan. *Jazakh Allahu Khairan.* Fie ca Allah să te răsplătească pentru fapta bună. Și fie ca fetița ta să prospere.

În mașină se așternuse tăcerea.

Un Cadillac verde. O Honda cenușie. O motocicletă albă. Mi-am ținut respirația când un polițist a ajuns în dreptul nostru și apoi ne-a depășit.

– Știi, a spus Shae în cele din urmă, a fost o istorie cu o identitate furată și într-un episod din *O viață de trăit,* în vara asta.

– Serios?

Nu-mi închipuisem niciodată că experiența lui Shae în telenovele ar putea avea vreo aplicație practică în viața noastră.

– O femeie voia mai mult decât orice să devină asistentă socială, dar profesorii nu au lăsat-o să absolve cursurile, pentru că devenea prea implicată emoțional cu pacienții.

– Așa că a ucis un consilier și i-a furat identitatea?

M-am sprijinit de volan, oasele de la încheieturi aproape că îmi străpungeau pielea.

– Doamne, Flan, nu fi morbidă. A cules o diplomă scrisă greșit, din gunoi, și-a schimbat numele și a început să practice.

– Și a scăpat basma curată?

M-am simțit ca o nebună.

– Tu ce crezi, Flan?

N-am răspuns.

– A fost discreditată, zise Shae. A trebuit să treacă prin niște procese. Umilită public.

– A făcut închisoare?

– Nu, a șantajat pe cineva ca să se însoare cu ea.

S-a oprit, știind că părea ridicol.

– Oricum, conchise, știu câte ceva despre falsele identități. Pentru orice eventualitate.

Am întins brațul și l-am strâns pe Shae de picior. Părea imposibil, chiar irațional, dar era cu mine. Asta putea să fie aventura noastră împreună. Șansa noastră de a gusta din viața Samanthei Walker. De a gusta lumea.

– Hei, copii, ia uitați, dinozaurii.

Întotdeauna le plăcea când treceam pe lângă Centrul Cultural din munții Jurupa. Dealurile cu arbuști, care mărgineau autostrada, erau presărate cu sculpturi mari din metal în formă de dinozauri – un stegozaur albastru cu pete galbene, un alozaur verde, un triceratops portocaliu. Cea mai nouă adăugire era un mamut lânos ruginit care stătea pe coama unui deal, cu trompa ridicată, ca un bun venit sau un rămas-bun.

– La revedere, elfetumpule, zise Nori încet, de parcă ar fi știut că probabil n-o să mai trecem pe-acolo niciodată.

– Elefantule, o corectă Noodle. De fapt, numele lui este mamutul lânos.

A rostit numele rar, pentru ca ea să-l înțeleagă.

– Pa, mama Lena, repetă Nori.

Am zâmbit, dorindu-mi să fi fost la fel de simplu să-mi iau la revedere de la propriile griji. Urma să fiu o mamă plină de griji mult timp de aici înainte. Poate pentru totdeauna.

Un Suzuki violet, o Toyota roșie, un Hyundai galben, un Mitsubishi alb...

Într-o zi îmi vor descoperi inima fosilizată, cu o spirală de griji înghețată înăuntrul ei.

Am condus în tăcere, am trecut pe lângă complexe cu apartamente dărăpănate și terenuri accidentate pentru motociclism de-a lungul autostrăzii 60, am trecut de dealerii cu mașini strălucitoare de pe autostrada 15, de mallurile și casele în construcție de pe autostrada 10. Am văzut pe drum trei mașini de poliție și două automobile Sedan albastre, printre alte jeepuri, rable și camioane, dar, din fericire, nici unul nu părea interesat de noi. Shae și-a ținut capul lipit de fereastră, holbându-se la reclamele pentru cluburi de striptease, mobilă din stejar și parcuri de distracții.

– Putem petrece câteva zile la munte, am spus, și apoi vom hotărî încotro să mergem.

– Nori are nevoie de tratament postoperatoriu, zise Shae. Mâine ar fi trebuit să meargă la consult.

– Putem găsi alt doctor. Doctori sunt peste tot.

– Și dacă au nevoie de fișa ei?

– Putem spune că s-a pierdut într-un incendiu. E sezonul incendiilor. Am fost evacuați. Oamenii ne vor crede.

– Nu știu, Flan...

– Tu cunoști fiecare test, fiecare procedură, nu? N-ai nevoie de un doctor care să-ți spună ce s-a întâmplat.

– Presupun c-aș putea să pun totul pe hârtie, ca să nu uit.

A oftat, parcă pentru a-mi aminti că era singurul din mașină care deținea acele informații. Am început să simt un nou val de vinovăție, dar apoi m-am uitat la Nori, vioaie pe banchetă. M-am întins în spate și i-am atins coapsa micuță și îndesată. Ea mi-a zâmbit în oglinda retrovizoare.

– Nu pot să cred că facem asta, zise Shae, cu ochii închiși. Ai noroc că sunt atât de obosit... n-aș fi fost niciodată de acord cu asta după o noapte de somn bună.

– Ba, ai fi fost, am zis, lovindu-l ușor cu pumnul în braț. Știi că-mi ești dator.

– Știu foarte bine cât de mult îți datorez, Flan.

Mi-a apucat mâna și și-a dus-o la buze.

Când am cotit de pe autostradă pe Mount Avenue, am început să cotrobăi după pașaport, să mă uit încă o dată la potențialul meu alter ego. În schimb, am dat cu mâna peste o bucată de carton. Am scos-o din sac – era banda pe care scria FLAN cu litere mari maronii și portocalii, cea care fusese fixată în pioneze lângă pașaport. Probabil că Pia înhățase totul de pe ușa din camera pentru licitații. Am șters numele cu degetul înainte de a deschide fereastra și de a lăsa pătratul rigid să zboare pe geam. L-am urmărit rostogolindu-se prin aer, lovindu-se de botul mașinii altcuiva, făcându-se apoi nevăzut. Dacă tipul de la FBI mă urmărea, ar fi putut să mă aresteze și pentru că arunc gunoaie din mașină. Pentru că mi-am aruncat în vânt sinele meu cel vechi.

Am luat-o pe drumul întortocheat de munte. Am deschis ferestrele să simțim întâi mirosul salviei, apoi al pinului, când am ajuns mai sus.

– Mai spune-mi o dată, unde mergem? întrebă Shae.

– La vizuina mea de pe munte.

– O vizuină? începu Noodle să plângă.

Nori s-a întins și l-a bătut pe braț.

– Casa bastă, îl consolă ea.

Probabil recunoscuse drumul, copacii.

– La casa albastră? a întrebat Noodle, cu vocea tremurândă.

– Nu trebuie să mergem la telescaun, Noodle, am zis. Nu-ți face griji.

– Ce casă albastră? a întrebat Shae.

Am început să-i povestesc despre Julia și i-am privit fața, în timp ce trecea prin toate stările, de la confuzie la curiozitate și tristețe. Păstrasem atâtea secrete unul față de celălalt.

Când am ajuns în luminiș, Julia stătea pe treptele din față, legănând o cană în mâini. Părul îi crescuse și mai mult. Era des, mai lung decât ciuful de ciulin, de data asta un joc de nuanțe portocalii strălucitoare. Era din nou în salopeta stropită cu vopsea.

S-a ridicat și a venit spre mașină.

– Presupun că ți-ai făcut un obicei să-mi tot apari în prag.

Nu părea supărată din cauza asta. Dar nici bucuroasă.

– Acesta este soțul meu, i-am spus Juliei.

– Shake, zise Shae, întinzându-i mâna peste mine.

Poate că nu era o idee așa de rea să ne luăm alte nume. N-avea cum să nu nimerească unul mai bun.

– Julia, spuse ea, măsurându-l.

Pe piept i-au licărit razele de soare când a dat mâna cu el. Apoi a zărit-o pe Nori pe scaunul din spate.

– Hei, bună. Ești întreagă!

– Îi merge foarte bine, a spus Shae în timp ce Nori se lupta să ajungă la Julia.

– Și eu sunt întreg, începu să vorbească Noodle.

– Adevărat, bunule domn.

Julia făcu o plecăciune.

– Sodaba mai e aici?

Mi-am dat seama că ar fi trebuit să sun mai întâi, ca să întreb. Dacă Sodaba era încă acolo, casa Juliei ar fi fost cel mai prost loc în care ne puteam ascunde.

– Centrul Zen îi oferă refugiu, a spus ea. Dar pentru propria ei siguranță, ca și pentru a lor, o vor muta în curând la un centru din nord.

Mi-am dat seama că încă nu-i spusesem Juliei despre incendiu.

– Casa Sodabei a ars. E posibil ca FBI-ul s-o creadă moartă.

– Tot trebuie să fim prudenți. O femeie în burka e o țintă vie.

– Crezi că ar putea Centrul să ne aranjeze și pe noi? Suntem fugari.

Cuvintele erau tulburătoare, vorbe pe care ar fi putut să le rostească Samantha Walker.

– E suficient de dificil să ascundă chiar și o singură persoană, darămite o familie întreagă. În plus, cred că deja mi-am consumat toate șansele la refugiul lor. Dar puteți să stați aici o vreme.

Ne-am înghesuit toți cinci în bucătăria ei micuță, cu trupurile laolaltă, ca niște creioane în cutie. Julia a făcut un ceai, a tăiat câteva mere și a pus bucăți de prăjitură cu ghimbir pe o farfurie, în timp ce eu i-am povestit ce s-a întâmplat.

– Așadar, sunteți fugari, nu? întrebă ea, cu tava în mână, când ne-am adunat în living. Ce ați adus cu voi?

– Mai nimic, am spus. A trebuit să plecăm repede.

– Avem medicamentele lui Nori, zise Shae.

– Tot restul e încă acasă?

A pus tava jos. Copiii s-au năpustit pe prăjituri, de parcă n-ar fi mâncat de săptămâni întregi.

– Totul, am spus. Aș fi vrut să pot lua tabloul tău. Poate că te poți duce la noi acasă să îl iei – mi-e groază să nu se piardă.

– Nu-ți face griji pentru asta. Îți pictez altul.

Gândul m-a făcut stupid de fericită.

– În momentul ăsta, zise, avem lucruri mai practice la care să ne gândim.

S-a uitat la picioarele mele, goale și murdare.

– Am la pantofi un număr mai mare decât tine, dar am niște șlapi care or să-ți vină.

– Ar fi grozav, am spus.

Nu puteam merge în prea multe locuri desculță.

– Am niște pulovere vechi pe care le puteți lua. Pături. Perne. Și aș putea să vă pregătesc niște sendvișuri.

– Mulțumim, a spus Shae cu o față serioasă, în timp ce alerga după Nori.

Cred că abia acum începea să înțeleagă realitatea încurcăturii în care îi vârâsem pe toți.

– Bani ai? a întrebat Julia.

– Puțini.

Aveam cam 150 de dolari în portofel. Luasem obiceiul de a purta la mine mulți bani gheață; la licitații nu se acceptau decât bani gheață și voiam să pot merge oricând la una. Mai aveam câteva sute în cont, dar trebuia să fim, probabil, prudenți în privința asta. Dacă eram urmăriți cu adevărat, operațiunile noastre bancare puteau fi supravegheate.

– Pot să vă dau și eu ceva bani. Și un cort. Puteți să-l folosiți pentru camping. În cazul ăsta n-ar mai trebui să cheltuiți prea mult.

A îngrămădit laolaltă câteva pachete și ne-a ajutat să le încărcăm în mașină. Mă simțeam ciudat încălțată în șlapi, ca și când tălpile ar fi fost niște limbi tocite, curelele mă ardeau între degete.

– Nici nu știu cum să-ți mulțumesc, i-am spus Juliei când am urcat în mașină, pe locul din dreapta șoferului. Shae aranjase deja copiii înăuntru și revendicase scaunul șoferului.

– Doar să aveți grijă de voi.

S-a aplecat prin fereastra deschisă să mă îmbrățișeze pentru ultima oară, iar respirația ei de ceai de plante mi-a mângâiat fața. Atunci a văzut volumul meu *Fire de iarbă* alunecând din sacul de plastic.

– Măiculiță! exclamă, ridicând cartea. De necrezut!

– A fost a mamei, i-am explicat.

A deschis coperta și a spus:

– 1882, a fost tipărită în timpul vieții lui Whitman. Ai idee cât valorează?

Am ridicat din umeri. Întotdeauna mă gândisem că e neprețuită.

– Am în Pasadena un prieten cu un magazin de cărți rare, a zis, înapoindu-mi cartea. E nebun după Whitman. Ar trebui să i-o arăți. Desigur, dacă ai timp.

A scos un marker violet din buzunarul de la piept și mi-a scris adresa pe spatele mâinii. Apoi mi-a întors-o și a scris *DA* în palmă. Poate că nu mai aveam tabloul ei, dar cel puțin aveam asta. Am simțit cuvântul zvâcnind, în vreme ce ne îndepărtam.

O oră mai târziu, când am ajuns în vechiul oraș Pasadena, l-am găsit vioi, plin de restaurante, galerii și buticuri neconvenționale, pulsând energia exuberantă a celor cu putere de cumpărare, oameni care purtau haine

noi, pantofi frumoși, colindând străzile de parcă le-ar fi deținut. În centrul Riverside-ului, oamenii mergeau agale. Oamenii purtau costume de la reduceri și haine de la vânzările de peluză. Întotdeauna păreau puțin nelalocul lor printre clădirile vechi, restaurate. Îmi plăcea asta. Eu eram așa. Gândul că s-ar putea să nu mai văd niciodată Riverside mă întristă pe neașteptate.

Librăria Jake's Rare Books era așezată între o cafenea tibetană și un magazin de țesături. Shae m-a lăsat chiar la bordură. Voia să-i ducă pe copii în vizită la Ada, căci azilul se afla doar la câțiva kilometri distanță. Ne-am înțeles să vină să mă ia într-o oră. Am rămas acolo, pe strada aceea necunoscută, nefamiliară, și am privit cum îmi pleacă familia în mașina prietenei mele.

Când am deschis ușa librăriei, un clopoțel a sunat ascuțit, dar nici un alt zgomot nu a tulburat tăcerea adâncă. Mirosea ca într-un depozit. Unul de calitate, lipsit de orice mirosuri corporale, doar cu un miros colbăit, aproape pârlit, de pagini îngălbenite și de lipici.

Pe toate le respir și le cunosc și-mi plac și mie.

– Pot să vă ajut?

Un bărbat s-a apropiat de mine din spatele magazinului și eu am rămas aproape fără aer. Avea părul lung și alb, la fel ca și barba, fața îngustă, ochi inteligenți. Cămașa din țesătură aspră era deschisă la gât.

– Walt? am îngăimat, probabil cu voce tare.

– *Sunt poetul Trupului și sunt poetul Sufletului,* zise făcând o mică plecăciune.

Nu-mi venea să cred. Walt Whitman. Chiar în fața mea. În carne și oase! Am rămas mută de uimire. Stătea în fața mea, zâmbind.

– *Mă bucur de mine, sunt plin de lucruri / care mă fericesc.*

Ultimele cuvinte le-a rostit râzând, măturând aerul cu brațele.

Am încheiat strofa pentru el:

– *Fiecare clipă din tot ce se-ntâmplă cu mine / mă-nfioară de plăcere.*

Mirosul de lână umedă al părului său mi-a umplut nările. Eram tentată să mă întind spre cămașa lui și să-mi pun palma pe inima lui care bătea.

– Ce încântare. Alt fan Whitman!

Omul și-a întins mâna, iar fantezia mea s-a destrămat în juru-mi.

– Jake Chalmers, zise.

A trebuit să inspir de câteva ori adânc pentru a-mi regăsi glasul. Speram să nu-mi observe dezamăgirea.

– Flan, am spus, dând mâna cu el. Julia m-a trimis.

– Julia! Ochii i se măriră de plăcere. Ce culoare de păr mai arborează în ultima vreme?

– Portocaliu strălucitor, am spus.

– Perfect!

Avea dinții lungi și ușor gălbui.

– Și de ce te-a trimis la mine minunata Julia?

– S-a gândit că ați vrea să vedeți asta.

Am scos cartea din geantă și am pus-o ușor pe tejghea. Mâinile îmi tremurau puțin.

– E ceea ce cred eu că este?

A coborât vocea, reverențios. A înșfăcat dintr-un sertar o pereche de mănuși albe și și le-a pus, înainte de a o apuca.

– Am căutat-o, spunea cu entuziasm, în timp ce-și plimba privirea peste primele câteva pagini. Este prima tipărire a celei de-a treia ediții.

– Ce e atât de special la ea? am întrebat.

– Ce e atât de special? repetă, nevenindu-i să creadă. Întâi, că paginile sunt cu 1,25 centimetri mai mari pe ambele direcții decât retipăririle mai frecvente din acel an.

Nu mi se părea mare lucru 1,25 centimetri, dar el era încântat.

– Ca să nu mai vorbim că e prima ediție în care el a dat un titlu poemului *Cântec despre mine.*

Mă luase amețeala.

– Serios?

A deschis cartea la pagina douăzeci și nouă, acolo unde începea *Cântec despre mine.*

– Whitman nu-i dăduse un nume în edițiile anterioare.

Jake a trecut cu degetul înmănușat peste sublinierile mamei, culegând fărâme de creion din material.

– Sublinierile astea or să-i scadă din valoare, dar pot fi șterse.

Am vrut să smulg cartea înapoi.

– *Astăzi mă sărbătoresc și mă cânt,* citi el cu voce tare.

Am închis ochii și m-am alăturat lui pentru următoarele două versuri:

– *Și-n ceea ce zic despre mine vă veți recunoaște, / Pentru că fiecare atom al meu este și al vostru.*

– Cartea asta îmi aparține, am spus încet, cu ochii încă închiși.

De ce venisem aici? De ce îl lăsasem pe acest Whitman închipuit să dezmierde paginile acelea?

– Pot să-ți ofer zece mii de dolari, a spus și eu am căscat ochii larg. Aș fi spus mai mult dacă nu erau sublinierile.

– Mama a făcut sublinierile. E tot ce a lăsat în urma ei.

Am întins mâna și am atins șanțurile, văi întunecate, dealurile palide de pe pagină.

– Te-a lăsat pe tine în urma ei.

Vorbele îi erau calme, dar m-au lovit ca o nicovală. Ochii mi s-au înpăienjenit.

– N-a vrut, am șoptit. Era bolnavă. Eu nu aveam decât șapte ani...

– Nu, zise cu voce blândă. Am vrut să spun că s-a lăsat pe sine aici.

A atins ușor interiorul încheieturii mele, harta cu vene albastre. Sângele meu era sublinierea ei. Trupul meu era cartea ei.

– Nu te grăbi – îmi înmână cartea – *invită-ți sufletul să leneviți la taifas.*

Am găsit într-unul dintre colțurile magazinului labirintic un fotoliu înfundat și m-am prăbușit în el, cu cartea în poala rochiei mele roșii, strălucitoare. Materialul fotoliului, de culoarea mușt arului, avea aceeași nuanță ca și coperta. Dacă lăsam cartea acolo, aproape că ar fi dispărut în tapițerie, camuflată.

Am lăsat-o să se deschidă singură.

Unora le spun să stea departe de mine, dar cine / ar putea sta departe de mine? / Din clipa asta, oricine-ați fi, eu vă urmez, / Cuvintele mele au să vă scarpine-n ureche / până când le veți înțelege.

Am rămas câteva minute așa și am lăsat cuvintele să se scufunde în mine înainte de a mă îndrepta spre tejghea, clătinându-mă pe picioare.

– E a ta, i-am spus lui Jake.

Vocea lui Whitman mă va urmări încă, îmi va susura în ureche încă multă vreme după ce cartea mamei mele nu va mai fi a mea. Va trebui să cumpăr o ediție mai nouă

a cărții, poate ediția de buzunar a poemului *Cântec despre mine* pe care Julia o avea în atelierul ei.

– Ești sigură? a întrebat.

Am dat din cap, gâtuită. Până să o pun jos, am sărutat coperta lung și apăsat, i-am inspirat, pentru ultima oară, praful, izul ei mineral ascuțit.

Atingerea buzelor mele pe ale tale, / murmurul răsuflării întretăiate...

Jake mi-a înmânat un cec pentru 10 000 de dolari, prins de un carnet cu paginile goale.

– Acum îți poți scrie propriul Cântec, a mai spus.

De pe chipul lui au scânteiat ochii lui Walt Whitman.

Am ieșit în lumina soarelui, așteptându-l pe Shae. Cecul se aburea în buzunarul meu. Am încercat să citesc meniul cafenelei tibetane de alături, dar nici unul dintre cuvinte nu avea înțeles în mintea mea aflată în stare de șoc. Ceai făcut cu unt? Tăiței din sticlă? Găluște cu numele *momo?* Apoi am aruncat o privire pe harta Tibetului și m-a inundat o amintire cu mama.

Stăteam în poala ei, nu cu mult înainte de ultima ei spitalizare. Era atât de slabă, că mi-era teamă să nu o strivesc, dar ea insista ca eu să stau acolo. Am tras globul de pe măsuță în propria-mi poală. Suportul din metal îmi ștampila un cerc pe pulpe, dar îmi plăcea să simt munții cu hopuri, oceanele netede și lumea de culoarea bomboanelor învârtită și încetinită sub degetul meu. Mama spunea că voi vizita cu siguranță într-o zi fiecare loc pe care îl

atingeam. Tibet. Alaska. Venezuela. Unele locuri, ca Zair sau Iugoslavia, nici măcar nu mai există, cel puțin nu cu numele astea. A întors globul cu America de Nord spre noi și a indicat Ohio. Vârful degetului ei a alunecat peste stat.

– Eu m-am poticnit aici, a spus ea, dar tu nu, draga mea. Întreaga lume ți-e deschisă. Sper că vei vedea cea mai mare parte din ea.

A învârtit globul. Mă întreb dacă se gândea la Whitman în timp ce țările se estompau rotindu-se sub ochii noștri:

cuprinzându-vă strâns de după mijloc cu / mâna stângă, / Cu dreapta vă arăt peisajul continentelor și drumul mare / deschis tuturora. / Nici eu și nimeni altul nu putem străbate acest / drum pentru voi; / Trebuie voi înșivă să-l străbateți.

Când s-a întors Shae, i-am fluturat cecul în geamul mașinii. A coborât geamul.

– Dumnezeule, Flan. Ăștia sunt banii tăi de cauțiune.

– Ha, ha, am râs eu.

El a rânjit și s-a tras pe scaunul din dreapta când am deschis portiera de pe partea șoferului. Uitasem cât de bine îi stă cu părul tuns. Am urcat în mașină și mi-am trecut mâna prin părul lui.

– Pentru ce e carnetul? a întrebat el.

– Este pentru ca eu *să-mi arunc chiuitul barbar, să răsune peste acoperișurile lumii.* Copiii au început să chelălăie ca niște câini, în spate. Simțeam mirosul de azil pe pielea lor. Mi s-a întors stomacul pe dos.

– Nu i-ai spus Adei ce se întâmplă, nu?

– I-am spus că am fost angajat să scriu pentru un serial de televiziune din New York. Era în culmea fericirii. Și că s-ar putea să fiu prea ocupat ca să mai iau legătura cu ea o vreme.

– Atunci să ne punem pe treabă, am zis, ușurată. Am scos mașina de lângă bordură, iar copiii încă lătrau și schelălăiau la lună. Am observant că Shae aruncase toate pungile de fast-food. Știam că va trebui să fiu mai atentă la felurile în care spunea *Da* pentru familia noastră.

– Așadar, ce facem acum?

Shae încă se holba la cec.

– Păi, am spus, trăgând adânc aer în piept, se pare că avem două posibilități. Opțiunea A: Ne putem duce înapoi în Riverside să așteptăm ca FBI-ul să vină să ne bată la ușa motelului. Opțiunea B: Putem călători prin țară, acordându-i FBI-ului o varietate de uși de motel din care să aleagă.

– Flan, își frecă Shae fruntea cu palma.

– Nu știu ce crezi tu, am zis, dar mie mi se pare că a doua are mai mult haz.

– Am putea să părăsim țara, spuse, cu o voce obosită.

– Eu sunt singura cu pașaport, i-am reamintit. Și nici măcar ăla nu e al meu.

A oftat și s-a uitat pe geam.

– Avem și o opțiune C, am zis.

Mi-a apărut în minte C-ul de pe dealurile din spatele casei noastre – casa noastră care nu mai era a noastră.

– Cleveland. Putem să-l vizităm pe tatăl meu.

Nori începu să cânte *C is for coockie,* un cântec din *Sesame Street,* cu vocea îngroșată, de monstru.

– Mie îmi convine ata, mormăi ea și chiar așa era.

Și mie îmi convenea să fiu pur și simplu cu familia, oriunde am fi ajuns.

– S-ar putea să mă trezesc mâine și să realizez că toate astea sunt o mare greșeală, spuse Shae.

– Și eu.

– S-ar putea să fim nevoiți să ne întoarcem, adăugă.

– Sunt gata să-mi asum riscul ăsta.

Am îndreptat mașina spre autostradă. Autostrada ducea la New York și New Orleans, Moab și Seattle, Miami, Fargo, Dallas, Philadelphia și tot ce se afla între ele. Autostrada ducea la Cleveland, cu râul ei de combustibil, cu tatăl meu îmbătrânind și casa mea din copilărie, plină de fantome.

Priviți oricât de departe, un spațiu nelimitat va fi / dincolo.

Mașini de toate culorile și mărimile ne înconjurau; erau pline cu oameni de toate culorile și mărimile. Am încercat să-mi imaginez ce ar păstra într-un depozit fiecare dintre ei – candelabre din plexiglas, piscine pentru copii, pătuțuri, uniforme militare și albume de absolvire pline de poze jenante. Cutii cu numele oamenilor pe o parte, cutii marcate cu IMPORTANT, cutii marcate cu FRAGIL. Lucruri, lucruri și iar lucruri.

Ce s-ar întâmpla dacă fiecare ușă a fiecărui depozit s-ar ridica deodată, dacă toate cutiile ar fi deschise, dacă dorințele tuturor ar ieși năpustindu-se afară? Dorințele care au trăit în interiorul bunurilor noastre, care trăiau în noi. Gândiți-vă la sunetul pe care l-ar face – un Da susținut, de operă. Îl auzeam tare și puternic peste vuietul traficului. Zerourile de pe cec își alăturau corului gurile lor deschise; copiii mei schelălăitori, soțul meu care ofta se alăturau și ei. Făceam cu toții parte dintr-un cântec. Ne vom găsi drumul, indiferent de direcția aleasă. Whitman o promisese la sfârșitul *Cântecului despre mine:*

La-ntâia încercare de n-ați izbutit să mă ajungeți, / nu pierdeți nădejdea, / Dacă nu mă găsiți într-un loc, căutați-mă într-altul, / Eu undeva m-am oprit și v-aștept.

Noul meu carnet vibra pe scaun, între mine și Shae. M-am gândit la toate paginile albe de sub coperta multicoloră. Acolo mă aștepta Whitman, am înțeles în timp ce goneam pe autostradă: acel spațiu gol unde vocea lui și a mea se puteau întâlni. Un loc în care puteam încerca să-mi așez povestea, sinele meu. Poemul lui era torța pe care aș folosi-o pentru a privi înăuntru, torța pe care aș folosi-o pentru a-mi lăsa propriile semne cu creionul pe hârtie. Știam că nu l-ar deranja dacă i-aș împrumuta primul vers.

Mulțumiri

Recunoștința mea este fără margini și am o mulțime de oameni cărora să le mulțumesc:

În primul rând, lui Walt Whitman, pentru că mi-a oferit cuvinte atât de minunate și de expansive cu care să mă joc.

Părinților mei, pentru că au fost susținătorii mei cei mai fervenți.

Surorii mele, Elizabeth, și familiei ei, pentru că au împărtășit cu mine momentele decisive ale cărții (și mult mai mult de atât).

Lui Arielle Eckstut și Anika Streitfeld, pentru că au fost agentul și editorul visurilor mele. Sunt atât de norocoasă să lucrez cu voi, două femei strălucite, și încă vă rămân datoare pentru felul cum ați pus totul la punct. Vreau să mulțumesc și tuturor celor de la Agenția Levine/ Greenberg și de la Random House, pentru că au crezut în mine și în munca mea.

Lui Stacy Miller, pentru că mi-a prezentat lumea licitațiilor de la spațiile de depozitare.

Lui David Boyns, pentru că m-a ajutat cu subiectul de disertatie al lui Shae.

Lui Chris Baty, pentru că a înființat Luna Națională a Romancierilor. Poate că nu aș fi scris niciodată *Licitația lui Flan,* dacă nu era maratonul nebun din noiembrie.

Tuturor oamenilor minunați care au citit versiunile de început ale romanului – atât familiei (Matt McGunigle; Arlene, Buzz, Elizabeth și Magdalene Brandeis; Patricia O'Donnell), cât și prietenilor (Jeannie Bernstein; Cindy Bokma; Andi Buchanan; Laraine Herring; Catherine Kineavy; Caroline Leavitt; Renee Sedliar; Victoria Zackheim) – pentru sugestiile voastre neprețuite și pentru încurajări. Mulțumiri speciale Barbarei Kingsolver pentru că nu i-a fost teamă să-mi spună că mă așteaptă un drum lung și pentru că m-a îndrumat în direcția corectă. Ajutorul tău a fost o binecuvântare.

Rămân îndatorată tuturor prietenilor și membrilor familiei mele pentru dragostea și pentru sprijinul lor. Sper că știți cât de mult vă iubesc pe toți. Sunt profund recunoscătoare și echipei mele de la Family Voices, grupului meu de poezie, Women Creating Peace Collective, grupării CODEPINK, Femeilor în Negru, mamelor scriitoare, MYWG, site-ului Readerville, vânzătorilor independenți de carte, bibliotecilor publice (în special Bibliotecii Publice din Riverside), Progamului UCLA pentru Scriitori, programei de cursuri a Universității din California Riverside, Universității Antioch, Universității din Redlands și tuturor studenților mei, pentru că m-au inspirat și susținut, ca să nu mai vorbim de Bucksworth și Old Brown Shoe, pentru că mi-au făcut serenade în timp ce scriam.

Nu în ultimul rând, vreau să-i mulțumesc soțului meu, Matt, și copiilor noștri, Arin și Hannah, pentru că au fost adevărata sursă pentru *Da*-ul meu în viață.

Pentru că fiecare atom al meu este și al vostru.

Poemul *Cântec despre mine* al lui Walt Whitman a apărut mai întâi în ediția din 1855 a volumului *Fire de iarbă,* dar nu a avut un titlu până la a treia ediție a cărții, publicată în 1882. Whitman a continuat să revizuiască poemul *Cântec despre mine* până la moartea sa, în 1892. Următoarele părți ale poemului sunt cele preferate de Flan.

Extrase din *Cântec despre mine*

1
Astăzi mă sărbătoresc și mă cânt
Și-n ceea ce zic despre mine vă veți recunoaște,
Pentru că fiecare atom al meu este și al vostru.

Îmi invit Sufletul să lenevim la taifas,
Alene hoinărind, mă aplec să observ
sulița firului de iarbă vara.

Limba, fiecare strop de sânge, toate-s plămădite
din solul și din aerul acesta;
Născut aici, din părinți de pe aceste meleaguri,
iar părinții părinților mei de asemenea,
Eu la ani treizeci și șapte, sănătos, voinic încep,
Sperând să nu mă opresc până la moarte.

Lăsând deoparte crezurile și școlile,
O distanță între noi nu le strică, deși nu le uit,
Găzdui-voi în portul meu și binele și răul,
și las să glăsuiască întâmplarea,
Natura fără opreliști, cu energia ei firească.

2
Casele și odăile sunt pline de arome,
pe rafturi se îngrămădesc parfumuri;
Pe toate le respir și le cunosc și-mi plac și mie;
Distilarea esenței m-ar otrăvi cu încetul,
dar nu vreau să-i dau voie.

Văzduhul nu-i parfum – nu are gustul și mirosul distilării,
El este pe potriva gurii mele și drag îmi e
de-a pururi;
La pârâul din marginea pădurii mă voi duce,
Să fiu gol și neprefăcut,
Simt că-s nebun de dorul de a-l atinge.
Aburul răsuflării mele,
Ecouri, unda apei, murmurul șoaptelor,
rădăcinile dragostei, filamentele de mătase,
crăcana și vița-de-vie,
Respirația și inspirația, bătăile inimii mele,
Trecerea aerului și a sângelui prin plămâni,
Mireasma frunzelor verzi și a frunzelor uscate,
și a plajei și a stâncilor cenușii ale mării,
și a fânului din șură;
Sunetul revărsat al vorbelor glasului meu
Zvârlite-n rafalele vântului;
Câteva sărutări aeriene, câteva grăbite
îmbrățișări, un braț în jurul gâtului;
Jocul luminii cu umbra pe arbori în
clătinatul ramurilor;
Bucuria de a fi singur, sau în aglomerația străzilor,
ori pe câmpuri și pe coastele dealurilor,
Simțind sănătatea, ziua-n amiaza mare,

sau pe mine cântând dimineața când
ies la întâlnirea cu soarele.
Credeați că o mie de pogoane înseamnă mult?
Trecut-ați anii voștri învățând, citind,
Mândri de-a fi pătruns înțelesul poemelor?
Opriți-vă ziua și noaptea asta cu mine, și
veți avea originea tuturor poemelor;
Veți avea bunul pământului și al soarelui –
(mai sunt atâtea milioane de sori).
Nu veți mai primi lucrurile din a doua sau
a treia mână, nici nu veți mai vedea
cu ochii morților, nici nu vă veți mai hrăni
cu fantomele din cărți;
Dar nu veți privi nici prin ochii mei, și
nici nu veți lua ceva de la mine,
Veți audia toate părțile și veți filtra totul
prin voi înșivă.

6
Un copil m-a întrebat: Ce e iarba? venind către mine
cu mâinile pline de fire;
Ce să-i răspund unui copil? decât el nici eu
nu știu mai mult.

Bănuiesc că poate fi însăși stema ființei mele
țesută din verdele fir al speranței.
Sau ghicesc că e năframa lui Dumnezeu,
Darul lui înmiresmat, amintire lăsată înadins
pe pământ,
Cu numele lui, de stăpân, într-un colț, la vedere,
ca să ne iscodim A cui o fi?

Sau poate că iarba însăși e un copil,
prunc al unei lumi vegetale.

Sau poate că este o hieroglifă uniformă,
Și-nseamnă: Eu cred deopotrivă pe zonele largi
și pe zonele-nguste,
Cresc printre negri și printre albi deopotrivă,
Pe indianul dezmoștenit, pe albul sărman, pe
congresman și pe african, la fel îi
dăruiesc și-i primesc la fel.

Și în clipa aceasta îmi pare că e părul cel lung
și frumos al mormintelor.

Cu drag te-oi alinta, iarbă cârlionțată,
Poate că ești o lină răsuflare din piepturile
unor oameni tineri,
Poate că, de i-aș fi cunoscut, mi-ar fi fost
ca și tine de dragi,
Poate că urci din oameni bătrâni,
sau din pruncii răpiți de la sânul matern
înainte de vreme,
și iată că tu le ești sânul matern.

Culoarea ta închisă nu poate izvorî
din părul alb al mamelor istovite,
Nici din bărbile incolore ale bărbaților istoviți,
Nici din palidul roșu al cerului gurii lor.
O, recunosc până la urmă în limba ta atâtea limbi,
Și presimt că n-ar putea veni din cerul gurii
nimănui.

Aș dori să pot tălmăci semnele morților
tineri, bărbați și femei,
Și semnele bătrânilor și ale mamelor
și ale pruncilor nenăscuți.

Ce crezi că vor fi devenit acei tineri și bătrânii aceia?
Și ce crezi că au devenit femeile și copiii?

Toți sunt vii și le merge chiar bine,
undeva, nu se știe pe unde,
Căci un mugur firav dovedește că moarte
de-a pururi nu este,
Și chiar dac-ar fi, imbold îi e vieții și-n cale-i
nu șade la pândă s-o țină pe loc,
Și-și curmă năprasna când viața se-arată.

Totul se-avântă și crește, nimica nu piere,
Iar moartea-i ceva osebit decât crede oricine,
și mai fericit.

16
Eu sunt al celor vârstnici și al celor nevârstnici,
Al celor cu duh și al săracilor cu duhul,
De nimeni nu-mi pasă și mereu am grijă de toți,
Matern și patern deopotrivă și prunc și bărbat,
Încărcat de materie primă și de materie rafinată,
Aparțin unei națiuni din mai multe națiuni,
cea mai mare deopotrivă cu cea mai mică,
Om din sud la fel cum sunt din nord, trăiesc
ca pașnicul plantator bucuros de oaspeți
de pe malul Oconeei,
Sunt negustorul yankeu cu tălpi bune și iuți

pe drumul negoțului său,
Un kentuckyanan bătând văile, în jambierele mele
de căprioară,
sunt din Louisiana, precum sunt georgian,
Barcagiu pe lacuri, prin golfuri, pe coastă,
în Indiana, Wisconsin, Ohio;
Sunt la mine acasă, canadian cu rachete-n picioare
prin zăpezi, sau cu pescarii din Terra Nova,
Acasă, cu flota de bărci pe gheață trăgând
la vele și la saule cu ceilalți,
Acasă pe colinele din Vermont, în pădurile din Maine
sau într-un ranch texan,
Sunt tovarăș cu cei din California și tovarăș
al oamenilor liberi din nord-vest
(îmi place statura lor mare),
Tovarăș cu plutașii, cu cărbunarii, cu toți
cei care vă dau mâna și vă îmbie
la un pahar și la o-mbucătură,
Școlar al celor neînvățați și învățător al preaînvățaților,
Novice, debutând cu o experiență de un miliard de ani,
Sunt de toate culorile și din toate castele,
de toate rangurile și de toate religiile,
Țăran, muncitor, artist, gentleman,
marinar, quaker,
Deținut, aventurier, mardeiaș, avocat, medic, preot.
Rezist la orice, în afară de propria-mi diversitate,
Respir aerul, dar rămâne destul pentru oricine,
Nu-mi dau importanță, sunt pe locul meu.

(Molia și icrele peștelui sunt la locurile lor,
Sorii luminoși, pe care-i văd, și cei întunecați,

pe care nu-i pot vedea, sunt pe locurile lor.
Palpabilul șade la locul lui și cel neatins
este la locul său.)

19
Aici am pus masa pentru toți deopotrivă,
acolo e carnea dacă vă e foame,
E pusă și pentru netrebnic, ca și pentru cel drept,
îmi dau întâlnire cu toți.
Vreau ca niciunul să nu fie nedreptățit sau dat la o parte,
Țiitoarea, întreținutul și cel care fură,
Sclavul cel buzat și bolnavul de sfrințe
sunt invitații mei;
Nu va fi nici o deosebire între ei și ceilalți musafiri.

Simți apăsarea timidă a unei mâini, mirosul
și atingerea părului,
Atingerea buzelor mele pe ale tale,
murmurul răsuflării întretăiate,
Înălțimea și adâncimea reflectate pe chipul meu,
Fuzionarea eului meu cu mine,
și eliberarea lui iarăși.
Vă închipuiți că am un plan preconceput?
Ei bine, am, și e identic cu al furtunilor echinoxului
și cu acela care-a lipit mica de stânci.

Credeți că vreau să vă epatez?
Epatează pe cineva lumina soarelui? Dar
cintezoiul când trece matinal prin lunci?
Sunt eu de mirare mai mult decât ei?

Spun aceste lucruri fiindcă e ceasul confidențelor;
N-ar trebui să le spun oricui, dar vi le spun vouă.

21
Sunt poetul Trupului și sunt poetul Sufletului,
În mine se-ntâlnesc plăcerile paradisului,
cu suferințele infernului,
Pe cele dintâi le grefez și le cresc în mine,
pe celelalte le traduc într-o limbă nouă.

Sunt poetul femeii la fel cum sunt al bărbatului
Și spun că este măreț deopotrivă
a fi femeie și a fi bărbat,
Și spun că nu e nimic mai măreț
decât mama bărbaților.

Cânt cântecul expansiunii și al mândriei,
Destul lăsat-am capul în jos și destul
ne-am rugat,
Eu arăt că dimensiunea măreției e numai dezvoltare.

I-ai lăsat în urmă pe ceilalți? ești Președintele?
E un fleac, orișicare din urmă poate să vină
și să-ți treacă înainte.

Eu sunt cel ce se preumblă cu dulcea noapte adâncă
Și-nvăluit în ea pe jumătate, un strigăt lansez
către pământ și către mare.

Strânge-mă tare noaptea la sânul tău gol, strânge-mă,
noaptea magnetică și hrănitoare!
Noapte a vânturilor de miazăzi –

noapte a marilor astre!
Noapte care-mi faci semne pe tăcute,
Nebună și goală noapte de vară.

Zâmbește, o, pământ voluptuos cu rece suflare!
Pământ al arborilor somnolenți și vaporoși!
Pământ al soarelui asfințit – pământ al munților
cu ceața în creștet!
Pământ al lunii pline prelinse ca sticlă topită
Cu pete albăstrii!
Pământ care tivești cu marmură de umbre și lumini
apele fluviului!
Pământ al norilor de cenușă risipindu-se în strălucire
de dragul meu!
Pământ cu cotul îndoit la orizont –
pământ îmbogățit de bobocii mărului înflorit!

Risipitorule, mi-ai dat dragoste – iată pentru ce
eu însumi îți aduc prinos de dragoste!
O negrăit de pătimașă dragoste.

24
Walt Whitman, un cosmos, flăcău din Manhattan,
Bătăios, trupeș, senzual, mâncând, bând și
procreând,
Nu un sentimental, nu unul din cei ce se țin
mai presus de bărbați și femei
sau mai la o parte,
Nici prea modest, dar nici prea încrezut.

Scoateți lacătele de la uși!
Scoateți și ușile din țâțâni!

Oricine lovește un om, în mine lovește,
Și tot ce se face sau zice, până la urmă se-ntoarce
la mine.

Prin mine crește și se sparge inspirația ca valurile,
prin mine trece curentul ei electric și
acul indicator.

Rostesc parola neexplorată, fac semnul
democrației,
Cerul să-mi fie martor! Nimic nu voi primi, dacă
nu e să dau în aceeași măsură.

Prin mine urcă mulțimi de glasuri de mult amuțite,
Glasuri ale nesfârșitelor generații de întemnițați
și de sclavi,
Glasuri ale bolnavilor și ale celor ce și-au pierdut
Nădejdea, ale hoților și copiilor lepădați,
Glasuri ale ciclurilor pregătitoare,
Și ale fiarelor ce leagă astrele-ntre ele și ale celor
încă nenăscuți,
Și ale drepturilor celor pe care alții îi calcă în
picioare,
Ale celor betegi, celor care cerșesc la răspântii,
săracii cu duhul și disprețuiții,
Glasul cețurilor, al gândacului ce-și rostogolește
bobița de bălegar.

Prin mine se-nalță vocile interzise,
Vocile sexelor și ale dorințelor, pe care le dau în
vileag,

Vocile indecente, prin mine limpezite și
transfigurate.

Eu nu pun degetul la gură, nu mă sfiesc,
Cu gingășie egală mă-ndrept către cele din pântec,
ca înspre cele din cap și din inimi,
Împreunarea vă spun că-i la fel de solemnă ca
moartea.

Cred în carne și în pofte,
Să văd, să aud, să ating toate aceste minuni, și
Fiecare părticică din mine e o minune.
Pe dinafară și dinăuntru sunt dumnezeiesc și
sfințesc orice lucru pe care-l ating sau
care mă-atinge,
Mirosul subsolurilor mele-i mai îmbălsămat ca orice
rugăciune,
Capul meu stă mai sus decât orice biserici și biblii
și crezuri.

Dacă aș adora vreun lucru mai mult decât altul acela
ar fi
unicitatea trupului meu, sau a părților lui,
Tipar nevăzut al ființei mele, tu ești acela!
Margini umbroase și odihne, voi sunteți!
Ești tu, cuțit de plug al tăriei bărbătești!

E orișice mădular care mă pune în valoare!
Tu, sângele meu roșu bogat! și tu, sângele meu alb,
esență palidă a vieții mele!
Piept apăsat pe pieptul altora, ești tu!
Tu, creierul meu, și voi, circumvoluțiuni oculte!

Tu, rădăcină de stânjenel! becațină fricoasă!
cuib ce păzește perechea de ouă! și voi!
Puf în care se-amestecă barba și capul
și mușchii trapezi, ești tu!
Sevă ce mustești din arțari, mătase a porumbului viril,
și tu ești!
Soare atât de darnic, ești tu!
Și voi, aburi care schimbați umbra cu lumina
pe chipul meu!
Și voi, pârâiașe și stropi de sudoare, roua trupului meu!
Adieri apropiate al căror sex mângâietor îl recunosc,
Câmpuri de mușchi cu vâlcele, ramuri de gorun,
călători dragi pe potecile mele sălbatice, voi!
Mâinile-mpreunate cu ale mele, obrazul sărutat,
muritorul
atins de mine vreodată, și voi puteți fi!

Mă bucur de mine, sunt plin de lucruri
care mă fericesc,
Fiecare clipă din tot ce se-ntâmplă cu mine
mă-nfioară de plăcere,
Nu pot să-mi explic de ce-mi tremură genunchii,
nici cauza celei mai slabe dorințe,
Nici cauza prieteniei pe care o transmit,
nici cauza prieteniei retransmise spre mine.

Când trec pragul casei, mă opresc să mă conving
că e într-adevăr așa,
Rochița-rândunicii înflorită la fereastra mea
mă satisface mai mult decât metafizica din cărți.

Privește cum se crapă de ziuă!

O unghie de lumină face să piară imensele
umbre diafane,
În cerul gurii simt aerul bun.
Mușuroaiele pe care le ridică-n tăcere și inocență
o lume mișcătoare, zvâcnind proaspete,
Crescând oblic înalte și scunde.

Ceva ce nu pot vedea scoate țepi libidinoși,
Mări de suc spumos inundă cerul.
După ce glia a fost posedată de cer și ziua a închis
ciclul lor nupțial,
O sfidare răsună deasupra capului meu
dinspre soare-răsare
Ca un sarcastic reproș: O să vezi cine râde la urmă!

28

Nu-i o atingere doar? pentru ce mă avânt atunci
spre o nouă identitate?
Văpăi și eter îmi circulă prin vine,
Un vârf trădător se-mbulzește din mine să iasă s-ajute,
Carnea și sângele meu săgetează cu fulgere
o țintă care seamănă cu mine.
Din toate părțile primesc imbolduri lascive ce-mi
înțepenesc mădularele,
Din ugerul inimii mele storcând și ultimul strop,
Provocatoare, impudice, irezistibile,
Răpindu-mi dinadins ceea ce apăr mai tainic,
Descheindu-mi hainele, ținându-mă gol de mijloc,
Râzând de tulburarea mea cu seninătatea
soarelui și a izlazului,
Deturnând trufașe sfiala celorlalte simțuri,
Mi-au cumpărat pipăitul și i-au luat locul

invadându-mi toate extremitățile,
Nu respectă nimic și nici nu le pasă
că mă lasă puterile și sunt furios,
Își strâng în jurul meu toată haita
să mai râdă de mine o clipă.
Apoi, adunate grămadă pe-un muncel, stau și mă necăjesc.
Santinelele dezertează din toate posturile mele
Lăsându-mă descoperit în fața roșului invadator,
Se duc toate pe muncelul dușmanilor
și se uită la mine să le dau ajutor.
M-au vândut trădătorii,
Vorbesc fără noimă, mi-am pierdut mințile,
trădătorul sunt eu și nimeni altul,
Eu cel dintâi m-am urcat pe muncelul acela,
mâinile mele m-au purtat acolo.

Tu, atingere păcătoasă, ce faci? Răsuflarea
mi se strânge-n gâtlej,
Ridică-ți stăvilarele, că nu mai pot.

38

Destul! Destul! Destul!
M-am cufundat într-un soi de uitare. Îndărăt!
Dați-mi timp să-mi adun mintea zguduită din adormire, din visuri, din genuni,
Mă aflu la marginea erorii comune.
Cum aș putea uita bătaia de joc și ocara!
Cum aș putea uita nesecatele lacrimi, loviturile de harapnic și bâtă!
Cum aș putea privi liniștit calvarul acesta al meu
și cununa-mi de spini sângerândă!

Acum lămurit îmi aduc aminte,
Reiau acest fir întrerupt,
Mormântul de piatră înmulțește ce i s-a
încredințat,
Leșurile se scoală, rănile se închid, șreangurile se
desfac de pe mine și cad.

Înaintez imediat înarmat cu o forță supremă, fac
parte dintr-o interminabilă procesiune
obștească,
Noi parcurgem uscatul și coasta, străbatem
toate frontierele,
Rapide, atelajele noastre ocolesc pământul,
Florile pe care le purtăm la pălărie au înflorit de mii
de ani.
Discipoli, un salut pentru voi! Apropiați-vă!
Continuați să țineți războjul, continuați să puneți
Întrebări.

44
E ceasul explicării mele – să ne ridicăm în picioare.
Înlătur tot ce-i cunoscut,
Lansez toți bărbații și toate femeile înainte cu mine
către Necunoscut.

Ceasornicul arată secunda – dar ce arată
eternitatea?

Am consumat până-acum trilioane de ierni și de veri,
Dinainte ne stau trilioane și altele dinaintea lor.

Naşterile ne-au adus bogăţie şi varietate,
Şi alte naşteri ne vor aduce bogăţie şi varietate.

Nu-i zic unuia mare şi altuia mic,
Cine-şi umple timpul şi locul este egal cu oricine.
Fost-a omenirea geloasă sau ucigătoare cu tine,
fratele meu, sora mea?
Îmi pare rău pentru tine, dar cu mine n-a fost
nici geloasă, nici ucigătoare.
Toată omenirea a fost bună cu mine,
n-am de ce mă plânge.
(Ce să fac eu cu plângerile?)

Eu sunt un pisc al lucrurilor săvârşite şi un receptacul
al lucrurilor ce vor veni.

Tălpile mele au bătut treapta cea mai de sus a scării,
Pe fiecare treaptă mănunchiuri de evuri
şi între ele alte mănunchiuri mai mari,
Am parcurs conştiincios etajele inferioare
şi urc, urc mereu.

Pe măsură ce urc şi mă înalţ, fantomele
se ploconesc în urma mea,
Departe-n jos zăresc enormul Nimic primordial,
ştiu c-am trecut şi eu pe-acolo,
Aşteptam nevăzut şi etern, adormit
în ceaţa letargică,
Şi aveam răbdare şi nu-mi făcea rău fetidul carbol.

Îndelung am stat înfăşat – lung îndelung.

Pentru mine s-au făcut pregătiri imense,
Brațe credincioase și prietenești m-au ținut.

Ciclurile timpului m-au legănat, vâslind,
vâslind ca niște veseli barcagii.
Stele se dădeau la o parte din cercul lor
făcându-mi loc să trec,
Trimiteau influxuri spre mine, să-mi poarte de grijă.

Înaintea nașterii mele din mama,
generații m-au călăuzit,
Embrionul meu n-a trândăvit niciodată,
nimic nu l-a putut înăbuși.

Pentru el nebuloasa a prins cheag să se facă lume,
Lente și lungi s-au depus straturile să-l susțină,
Mari vegetații i-au dat subzistența,
Saurieni monstruoși l-au transportat în gură
și l-au depus cu bine pe pământ.

Toate puterile-au fost necontenit folosite
să mă desăvârșească și să mă-ncânte,
Și acum iată-mă, stau pe locul acesta
cu sufletul meu robust.

51
Trecutul și prezentul se ofilesc – le-am umplut,
le-am golit,
Și-s gata să-mi umplu și partea de viitor.

Voi, câți m-ascultați! Ce aveți a-mi încredința?
Priviți-mă în față câtă vreme aspir dezmierdarea

fluidă a serii.
(Vorbiți-mi deschis, nimeni altul n-ascultă și stau doar o clipă.)

Mă contrazic cumva pe mine însumi?
Foarte bine, atunci, mă contrazic.
(Sunt vast, cuprind mulțimi în mine.)

Mă îndrept către cel mai aproape, aștept lângă ușă.

Care din voi și-a făcut nartul? care-a sfârșit
De cinat mai-nainte?
Cine dorește să se plimbe cu mine?

Spuneți-mi înainte de plecare! Să nu vă hotărâți când va fi prea târziu!

52
Șoimul cu trupul pătat asupra-mi se lasă și
mă-nvinuiește, se plânge de vorbăria și
lenea-mi.

Dar aidoma lui sunt de aprig, ca și el sunt de intraductibil,
Chiuitul barbar mi-l arunc, să răsune peste acoperișurile lumii.

Ultimul sclipăt al zilei mai zăbovește pentru mine,
Îmi proiectează chipul adevărat pe întinsa pustie cuprinsă de umbre,
Mă ademenește spre ceața asfințitului.

Mă depărtez ca aerul, îmi scutur părul alb către
astrul ce scapătă,
Îmi las carnea în vârtej să mi-o soarbă dantela
spumoaselor creste.

Mă las moștenire țărânei ca să cresc din iarba pe
care-o iubesc,
De vreți să mă găsiți de-acum încolo, căutați-mă
sub tălpile ghetelor voastre.

Cu greu veți afla cine sunt și ce-nsemn,
Dar eu totuși voi fi pentru voi sănătate,
Și sângele vostru-l voi face mai pur și mai tare.
La-ntâia încercare de n-ați izbutit să m-ajungeți,
nu pierdeți nădejdea,
Dacă nu mă găsiți într-un loc, căutați-mă
într-altul,
Eu undeva m-am oprit și v-aștept.

Flan Parker este derutată. Soțul, adorabil dar ghinionist, pierde vremea încercând să-și termine teza de doctorat, copiii sunt din ce în ce mai greu de stăpânit și activitatea ei de suflet – licitațiile de măruntișuri pe care le ține pe peluza din fața casei – este suspendată de autoritățile locale. Motivul este un fals conflict cu vecinii, un fascinant cuplu din Afghanistan. Interesul ei și dorința de a se apropia și de a le înțelege tragedia, ascunsă sub burka femeii, vor fi însă plătite scump.

Situată în perioada următoare atacurilor de la 11 septembrie, acțiunea este marcată de problemele sociale și politice ale acelor momente, dar dincolo de ele autoarea oferă un tablou colorat și profund uman. Cu har, umor și cu multă sinceritate, scrutează pe ascuns sufletul unei femei și al comunității ei și ne arată că nu diferențele dintre noi ne despart, ci faptul că ascundem deliberat acele calități care ne leagă.

Un roman despre pasiune și consecințele ei, despre identitate și responsabilitate.

ISBN 978-606-8255-39-2

COMANDĂ CĂRȚI RAO PRIN SMS
Trimite un SMS
cu textul „RAO" la 1771
Detalii pe www.raobooks.com
SEPTEMBRIE 2010 – SEPTEMBRIE 2011

editura rao
www.rao.ro
www.raobooks.com